~~Mor.~~

~~805.~~

Teljes!

(A metszetek teljes számát nem ismerjük. E példányban 19 sm. tábla van. S. Brigitta képe (320. lap mellett) hiányz., viszont 2. példányunkban megvan.)

Q 421/22 lap a 419/20 alá kötve!

(A függ. ld. RMK I. 1022. jelzeten.)

BMK I. 1021.
1. példány

RMK I. 1021.

Mor.
805.

A M.N.MUZEUM
KÖNYV
TÁRA

CARDINAL PAZMANY PETER IMADSAGOS KŐNYVE.

Com. Josephi Illeshazi Car. inscript.

MELLYET, AZ 1730.

MELTOSAGOS MAGYAR ORSZAGI PALATINVSNE TEKENTETES, ES NAGYSAGOS, GROFF, RIMA SZECZY ANNA MARIA ASZSZONY,

Tőb aitatos imádságokkal és Maria Magdolna életéuel meg jobbitván, maga kőltségén uyonnan ki boczátott.

NYOMTATTAK BECZBEN,

Eőzvegy Rikesin Susanna bőtüivel.

M. DC. LXV.

Esztendőben.

Hieron. contra Lucifer. cap. 6.

A M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRÁBÓL

HA igazán hinném, â mit hiſzek, mikor az én Iſtenemnek kőnyörgők: ſzivemet meg tiſztitván, mellyemet verném, orczámat kőny-hullatáſſal öntőzném: az én Vram lába előt le-borulnék, ſiralmimmal moſogatnám, hajammal tôrleném ſzent lábait: az ő Kereſztihez ragaſzkodnám, és ezt addig el nem bocsátanám, mig Irgalmaſságot nem nyernék.

Moſt pedig, gyakran imádságimban, a' piaczon sétál elmém: gyakran ſzámot vét, és valamely gonoſz gondolattúl el-ragadtatván, oly dolgokban forog, mellyeket ſzégyen csak meg-is mondani.

AZ KERESZTIEN HIVEKHEZ.

Inczen olly erős epűlet, az ki uyto gondúiselés nélkűl romláſt ne ſzenuedgyen: nem lehet olly nagy emlekezetű dologis, az mellyet halgatásban uéuén meg ne foiczon űdőuel az feledékenség. Kár pedig az erdemes s-az haſznos dolgoknak auagy el fogyni, auagy őrők feledékenség alá iutni.

Mi lehet az Iſten félő Hiueknek lelkek iauára haſznoſſab, mi gyűmőlczősseb, mint az io emlekezetű nagy Magyar CARDINAL PAZMAN PETER imádságos kőnyue. Az ki mindazon által annira iutot uala, hogy ſzorgalmatos kereséſſelis igen ſzűkőn, auagy immár nemis találhatni vala.

Hogy azért azon io emlekezetű CARDINAL illy haſznos, s illy űdvőſſeges mukáa 2 játul

játul tellyesſegeſſen az Iſten felő Hivek kezey üreſſen ne maradnának, annyval inkáb, hogy arra nem kevesen ohayto ſzivelis vagyodnak; imé az MELTOSAGOS MAGYAR ORSZAGI PALATINVSNE AZ TEKENTETES ES NAGYSAGOS GROFF RIMA SZECZI ANNA MARIA ASZONY, nem czak azt, hanem a mellet amaz meg térő bűnősöknek valoságos Példájának Maria Magdolnának, ahoz moſtan adatot életétis maga költsegével uyonnan ki nyomtattatván bőſegeſſen boczáttia az Hivek közé. Az kik éllyenek lelkek javára haſznoſſan vele, s imádkozzanak ő NAGYSAGAERT.

A.M.N.MUZEUM KÖNYV-TÁRA

AZ

AZ ESZTENDŐRŰL, ES AZ Ő Részeirűl.

AZ Esztendőben, Tizen-két egész Hónap, Ötven-két Hét. és egy nap vagyon. Nap-szám-szerént pedig, Három száz hatván-öt nap, és közel hat óra vagyon egy Esztendőben. mert ennyi űdő folyásában kerűli-meg a Nap a' Zodiacust. Es, mivelhogy négyszer hat óra, egy egész Napot tészen: annak-okáért, minden negyed esztendő Bissextilis és Három-száz hatvanhat napot foglal magában.

MIKOR SZABAD MENYEGZŐT szolgáltatni.

MEg tiltotta az Anyaszentegyház, hogy nemely bizonyos Szent napokon (mellyeken nagyob aitatosság kivántatik, és, à Sz. Pál intése szerént, 1. Cor. 7. v. 5. az Házas emberekhez-is illik, hogy magokat, meg-tartóztatsák,) Menyegző ne szolgáltassék, ugy-mint: Advent első Vasárnaptúl-fogva, Vizkereszt-ig: Bűjt-fő Szerdátúl-fogva, Húsvét-után első Vasárnapig: à nevezett napokat-is tilalmas napok-közibe számlálván.

JANUARIUS.

Bóldog Aſzony hava. 31. nap.

Epacta	Lit. Dominic.	Dies Menſ.		
*	A	Kal.	1	Kis Karácſon.
xxix	b	iiij	2	
xxviij	c	iij	3	
xxvij	d	Prid.	4	
xxvj	e	Non.	5	
25. xxv	f	viij	6	Viz-kereſzt.
xxiv	g	vij	7	
xxiij	A	vi	8	
xxij	b	v	9	
xxj	c	iiij	10	
xx	d	iij	11	
xix	e	Prid.	12	
xviij	f	Ibid.	13	
xvij	g	xix	14	Hilarius Pűſp.
xvj	A	xviij	15	Remete S. Pál.
xv	b	xvij	16	Marcell. Pá. M.
xiv	c	xvj	17	Antal Apát. C.
xiij	d	xv	18	Sz. Péter ſzéki
xij	e	xiiij	19	Ro. és Piroska, Szűz, M.

xi	f	xiij	20	Fab. és Seb. M.
x	g	xij	21	Agnes Szűz, M.
ix	A	xi	22	Vincze, Mart.
viij	b	x	23	*Sol in Aquario.*
vij	c	ix	24	Timot. Pűſ. M.
vj	d	viij	25	S. Pál. fordúláſa.
v	e	vij	26	Policar. Pűſ. M.
iiij	f	vi	27	Arany-ſzaju Sz.
iij	g	v	28	János, Conf
ij	A	iiij	29	
j	b	iij	30	
*	c	Prid.	31	

Circumciſio Magos ducit ad Chriſti cunabula. Antonium Agnes laudat, Paulus fidem ſuſcipit.

FEBRVARIVS.

Bőjt-elő hava. 28. nap.

Epact.	Litt: Dői- icn.	Dies Menſ.		
xxix	d	Kal	1	Ignat. Mar. Sz. Brigina.

xxviii	e	iiij	2	Gyertya sz. B. A.
xxii	f	iij	3	Balás Pűsp. M.
25. xxvi	g	Prid.	4	
25. xxiv	A	Non.	5	Agota Szűz, M.
xxiii	b	viij	6	Dorottya Szűz.
xxii	c	vij	7	Mart.
xxi	d	vj	8	
xx	e	v	9	Apalin Szűz, M.
xix	f	iiij	10	Scholastica Szűz.
xviii	g	iij	11	
xvii	A	Prid.	12	Eulalia Szűz, M.
xvi	b	Ibid.	13	
xv	c	xvj	14	Bálint, Martyr.
xiv	d	xv	15	
xiii	e	xiv	16	
xii	f	xiij	17	
xi	g	xij	18	Simeon Pűs. M.
x	A	xj	19	Gabinus Mart.
ix	b	x	20	
viii	c	ix	21	*Sol in Piscibus.*
vii	d	viij	22	űszőgős Sz. Pét.
vi	e	vij	23	Bőjt.
v	f	vj	24	Mátyás Apost.
iiij	g	v	25	
iij	A	iiij	26	Sándor Pűsp. C.
ij	b	iij	27	
i	c	Prid.	28	Min.

Minden Negyed eſztendőben, Bőjt-előnek Huſzon-kilencz napja vagyon. Akkor pedig Sz. Mátyás innepe, huſzon-őtődik napján eſik Bőjt-előnek: és ez okon à Magyarok, Sz. Mátyás ugrásának nevezik ezt az Eſztendőt. A' Vasárnap mutató Bőtű-is változik akkor, z. Mátyás nap-után: és az à bőtű mutattya Vasárnapot Sz. Mátyás nap-után, mely à Calendariomban az előt à Bőtű-előt találtatik, mely Sz. Mátyás napig ſzolgál.

Se purgat nunc Agatha: nunc & nudus prodit Valens,
Qui ver nuntiabit Petro, Matthiæ ſortem.

MARTIVS.

Bőjt más hava 31. nap.

Epact.	Litt: Dõi-nic.	Dies Menſ.	
	d	Kal.	1
xxix	e	vj	2

xxviij	f	v	3	
xxvij	g	iiij	4	
xxvi	A	iij	5	
25. xxv	b	Prid.	6	
xxiv	c	Non.	7	Aquinas Tamas.
xxiij	d	viii	8	Conf.
xxij	e	vii	9	
xxi	f	vi	10	
xx	g	v	11	
xix	A	iiij	12	Gergely Pápa,
xviij	b	iij	13	Doctor.
xvij	c	Prid.	14	
xvj	d	Ibid.	15	
xv	e	xvii	16	
xiv	f	xvi	17	Gertrud Szűz.
xiij	g	xv	18	
xij	A	xiiij	19	Iósef Confess.
xj	b	xiii	20	Ioachim Conf.
x	c	xii	21	Benedek Apát.
ix	d	xi	22	*Aequinoctium Vernum.*
viij	e	x	23	Sol in Ariete.
vij	f	ix	24	Bőjt.
vj	g	viij	25	Gyűmőlcs ólto.
v	A	vii	26	Annuntiat.
iiij	b	vi	27	
iij	c	v	28	

ii	d	iiii	29	
i	e	iii	30	
*	f	Prid.	31	

Martius Adriano narrat at ý, Gregorio
Quòd Gertrudis & benedictus Virgini Annuntiat.

APRILIS.

Szent György hava. 30. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies	Mens.	
xxix	g	Kal.	1	
xxviii	A	iiii	2	Paulai Sz. Ferencz,
xxvii	b	iii	3	Conf.
25. xxvi	c	Prid.	4	
25. xxiv	d	Non.	5	
xxiii	e	viii	6	
xxii	f	vii	7	
xxi	g	vi	8	
xx	A	v	9	
xix	b	iv	10	
xviii	c	iii	11	Leo Pápa, Conf.

xvii	d	Prid.	12	
xvi	e	Idib.	13	
xv	f	xviij	14	Tiburt. és Valerian.
xiv	g	xvii	15	Mart.
xiii	A	xvi	16	
xii	b	xv	17	
xi	c	xiiii	18	
x	d	xiii	19	
ix	e	xii	20	
viii	f	xi	21	*Sol in Tauro.*
vii	g	x	22	
vi	A	ix	23	Albert Pűſ. M.
v	b	viii	24	György, Mart.
iiij	c	vii	25	Márk Evangel.
iij	d	vi	26	
ij	e	v	27	
i	f	iiii	28	Vitalis, M.
*	g	iii	29	Pet. M. és Senáſ-
xxix	A	Prid.	30	béli ſz. Katalin.

Aprilis Ambroſio gaudet, cui Martyr Tyburtius
Prædicat mox futuram Marci ſtationem.

MAIVS.

MAIVS.

Pűnkősd hava. 31. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mens.		
xxviii	b	Kal.	1	Phil. és Iac. Apost.
xxvii	c	vi	2	Athanás. Pűsp.
xxvi	d	v	3	Sz. Kereszt talá.
25.xxv	e	iiij	4	Florianus Márt.
xxiv	f	iij	5	
xxiii	g	Prid.	6	Sz. Ján. olaj főz.
xxii	A	Non.	7	Staniszló Pűsp.
xxi	b	viii	8	
xx	c	vii	9	
xix	d	vi	10	
xviii	e	v	11	
xvii	f	iiii	12	Pongrátz Márt.
xvi	g	iii	13	
xv	A	Prid.	14	Bonifac. Márt.
xiv	b	Idib.	15	
xiii	c	xvii	16	
xii	d	xvi	17	
xi	e	xv	18	
x	f	xiv	19	Pudenciána Szűz

ix	g	xiii	20	
viii	A	xii	21	*Sol in Geminis.*
vii	b	xi	22	Ilona Szűz.
vi	c	x	23	
v	d	ix	24	
iv	e	viii	25	Orbán Pápa. M.
iii	f	vii	26	
ii	g	vi	27	
i	A	v	28	
*	b	iiii	29	
xxix	c	iii	30	
xxiix	d	Prid.	31	Petronella Szűz

Philip Crucem invenit, obtruncatur Pancratius,
Et jucundum jam Ver præterit, Vrbano redit æstas.

IVNIVS.

Szent Iván hava 30. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mens.

xxvii	e	Kal.	1	
25. xxvi	f	iiij	2	
25. xxiv	g	iij	3	
xxiii	A	Prid.	4	
xxii	b	Non.	5	
xxi	c	viii	6	
xx	d	vii	7	
xix	e	vi	8	Medárd Pűsp.
xviii	f	v	9	
xvii	g	iiij	10	
xvi	A	iij	11	Barnabás Apo.
xv	b	Prid.	12	
xiv	c	Ibid.	13	Paduai Sz. Ant.
xiii	d	xviii	14	Basilius Pűsp. C.
xii	e	xvii	15	Vid, Mártyr.
xi	f	xvi	16	
x	g	xv	17	
ix	A	xiiij	18	
viii	b	xiii	19	Gyárfás és Protasius, Mm.
vii	c	xii	20	
vi	d	xi	21	*Sol in cancro.*
v	e	x	22	Solstitium æstivũ.
iv	f	ix	23	Bőjt.
iii	g	viij	24	Keresztelő Sz. János.
ii	A	vij	25	
i	b	vi	26	János és Pál. M.
*	c	v	27	Sz. László Kirá.

xxix	d	iiii	28	Bõit.
xxviii	e	iii	29	Sz. Péterés Sz. Pál
xxvii	f	Prid.	30	Apoſtol.

Nicomedes Bonifacio fœnum reportat;
Vitus ſegetem adpromittit Baptiſta, atq; Petro.

IVLIVS.

Szent Iakab hava. 31. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mẽſ.	
xxvi	g	Kal. 1	
25. xxv	A	vi 2	Sarlós Bóldog.
xxiv	b	v 3	Aſz. Viſitat.
xxiii	c	iiii 4	
xxii	d	iii 5	
xxi	e	Prid. 6	
xx	f	Non 7	
xix	g	viii 8	
xviii	A	vii 9	
xvii	b	vi 10	

xvi	c	v	11	
xv	d	iiii	12	
xiv	e	iii	13	
xiii	f	Prid.	14	Bonavent. Pűſ.
xii	g	Ibid.	15	
xi	A	xvii	16	
x	b	xvi	17	Elek Conf
ix	c	xv	18	Symforóſa Aſz.
viii	d	xiv	19	
vii	e	xiii	20	Margit Szűz M.
vi	f	xii	21	
v	g	xi	22	Maria Magdol.
iiij	A	x	23	*Sol in Leone.*
iij	b	ix	24	Chriſtina. Bőit.
ij	c	viii	25	Jakab Apoſtol.
i	d	vii	26	Anna Aſzony.
*	e	vi	27	
xxix	f	v	28	
xxviii	g	iiii	29	Mártha Szűz.
xxvii	A	iii	30	
25. xxvi	b	Prid.	31	

Jam Maria affert meſſem, Cyrillus metet,
Ut cererem in horrea Magdala Jacobus q; reportent.

AVGVSTVS.

Kis Aſzony hava. 31. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mēſ.		
25. xxiv	c	Kal.	1	Sz. Péter vaſaſza-
xxiii	d	iiij	2	kadáſa.
xxii	e	iij	3	
xxi	f	Prid.	4	Domonkos C.
xx	g	Non.	5	Havi Bóld. Aſz.
xix	A	viii	6	Ur ſzine-válto-
xviii	b	vii	7	záſa.
xvii	c	vi	8	Cyriák, Márt.
xvi	d	v	9	Bőjt.
xv	e	iiij	10	Lőrincz. Márt.
xiv	f	iij	11	Suſanna ſzűz, M.
xiii	g	Prid.	12	Clara Szűz.
xii	A	Ibid.	13	
xi	b	xix	14	Bőjt.
x	c	xviii	15	Nagy Bóldóg.
ix	d	xvii	16	Aſz. Aſſumt.
viii	e	xvi	17	
vii	f	xv	18	
vi	g	xiiij	19	

v	A	xiii	20	Sz. István Kir.
iv	b	xii	21	Anastasius M.
iii	c	xi	22	
ii	d	x	23	*Sol in Virgin.* Bőjt.
i	e	ix	24	Bertalan Apost.
*	f	viii	25	Lajos Király, C.
xxix	g	vii	26	
xxiix	A	vi	27	
xxvii	b	v	28	Agoston Doct.
xxvi	c	iiii	29	Sz. Ján. nyak. va
25. xxv.	d	iii	30	Felix Martyr.
xxiv	e	Prid.	31	Paulin. Pűsp. M.

Petrus catenis stringitur, dum Laurentius & Maria,
Ad cœlos vocant cum Bartholomæo Ioannem.

SEPTEMBER.

Szent Mihály hava. 30. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mēs.		
xxiii	f	Kal.	1	Egyed Apátúr,
xxii	g	iiii	2	Confess.
xxi	A	iii	3	

xx	b	Prid.	4	
xix	c	Non.	5	
xviij	d	viij	6	
xvij	e	vij	7	Kis Aſzon. Nativit.
xvj	f	vi	8	
xv	g	v	9	
xiv	A	iiij	10	
xiij	b	iij	11	
xij	c	Prid.	12	
xj	d	Id.b.	13	
x	e	Xviij	14	Sz. Kereſzt magaſztaláſa.
ix	f	Xvii	15	
viij	g	xvi	16	Cyprianus Pűſ.
vij	A	Xv	17	Mart.
vj	b	Xiiii	18	
v	c	xiii	19	Januarius, Pűſ.
iiij	d	xii	20	Leſtár, M. Bőjt.
iij	e	xi	21	Máthe Evan.
ij	f	x	22	Moricz. Mart.
i	g	ix	23	Sol in Libra.
*	A	viij	24	*Aequinoctium Autum.*
Xxix	b	vii	25	Gelérd Pűſ. M.
xxviii	c	vi	26	Juſtina Szűz m.
xxvii	d	v	27	Koſma és Dem.
25. xxvi	e	iiij	28	Venceslaus M.
25. xxiv	f	iij	29	Mihály Archan.
xxiii	g	Prid	30	Jeronym. Doct.

Ægidi lætus gaude, Maria nata.
Cruce exaltant cuncti, Matthæo volat obvius Michael.

OCTOBER.

Mind Szent hava 31. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mens.		
xxii	A	Kal.	1	Remigius Pűsp.
xxi	b	vi	2	Confess.
xx	c	v	3	
xix	d	iv	4	Ferencz Conf.
xviii	e	iii	5	
xvii	f	Prid.	6	
xvi	g	Non.	7	
xv	A	viii	8	
xiv	b	vii	9	Dienes Pűsp. M.
xiii	c	vi	10	
xii	d	v	11	
xi	e	iiii	12	
x	f	iii	13	Kálmány Márt.
ix	g	Prid.	14	

viii	A	Idib.	15	Adviga Aſzony.
vii	b	xvii	16	Gal Apátur, C.
vi	c	xvi	17	
v	d	xv	18	Lukács Evang.
iiii	e	xiv	19	
iii	f	xiij	20	
ii	g	xij	21	Orſolya, 11000.
i	A	xi	22	Szűz, M.
*	b	x	23	*Sol in Scorpione.*
xxix	c	ix	24	
xxviii	d	viij	25	
xxvii	e	vij	26	Demeter Márt.
xxvi	f	vi	27	Bőjt.
25. xxv	g	v	28	Simon és Iudás
xxiv	A	iiij	29	Apoſtol.
xxiii	b	iij	30	Bőjt.
xxij	c	Prid.	31	

Remigem Franciſcus monet, provideas duræ hyemi: Lucas jam pluit, Severinus ſtat, Simon gelat.

NOVEMBER.

Szent András hava. 30. nap.

Epa-

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mēſ.		
xxi	d	Kal.	1	Mind Szent
xx	e	iiij	2	Lelkeknek em-
xix	f	iij	3	lekezetek.
xviij	g	Prid.	4	
xvii	A	Non.	5	Imre Hercz C.
xvi	b	viii	6	Lénárt, Conf.
xv	c	vii	7	
xiv	d	vi	8	
xiii	e	v	9	Tivadar Márt.
xii	f	iiii	10	
xi	g	iii	11	Sz. Márton Pũ.
x	A	Prid.	12	Confeſſ.
ix	b	Idib.	13	
viii	c	xviii	14	
vii	d	xvii	15	Lipolt Confeſſ.
vi	e	xvi	16	
v	f	xv	17	
iiii	g	xiiij	18	
iii	A	xiii	19	Sz. Ersébet Aſz.
ii	b	xii	20	(vitele.
i	c	xi	21	Bóld. Aſz. Temp.
*	d	x	22	Cicelle Szũz M.
xxix	e	ix	23	Kelemen Pá. M.

xxviii	f	viii	24	*Sol in Sagittario.*
xxvii	g	vii	25	Katalin Szűz M.
25. xxv	A	vi	26	
25. xxiv	b	v	27	
xxiii	c	iiij	28	
xxii	d	iij	29	Böjt.
xxi	e	Prid.	30	András Apost.

Omnes sancti exultate, adest Martinus musto recreans, Elizabet gaudet Catharinaq; Andr.

DECEMBER.

Karácson hava. 31. nap.

Epacta	Litt. Dominic.	Dies Mens.		
xx	f	Kal.	1	
xix	g	iv	2	
xviii	A	iii	3	
xvii.	b	Prid.	4	Borbála Szűz M.
xvi	c	Non.	5	
xv	d	viii	6	Miklós Püsp. C.
xiv	e	vii	7	Ambrús Doct.

xiii	f	vi	8	Boldog Asz. fogan-
xii	g	v	9	tatása.
xi	A	iiij	10	
x	b	iij	11	Dámasus Pápa.
ix	c	Prid.	12	Confess.
viii	d	Idib.	13	Lucza Szűz, M.
vii	e	xix	14	
vi	f	xviij	15	
v	g	xvii	16	
iiii	A	xvi	17	
iii	b	xv	18	
ii	c	xiiij	19	
i	d	xiii	20	Bőjt.
*	e	xii	21	Tamás Apostol.
xxix	f	xi	22	*Solstitium Hyemale.*
xxviii	g	x	23	Sol in Capricorno.
xxvii	A	ix	24	Bőjt.
xxvi	b	viij	25	Karácson.
xxv	c	vij	26	Sz. István első M.
xxiv	d	vi	27	Sz. János Evan.
xxiii	e	v	28	Apró Szentek.
xxii	f	iv	29	Tamás Püspök,
xxi	g	iij	30	Mártyr.
29. xx	A	Prid.	31	Silvester Pápa.

Jam alget Barba, Nic. Ambr. Concipit virgo:
Luciæ oculos curat, Thomas credit.,
Nascitur mundo DEVS.

VAnnak tőb Innepek, mellyeknek à Calendariomban állandó helye nem lehet: ugy-mint Húſvét, és Pűnkőſd napja, az utánnok-való Hetfővel, és Keddel egyetemben: Aldozó, vagy Vrunk Menybe-menetele: Vrnapja. Es ezeken-kivűl, Országoknak, és Váraſoknak, régi ſzokáſokból bizonyos Innepi vannak, mellyeket (ugymond Sz. Agoſton, epiſt. 86.) illik az ot-lakozóknak meg-tartani.

Vannak tőb Bőytők-is, mellyeket à Calendariomban fel nem jegyezhetni, ugy-mint: Pűnkőſd-előt-való Szombat: Eſztendőben Négy Kántor, mely, Szerdán, Pénteken, és Szombaton eſik.

Első Kántor, mingyárt Pűnkőſd nap-után: Máſodik, Sz. Mihály havában, Szent Kereſzt magaſztaltatáſa-után: Harmadik, Karácſon havában, Szent Lucza nap után: Negyedik, Bőjt elő Vaſárnap-után.

A' CA-

A' CALENDARIOM ERTELMERŰL AZ Arany-ſzámrúl.

MInden Tizen-kilencz eſztendő-után, az Vjságok azon napon léſznek (noha egy-neháni órával-hamaréb,) mellyen vóltak 19. eſztendővel azelőt. Annakokáért, à Calendariombā 19. ſzámot ugy rendelték à Régiek, hogy ezek-közűl eggyik, egéſz eſztendőben meg-mutaſſa à Calendariomban, mely nap légyen az Vjság.

Hogy pedig tudhaſſuk, mellyik légyen az Arany-ſzám akár-mely eſztendőben, ezt à Táblát kel meg-tekinteni.

1582.									1631.
6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
16.	17.	18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.	

Azért az 6. *A*rany-ſzámon el-kezdvén, mely 1582. eſztendőre ſzolgált, renddel à következendő *A*rany-ſzámokat, következendő Eſztendőkre ſzámlállyad: és à mely eſztendő

esik valamely *Arany*-ſzámra, azon arany-ſzám ſzólgál abban az eſzendőben. Mikor egy-ſzer végére jutunk az *Arany*-ſzamnak, elől kel kezdeni, mind addig, valamig à kereſett Eſz-tendőre nem érünk.

II. AZ EPACTAKRVL, és VISAGOKRVL.

AZt itélték à Régiek, hogy 19. eſztendő múlván, azon napon, és órán, eſnek az Vjságok, mellyen 19. eſztendő-előt vóltanak: és igy, meg-elégedtek az Arany-ſzámmal az Vjságok iſméretiben. De bizonnyal meg-tapaſztaltuk, hogy 19. eſztendő-múlva, nem ſzinte azon órában leſzen az Vjság, mellyen vólt az-előt 19. eſztendővel, hanem egynehány órával hamaréb. Ebből lén, hogy az Oo Calendariomban, négy egéſz nappal hamaréb let az Vjság, hogy-ſem az Arany-ſzám mutatná. Es ez okból, gyakran a' Húſvét napját, a' régi Győlekezetek végezéſe-ellen-valo üdőkben tartották.

Azért, a' 19. Arany-ſzám helyében, 30. ſzámot rendelének az Vj Calendariomban, és ezt Epactá-nak nevezék: az-az, oly ſzámnak, mely

mely minden Eſztendőben meg-mutattya, hány nappal léſznek hamaréb az Vjságok ebben a' jelen-való eſztendőben, hogy ſem tavaly.

Mert ugy kel errűl gondolkodni, hogy noha a' Nap forgásának Eſztendejében; 12. hólnap, és kőzőnségeſſen 365. nap vagyon: de a' Hóld folyásának Eſztendeje, csák 354. napot foglal magában: az-az, tizen-egy nappal hamaréb végezi az ő tizen-két havát, hogy-ſem a' Nap az ő 12. hólnapját. Ebből kővetkezik, hogy, ha első eſztendőben, 11. nappal hamaréb lettek az Vjságok hogy-ſem tavaly, második eſztendőben 22. nappal hamaréb leſznek: harmadik eſztendőben pedig, egy egéſz hólnappal nagyob a' Hóld folyásának ideje, és 13. Vjságot ſzámlálunk abban az Eſztendőben: mellyet Emboliſmicus Eſztendőnek nevezűnk. Oka pedig ennek az: mert, ha 11. napot hozzá adunk ama 22. naphoz, mellyel mondám hogy a' második eſztendőben hamaréb lettek az Vjságok, 33. napot téſzen: az-az, egy egéſz Havat, és három napot.

Adban azért az Emboliſmicus eſztendőben, az Epacta csak három léſzen.

Ha azért fel akarjuk találni à kővetkezendő Eſztendőnek Epactáját, tizen eggyet kel az előbbi eſztendőnek Epactajához adni: és, ha ebből az egéſz ſommából harminczat kivehetűnk, tudgyuk, hogy az az eſztendő Emboliſmæus, tizen-három havat foglal magában. és csak az léſzen az Epacta mely ſzám meg marad a' harmincztúl. Mikor pedig harminczat ki nem vethetűnk abból az egéſz ſzámnak ſommájából, mellyet az tavalyi Epacta a' tizen-egy ſzámmal-eggyűt ſzerzett: akkor tudgyuk, hogy éppen ez a' ſzám, Epactája annak az eſztendőnek: Csak hogy, mikor az Epacta 29. akkor egy egéſz Hólnap-gyanánt kel azt vennűnk, ugy hogy, 13. Vjság légyen abban az Eſztendőben: és az-után kővetkezendő eſztendőnek Epactája, iſmét csak 11. léſzen. kit azért kel cſelekedni, hogy 19. eſztendő múlvan, ugyan azon napokon légyen az Vjság, mellyeken az-előt 19. eſztendővel vólt.

Ez kővetkezendő Táblából pedig, kűnyű minden Eſztendőre fel-találni az Epactát.

1582. Esztendőtűl-fogva, 1699. esztendeig:

Arany-szám:	6.	7.	8.	9.
Epacta:	xxvi.	vii.	xviii.	xxix.

1 6 3 1.

10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.
x.	xxi.	ij.	xiij.	xxiiij.	v.	xvj.	xxvij.

18.	19.	1.	2.	3.	4.	5.
viij.	xix.	i.	xii.	xxiij.	iv.	xv.

Ha tudni akarod, ez Esztendőben, mellyik az Epacta, keresd-fel mellyik Arani-szám szolgál az Esztendőben, és az-alat irot szám, lészen az Epacta.

Az Calendariomban pedig a' mely napelőt találod minden hólnapban azt az Epacta számot, mely az jelen-való Esztendőre szolgál: azon a' napon lésznek az Ujságok. Ha valami kevesé hámaréb lenne egy esztendőben,

ben az Ujság, nem léſzen nagy külömbség és fogyatkozás a' dologban.

III. A VASARNAPI Bötükrül.

Ama'hét Bötü-közzül, A. B. C. D. E. F. G. mellyik mutaſſa minden Eſztendöben a' Vasárnapot a' Calendariomban, künyü megtudni eme' Táblából.

1582. Eſztendötül-fögva, 1699.

C. B.	A. / G.	F. E. D. C. / B.	A. G. F.	E. / D	C. B.	A.

G. / F	E. D. C.	B. / A	G. F. E.	D. / C.	B.	A G.	F. / E	D.

Az elsö Bötüt, az-az, a' Ct. adgya 1582. eſztendönek: és rendel az-után következö bötüket, az után-való esztendöknek. Es mikor egyſzer által-mégy a' bötükön, elöl kezdgyed, mind addig, mig a' jelen-való eſztendöre jutſz. Es a' mely bötüre eſik az Eſztendö ſzám, az mutattya a' Vasárnapokat abban

az

az eſztendőben: és igy, az jelen-való 1650. Eſztendőbē, a' Vasárnapok mutató bőtűje. b.

Mikor pedig Két bőtűt talalſz ott, a' hol az eſztendő ſzám eſett: tudgyad, hogy Biſſextus eſztendő, és egy nappal hoſzab az előbbi eſztendőnél. A' két bőtű-kőzzűl a' felső, Sz. Mátyás napig: az alsó pedig az-után, Karácſonyig mutattya a' Vasárnapokat.

IV. A' VALTOZO INNEPekrűl.

A' Változó Innepeknek őrőkős Táblát, cſinálhatni: de, mivel hoſzſzú, és talám nem-is ſzűkséges Magyar-orſzágban, rővideden cſak egy nehány eſztendőre való Táblával meg-elégſzem.

***

Esztẽdő.	Litt. Dom.	Epactæ.	Bőjt fő Szerda.	Húsvét.
1665.	d	xiii	18. Bőjt elő.	5. Sz. Győr.
1666.	c	xxiv	10. Bőjt más.	25. Sz. Győr.
1667.	b	v	23. Bőjt elő.	10. Sz. Győr.
1668.	A g	xvi	15. Bőjt elő.	1. Sz. Győr.
1669.	f	xxvii	6. Bőjt más.	21. Sz. Győr.
1670.	e	viii	19. Bőjt elő.	6. Sz. Győr.
1671.	d	xix	11. Bőjt elő.	29. Bőjt más.
1672.	c b	i	2. Bőjt más.	17. Sz. Győrg.
1673.	A	xii	15. Bőjt elő.	2. Sz. Győr.
1674.	g	xxiii	7. Bőjt elő.	25. Bőjt más.
1675.	f	iiij	27. Bőjt elő.	14. Sz. Győr.
1676.	e d	xv	18. Bőjt elő.	5. Sz. Győrg.
1677.	c	xxvj	3. Bőjt más.	18. Sz. Győr.
1678.	b	vii	25. Bőjt elő.	10. Sz. Győrg.
1679.	A	xvii	15. Bőjt elő.	2. Sz. Győr.
1680.	g f	xxix	6. Bőjt más.	21. Sz. Győr.
1681.	e	x	19. Bőjt elő.	6. Sz. Győrg.
1682.	d	xxi	11. Bőjt elő.	29. Bőjt más.
1683.	c	ij	3. Bőjt más.	18 Sz. Győrg.
1684.	b A	xiij	16. Bőjt elő.	2. Sz. Győrg.
1685.	g	xxiiij	7. Bőjt más.	22. Sz. Gzőrg.
1686.	f	v	27. Bőjt elő.	14. Sz. Győrg.
1687.	e	xvj	12. Bőjt elő.	30. Bőjt más.
1688.	d c	xxvij	3. Bőjt más.	18. Sz. Győrg.
1689.	b	viij	23. Bőjt elő.	10 Sz. Győrg.
1690.	A	xix	8. Bőjt elő.	26 Bőjt más.
1691.	g	j	28. Bőjt elő.	15. Sz. Győrg.
1692.	f e	xij	20. Bőjt elő.	6. Sz Győrg.
1693.	d	xxiij	4. Bőjt elő.	22. Bőjt más.
1694.	c	iiij	24. Bőjt elő.	11. Sz. Győrg.
1695.	b	xv	16. Bőjt elő.	3. Sz. Győrg.

Aldozo.	Pünkösd.	Vr Napja.	Pünk után Vasárnap.	Avent I. Vasárnap.
14. Pink	24. Pünk.	4. Sz. Iván.	xxvi	29. Sz. Andr.
3. Sz. Iván	13. Sz. Iván.	24. Sz. Iván.	xxviii	28. Sz. Andr.
19. Pink.	29. Pünk.	9. Sz. Iván.	xxv	27 Sz. Andr.
10. Pink.	20. Pünk.	31. Pünk.	xxvi	2. Karácson.
30. Pink.	9. Sz. Iván.	21. Sz. Iván.	xxiv	1. Karács.
15. Pink.	25. Pünk.	5. Sz. Iván.	xxvi	30. Sz. Andr.
7. Pünk.	17. Pünk.	28. Pünk.	xxvi	29. Sz. Andr.
26. Pünk.	5. Sz. Iván.	16. Sz. Iván.	xxiv	27. Sz. Andr.
11. Pink.	21. Pünk.	1. Sz. Iván.	xxvii	3. Karács.
3. Pink.	13. Pünk.	24. Pünkő.	xxiii	2. Karácson.
23. Pink.	2. Sz. Iván.	13. Sz. Iván.	xxv	1. Karácson.
24. Pink.	24. Pünk.	4. Sz. Iván.	xxvi	29. Sz. Andr.
27. Pink.	6. Sz. Iván.	17. Sz. Iván.	xxiv	28. Sz. Andr.
19. Pink.	29. Pünk.	9. Sz. Iván.	xxv	27. Sz. Andr.
11. Pink.	21. Pünk.	1. Sz. Iván.	xxvii	3. Karácson.
30. Pink.	9. Sz. Iván.	21. Sz. Iván.	xxiv	1. Karácson.
15. Pünk.	25. Pünk.	5. Sz. Iván.	xxvi	30. Sz. Andr.
7. Pünk.	17 Pünk.	28. Pünk.	xxvii	29. Sz. Andr.
27. Pünk.	6. Sz. Iván.	17. Sz. Iván.	xxiv	28. Sz. Andr.
11. Pünk.	21. Pünk:	1. Sz. Iván.	xxvii	3. Karáczon.
31. Pünk.	10. Sz Iván	21. Sz. Iván.	xxiv	2. Karáczon.
23. Pünk.	2. Sz. Iván.	13. Sz. Iván.	xxv.	1. Karáczon.
8. Pünk.	18. Pünk.	29. Pünk.	xxvii	30. Sz. Andr.
27. Pünk.	6. Sz. Iván.	17. Sz. Iván.	xxiv	28. Sz. Andr.
19. Pünk.	29. Pünk.	9. Sz. Iván.	xxv	27. Sz. Andr.
4. Pünk.	14. Pünk.	25. Pünk.	xxviii	3. Karáczon.
24. Pünk.	3. Sz. Iván.	14. Sz. Iván.	xxv	2. Karáczon.
15. Pünk.	25. Pünk.	5. Sz. Iván.	xxvi	30. Sz. Andr.
30. ß. Gyö	10. Pünk.	21. Pünk.	xxviii	29. Sz. Andr.
20. Pünk.	30. Pünk.	10. Sz. Iván.	xxv	28. Sz. Andr.
12. Pünk.	22. Pünk.	2. Sz. Iván.	xxvi	27. Sz. Andr.

A' CALENDARIOM Vjitásának ſzükséges-vóltárul.

HOgy meg-ércsük okát a' Calendariom Vjitásának, eſzünkbe kel-vennünk: ELŐSZŐR: Hogy a' Napnak es Hóldnak minden-napi látható forgáſa-kivül, mellyel Nap keletrül, Nap-nyúgatra vitetnek, más tulaidon forgáſa vagyon, mellyel a' Nap, egéſz eſztendő-által, csak egyſzer kerüli által a' Zodiacuſt. Ettül az önnön tulajdon forgásátul vagyon az Eſztendő réſzeinek külömbsége: a' Napoknak hoſzab és rövideb-vólta: az Ujságoknak, és Hóldtöltésnek rendi: à Napnak hol hozzánk közelgetéſe, hol távozáſa, hol egy helyen, hol más helyen felkeléſe, és el-nyugta.

AZért, az Eſztendő nem egyéb az Aſtronomuſoknál, hanem az az üdő, melyben a' Nap az ő tulajdon forgását el-kezdvén à Zodiacuſnak valamely réſzén, iſmét ugyan azon helyre viſzſzá mégyen. Ezt pedig az üdőt, Julius Cſaſzár-előt, igen bizonytalanùl rendelikvala. Mert, ki 355. napor. ki többet, ki kevésbet ſzámlált egy Eſztendőben. Ebből végre az követ-

következék, ugymond Censorinus. die Natali, c. 8. Solinus, c. 2. Macrobius, 1. Saturnal. c. 14. Suetonius, in Julio, c. 14. Hogy, a' mely Innepek elein Nyárban esnek-vala, Julius Claszár idejeben Tavaszszal esnének. Azért Julius, bizonyosban fel-találván az Esztendőnek hoszaságát, Papi Fejedelemmé tételé magát (mert akkor-is, az Esztendőnek igazgatása Papi fejedelmet illetet:) és először, Bőjt-előhőz, 23. napot ada: az-után, Szent András és Karácson havához, 68. napot ada: ugy hogy abban az esztendőben, 445. napot számlálna. Mivel pedig ugy találá, hogy à Nap. 365. napban, és hat órában végezné tulajdon forgását; hogy üdővel ez a' Hat óra meg ne háboritaná az Esztendő folyását, azt rendelé, hogy minden negyedik esztendőben, Bőjt elő hónak 24. napia után, egy napot vetnének közbe: ugy hogy akkor, 29. napia lenne Bőjtelőnek. És ezzel à Pogany Cszászártul igazittatot Calendariommal éltek a' Kereszтyenek, 1582. esztendeig.

MASODSZOR Iusson eszünkbe, hogy Isten a' Sidóknak azt parancsolta, Exod. 12. v. 6. 18. Levit. 23. v. 5. Num. 9. v. 3. hogy az Első Hólnapnak hóld-töltére, az az, tizen-

negyed nappal az Ujság után, illenék az Húsvétet. Az vala pedig Első hólnap à Sidóknál, úgymond Iosef. lib. 3. Antiq. mely Hólnapnak tizen-negyedik napja, vagy szinte akkor esett, mikor Tavaszal à napnak és éjnek egyenlő hoszasága vagyon: vagy mingyárt ez-után.

Az Anyaszentegyház, noha nem köteles a' Sidó Ceremoniára: de azért akkor-tájban akará illeni az Húsvétet, mikor Eüdvözitönk fel-támada.

Es noha egy ideig sok veszekedés támada az Húsvét-miat, ugymond Eusebius, 5. Hist. c. 23. Niceforus. lib. 4. c. 39. 38. de végre à Keresztyeni eggyeségért, végezé az Nicæa-béli Sz. Gyölekezet, ugy-mond Ruffinus, lib. 1. c. 6. Nicéforus, lib. 8. c. 19. 24. 25. kogy minnyájan egy napon illenék az Húsvétet: és az a' nap, csak Vasárnap lenne: de ugy, hogy soha a' Sidókkal eggyüt ne illenék, hanem mindenkor a' Sidók Húsvéttye-után. Mivel hogy Urunk fel-támadása-is, a' Sidók Húsvéttye-után-valo Vasárnap esett.

Hogy pedig ebben vétek ne esnék, azt parancsolá a' Nicæa-béli Conciliom, a' mint fel-jegyzi Sz. Ambrus, epist. 38. Béda, lib. 3. Histor, Anglic. c, 25. hogy arra vigyáznának,

mikor

mikor lenne a' Tavaszi Aequinoctium, a' napnak és éjnek egyenlő hoszasága: mely akkor, Bőjt más havának huszon-éggyedik napján esett. Ennek felette azt parancsolá, hogy a' mely Hóldtőlte, Bőyt másnak huzon eggyedik napián esik, vagy ez-után leg-hamáréb azt tarcsák Első hólnapnak. A'mely Hóldtőlte pedig ez-előt az Aequinoctium-előt esett, arra semmi számot ne tarcsanak a' Húsvét illésében. Végezetre, azt akará, hogy ne illenők Húsvétet à Sidókkal eggyűt, tudni illik, az Első hólnapnak hôld tőltekor: hanem az-után-valo Vasárnap: ugy hogy, ha Tavaszal, Szombaton lenne a' napnak és éjnek egyenlő hoszasága, és ugyan akkor vólna a' Hóld-tőlte-is, mindgyárt Bőjt-másnak 22. napján lenne az Húsvét. Ha pedig Vasárnap esnek az Aequinoctium Hóld-tőltével egyetemben, à Húsvétet más Vasárnapra halasztanók. A' mely Hóld-tőlte pedig Bőjt másnak huszon-eggyedik napja-előt lenne: arra à hóra semmi számot ne tartanánk, hanem à következendő hóld-tőltére vigyáznánk. Ez az oka, hogy az Húsvét napja, hol későn, hol pedig hamar esik: ugy hogy, Bőjt másnak 22. napjátúl-fogva, szinte Sz. Győrgy havának

25. nap.

25. napjáig haladhat à Húſvét. Mert, mikor Bőjt máſnak 26. napján vagyon Hóld-tőlte, ſzinte Sz. Győrgy havának 25. napján eſik Húſvét. Ezt à rendeléſt tartották a' Kereſztyének à régi Calendáriom-ſzerént, mellyet, (ugymond Beda, loc. cit. & De Rat. Temp. c 42.) nem Nicæában gondolának, hanem az Apoſtoli tradicióból vettek.

Hogy pedig az Ujságokat, és Hóld-tőltét egy-aránt meg-találnók, az Aranyas ſzámot, rendelék à Calendariomban: Vasárnap iſméretire pedig, Vasárnápi bőtűt, mint ez-előt, meg-mondók.

Ezekből kűnyű végére mennűnk, miért kellet à Calendariomot meg-újitani, Tudni illik azért: Mert, mi űdőnkben à Tavaſzi Aequinoctium, vagy à Napnak és ejnek egyenlő hoſzasága, nem eſik-vala Bőjt-máſnak 21. napján, mint à Nicænum Conciliom-idét, hanem Bőjt máſnak xi napján.

Oka pedig ennek az előzéſnek az lén: mert Julius Cſaſzár az Eſztendőben, háromſzáz hatvan-őt napot, és hat órát itélt lenni, és minden negyed eſztendőt egy nappal hoſzabbitot. Maga Ptolomæus, Albategnius, Alfonſus, Copernicus, és à tőb Mathematicuſok, nyilván

nyilván meg-tapaſztalták, hogy az Eſztendőben, nincſen az 365. nap-felett tellyeſséggel hat óra: hanem egy-nehány minutával keveſeb: és ez-okon, nem kellet vólna minden Negyed eſztendőben, egy egéſz napot adni az eſztendőhőz. Mert egéſz napot intercalálván a' Negyedik eſztendőben, kőzel tizenegy minutával tőb űdőt ſzámlálnak-vala az eſztendőben, hogy-ſem kellene. Kiből kővetkezett, hogy az Aequinoctiumok annyival hamaréb lennének, menyivel tőb űdőt ſzámlálnak vala az Eſztendőben. Igy tehát, 134. eſztendő múlván egy egéſz nappal, 402. eſztendő-után, három egéſz nappal hamaréb lettek az Aequinoctiumok, és Solſtitiumok, hogy-ſem az-előt: ugy hogy, ha az-előt Bőjt máſnak 21. napján vólt Aequinoctium, 402. eſztendő múlvan azon hónak 18. napján eſett azon Aequinoctium.

Haſonlatos-képpen, az Arany-ſzám ſem mutatta igazán az Újságokat, és igy fel-bontaték az Húſvét illéſérűl-való rendelés. Mert az Arany-ſzám, négy egéſz nappal kéſőbben mutattya-vala az Újságokat, hogy-ſem kellenék: mint ez-előt meg-mondám, mikor az Epactákrúl ſzóllánk.

Mind ezekből következett vólna, hogy végre Karácson napját, Ki-keletben: Húsvét napját, Nyár-középben kellet vólna illeni, ha à világ sokat tartot-vólna. Mert, miképpen à Calendariom Ujitása-előt, Tiz egész nappal későbben illettük à Karácson napját, hogy sem á Régiek, kik Karácsont à Téli Solstitium-kor illették, az-az, mikor télben az Ej leghoszab vólt: ugy végre Karácson szinte Tavasz középben esett-vólna. A Húsvét illésében-is à Nicæa-béli gyölekezet rendelését, által kellet vólna hágni: és végre annyira jutot vólna à dolog, hogy az Aequinoctium Vernum, mely most Böjt másban történik, Böjt előben esett-vólna: à Canicula, mely most Sz. Jakab havában esik, Pünkösd havában esett-vólna.

MINT LET A' CALENdariom Vjitása.

HOgy azért efféle fogyatkozások el-távoztassanak, és az Húsvét illésében à Nicæa-béli gyölekezethes szabnók magúnkat:

günkat: Szükség vala, hogy à Tavaſzi Aequinoctium, à vagy, az Ejnek és napnak egyenlő hoſzasága, Böjt más hónak 21. napjára hozattatnék. Ennek-felette, hogy, az Ujságok, es Vasárnapok mutatásában, bizonyos mód rendeltetnék à Calendáriomban. Végezetre, oly módot kellett találni à dologban, hogy ez-után, ſem Húſvét napja Tél-felé, ſem Karácſon napja Eőſz-felé hátra ne máſzna, hanem az ő ſzokot helyén maradna.

Ezt azért illyen-képpen vivék véghez à fő Mathematicuſok, Előſzőr, 1582. eſztendőben, Mind Szent havának negyedik napia után, Tiz napot ki-vőnek à Calendariomból: ugy hogy, a' mely napot őtődiknek kel vala ſzámlálni, azt akkor 15. napnak mondák: és igy oſztán 1583. eſztendőben, à Tavaſzi Aequinoctium, à vagy, à Napnak és éjnek egyenlő hoſzasága, Böjt más havának 21. napján eſnek, mint ſzinte à Nicæa-béli győlekezetkor: és igy, helyére viteténck à Húſvét napia illésérűl-való régi végezéſek.

Az Arany-ſzám helyében, az Epactákat ugy helyhezteték à Calendariomba, hogy az Ujságokat, menyire lehetséges, igazán mutaſsák: és ha valami kicſin fogyatkozás

esnék egy Esztendóben, végre az-is helyére vitetnék. Mert, noha valami kevéssel külómben esik néha az Ujság, és az Aequinoctium, hogy sem à Calendariom mutattya: de abban mód adatot, hogy à Calendariomban rendelt Ujságok, és Aequinoctiumok, felettéb el ne távozzanak az igaz Aequinoctiumtúl, és Ujságoktúl, noha az Aequinoctiumok bizonyós naphoz kóteleztettek, hogy kózónséges, állandó, és meg-maradó módunk lehessen az Aequinoctiumok ismérétiben.

Végezetre, az intercalitiót ugy rendelék, hogy kózenségessen, minden Negyed esztendót egy nappal meg-hoszszabbítanának: De ezért ebben illyen Exceptio lenne, hogy, noha minden Század esztendónek Intercalárisnak kellene lenni: mindazáltal, nem minden Század esztendót, hanem csak à negyed-negyed századokat hoszabbitanák-meg: és igy, az 1600. esztendó Intercalaris lenne: de az után, az 1700. 1800. 1900. (ha à világ addig tartana) nem Intercaláris, hanem csak, kóz esztendó lenne. Es ezt azért rendelék, hogy à Julius' Csaszár Calendariomjában let fogyatkozást el távoztatnák: mely-szerént mondám, hogy minden 134 esztendóben, egy nappal hamaréb történt az Aequinoctium, hogy-sem à Calendariom mutatta.

Mint-hogy pedig az egek forgásinak még most sem mehettek tellyességgel végére à Mathematicusok: és (ha addig tartana e' világ,) történhetnék sok údómúlva, hogy az Aequinoctiumban változtatást ismérnének: kónyú vólna egy napot, vagy kózbe vetni, vagy el hagyni az esztendóben, hogy igy à Calendariom igazán helyén maradna.

MAGY. NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

ELSEO RESZE.

AZ MI-ATYANKRUL, ŰDVŐZLETRŰL, HISZEK-ISTENRŰL, Tőredelmeſségnek cſelekedetirűl, és a' Sz. Kereſzt jelérűl.

Mint kellyen a' *Mi-Atyánkat* értelmeſſen mondani.

MInt hogy magunktúl cſak azt ſem tudgyuk, mit kellyen Iſtenünktúl kernünk: az Atya-Iſtennek bőlcſesége a' mi Megváltónk és Iſten-előt ſzóſzóllónk, oktatni a-

A kar-

karván tudatlanságunkat, amaz közönséges mindennapi imadságra tanitá, nem csak nyilván a' sokaságot, de titkon Tanitványit is. Mert, midőn azon kérték-vólna Christus Vrunkat, hogy imádságra tanitaná őket, miképpen *Keresztelő Ianos* Isteni könyörgésre tanitotta-vala követőit, azt parancsolá Eüdvözitőnk, hogy imigyen könyörögjenek: *Mi-Atyánk, ki vagy menniekben, &c.* Mely imádságban foglalá rövidéden, mit, és minémő rendel kellyen Istentül kérnünk: ugy hogy a' mint *Sz. Agoston* irja, noha külömb szókkal-is könyörögh etünk: de annál egyebet nem kérhetünk, a' mi ebben az imádságban foglaltatik. Annak okáert, minden imádságok közöt, első és bőcsülletesb helyt érdemel ez a könyörgés; mivel az imádságnak leg-főb Mestere szerzette a' *Mi-Atyánkat.* Azert valaki e' szerént könyörög, bár attül ne féllyen, hogy azt felel-

lyek

lyék' neki, a' mit a' *Zebedæus* fiainak, hogy *nem tudgya mit kérjen*.

Ezt pédig a' rövid könyörgéſt, noha minnyájan tudgyuk, és mondgyuk naponként: de ſokan, vagy nem értik, vagy meg nem gondollyák ennek el-reytet méltoságat bölcſeſégét, erejét, és mélységes titkait. Annakokáert, rövideden meg-mondom, minémű elmélkedeſſel, értelemmel, és lelki aítatoſsággal kelleſsék a' Kereſztyén embernek mondani a Mi-Atyánkat.

MI-ATYANK.

EN mennyéi ſzerelmes ſzent Atyám, és teremtő Iſtenem: Mikor a' te végheteten felſégedet és méltoſágodat, az én elvetet kicſin állapatommal egybe-vetem, nem merlek téged Atyámnak nevezni. holot csak arra sem vagyok mélto, hogy ſzólgaid közé ſzámláltaſſam: De mivel a' te ſzerelmes ſzentFiad bátoritot engem, hogy te-hozzád foliamjam: és előmbe adta, mint kellyen könyörgenem Szent Felſégednek: nem az én érdememből, hanem csak a' te Szent Fiadnak kegyeſſégéből merlek téged Atyámnak nevézni. Iſmérd-meg Vram, a' te Fiadnak könyörgését: mert ő az, a' ki te-néked, mi-bennünk, és mi-általunk könyörög. Tudom Vram, hogy nem általlod, ha azoktúl Atyának neveztetel, kiket a' te ſzerelmes-

Szent

Szent Fiad, Attyafiainak nevezett. Tudom, hogy inkáb kedvelled a' ſzeretetnek és kegyeſſégnek nevét, hogy-ſem a' félelemre indito nevezeteket. és ez-okon, kedvesben hallod, mikor Atyánknak mondunk, hogy-ſem mikor boſzúálló Iſtennek nevezünk. mivel azt kivánod, hogy fiúi ſzûvel ſzereſsünk téged, és ſzolgákhoz illendő félelmet ki rekeſzſzünk lelkünkből.

Cſudálatos, Vram, és meg-foghatatlan a' te bölcſeſéged, és hatalmaſſágod: de kegyeſſéged és jó vóltod, meg-előzi a' több Iſteni cſelekedetidet: Mert, hogy irgalmaſſágodnak véghetetlen gazdagſágát meg iſmértetnéd, nem cſak mikor engem ſemmiből teremtél, és Atyai bölcs gond-viſeléſeddel fogantatáſomnak, és ſzületéſemnek órajától-fogua cſudálatoſſan vezérlettél, és tápláltál: de fő-képpen, mikor malaſztoddal meg-látogattál, és érdemem-nélkül ked-

vedben fogadtál, ugyan akkor fiaid-közzé-is számlaltál.

A' mi sok számtalan vétkeink, bűnnek szolgaivá, sőt az pokol-béli Satánnak fiaivá tettek minket. De te Vram, könyörűlvén raytunk, Szent Fiadat adád érettünk, hogy a' Kereſztfának ágyában, sok vére-hullásával, és keſerves kín-szenvedésivel fiakat szűlne néked, és a' bűnnek fogságától, az Oerdög hatalmától, a' kárhozattúl, megszabaditván minket, az eleven Hitnek-általa te fiaid lennénk: a' te terméſzet-szerent-való Szent Fiadnak pedig, attyafiai, és örökös társai.

Hogy pedig az Atyai kegyes névnek emlékezetivel szerelmedre, és bizodalommal való könyörgésre inditanál, Szent Fiadnak lelkében részeſſé ől minket: mely tégedet mi általunk, szűntelen Atyánknak nevez és oly Atyánknak, kinek szorgalmatos gond-

gondviſeléſe, és Atyai jó-vòlta, annyira fellyûl-haladgya a' tôbb Atyák gond-viſeléſét, hogy ezek te-hozzád-képeſt, Atyai nevet ſem érdemelnek. Annak-okáért mélto, én Iſtennem, hogy cſak téged egyedûl hijalak Atyámnak. Abraham nem iſmért engem: Jacob nem tudot engem: nem tudta az én Anyám, mint óltottál és formáltál engem az ô méhében: Es hogy Atyai gondviſeléſed inkáb ki-nyilatkoznék, ugyan ſzent kezeidre irtad az én nevemet, hogy kônnyebben el-feletkezhetnék akár-mely Annya fiárúl, hogy-ſem te én-róllam elfelletkeznél, és gondviſelô ſzerelmedet tôllem meg-vonnád.

Ha azért Szend David, mikor Királyi méltoſágra emelteték, álmélkodván jovóltodon, imigyen ſzólla: Vram, ki vagyok én hogy ennyire fel-emeltél engem? Micſoda, Vram, az ember, hogy cſak megis-

emle-

emlekezel rólla? Mint érdemlette az ember, hogy meg-iſmérteſd magadat vélle, és valamire bőcsüllyed ôtet? Mentûl inkáb igy ſzólhatok én tenéked, Felſéges Ur-Iſten: Vram, ki vagyok én, hogy fiaddá, és örökösöddé fogadgy engem? Honnan érdemlette a' te méltatlan ſzolgád, hogy ennyire fel-magaſztallyad ôtet, minden e' világi meltóſág-és dûcsőſſég-felett?

Aldot légy, én mennyei Szent Atyám, ezért a' te végthetetlen jó-voltodért: Kérlek, én Iſtenem, öncs az én lelkembe, te-hozzádvaló fiúi ſzeretetet, és bizodalmot: hogy minden ſzûkſégimben, és nyavalyáimban, oly bátran várjak te-tőled óltalmat és ſegitſéget, mint a' fiú édes Attyától. Adgy a te Atyai gond viſeléſed-alat, bátorſágos életet. Te oktaſs, táplály, vezérely engem minden igyemben: és mikor üdvőſſégemre ſzükſéges, Atyai oſtoriddal meg-is látogaſs.

Ne-

Ne ſzenved, ſzerelmes Atyám, hogy a tékozló fiúnak példája-után indúllyak, és Atyai gond-viſeléſed-alól el-kivánkozzam: sôt, ha gyarlóságomból tôlled elſzakadnék-is, te, Irgalmaſságnak Attya lévén, mutaſd Atyai kegyelmeſségedet hozzám, fogadgy ſzárnyad-alá: és miképpen e világi Atyák ſzorgalmatoſok fiokra-való gond-viſeléſekben, úgy te-is Uram, vigyázz az én óltalmomra. Mindeneknekfelette pedig, azt kérem Szent Felſégedtûl, hogy, miképpen te én-velem, az Atyai gond viſeléſnek, és ſzerelemnek minden chikkelyit bé-tellyesíted, én-is a' te Szent Lelked-által, mindenekben a' fiúi engedelmeſségnek hivatallyát bé-tôlcſem: és megiſmérvén azt a' méltoſágot, melyre emelél midôn fiaddá fogadál, ſoha arra a gyalázatos állapatra ne tériek, melybôl Szent Fiadáltal ki-hozál, mikor az Oerdôg rabſágából

fel-szabaditván, fiaddá fogadál, és a' világosságnak fiaihoz illendò ajándékiddal felékesítél.

Mint-hogy pedig, nékünk fejenként kôzônséges Atyánk vagy, mi pedig minnyájan atyafiak, és azon Atyai bóldogságnak ôrôkôsi vagyunk: végy-ki szivünkbôl minden irigységet, boszu állást, és haragtartást: Adgy oly atyafiúi szeretetet lelkünkbe, hogy senkit meg ne utállyunk, hanem mint Atyánkfiait ugy szeressünk mindeneket: ugy tisztellyük minden felebarátinkat, mint te fiaidat.

Es mivelhogy nem akartad, hogy semmit csak egyedûl magamnak kérjek: hanem, a' mint azon egy testnek tagjaihoz illik, mellyeket azon egy lélek éltet, mindenekért parancsoltad hogy ugy kônyôrôgjek, mint magamért: adgyad, hogy igaz atyafiúi szeretettel, azon jókat kivánnyam

fele-

felebarátomnak, mellyeket magamnak kivánok.

Ki vagy mennyekben.

ENIstenem, noha jelen vagy mindenût, és bé-tôlteſz mindeneket: de azért azt parancſolád, hogy imádſágom kezdetin, mennyekben lételedrûl emlekezzem. Ezzel akarván ébreſzteni, hogy imádságomnak idején, égbe emellyem ſzûvemet, a'honnan te tôlled ſegitſéget kell várnom. Arra-is emlekeztetſz, hogy Menyben vagyon az én örökſégem, és maradandó haylékom: it pedig, ſzám-kivetésben, és ſzarándokságban vagyok. Azért, èn Vram, és mennyei Királyom, ébrezd fel ſzent malaſztoddal lelkemet, hogy az én kincſem, és kivánságom menyben légyen, és az árnyék világhoz az az, ſzám ki-vetet buydoſáſom tô mlôczéhez, ne ragaſzkodgyam, mint a Világfiai.

Oh én ſzerelmes Atyám, ki az égben lakozol, vígy-bé engem ſzent Orſzágodba: és míg bé nem viſzeſz, ſegíts ſzent malaſztoddal, hogy az én nyájaskodáſom menyben légyen: és a' világnak gyönyörűségirűl el-feletkezvén, ama' drága kövekből éppített mennyei Jeruſalembe, ſzent ſzíned látására, ugy kivánkozzam, mint a' ſzomjú ſzarvas ezélő kút-főhöz. Mert ugyan-is, ha a' te ſzánni-kivetet fiaidnak tömlöczét, az oktalan állatok iſtállóját, ezt a' földet, ennyi ſok ſzépſéggel fel-ékeſítetted: ily ſzép menyezettel, ugy-mint, fényes cſillagokkal tündöklő kerek éggel bé-födted: mentűl ſzeb, és gyönyörűſégesb az örökkévaló menyegzőre kéſzíttetet ház, melynek öröme, és világoſſága te-magad vagy! Serkeny-fel, oh én lelkem, ſerkeny fel: és, ha réſzes akarſz lenni ama' boldog örömben, melynek bővſéges folyamit, cſak meg

ſem-

sem gondolhattya az emberi elme, mennyei erkölcsökben öltözzél. mert semmi undokság, és fertelmesség, bé nem mégyen a'te Atyádnak országába..

Szenteltessék te neved.

MInt-hogy az Atyák bőcsülleti, fiokra-is háramlik: és a'jámbor fiú nem-csak tiszteli Attyát, és örvendezvén dücsősségén, bánkodik gyalázattyán: de nagy kivánsággal szomjúhozza hogy egyebek-is ismérjék, bőcsüllyék, és dücsőitclék őtet.: Azért mi-is méltatlan fiaid, elsőben azon kérjük Szent Felségedet, hogy téged minden nemzetségek ismérjenek, dicsírjenek, fel-magasztallyanak. Es miképpen a' Serafin Angyalok, és a' mennyei seregek, szünetlen azt kiáltyák, Szent, Szent, Szent a' seregeknek Istene, a' ki vagyon, a' ki vólt, és a' ki mindenkoron lészen: mi is azon-képpen

pen magaſztallyuk mindenkor Szent Felſégedet: és a' te ſzent nevednek emlekezetire, meg-hajollyanak minden teremtet állatnak térdei.

Tudom, én Iſtenem, hogy nem ſzükölködöl az emberi dicsíret-nélkül: mert, ha mi nem dicsírnénk-is téged, de a' mennyei ſeregek, fáradhatatlan kiáltáſſal dücsőítik ſzent nevedet: az egek hirdetik hatalmas felſégetdet: áz égi madarak, és folyó vizek, a' föld, és az ő gyümölcſi, nem egyebek, hanem hatalmaſſágodnak, bölcſeſégednek, jó-voltodnak, irgalmaſságodnak hirdetői. De mivel az embert, minden láthato teremtet állatok-között, leg-inkáb fel-magaſztaltad és ötet mindeneknek Urává tetted: mélto hogy az emberi állat, mindenek-felet dicsírje és magaſztallya ſzent nevedet.

Oh én mennyei ſzent Atyám, mivel a' te ne-

te nevednek dûcsôſége fô-képpen abban ál, hogy minnyájan hidgyék az mit meg-jelentettél: reménlyék a' mit igírtél; engedgyenek azoknak a' miket parancſoltál: imádgyanak, tiſztellyenek, és mindenekfelet ſzereſſenek téged: Kérlek, a' te ſzerelmes Szent Fiadnak vére hulláſaért, adgy igaz Hitnek világoſſágát minden tévelygôknek: hogy minden orſzágok és rendek, egy ſzûvel és egy ſzáyjal, egy értelemmel és akarattal áldgyanak, dicsírjenek, fel-magaſztallyanak tégedet. Ved-el az hitetlenſégnek homályát az emberek ſzûvéről, és gyomláld-ki minden botránkozáſnak és káromláſnak gyôkerét ez világból. Adgy igaz és tekélletes Reménſéget, buzgó és álhatatos ſzeretetet Hiveidnek, hogy a' te parancſolatidnak ôſvényin járjanak; igaz Iſteni iſméretbôl ſzármazot dicsírettel, és hálá-adáſſal bôcsûllyék, ſzentellyék minnyá-

nyájan a' te nevedet: és mindenek-elôt, mindenek-felet, ſzent neved dicſiretinek terjedéſét, akaratodnak bé-tellyeſitéſét kivánnyuk, és ſzomjuhozzuk minnyájan..

Vram, ne ſzenved hogy én is azokhoz haſonló légyek, kiknek gonoſzſágokért gyaláztatik a' te neved: hanem inkáb cſeleked azt irgalmaſſan velem, hogy életem világoskodgyék az emberek-elôt, és látván tekélleteſſégemnek tündôkléſét, dicſirjenek téged. Mert ugyan-is, ha mi jó vagyon a te ajándékodból bennem, nem kivánom hogy ezekért én dûcsôitteſſem: hanem mindenekben cſak te dicſirteſſél, és magaſztaltaſsál.

Olcſa-el Vram, én bennem a' te dûcsôſſégednek kivánsága, minden hivságos dicſekedéſnek, és fel-fualkodot dûcsôſſégnek indúlatit: mert tudom, hogy minden dûcsôſſég, mely te-kivûlled vagyon, és az te tiſzteſ-

tiszteſſégedre nem fordíttatik, gyalázat és kiſſebſég te előtted.

Mivel pedig ugy dűcsőittetik a' te neved mi-bennűnk, ha Szent Fiadnak tanitáſa ſzerént rendellyűk életűnket: adgyad Vram, hogy téged mindenek-felet ſzereſsűnk: felebarátunknak annyi jót kivánnyunk mint magunknak: gonoſz akaróinknak veſzedelmét ne ſzomjuhozzuk, hanem ellenſégűnknek-is jóval légyűnk: és mind ezekben, a' mi mennyei Atyánkat kővetsűk, ki, mind jókra gonoſzokra egyaránt terjeſzti a' Nap fényeſſégét. Ugyanis, nagy kiſſebséggel illetnénk tégedet, ha Kereſztyén nevet viſelvén, éktelenſégben, ragadozásban, boſzú állo viſzálkodásban, hamis eskűvésben, réſzegeskedésben, és világi gazdagſágnak telhetetlenſégében foglalnók életűnket. Azért, ezt az egy dolgot kérem Szent Felſégedtűl, hogy életem-

ben, és halálomban, dûcsôitteſſék mindenkor a' te ſzent neved. Amen.

Iôjôn te orſzágod.

MEnynek, földnek hatalmas Királlia', kitûl vagyon eredeti minden hatalmaſſágnak, birodalomnak, Királyságnak: kinek Királyi-ſzéke az Eg, a' föld pedig lábának ſámolya, kinek hatalmaſſága-ellen, ſemmi erô nem álhat: Emlekezzél-meg a' te régi fogadáſodrúl, mellyel, Profetáid-által arra kôtötted magadat, hogy ôrôkkévaló Orſzágod léſzen mi-kôzôttünk, és az Oerdôgnek kegyetlen birtokából ki-ſzabaditván, Orſzágodnak békeſéges cſendeſſégében meg-nyúgodtatſz minket, és mind az egéſz világot Királyi pálczád-alá térited.

Tekincs-meg, kegyelmes Atyánk, menyi ſok nemzetſégek vannak, kik a' te Király iſtápodnak fejet nem haytottak, ha-

nem

nem még-is az Oerdögnek ſetét tömlöczében, és rabſágban hevernek: és a' te Országodnak boldogſágát, és gyönyörűſéges-ſzabadſágát, nem-is tudgyák kivánni, nem értvén hogy a' néked-való ſzolgálat, igaz ſzabadſág és uralkodás.

Láſd-meg kegyelmes ſzemeiddel, menyin vannak, a' te Országodhoz tartozók-közzűl, az Anyaſzentegyház tagjaiközzűl, kik, noha bélyegedet, és birodalmodnak jelét viſelik, de mind-az-által, pártot ütvén ellened, cſelekedetekkel a' te Országod-ellen viaskodnak. Minnyájan pedig, valakik a' rothadandó teſtet viſellyük, ſok ellenſéginkoſtromival háborgattatunk: mert e' világ hizelkedik, és cſalárd igiretivel el akar ſzakaſztani tőlled: teſti indúlatink, ſzűntelen furdalnak: a' kárhozot Angyalok, kik meny-orſzágból le-hányattanak, uralkodni akarnak raytunk.

Cſelekedgyél irgàlmaſſan, Uram, minnyájunkal, és jôjôn-el mi-hozzánk a' te Országod: hogy cſak te egyedûl uralkodgyál mindenekben, cſak téged iſmérjünk minnyájan Vrunknak és Fejedelmünknek, cſak te-benned hidgyünk, néked engedgyünk és ſzólgállyunk Te légy értelmünknek vezére, kivánságunknak határa, ſzivünknek ôrôkôs királlya: úgy hogy, ſemmi réſze ne légyen bennünk e' Világ fejedelménekaz Sátánnak. Bizony méltó dolog, Vr Iſten hogy cſak te uralkodyál raytunk, néked engedgyünk, és mindenekben ſzófogadók légyünk: mivelhogy nem cſak a' teremtéſért tiéid vágyunk terméſzet-ſzerént, de azértis, hogy drágalátos nagy kincſen, a' te tulaydon ſzent Véreden, vettél minket.

Igazgaſs azért minket mi igaz Királyunk mindenekben, bátoritcſad ſzivünket

ket ſzolgálatodra, erősitsed gyarlóságinkat ellenségiddel-valo hadakozásra: hogy miképpen az álhatatos Szent Mártirok, a' gyenge szép Szüzek, a' tekélletes Szent Confessorok, a' te Országodnak óltalmáért, sem fáradságokat, sem életeket nem kiméllették: azon-képpen mi-bennünk ugy tündöklyék a' te Országodnak győzhetetlen hatalmasága, hogy minden órdögi incselkedések, minden testi kivánságok, minden világi hivságok-ellen győzedelmet vegyünk: és ne csak a' te mennyei dücsősségedben-valo nyugodalmas uralkodást, de e' földön, a' te Királyi zászlód-alatt-való fáradságos bay-viváſt is szomjuhozzuk, és te-éretted minden nyavályakban gyönyörködgyünk.

Minek-utanna pedig it e' világon elkezded mi-bennünk birodalmodat, és naponként öregbited bennünk a' te Országod

törvényének engedelmeſſégét: ki-mulá-ſunk-után jöjön mi reánk, ſzarándok ſzolgaidra, a' te örökké-való Boldogſágodnak orſzága, mellyet hiveidnek kéſzitettél: hogy téged ſzinrül ſzinre látván, bé tellieſedgyünk a' te házadnak örömével, megelégedgyék a'mi nyughatatlan kivánſágunk te-veled örök életnek folyó kút-fejével.

Oh áldot Orſzág! oh mely gyönyörüſegeſek, Vram, a'te haylékid! Meg-ſzakaſzkodik ennek kivánſága-miat az én ſzivem, mely ugy kivánkozik az én Iſtenem orſzágába, mint a' ſzomju ſzarvas a' ſzép folyó kút fóhóz. Kicſoda ſzabadit-meg engem, boldogtalan embert, e' halandó teſtnek tömlöczétül? Jáj nékem, hogy ennyire nyúytatik az én ſzám-kivetéſemnek ſzarándoſága. Kivánom, Vram, hogy el oſzollyak, és te-veled légyek. Jöj-el, Vram, és

ne kéſ-

ne késsél immár: jöjön mi-reánk a' te országod, a' te Bóldogságod. Amen.

Légyen te akaratod, miképpen menyben, azonképpen fôldôn-is.

NOha kivánnyuk, Vram, hogy késedelem-nélkûl a' te dûcsôsséges országodnak nyugodalmában részesûllyunk: de tudgyuk, hogy ezt csak azoknak igirted, kik mindenekben szent akaratodhoz szabják magokat. Annak okáért alázatossan könyörgünk néked, hogy a' te hatalmas malasztoddal, a' mi délczeg és ellened-tusakodó akaratunkat lágyicsd-meg, és téritsed engedelmességedre: hogy miképpen a' menybe n lakozó Szentek, csak a' te akaratodat nézik, mi-is, kiket az ellened-pártolkodó Angyalok székiben választottál, csak

arra

arra vigyázzunk minden igyekezetünkben, hogy a' te akaratodnak bé-tellyesítesében szerénykedgyünk, mellyet parancsolatidban ki-nyilatkoztattál, és a' Szent Lélek Istennek belsŏ izgatásával, meg-jelentettél híveidnek.

Oh én szerelmes JESVSom, ki azért jöttél e' világra, hogy nem a' te kivánságidat, hanem az Atyának akarattyát cselekednéd: adgy erŏt szent malasztoddal, hogy minden dolgaimban, és igyekezetimben, csak a' te akaratodnak bé-tellyesítésén szorgalmatoskodgyam. Nem akarom, Vram, az én tulaydon akaratomat kŏvetnem, mert ez igen vakkalaúz völna: nem halgatom a' Testnek akarattyát, mert ez mindenkor tusakodik a' lélek-ellen: nem kŏvetem az Oerdŏgnek akarattyát, mert ez a' gonoszra hanyatlot: nem adok helyt a' Világ akarattyának, mert ez csak hivsággal

galtellyes: Hanem csak azt kivánom, hogy én-bennem mindenkor a' te akaratod legyen, mely csak egyedûl igaz mérô sinóra minden jó akaratnak.

Es bizonyára, ha a' kôteles szolgák, az ô Vrok akarattyát oly szorgalmatossággal bé-tellyesitik, noha sem oly nagy jutalmat nem várnak, sem oly rettenetes bûntetéstûl nem félnek mint mi; vallyon's nem méltobb-e, hogy mindenekben a' te szent akaratodhoz szabja magát a' te el-vetett teremtet-állatod, mely az ô Kereszténségének idején arra kôteleztetet, hogy, ellene-mondván ellenségidnek, tellyes életében csak neked akar szolgálni?

De mivelhogy ezekre elégtelen a' mi gyarlóságunk, ha szent malasztoddal nem vastágitasz minket: adgy erôt Vram, a' te méltatlan fiadnak, hogy, miképpen a' mennyei Szentek, mindenekben szent akárato-

dat követik nagy gyorsasággal, álhatatossággal, szeretettel, és tekélletességgel, ugy mi is, buzgó szeretettel, késedelem és magunk vonogatás-nélkül a' te szent akaratodban meg nyugodgyunk. Es miképpen a' te szerelmes Fiad, mind halálig engedélmes vólt, ugy hogy, mikor az halálnak keserves kinnyaival tusakodnék-is, azt mondá, hogy, nem az ô kivánsága, hanem a' te akaratod maradgyon helyén: adgyad, hogy én-is minden nyavalyámban, és háboruságimban, minden oktorid-és probáid közôt, ugyan ezent mondgyam, és mindenekben kövessem a' te akaratodat, mellyért a' mi igaz Mesterünk-is félre tévé az ô tulaydon kivánságát.

Mi

Mi kenyerûnket mindē-napjat adgyad nékûnk-ma.

O Hén ſzerelmes Szent Atyám, mivel azt kivánod, hogy e' földön mennyei életet viſellyünk; és a' te akaratod ugy bétellyeſedgyék, mi bennünk, mint a' mennyei Szentekben: Vaſtagitcſad az én Lelkemet, menyből alá ſzállot Kenyérrel, mellyel a' te cſudálatos Vacſorádban hizlalod, és örök életre táplálod a' te hiveid lelkét. Táplállya Vram, az én lelkemet, a' te ſzent malaſztodnak látogatáſa, mely az én értelmemet, igaz Iſteni iſmérettel meg-világoſitcſa, akaratomat buzgó ſzeretetre inditcſa: hogy én-is tellyes ſzűvből azt mondhaſſam, hogy az én eledelem, az én men-

nyei Atyám akarattyának bé-tellyesítésében vagyon.

Bocsás Vr Isten, igaz Tanitókat a' te hiveid-kőzzé, kik meg-szegjék az éhen vároknak szent Igéd kenyerét: mert ugyanis, nem csak kenyérrel él ember, hanem a' te szent Igéddel, melynek éhségét, nagy osztorúl szoktad a' háládatlanokra bocsátani. Mivel azért meg nem elégitheti lelkünket az emberi bölcseségnek kevélysége: sőt, még a' te szent Igéd is izetlennek tetzik sokaknak, a' kik inkáb akarnak a' tékozló fiúval diznók eledelivel zabállódni és tőltőzni, inkáb ohaytyák az Egyiptombéli búdós hagymákat, és keserű gyönyörűségeket, hogy sem a te szent Igéd Mannáját: annakokáért, ugy adgyad nékünk ezt a' Kenyeret, hogy izit érezzük szent Igédnek.

De mivel hogy a' mi gyarló Testünk napon-

naponként-való táplálást kiván, és tudgyuk hogy haszontalan minden fáradságunk, és földel-való baylódásunk, ha a' te áldomásod meg nem szaporittya testi eledelünket: te-hozzád, mint kegyes Atyánkhoz folyamunk, tőlled reménlyük táplalásunkat. Mert, ha e' világi embereknek fiai, az ő attyoktúl várjak eledeleket: mentűl inkáb illik hogy mi te-tűlled várjuk táplalásunkat, kiknek a' te Szent Fiad, ugyan meg-parancsolta hogy minden szorgalmatoskodásunkat reád vessük, mert, ha az égi madarakra, és a' földnek virágára gondod vagyon, meg nem fogyatkozik Atyai kegyességed fiaidhoz.

Nem kérünk Uram tőlled, sok eledellel terheltetet asztalt, hanem mértékletes táplálást: és te kuldűsid lévén, Kenyeret kérünk tőlled. Ezt-is pedig, nem akarád hogy csak magunknak kérjük, hanem kö-

zônségeſſen mindeneknek: hogy bé-tellyeſitcsük Sz. Fiadnak parancſolattyát, melyben arra kôtelez, hogy ellenséginkért-is imádkozzunk. és azzal tegyek tudományt, hogy, ha ellenſégemet éhen látnám, ételt adnék néki, mivel Iſtentûl néki-is kenyeret kérek.

Hogy pedig benned-való bizodalmunk, és hozzád-való fohâſzkodâſunk mindennapi vólna, azt akarád, hogy, miképpen a' Sidóknak csak egy napra-való Mannát kel-vala ſzedniek, azonképpen mi-is, csak a' mái napra-való eledelt kérjük tôlled: és a' feletteb-való gond-viſeléſnek nyughatatlanságát meg-vetvén, Atyai gond-viſeléſed-alat, csendeſz lélekkel ſzolgállyunk néked, és minden-nap úgy kônyôrôgjünk, mint-ha annál tôb napot nem engedtél vólna nékünk ſzolgálatodra.

Azért, Vram, én-is csak te benned

vetem

vetem minden reménségemet, és azon könyörgök Sz. Felségednek, hogy mind testemben lelkemben szüntelen táplály engem: mert, ha csak egy szempillantásban megvonszod tőllem Malasztodnak kenyerét, ottan meg szakaszkodik, és el-merül a' bűnben gyarlóságunk.

Es bocsáss-meg nékünk a' mi vétkeinket, miképpen mí-is meg-bocsátunk ellenünk-vétetteknek.

TArtozom Vram néked, mint kegyes Atyámnak, fiúi szeretettel, és engedelmességgel: mint teremtő Istenemnek, félelemmel, és bőcsüllettel. Tartozom sok jó-tételeidért, háladással: ellened-való sok bűneimért, tartozom mélto büntetéssel.

téſſel. Mert, ha ſzinte valaki oly ſzentſégre jutott-is, hogy az Iſtent Attyának mondhattya, és ama' czégéres vétkektűl magát, ſzent malaſztoddal meg-óltalmazza: de ugyan nincs oly élő ember, ki ſokſzor ne vétkezzék, és minden nap azon ne kőnyőrőgheſſen, hogy az ő vétkét megbocsáſſad.

De mivel magamtűl, e' ſok adóſſágnak ſemmi réſzét le nem ſzállíthatom, sőt, naponként ſzámtalan vétkeimmel terhelem lelkemet: ha igazságod-ſzerént cſelekeſzel velem, ha meg-kivánod raytam minden adoſságimat: el kel veſzni az én ſzegény lelkemnek.

Azért, én Iſtenem, nagy alázatoſſan, Irgalmaſſágodnak ſzéki-előtt le-borúlok: és mivelhogy azt parancſolod, hogy bocsánatot kérjek tőlled, mert kéſz vagy megkegyelmezni bűnős fejemnek: kőnyőrgők-

néked,

néked, mosd-le az én lelkemnek undokságit, bocsáss-meg az én sok számtalan adósságimat: nem az én érdememért, hanem a' te Szent Fiadnak drágalátos Vére hullásáért.

Igaz igireted tartya, Vram, hogy, ha meg-bocsátom az én felebarátomnak kevés adósságát, te-is kegyelmessen meg-engeded minden adósságimat. Azért, ihon tiszta szûbôl meg-engedem, valamiben meg-szértet engemet felebarátom, vagy szavával, vagy tanácsával, és cselekedetivel: csak te-is bocsáss-meg az én sok gonoszságimat. Oh csudálatos eserélés! En tellened számtalanszor nagyot vétettem, az én felebarátom ritkán, és keveset vétet éllenem, ki csak por és hamu vagyok: még-is, bocsánatot igírsz nékem, ha én-is meg-bocsátok ellenem-vétetteknek. Ebben mutatád-meg, mely igen kivánod hogy meg-bo-

csáſſunk egy-máſnak. mert oly ok alat igíred bűnünk bocsánattyát, ha mi-is meg bocsátunk: és minden-napi imádságunkban, oly formán párancſolád, hogy mí, felebarátunk vétkeinek bocsánattyárul valláſt tennénk, hogy, ha ſzivünkből minden haragot ki nem vetünk, magunk-ellen mondgyunk igaz ſententiát: mert midőn azon könyörgűnk, hogy ugy bocsáſſa-meg Iſten a' mi bűneinket, miképpen mí-is meg bocsátunk ellenünk-vétetteknek, annyi mint-ha az mondanók, hogy bár meg ne bocsáſſon nékünk, ha meg nem bocsátunk felebarátunknak.

Oencs azért, én Iſtenem, igaz Atyafiúi ſzeretetet ſzűvembe, hogy, miképpen a'mi Vrunk JESVS Chriſtus, midőn ártatlan ſzenvede a' Kereſzt-fának kínnyai közőt, leg-előſzőr-is ellenſéginek kére bocſánatot: azonképpen én-is, minden irigyſéget, és gyűlöl-

gyûlôlséget kirekesztvén lelkembôl, tégedet mindenek-felet, felebarátomat pedig, mint ennen-magamát szeressem, és igy, minden adósságimnak menedékét nyerjem Szent Felségedtûl.

Es ne vigy minket kisértetbe.

Mi haszna, Vram, az elébbi bûneimnek bocsánattyának, ha ismét sárban keverôdzôm? Látom, és jól ismérem gyarlóságomat. Tudom, hogy mig é világon élek, és e' háború tengerben evezek, veszedelem-és reménség-kôzôt vagyok, batorságos nem vagyok. Tudom, hogy az Oerdôgnek, a' Testnek, és e' Világnak, sok álnok tôri-kôzôt járok, kik engem, hol gyônyôrûséggel, hol fenyegetéssel, hol háborusággal hol jó szerencsével, hol dicsiretetek-

kel hol gyalázatokkal, és kűlső belső háboruſsággal ingerlenek a' bűnre. Jút eſzembe, hogy Saul Királynál jobb férfiú nem vala az Iſten népe-közőt, mikor Királlyá válaſztaték, de végre meg-vetteték. Emlitem a Sz. Dávid eſetit, bőlcs Salomonnak bálványozáſit, az Apoſtolok fejedelmének tagadáſit. Tudom, hogy ſokan félelemmel, ſokan e világnak jó ſzerencſéjével, meg-ejtettek. Annak-okáért, a' ſzámtalan veſzedelmek-közőt, nem vagyok bátorságos-sőt, mint a bárány a' farkaſok-közőt, ugy az én lelkem a' ſok ellenſég-közőt, megkörnyékeztetet ſok veſzedelmektűl.

Azért, Vram, a' te ſzárnyaid-alá folyamom, óltalmazz én Iſtenem engem minden veſzedelmektől: világoſitcſad elmémet, hogy az incſelkedő ellenſégek cſalárdságit meg-iſmérjem: bátoritcſad ſzűvemet, és roncſd el az én-reám törőknek mérges nyilait. Tu-

Tudom, Istenem, hogy te gonoszra nem kisértesz engem: hanem, mikor ellenségemet reám bocsátod mint Sz. Jóbra, akkor próbálsz, és bay-viváson-után, Boldogságnak koronajára akarsz vinni. Azért, légyen mindenekben a' te akaratod: ámbár próbálly, csak erőm-felet ne hadgy kisértetni.

De szabadics gonosztúl.

HA Szent Felségednek ugy kedves kellemetes, ha az én gyarlóságomnak ismeretire, és alázatosságomra ugy szükséges, hogy kisértetben éllyek: és az én imádságomat-is, mint régen a' Szent Pálét, abban meg nem halgatod, hogy el-vegyed róllam a' kisérteteket: ebben is légyen áldot a' te szent akaratod. csak hogy, az én lelkemet meg őrizzed, mint a Szent Jóbét, hogy téged meg ne báncson. Mencs meg

engem a' lelki gonoſztúl, a Bűntűl, és a' bűnnek ſóldgyátul, a' kárhozattul.

E' világi gonoſz ſzerencſéket-is, mellyek a' bűnre vinnének, ugy-mint, gyalázatot, kár-valláſt, nyomoruſágot, és belső gonoſz indúlatokat, távoſztas-el tőllünk.

Amen.

MInd ezeket, Vram, nagy meréſzen kérjük Szent Felſégedtűl: mivelhogy, nem a' mi érdemünknek bizakodáſa, hanem a' te-jo vóltod, és irgalmaſságod, adgya ezt a' bátorságot nékünk, és a' te Szent Fiad adta ezeket a' ſzókat ſzájunkba. Azért, én Iſtenem, ne néſd a' mi méltatlanságunkat, hanem tekincz a' te Chriſtuſodnak orcſájára, a' ki minket te-hozzád kűldőt, hogy ő nevében, és ő-általa, nagy bizodalommal kónyörgenénk Sz. Felſégednek.

Amen.

Az

AZ *Mi-Atyánk végén, Szent Máté*-nál, némely Görög könyvekben, talállyuk ama' rövid, és szep Isteni dicsiretet, (Mert tiéd az ország, a' hatalom, és a' dücsösség:) mellyet most is a' Görögók, a' Mi-Atyánk végén szoktak mondani. Ezt mi, nem kárhoztattyuk, noha közönségessen nem mondgyuk a' Mi-Atyánk végin: Mert eleitül-fogva egész Ezer öt száz esztendeig, soha csak egy Deák Bibliában sem vólt ez a' dicsiret, a' Mi-Atyánk végiben. Ennek-felette, noha szent Jerónymus Deákul forditá a' Bibliát, és mind ö, 's mind Cyprianus, Tertullianus, Sz. Agoston, és Sz. Ambrús, többekkel egyetemben, meg-magyarázák irásokban a' Mi-Atyánkat: de soha errül a' dicsiretrül nem emlekeznek: söt, Sz. Lukácsnak XI. részében, holot a' Mi-Atyánkat

olvas-

olvaſſuk, mind e' máj napig, ſem Deák, ſem Gŏrŏg kŏnyvben nem találtatik ez a' dicſiret, még a' Luther, Calvinus, Beza, és Károlyi forditásában-is. Annak-okáért mi, Szent Lukácſot kŏvettyŭk, mikor ezt elhadgyuk. Végezetre, ŏnnŏn-maga Beza, magyarázván Sz. Máténak VI. réſzét, megvallya, hogy ez áz Iſteni dicſiret, a' Mi-Atyánk végében, nem találtatik a' Deák Bibliában: sŏt, régi Gŏrŏg Bibliám-is vagyon, ugymond, melyben ezt nem olvaſom.

Miképpen azért, mind mi, 's mind a' Gŏrŏgŏk minden Sóltár-után el ſzoktuk mondani ama' rŏvid dicſiretet, (Dŭcsŏſſég Atyának, és Fiúnak, és Sz. Lélek Iſtennek:) az Udvŏz-légy Maria-után pedig, a' Gŏrŏgŏk emezt ſzokták mondani, (Mert te ſzŭléd a' mi Udvŏzitŏnket:) mi pedig, ama' rŏvid kŏnyŏrgéſt mondgyuk,) Aſzonyunk

ſzŭz

ſzűz Maria, &c.) Azonképpen ſzokták-vala a' Gőrőgők, a' Mi-Atyánk-után ezt az Iſteni dicſiretet mondani: (Mert tiéd az országh, &c.) És mivel ezt, Arany-ſzáju Sz. János, Theofilactus, és egyebek, meg-ſzokták-vala a' közſég-előt predikaciójokban magyarázni, mint a' Mi-Atyánknak eggyik réſzét: végre a' Sz Máté Evangeliomához, ugyan hozzá irák némely Gőrőg könyvekben.

A' kiazért ezt, a' Mi-Atyánkhos akarja adni, nem kárhoztattyuk: csak meg-ércſe, hogy mélto, és bizonyos okai vannak, mellyekért az Anyaſzentegyház, nem akarja az ő régi ſzokását a' Mi-Atyánk mondásában el-valtoztatni, hanem Szent Lukáclot követvén, el-hadgya ezt a' dicſiretet.

A' BOLDOG ASZONY

ÜDVÖZLETIT, MINT KELLYEN értelmeſſen mondani.

Eüdvöz-légy Maria.

Eüdvöz-légy Meny-országnak Királyné aſzonya, Iſtenünknek válaſztot Szent Annya. Udvöz-légy Maria, az-az, Tenger cſillaga, bünösöknek óltalmazója, meg-keſeredteknek vigaſztaló,a, Atya-Iſtennek jegyeſe, mennyei Királynak Szent Annya. Udvöz-légy Maria: mert te benned kezdeték-el a' mi üdvöſségünk mikor méhedben fogadád az Udvözitöt. Te változtatád-el az Eva nevét: Mert, ha ö-általa kezdeték veſzedelmünk, mikor e'világra hozá a'bünt és halált, a'kigyónak hatalma-alá vetvén az embe-

AVE MARIA.

MŰZEUM
KÖNYV-
TÁRA

emberi nemzetet: te-általad lőn kezdeti váltságunknak, bűntűl és haláltűl-való szabadságunknak, midőn méhednek gyümölcsével meg-rontád a' kigyónak fejét. Eőrvendezz, szeplőtelen Szűz Maria ezen a'te üdvözleteden, és könyörgéseddel ebrezdfel az én lelkemet, hogy nagy aítatossággal mondhassam néked ezt az Angyali üdvözletet.

Malasztal tellyes.

O Háldot Istennek szent Annya, egyebek ám bár nevezzenek téged Jesse virágának, Meny-ország kapujának, bölcseség haylékának: de én az Angyallal, Malasztal tellyesnek, Isten haylékának nevezlek. Eüdvös légy választot edény, mely az Isteni gazdagságnak tár hazává lettél, minden kincseivel meg-ajándékoztattál. Nincs te-benned semmi helye a' kigyo fulákjának,

a' bűn mérgének: mert tellyes, mind teſted lelked, mind értelmed's akaratod, mind gondolatod's cſelekedeted, mennyei bőlcſeſséggel, Iſteni ſzeretettel, és mindē ſzentſséggel. Oh Irgalmaſſágnak Annya, és Iſteni malaſztnak tengere, ha a' tengerből ſzármaznak a' folyó-vizek hogy viſzſzá folyhaſſanak: áradgyon-ki az én lelkemre-is, a' te kőnyőrgéſed-által, az Iſten malaſztya, mély az én lelkemnek űreſſégét be-tőltvén, azt mivellye, hogy az én cſelekedetim tellyeſek légyenek Sz. Fiad-előt.

Ur vagyon te-veled.

NOha a' te Szent Fiad Emmanuel, velűnk lakozó Iſten: de te-veled ſokkal kűlőmben vagyon, hogy-ſem egyéb emberekkel. Te-veled vagyon az Vr: mert terméſzeti-ſzerént mindenűt jelen vagyon. Te-veled vagyon malaſztya-által-de ſokkal

kal bőcsülletesben, hogy-sem a'több Szentekkel: mert csak tégedet választot, hogy az Isten Annyának bőcsülletes méltóságára emeltetnél, és méhedben kilencz hólnap-ig lakozván, értelmedet, akaratodat, és minden cselekedetidet igazgatná. Oh áldott szép Szűz, kérjed a' te-veled lakozó Vrat, hogy az ő szent kegyelme-által, én-velem lakozzék, és az én akaratomat oly erős szeretettel birja, hogy soha tőllem el ne távozzék.

Te-vagy áldott aszony állatoknak-kőzőtte.

MEltán neveztetel áldotnak aszonyi állatok-kőzőtt: mert csak te egyedül menekedtél-meg a' magtalaságnak átkától, szűzeségednek éppen meg-máradásával: szabados vőltál a' fáydalommal-való szű-

léſnek átkátul. Es noha a' tőb aſzonyi állatok, férfiak birtoka-alat vannak: de az Iſten Fia, tizen-két eſztendős-korában-is, engedelmeſſen te tőlled halgatot, és birodalmod alat vólt. Aldot vagy nemes Aſzonyunk ſzűz Maria, mert te-általad ſzűleték nékűnk a'mennyei áldomáſoknak kút-feje, a'te méhednek gyűmőlcſe. Szabaditcs meg engemet imádságid által, minden átóktúl, hogy a'te Fiadnak kedveſſen ſzolgálhaſſak, mind őrőkkőn őrőkké. Amen.

Es áldot áte méhednek gyűmőlcſe, JESUS Chriſtus.

Mivelhogy a'te méhednek gyűmőlcse, eleven kút-feje minden áldomáſnak, az ő ki-folyó tellyeſſégében réſzesűllyűnk te-általad, oh Boldogságos Szűz, és a' régi gyű-

gyümölcs-ételből származot nyavalyánkat, roncsa-el a' te méhednek gyümölcsét, az Elet fájának üdvösséges gyümölcse, a' mi Vrunk JESVS Christus. Amen.

Aszonyunk Szûz Maria, Istennek szent Annya, imádgy mi-érettünk bûnösökért, most, és halálunknak óráján:

HOgy a'te Fiadnak érdeme-által, mi-is ez ő-tőlle nyert Bóldogságban részesüllyünk: és miképpen te-veled, és te-benned vólt az Vr, mi-bennünk-is lakozzék szentelő Malasztyával életünkben: ki-múlásunk-után pedig, az örök bóldogságban részessé tégyen:

Amen.

CRE-

CREDO, vagy, APOSTOLI VALLAS.

Hiſzek Iſtenben, mindenható Atyában, menynek és földnek teremtőjében. Es JESVS Chriſtusban, ő egy Fiában, mi Vrunkban Kifogantaték Sz Lélektűl, ſzűleték Szűz Mariátul. Kínzaték Poncius Piláruſnak alatta; meg-feſzítteték, meg-hala, és el-temetteték. Szálla poklokra; harmad napon halottaiból fel-támada. Méne mennyekbe, űl az Atya-mindenható Iſtennek jobjára. Onnan léſzen el-jövendő ítélni eleveneket és hóltakat.

Hiſzek Szent Lélekben: Kőzönſéges Anyaſzentegyházat; Szenteknek eggyeſſéget; Bűnöknek bocsánattyát; Teſtnek fel támadását, és az örök életet. Amen.

A' Ni-

S.S. TRINITAS.

SS TRINITAS.

A' Nicæa-béli Gyölekezet valláſa.

Hiſzek egy Iſtenben, mindenható Atyában, menynek és földnek, minden látható és láthatatlan állatoknak teremtöjében.

Es az egy Vr JESVS Chriſtusban, Iſtennek eggyetlen-egy Fiában. Ki az Atyától ſzületet minden üdöknek-elötte. Iſtentül Iſtent, világoſságtul világoſságot, igaz Iſtentül-való igaz Iſtent. A' ki ſzülettetet, nem teremtetet; az Atyával egyenlö-terméſzetü, ki-által mindenek alkottattak. Ki mi-érettünk emberekért, és a' mi üdvöſségünkért, mennyekből alá-ſzálla: és meg-teſtesüle a' Szent Lélek-által Szüz Mariától. Es emberré lén. Meg-is feſzitteték mi érettünk, Poncius Pilátuſnak-alatta. Kint ſzenvede, és el-temetteték: és

fel-támada harmád napon az Iráſok-ſzerént. Es fel-méne mennyekbe ůl az Atya-Iſtennek jobján. Es iſmét el-jövendő dűcsőſſégben, hogy meg-itéllye az eleveneket és hóltakat; a' kinek orſzágának vége nem léſzen.

Hiſzek az elevenítő Szent Lélek Vrban; ki az Atyától, és Fiútul ſzármazik, Ki az Atyával, és Fiúval egyenlőůl imádtatik, és dűcsőittetik; ki a' Próféták-által ſzóllot. Es egy, ſzent, közönſéges, és Apoſtoli gyölekezetet. Vallom az egy Kereſztſéget, bűnöknek bocſánattyára: Es várom a' halottak fel támadását; és a' jövendő bóldogſágnak életét.

Amen.

✠ ✠ ✠

Szent

Szent Athanasius vallása.

VAlaki üdvözülni akar; mindenekelőtt szükség, hogy a' közönséges Hitet tartsa.

Mellyet valaki éppen, és fel-bontatlanúl nem tart: kétség-nélkül örökké el-vész.

Ez pedig a' közönséges Hit, hogy tisztellyünk Egy Istent a' Sz. Háromságban; és Sz. Háromságot az Eggyeségben.

Sem a' személyeket egybe nem elegítvén: sem a' termeszetet el nem választván.

Mert más az Atyának személye, más a' Fiúé; más a' Szent Léleké.

De az Atyának, és Fiúnak, és Sz. Léleknek; egy Istenség, egyenlő dücsősség, egyenlő-képpen örökké-való felség.

Minémű az Atya, ollyan a' Fiú; ollyan a Sz. Lélek.

Nem teremtetet az Atya, nem teremtetet a' Fiú; nem teremtetet a' Sz. Lélek.

Mérhetetlen az Atya, mérhetetlen a' Fiú; mérhetetlen a' Sz. Lélek.

Eörökké-való az Atya, örökké-való a' Fiú; örökké való a' Szent Lélek.

Es mind az-által, nem három örökké-valók: hanem egy örökké-való.

Miképpen nem három a' nem-teremtetet, sem három a' mérhetetlen: hanem egy a' nem-teremtetet, és egy a' merhetetlen.

Hasonló-képpen, mindenható az Atya, mindenható a' Fiú; mindenható a' Szent Lélek.

Es mind-az-által, nem hárman mindenhatók: hanem egy a mindenható.

Azon-képpen, Isten az Atya, Isten a' Fiú; Isten a Sz. Lélek.

Es mind-az-által, nem hárman Istenek: hanem egy az Isten. Azon-

Azon-képpen, Vr az Atya, Vr a Fiú; Vr a' Sz. Lélek.

Es mind-az-által, nem hárman Vrak; hanem egy az Vr.

Mert miképpen a' Kereſztyéni igazſágtúl kénſzerittetünk, külön mindenik ſzemélyt Iſtennek és Vrnak vallani: ugy tiltatunk a' közönſéges Iſteni tudománytul, hogy három Iſteneket, vagy három Vrakat mondgyunk.

Az Atya ſenkitúl nem alkottatot; ſem teremtetet, ſzem ſzülettetet.

A' Fiú, csak az Atyától vagyon: nem álkottatot, ſem teremtetet, hanem ſzülettetet.

A' Szent Lélek, az Atyától és Fiútul; nem alkottatot ſem teremtetet, ſem ſzülettetet, hanem ſzármazot.

Egy azért az Atya, és nem hárman vannak az Atyák; egy a' Fiú, nem hárman

vannak a' Fiak: egy a' Szent Lélek, nem hárman vannak a' Szent Lelkek.

Es ebben a' Szent Háromságban, semmi nincs eléb vagy utólb, semmi nagyob vagy kisseb nincsen: hanem éppen a' három személyek, egyenlő-képpen örökké-valók, és egy máshoz eggyarányuk.

Vgy hogy, a' mint eléb mondók, mindenekben, az Egység a' Háromságban, és a Háromság az Egységben tiszteléndő légyen.

A' ki azért üdvözülni akar: illyen értelemben légyen a' Sz. Háromságrúl.

Dé szükség, az örök üdvösségre; hogy a' mi Vrunk JESVS Christusnak Testesüléset is tekélletessen hydge.

Ez azért az igaz Hit, hogy hidgyuk, és vallyuk; hogy a' mi Vrunk JESVS Christus, Istennek fia, Isten és ember.

Isten, üdőknek-előtte az Atyának állatyá-

latyából szűlettetet: ember, údő-szerént annyának állattyából szűletett.

Tekélletes Isten, tekélletes ember; okos lélekből, és emberi testből állapodván.

Egyenlő az Atyához, Istensége-szerént: kisseb az Atyánál, emberssége-szerént.

Ki noha Isten és ember: mind-az-által, nem kettő, hanem csak egy a'Christus.

Egy pedig, nem az Istenségnek testé változásával: hanem az emberi természetnek Istenhez-való fel-vétevel.

Egy ugyan, nem a'természeteknek egybe-elegyitése által: hanem a személynek eggyessége-által.

Mert, miképpen az okos lélek és a'test, egy ember: ugy az Isten és ember, egy Christus.

Ki üdvösségünkért szenvedet, poklokra szállot: harmad napra halottaiból fel ámadot.

Fel-

Fel-ment mennyekbe, ûl az Atya-mindenható Istennek jobjára: onnan lészen el-jövendő ítélni eleveneket és hóltakat.

Kinek el-jövetelére, minden emberek-nek fel kel kelni testekkel-eggyût: és szá-mot kel adni, tulajdon cselekedetékrûl.

Es a'kik jót cselekedtek, örök életre mennek: a'kik pedig gonoszt örök tûzre.

Es a'Közönséges Hit: mellyet vala-ki híven és álhatatossan nem hiend, üdvös-ségre nem juthat.

A. M. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

A'Tö-

A' Tőredelmeſſégnek minden-napi gyakorlásárul.

A'Ki tiſzta ſzűvel Iſtenhez akar térni, és meg-iſmérvén az ő Teremtő, és Megváltó Iſtenéhez kőteleſſégét, a' Tékozlo fiunak példaját kővetvén, mennyei Attyának bóldogſágát kivánnya: azt jól meg-érche, hogy az Iſtennel-való meg-békélleſének bizonyos aytaja, az igaz hitből ſzármazot. Tőredelmes ſzűv: mellyet Sz. David, Kedves áldozatnak nevez.

E' hez pedig a' Tőredelmeſſéghez, Két dolog ſzükſéges.

Első. Hogy igaz, és tekélletes hittel meg gondolván, mely kegyes és irgalmas Vrunkat bántottuk-meg bűneinkel, mely nagy jóktúl foſztattunk-meg, és mély ſzőr-

nyů veſzedelembe eſtůnk, midőn bůnůnk-miat, Iſten kedvéből ki-eſtůnk, Eőrdőg rabságára jutottunk, őrők kárhozatot erdemlettůnk: tiſzta ſzůvből bánnyuk hogy Iſtenellen vétettůnk. Mert, ha ſzivůnk-ſzerént bánkodunk, mikor jó barátunkat, jóſzágunkat, tiſzteſſégůnket, életůnket el veſztyůk: mivel ezeknél mind tőbbet veſztůnk, mikor Halálos bůnbe esůnk, mélto hogy meg-haladgya a' bůnért-való bánat, az egyéb bánatokat.

Máſodik ſzůkſéges dolog az: Hogy életůnk jóbbítáſára, tekélletes ſzándékkal igyekezzůnk: és bůnůnk bocſánattyát igazán reménlvén, Iſtenůnket kérjůk, hogy elfeletkezzék bůneinkrůl, és vaſtagitcſon, mind végig az Iſtenes életben, Szent Fiának érdeméért.

Mely ſzůkſéges és haſznos pedig, hogy minden-nap, sőt minden orában, de kiváltképpen

képpen reggel és estve, a' Tőredelmesség-nek tulaydon cselekedetiben foglallyuk magunkat, és fel-ébredgyünk bűneinknek szeretetből származot bánattyára, ki tetezik a'következendő Okokból:

I. Mert egy szem-pillantásban semvagyunk bátorságosok életünkről. Azt-is tudgyuk, hogy, a' ki csak egy Halálos bűnben találtatik-is halála oráján, minden okvetetlen el kárhozik, ha igaz tőredelmes lélekkel Istenéhez nem tér, és oly szándéka nincsen, hogy, mikor annak szabot ideje lészen, meg-gyónya bűnét. Hogy azért a' mi lelkünk üdvősségét szerencsére ne vessük, nincs semmi szükségesb, mint hogy minden orában ezt a' Tőredelmes léleknek indúlattyát, magunkban fel ébresük.

II. Mert, mikor ember Halálos bűnben vagyon, akár-mint forgodgyék egyéb aitatos chelekedetekben, de a' Tőredelmes-

ség nélkûl, ugyan nem jút bûneinek bocsánattyára, és életének tekélletes jobbitasára. A' hol pedig az igaz tôredelmes szûv vagyon, ot Halálos bûn nem lehet. Es, ha szûntelen ebben az Tôredelmességnek indúlattyában foglallya magát ember, mayd ugyan lehetetlen hogy életét meg ne jobbitcsa.

III. Az Isteni félelem, kezdeti a' bôlcseségnek. Ez pedig a' félelem, elôszôris arra indit, hogy meg-békellyûnk Istennel, gonosságinkért-való tôredelmesség által. Azért mélto, hogy elsô, és leg-nagyob gondunk ez légyen, hogy bûneinket, igaz tôredelmességgel meg-szánnyuk Istenûnk-elôt.

IV. Eletûnk jobbitasára, gonosz erkôlcsûnk és meg-rôgzôt szokásink kigyomlálasára, testûnknek mélto penitencia tartással-való sanyargatására, háborusá-

goknak

goknak békeséggel-való szenvedésére, az Isteni szeretetben, és minden tekélletes jószágokban-való öregbűlésre, és a'jóban végig meg-maradásra, nincs erősseb, haszнosb, alkolmatosb, és szűkségesb eszköz, mint az igaz Tőredelmes szűvnek buzgó, és gyakor indúlati. Es a' kiebben magát nem gyakorlya, noha sok egyéb aítatos cselekedetekben szorgalmatoskodik, és ugy tetczik, mint-ha igen-elő-is ment a' tekélletes életnek jó rendiben: de végre szörnyű-képpen meg-esik, mint gyakorta szeműnkel jól láttyuk. Mely eset, fő-képpen abból származik, hogy lassan-lassan az Isteni félelemrűl el-feletkezvén ember, nem gyakorlotta a'tőredelmes léleknek buzgó cselekedetit.

V. Arra int a' Sz Lélek, hogy a'megbocsátot bűnökrűl se legyünk félelem-nélkűl: Eccli. 5. v. 5. Es jóllehet az Gyónásnak szentsége-által, meg-bocsáttatik em-

bernek bûne, ha fogyatkozás nincs a'gyonáshoz illendő ſzükſéges dolgokkan: de történhetik gyakran, és adná Iſten ne történnék, hogy ſok fogyatkozáſok eſnek a' Gyonásban kik-miat nincs oly haſzna, a' mint kivántatnék: Annak-okáért, ſzükſéges az igaz ſzeretetből ſzármazot Töredelmeſſég, mely helyére viſzi, tudatlanſágunkból eſet fogyatkozáſokat.

Azért, egy illyen, vagy e' hez haſonló imádſággal, gyakorolhattyuk az igaz ſzeretetből ſzármazot Töredelmeſſéget:

En Uram, és üdvözitő JESVS Chriſtuſom: én teremtő, és meg-váltó Iſtenem: tellyes ſzűvből ſzégyenlem, és bánom, hogy a' te ſzámlálhatatlan jó-voltodért, és irgalmaſságidért, nem csak mélto háladáſſal nem ſzolgáltam Sz. Felſéged-nek: de sőt, ſzámtalan gonoſſágimmal ellened vétkeztem. Nem

Nem vagyok mélto, Vram, hogy fiaidkôzzé ſzámlály engemet: Mert, ha minden gyalázatot érdemlene a ki Vrát el árúlná: vagy az ônnôn fiát, egy kevés haſzonért, kegyetlen ellenſéginek ôrôk rabſágra eladná: mit érdemlek én, Vram, a'ki tégedet, minden jóknak kút-fejét, ennyi jò-tétt ményid-után el-árúltalak; és az én tulaydon lelkemet, mellyet ſzent Véreddel meg-váltottál, Eôrdôg rabságára vetettem, e'világi gyônyôrûſégnek árnyékáért?

En ſzerelmes Meg-váltóm, én ûdvôſſégemnek reménſége: bánom hogy téged meg-bántottalak. De íme Szent Felſéghez térek: te-elôtted el-tekéllem magamban, hogy a' te ſzent malaſztoddal, ez-után el-távoztatom, valamit te meg-tiltottál. Nem csak a'bûnôktûl, de a'botránkozáſra vivô veſzedelmektûl-is, meg-óltalmazom magamat, és eddig való gonoſságimról igazán

zán meg-gyónom, rendeléſed-ſzerént.

Bízván azért a' te véghetetlen Irgalmaſságodban, és Atyai jó-vóltodban, kőnyörgők alázatos ſzűvel néked, hogy a' te drágalátos ſzent véred húlláſaért, és keſerves kín-ſzenvedéſidért, bocsáſd-meg bűneimet. Adgyad ſzent Malaſztodat, hogy életemet meg-jobbitcſam, és a' te ſzerelmedben végig maradgyak. Kiért a' te ſzent neved dicſirteſſék moſt, és őrökké. Amen.

Ehez haſonló ſzép imádságot találſz ezután, a' Gyonáshoz készülő embernek Elsö Kőnyörgésében.

A' Szent

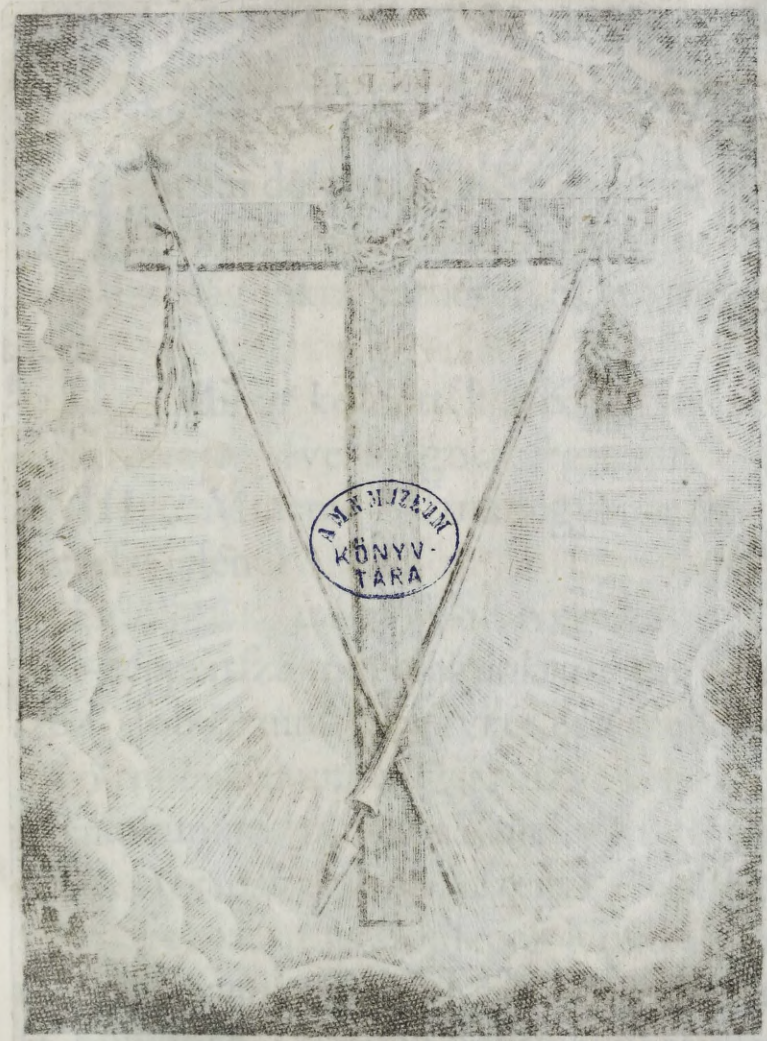
MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

CRUX CHRISTI

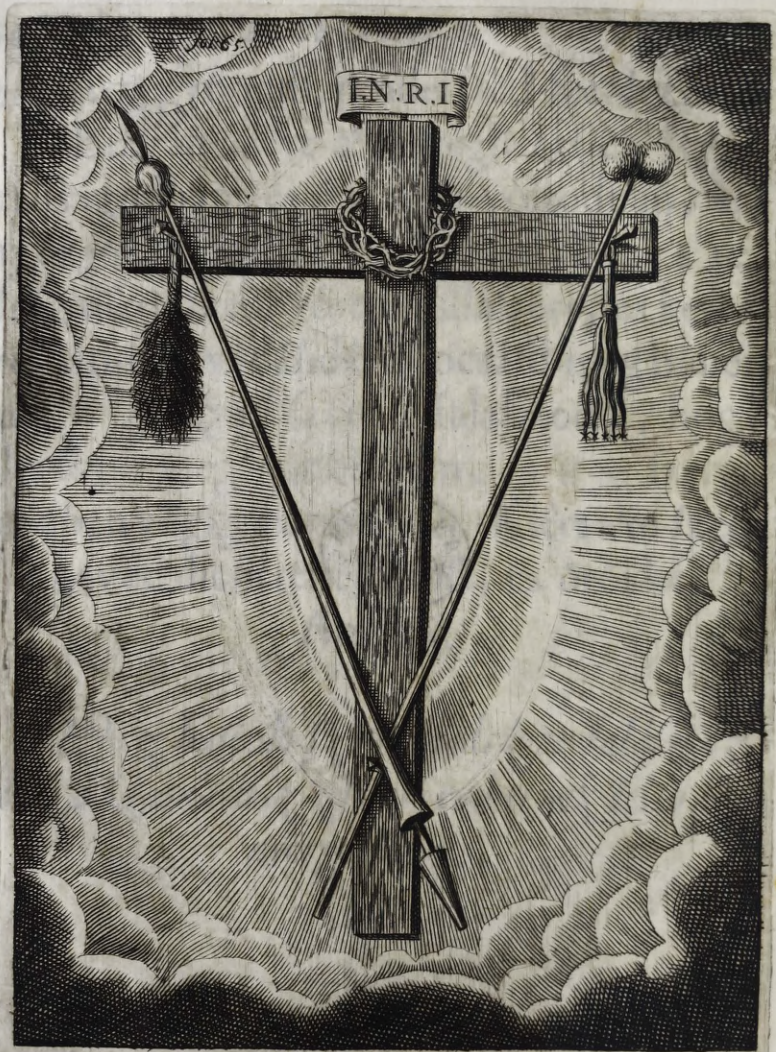

CRVX CHRISTI.

A' Szent Kereſzt Jelérűl.

HArom dolgot kel a' Sz. Kereſzt jelérűl meg magyárázni: I. Mint kellyen ezt magunkra vetnünk, és mit jegyezzen.

II. Mikor kezdették a' Kereſztyének a' Kereſzt jegyével magokat jegyezni.

III. Minémű haſzna légyen a' Szent Kereſzt jelének.

ELŐSZŐR azért: A Sz Kereſzt jegyét, Két-képpen ſzoktuk magunkra vetni. Elő-ſzőr: Job-kezünk hűvelykét, és a' mellette-való mutató újunk végét, őſzve fogván, homlokunkra, ſzájunkra, mellyünkre vettyük, Atyának, Fiúnak, ſzent Lélek Iſtennek nevében. Máſodſzor: Mind az öt újunkat, vagy csak az első három újunkat ki-nyúytván, elsőben homlokunkat illettyük, az-után mellyünket, harmadſzor bal

vállunkat, negyedszer jobb vállunkat, mondván: (Atyának, Fiúnak, és Sz. Lélek Istennek nevében, Amen.).

Noha a' Görögök, sőt, a'mint Innocentius irja, lib. 2. de Missa, cap. 45. ő idejében, némellyek a' Deákok-közzül-is, eléb a' jobb vállokra tették kezeket, hogy sem a'balra.

Azért vettyük pedig Jobb kézzel a' Keresztet, ugy-mond Justinus Mártyr, quæst. 118. ad Orthodoxos: mert bőcsülletesb a' jobb-kéz, a balnál. és mélto, hogy az Isteni szolgálatban, azt foglallyuk, a' mi jobb, és bőcsülletesb bennünk.

Ez pedig a'jel (ugy-mond Sz. Cyrillus, lib. 6. contra Julian.) minden lelki javainknak emlekezetit magában foglallya, és a' Keresztyén valláſnak egy rővid-sommája: Mert ebben, valláſt tészünk a'Szent Háromságrúl, mikor az Atyát, Fiút, Szent Lelket említtyük: Mikor pedig azt mondgyuk,

gyuk, (nevében) és nem (nevekben,) jelentyük, hogy Egy méltosága, ereje, Istenſége vagyon e' Három ſzemélynek. Ennekfelette, a' mi Eüdvözitönk Kereſztinek, és-kín-ſzenvdéſének jelével, valláſt téſzünk a' Chriſtus halálárul.

Mikor két újúnkat öſzve-téſzük, és ugy vettyük magunkra a' Szent Kereſztet: jelentetik Eüdvözítönknek emberi és Iſteni terméſzeti: a' Monofyſíták-ellen, kik, ugymond Nicéforus, lib. 18. cap. 53. cſak egy terméſzetet hittek Chriſtusban, és annakokáért, cſak egy újokkal vetnek vala Kereſztet, mint az Eörmények-is. Mikor három úyjal vettyük a' Kereſztet: jelentyük az Egy terméſzetü Szent Háromság Iſtent. Mikor pedig mind az öt újunkat ki-nyüytyuk: Eüdvözitönknek öt drágalátos ſzent Sebeirül emlekezünk.

Hogy pedig a' három Iſteni ſzemély-

nek tulajdonságirúl-is valláſt tennénk: Homlokunkat illetvén, nevezzük az Atya Iſtent. azt jelentvén, hogy, miképpen a' mi fejünk, fellyeb való minden egyéb tagoknál, és áttúl ſzármazik élet a'több tagokra: ugy, az Atya Iſten-is, kezdeti mindeneknek. Mellyünket illetvén, emlittyük a' Fiú Iſtent: jelentvén, hogy ő, nem csak öröktúl-fogva ſzületett Attyátul, de úgy-ſzerént-is a Szúz méhében fogantatot, Emberi terméſzetiſzerént, és végre a' föld gyomrában el-temettetet. Mikor a' bal és jobb Vállunkat illetvén, a' Szent Lélek Iſtent emlittyük: jelentyük, hogy a' Sz. Lélek, az Atya és Fiú Iſtennek, közönséges egyenlő terméſzetű ſzerelme. A' vagy jelentyük, hogy a' mi Üdvözitönk meg-teſtesüléſe-altal, a' Sz. Lélek Iſten minket, kik bal kéz felől, haragnak fiai valánk, job kéz-felé vit, Iſten orſzágának örökösivé tett.

Azon-

Azon-képpen, mikor Homlokúnkra vettyük a'Kereſztet: az Atyát emlittyük, ki kezdeti, és kút-feje mindeneknek. Mikor Szájunkra vettyük: a'Fiút nevezzük, ki az Atyának Igéje lévén, az Atyának ſzájából ſzármazot. Mikor Mellyünkre (holot a'ſzerelemnek hayléka, a'ſzívünk, vagyon (a'Sz. Lelket emlittyük: jelentvén, hogy a'Sz. Lélek, ſzerelem. Nem ok nélkül vettyük pedig (ugy-mond Sz. Agoſton, in Pſ. 30.) a'Chriſtus jelét homlókunkra, holot a'ſzemérem-nek helye vagyon: mert ezzel intetünk, hogy ne ſzégyenlyük a' Chriſtus gyalázatty át. Szájunkat, és ſzivünket-is ezen jellel meg pecſétellyük: hogy ſe ſzivünkből, ſe ſzájunkból, Iſten-ellen, és felebarátunk-ellen, ſemmi ſe ſzármazzék.

Mikor azért (ugy-mond Arány-ſzáju Sz. János, homil. 55. in Matth.) a Szent Kereſzt jegyét magadra veted, mindgyárt

eſzedbe juſſon a' Chriſtus Kereſztinek keſerves kinnya, és ſzenvedéſének oka: ennek emlekezetivel, magadban a' haragnak, és egyéb indúlatoknak mérgét, meg-ólcſad. Mert ugyan-is, példát adot nékünk Vrunk ſzenvedéſével, hogy kövesſük ötet.

MASODSZOR: Az Apoſtolok idejétül-fogva, mindenkor ſzokot dolog vólt a' Hivek-közöt, hogy a' Szent Kereſzt jegyét magokra vetnék. Mind ki-mentünkben, és mind bé-jövetelünkben (ugy-mond Tertullián. de Cor. Milit. c. 4. n. 40. Pamel. in Epiſt. Cyprian. 56. n. 31. Epiſt. 63. n. 39.) mikor fel-öltözünk, moſdunk, gyertyát gyúytunk, aſztalhoz ülünk, és minden egyéb cſelekedetünkben, a' Kereſzt jegyét homlokunkra vettyük. Ezt pedig (ugy-mond Tertullianus és Baſilius-is, de Spiritu S. c. 27. Apud Gratianum, Diſtin. 11. cap. Eccleſiaſticar.) a' ſzokáſt, az Apoſtolok Tradi-

Tradiciojából tánúlták a' Hivek.

Conſtantinus Cſaſzárrul irja Euſébius, lib. 3. de Vita Conſtant. hogy azzal mutattya-vala Kereſztyéni valláſát, hogy homlokára gyakran Sz. Kereſztet vét-vala: fejefelibe Kereſztet helyheztet-vala: Záſzlô helyett-is, ugy-mond Euſebius, de Vita Conſtant. lib. 1. c. 23. 24. 25. Sozom. lib. 1. cap. 4. arany-, és drága kövekből cſinált Kereſztet hordoz-vala hadában: Vitézinek fegyverére, Kereſzteket irata, ugy-mond Sozómenus, lib. 1. c. 8. Conſtantinápolyban pedig, három helyen Kereſzteket emele, mellyeknél ſok cſudák lettek, ugy-mond Niceforus, lib. 8. cap. 32. A' pénzre, Kereſztet verete, ugy-mond Sozómen. l. 2. c. 8. Tripart. l. 1. c. 9. Niceph. l. 7. c. 46.

Meg-párancſolák azt-is a' Kereſztyén Cſaſzárok, hogy ſenki Templomot ne épitene,

pitene, melyben a' Püſpök Kereſztet (adorandam, & honorandam Crucem) nem helyheztetne: Juſtin. Authent. Collat. 1. Tit. 5. de Monach. c. 1. Kit az Anyaſzentegyház-is, de Conſecrat. Diſt: 1. c. Nemo. törvényben írata Ennek-felette, azt-is rendelék a' Kereſztyén Cſaſzárok, lib. 1. Tit. 8. Codicis: Nemini licere. hogy ſenki földre, vagy pádimontomra ne irná a' Kereſztet: mert méltatlan, hogy lábbal tápodnák a'mi Eüdvözitönk jelét, mellyet a' Királyok-is Koronájok ékeſſégére fejeken hordoznak. Es ezzel (ugy-mond Sz. Agoſton Tract. 36. in Joan.) meg-mutattya a' mi Vrunk, mely nagy dücsöſſéget ád Hiveinek a'más világon, ki ennyire fel magaſztalta az ö gyalázatos kinnyának eſzközet, e' valágon.

Nicéforus, libr. 2. cap. 42. Szent János Apoſtolrúl irja: hogy, mikor az elkéſzítet kopor

koporsóba akarna menni, a' Szent Kereſzt jegyét magára veté. Szent Marciális pedig, ki Vrunkat e' földön látta, arra inti a' Hiveket, Epiſtol. ad Burdegalenſ. cap. 7. & 8. hogy ſzüntelen a' Chriſtus Kereſzti jelével, mint erős pánczéllyal, mellyőket erősitsék. sőt, ugy-mond Szent Agoſton, Tract. 118 in Joan. Serm. 19. de Sanctis. Et in Pſ. 141. oly ſzokot dolog vala régenten a' Sz. Kereſzt jegye, hogy, ſem a' Kereſztség, ſem a' Bérmálás, ſem az Vr Vacſorája, Sz. Kereſzt jegye-nélkül, nem ſzolgáltathatik-vala.

Szent Ierőnymus, epiſt 22. Minden munkád-előt, ugy-mond, homlokodra veſzd a' Szent Kereſzt jegyét. Es, in Epitaphio Paulæ: Paula in filiarum dormitione, os, ſtomachúmque ſignans, matris, dolorem, Crucis nitebatur impreſsione lenire. Iſmét: Obmutuerat jam, & vix aure ap-

posità, quod dicebat, audire poteramus: digitúmque ad os tenens, Crucis signum pingebat in labijs.

Cyrillus, Cathechesi 13. Nem csak homlokodra vesd, ugy-mond, a' Keresztet, mind jártodban, nyugtodban: de a' kenyérre-is, mellyet meg akarsz enni: a' borra, &c. Arany-száju Sz. János, igy ir e' dologrúl, Homil. 55. in Matth. Ruffin. lib. 2. hist. c. 29. Nem csak homlokunkra, de ablakunkra, és kő-falainkra, ezt a' jelt vessük, mely szabadúlásunknak, és Üdvözitőnk alázatos kegyességének jegyé. Sőt, oly szokot dolog vala a' régi Kereszty énekkőzőt az a' Kereszt jegye, hogy szokásból, csak eszekbe sem vévén, minden dolgok-kőzőt, szüntelen Keresztet vetnének magokra: mint ugyan ezen Arany-száju Sz. János irja, Homil. 27. & 36. ad Popul. Antioch. Es ebből mutattya-meg, mely nagy ereje légyen

légyen a' szokásnak. A' régi Historiákból tudgyuk, hogy a Hivek nem szoktak-vala semmi-féle eledelt megenni, melyre a Sz. Keresztjegyét nem vetnék: mint fel-jegyzi Theodor. 3. hist. c. 16. Názianz. Orat. 1. contra Iulianum. Gregor. lib. Dialog. c. 4. & 11. Turon. lib. 1. Miracul. capit: 80.

Nem csak a' végre szokták pedig, ezt a' jelt homlokokra vetni a' Keresztyének, hogy valláſt tégyenek a' Szent Háromságrúl: de hogy, a' Szent Pál intése-szerént, mindeneket az Vr nevében chelekedgyenek, Colos. 3. v. 17. 1. Corint. 10. v. 31. Mert, mikor dologhoz kezdvén, keresztet vetnek magokra, annyit tészen, mint-ha azt mondanák: Vram, minden munkám, és gondolatom, szent neved dícsőssége igazgattassék. Adgyad, Szent Háromság egy Isten, a' Christus kereszti-által, hogy

minden cselekedetemnek jó vége légyen. Es ugyan ezen okért szoktak, a' Keresztyén Városok és Faluk határin, keresztet helyheztetni: ugy-mint Vrunk győzedelmének jelét: mint régen meg-jövendölte-vala Isaias, cap. 19. v. 29.

HARMADSZOR, és Vtolszor: A' Szent keresztjegyének, Három Hasznát találom a' Régiek irásában.

ELSŐ Haszna: Hogy az Eördöget el-kergeti, és meg-ijészti. Ha (ugy-mond Arany-száju Szent János, Homil. 55. in Matth.) rettegünk, mikor láttyuk a halálra ítélt embernek kínnya helyét: vallyon's mely nagy kint ítéllyük hogy szenved az Eördög mikor azt a' fegyvert láttya, mellyel halálos sebbel meg-sebhetet? Vgyan ezent irja Cyrillus, Catech. 13. Origenes pedig, Hom. 8. ex diversis in Evang. Bátran hordozzuk, ugy-mond, homlokunkon.

kon ezt a' Záſzlót: mellyet mikor lát az Eördög, meg-rémül: a' mint ſzámtalan példákból meg-bizonyithattyuk.

Lactantius irja, lib. 4. cap. 27. hogy, valamikor a' bálványok elöt, a' Kereſztyének magokra Kereſztet vetettek, az Eördög ſemmit nem mér-vala a' bálvány-által ſzóllani.

Meg-tapaſztalá ezt Julianus Cſaſzár magában: Mert, mikor egy örödöngös ember, eleibe hitta vólna az Eördögöt, megremúlvén Julianus, Kereſztet vete magára, és az Eördög mingyárt el-enyéſzék: Theodor. lib. 3. hiſt. cap. 3. Nazianz. Orat. 1. in Julian. n. 19. Sozom. lib. 5. c. 2. Noha pedig az örödöngös el-hiteté Julianuſſal, hogy az Eördög, nem féltében enyéſzék-el, hanem az úndok jelnek gyúlölſégeböl: de hazuda. mert, mi ſzükſég vala gyúlölni (ugy-mond Lactantius, lib. 4. cap. 27.) azt,

azt, a'mi ſemmi ártalmára nem vala? Nem de nem inkáb illik vala-e méltóságához, hogy el-veſztené a'mit gyűlől-vala, kogyſem el-futna előtte? De a'kin ez a'bélyeg vagyon (ugy-mond,) mint egy győzhetetlen várnak, nem árthat az Eőrdőg. Es, a' mint Chryſoſtomus mondgya, Homil. 4. de Laudib. Pauli. tom. 3. ha utállya a' Chriſtus nevét és jelét az Eőrdőg: miért-hogy el nem fút, mikor valamely lator nevét emlited előtte?

Epifanius, régi bőcsűlletes Doctor, irja, Hære. 30. quæ eſt Ebionitarum. hogy Conſtantinus Cſaſzár idejében, egy Ioſef-nevű Sidó vala, kit Epifanius ſokſzor intet a' Kereſztyén hitre, de ſemmit nem foga rayta. Ez, mikor eſzébe vette-vólna, hogy egy faytalan ifiú-legénynek minden őrdőngős babonaſágit, egy Kereſztyén aſzony, cſak a' Kereſzt jegyével erőtlenné téſzi-vala:

la': ô-is, noha még Sidó vallásban vala, meg akará próbálni, menyi ereje vólna a' Kereſztnek és titkon, egy Eördögtûl ſzállot embert bé-vín házába: a' Szent kereſzt jegyét reá veté a' JESVS nevében: és mindgyárt, nagy búſúlva ki-méne az Eördög az emberbôl. kit látván a' Sidó, Kereſztyénné lón.

Ieronymus irja Sz. Hilarionrúl, in Vita S. Hilarionis, hogy a' Sz. Kereſzt jegyét magára vetvén, az Eördögöt gyakran el-kergette. Ezent irja Sulpicius, Szent Mártonrúl, in Vita S. Martini. Caſsianus pedig, Collat. 8. cap. 18. Szent Antalrúl irja, hogy, noha az Eördög gyakran igyekeznék néki ártani: de a' Szent kereſzt jegyével, mellyét, és homlokát fel-fegyverkezteti-vala Szent Antal: és igy, az Eördög ſemmit nem árthat-vala néki. Szent Gergely irja Szent Benedekrûl, lib. 2. Dialog.

log. cap. 2. & 10. hogy az Eördögöt, mely ötet madár-képében kiſérti-vala, kereſzt jegyével üzé-el. Máſzor pedig, mikor ugy tetczenék az ö attyafiainak, mint-ha a'konyha égne: a kereſzt jegyével ſzemeket meg-jegyezteté, és mindgyárt el-enyéſzék az Eördögi cſalárdság.

Az Eördögtül ſzállot emberből (ugy mond Szent Gergely, 3. Dialog. cap. 6.) Caſsius Püſpök, Sz. Kereſzt jegyével üzé-ki az Eördögöt.

Sőt még a'Hitetleneket-is, gyakran meg-őrizte ez a'jel. Mert egy éyjel (ugy-mond Szent Gergely, 3. Dialog. cap. 7.) egy Judás-nevü Sidó, mikor úttyában eleſtveledet vólna, egy Templomba téré: félvén pedig őrdögi cſalárdságtul, kereſztet vete magára. Éyjel az Eördögök ſerege az Egy házba jöve, és mikor a'Sidót meglátták-vólna, ſemmit nem árthatának néki azt.

azt kiáltván, hogy, Noha üres az edény, de meg vagyon jegyezve. Mert (ugymond Szent Agoston, lib. 83. quæst. 79.) a' Christus bőcsülletiért, még az ő ellenséginek-is haſznos az ő jele: noha az Istennek chudaitéleti-ſzerént, néha ez az jel, nem kergetiel az Eördögöt: és kivált-képpen mikor ezt az üdvösséges jelt, bűbájos babonaságokra térítik az emberek. Nem chudaazért, ha Constantinus a' Kereſzt jegye által győzé-meg az ő teſti ellenſégit, holot ez-által, még az Eördögöt-is meg-győzhetty ük.

MASODIK Haſznát a' Szent Kereſzt jelének, azt olvaſom: Hogy ez-által, ſok teſti betegſégek és nyavalyák meg gyógyíttattak: mérges, és fene oktalan állatok, vagy meg-ölettek, vagy meg-ſzelidültek.

Szent Agoſton irja, lib. 22. de Civit.

cap. 8 hogy ő idejében, egy fő Nemes Aſzonynak emlejét, el-fogta-vala tellyeſſéggel az orbáncz: és mikor ſemmi orvoſsággal eleit nem vehetné, éyjel az Iſten meg-jelenté néki, hogy Húſvét napján, a' mely ujonnan meg-kereſztelt ſzemélyt elől találna, azzal a'kereſzt jegyét mellyére vettetné. Engede az Aſzony a'látásnak: és mihelyt a'Kereſzt jegyével meg-jegyezteté emlejét, azon órában meg gyógúla.

Szent Gregorius Niſſenus irja, apud Surium, tomo 4. hogy Macrina-aſzony torkát, iſzonyú nagy kelevény, tellyeſſéggel el-fogta-vala: és noha ſok ſzóval kérnék ötet, hogy orvoſok gond-viſeléſére bizná magát, de ſemmi-képpen nem akará, hogy az ő teſtét valamely férfiú meg-illetné, hanem az annyát kéré, hogy a'Kereſzt jegyét vetné kelevényére: és mihelyt ezt reá-veté, ottan meg-gyógyúla.

Theo-

Theodoretus irja in Hiſt. Religioſa, cap. 9. hogy az ő Annya ſzemét, egy Iſtenfélő ember, a' kereſzt jegyével meg-gyógyitá. Fortunatus Pűſpőkről irja Szent Gergely, 1. Dialog. cap. 10. lib. 9. epiſt. 71. hogy ember ſzeme-fényét, a' Kereſzt jegyét reá vetvén, meg adá. Eugenius Pűſpőkről haſonlót ir Victor Vticenſis, lib. 2. de Perſecut. Vandal.

Szent Sabinuſról irja Szent Gergely, 3. Dialog. cap. 5. hogy a' mérget meg-jegyezvén a' Kereſzttel, ártalom-nelkűl megivá.

Szent Benedek, Kereſztet vetvén a' pohárra, melyben méreg vala, mingyárt el-romlék a' pohár, ugy-mond Szent Gergely, 2. Dialog. cap. 3.

Perſiában, mikor iſzonyú mirígy-halál vólna, ugy-mond Nicéforus, lib. 18. cap. 20. Zonar. lib. 3. Annal. in Maurit. a Ke-

reſztyének tanácsából, ki-ki mind kereſztet ira tentával homlokára: és igy ſzűnék-meg a'dög halál. Amantius (ugy-mond Szent Gergely, 3. Dialog. cap. 35.) iſzonyú kigyót ôle meg, a' Szent Kereſzt jegyevel. Sozómenus, lib. 7 cap 25. Donatus Pűſpôkrűl irja: hogy egy Sárkányt, mely ſok marhát, és ſok embert emészteti vala, Szent kereſzt jegyével meg-ôle. Szent Mártonrul irja az ô tanitványa Sulpicius, Epiſt. 1. ad Euſeb Szent Victoriuſrúl, Turonenſis, de Gloria Confeſſor. cap. 56. hogy mikor nagy égés támadot-vólna, a'Szent Kereſzt jegyével ólták-el a' tűzet.

Noha azért az Vy-hitűek, midőn láttyák hogy valaki Kereſztet vét magára, csufságban azt kérdik, mit legyez a'kezével? De mi a'Kereſzttel, nem a'legyet, hanem a'Beelzebubot, a' legyek Iſtenét kergettyűk. Mert, miképpen Egyiptomban,

az

az üldöző Angyal nem árta azoknak, kiknek aytajok meg vala jegyezve a' Bárány vérével: ugy-most-is, mikor homlokunkat a'Kereszttel meg jegyezzük ugy-mond Szent Agoston, cap. 20. de Catechizand. rudibus) nem árthat a'Gonosz nékünk. Es miképpen Ezechiel Prophétánál, cap. 9. v. 4. az Isten népének homlokára egy Sidó bötüt irának, mely a'régi Sidó bötü szerént, olyan vala, ugy-mond Szent Jerónymus, mint a'kereszt, és valakin ez a'jel nem találtaték, elveszé: ugy most-is. valakin ez a' Christus bélyege (melytül a Kereszség, és a'Keresztyén neveztetik,) nem találtatik, méltatlan viseli a'Keresztyén nevet, mert az igaz Keresztiénnek, nincsen egyéb dicsekedése a'Keresztnél, mellyel az választottak homloka meg-jegyeztetik. Es miképpen ama' győzedelmes kardot, mellyel David meg ölé Góliádot, az Isten Templomába

helyhezteték örök emlekezetre: ugy a' Chriſtus fegyverének-is jelét, homlokunkra vettyük, ha élő Templomi vagyunk az Iſtennek.

A' Szentelt Vízről.

HARMADIK Haſznát a' Szent Kereſztjelének, azt olvaſom: Hogy ezáltal ſzokták vala régen a' Kereſztyének meg-áldani az Iſtennek teremtet állatit, ugy mint, kenyeret, vizet, olayt, berkéket: Omnia quæcumque ſanctificantur, (ugy-mond Szent Agoſton, tract 118. in Joan.) hoc ſigno Dominicæ Crucis, cum invocatione Chriſti, conſecrantur.

Ennek pedig az áldáſnak, mely nagy ereje légyen, ſok Cſuda-tételekkel megmutatta Iſten.

Theodorétus irja, lib 5. Hiſt. Eccleſ. cap 21. Tripart. lib. 9. cap. 34. Niceph. lib.

lib. 12. cap. 27. Marcellus Apamea-béli Püſpökrül; hogy, mikor egy Eördög Templomát tüzzel meg akarná emészteni, és semmit nem fogna rayta a'tüz: vizet hozata, ezt a'Szent Keresztjegyével meg-áldá, és azt parancsolá, hogy ezzel öntözzék a'tüzet. Nem szenvedheté az Eördög a' Szentelt Vizet, és mindgyárt el-futa; a'tüz pedig, mint-ha olayt öntöttek-volna reá, fel-lobbana a'víztül.

Szent Gergely irja, Dialog. 1. c. 10, hogy, mihelyt Fortunatus Püspöktül szenteltetet Vizzel, meg-illeték egy embernek ketté törött szárát, ottan meg gyógyúla.

Theodorétus, Hist. Religiosa, cap. 8. Afraates Remetérül irja: hogy a' Sáskajáráskor, a'hol az ö-tölle szentelt Vízzel a' mezöket öntözik-vala, oda egy sáska sem mehet vala. Vgyan ezen Theodorétus irja: hogy Szent Macedonius, egy aszonyt, mel-

mellyen farkas betegség vala, Szentelt Vízzel meg-hintvén, meg-gyógyíta. Más aszonynak, meg-adá innya a' Szentelt Vizet, és mindgyárt ezt-is meg-gyógyitá. Kihez hasonló példát ir Béda, az Eborákomi János Püspökrül, lib. 5 Histor. cap. 4 & 2.

Epitanius pedig, Hæresi 30. azt irja, ama' nem régen említet Josef-nevü Sidórul: hogy, minek utánna Keresztyénné let-vólna, egy templomot okarván épiteni, sok tégla kemenczéket csináltata: de mikor az Eördög mesterségé-miat a' tüzet meg ne n gyúythatnák a' kemenczékben, Szentelt Vizzel öntözé a' tüzet és mind gyárt égni kezdének a' kemenczék Vgyan ezen Josef, égy gyermeket, mellyet az Eördög meg szállot-vala, Szentelt Vizzel szabadita meg az Eördögtül.

Jerónymus irja, in Hilarione: hogy egy Keresztyén lovait, órdöngösséggel meg-

meg kötötte-vala egy Pogány ember: de mihelt az Hilariontúl adatot szentelt Vizzel meg-öntözé az Istállót, minden ördögi mesterség meg-oldaték. Es, ha Szent Davida'hegedű szóval, ha Rafaël Angyal a hal epéjének füstivel, el-kergeték a Satánt: mit csudálkozunk, ha az Anyaszentégyház könyörgésivel meg-szentelt Víznek hasonló ereje vagyon?

Cassianus irja, Collat. 15. cap 4. hogy Abraham-nevű Apátur, egy aszonynak meg adá innya a'Szentelt Vizet: és mindgyárt bővséges teje lön, mely az-előtt tellyességgel el-fogyatkozot vala, és az ő fiát nem táplálhattya vala.

Arany-szájú Szent János (ugy-mond Metafrastes, 13. Novemb.) Antiochiában, egy Eulália nevű bőcsülletes aszony fiát, meg-gyógyitá a'Szentelt Vizzel, melyre háromszor vetette-vala a Szent Keresztjelét.

lét. Egy fő-ember feleſégét-is, mely Marcioniſta Eretnek vala, a' Szentelt Vízzel meg-gyógyitá: és ezzel azt nyeré, hogy a' tévelygéſt el-hagyván, igaz Kereſztyénné lón az aſzony.

Gregorius Turonenſis, de Gloria Confeſſ. cap. 82. & 24. irja Euſichiuſról, és Szent Monegundiſról: hogy ſok betegeket, és negyed-napi hideg lélőket gyógyitottak, a'Szentelt Víz italával.

Simeon Metafraſtes, Szent Theodórus Archimandrita életében irja: hogy ő, egybél-pokloſt, cſak fejére öntvén a'Szentelt Vizet, meg-gyógyita. Mikor a'barmok Ancyrában félette halnának, meg-öntőzé a'Szentelt Vizzel őket, és mindgyárt meg-ſzűnék a' dögleleteſſég. Vgyan ezen Vizzel, vakokat-is gyógyita: Es a'ſáskát el-űzé arrúl a'földrúl, mellyet ezzel meghinte. Az Eördőgtúl háborgatot házat,

ezen-

ezen Szentelt Vizzel meg-tiſztitá, és meg-ſzabaditá.

Szent Cuthbertus (ugy-mond Beda, in Vita Sancti Cuthberti, cap. 25.) egy főember ſzolgájának, ki immár halál torkában vala, meg adá innyaa'Szentelt Vizet, és mindgyárt meg-gyógyitá. Szent Bernárd, a' Malachias Püſpök életében irja: hogy Malachias, csak halála-előt, egy aſzonyt, melynek mellyét el-fogta-vala a'fene, meg-gyógyita, csak meg-hitvén Szentelt Vizzel.

De a'ki bővebben akar e'féle régen történt Csudákrul értekezni, olvaſſa Antonium Marſilium Archiepiſcopum Salernitan. lib. Hydragiologia, ſect. 3. cap 5. 6. Feuardent. 13. Theomachiæ Calvini, c. 34. Jac. Gretſerum, de S. Cruce. Alanum Cogum, Dialog. 1 cap. 3.

Mely régutátul-fogva-való dolog lé-

gyen pedig a' Hivek-kőzőt, a' Szentelt Viz, csak az Elsŏ Alexander Pápa iráſából-is meg tetczik, de Conſecrat. diſt. 3. Can. Aquam. ki Vrunk Szűletéſe-után, 110. eſztendőben, lőn Romai Pűſpőkké. Sőt, Sz. Dienes Areopagita, kirűl emlekezet vagyon az Apoſtoli cſelekedetekben, azt irja: hogy ő idejében meg ſzokták vala a' Vizet ſzentelni, kőnyőrgéſ-által, és a' Szent Kereſztjegye-által. Szent Kelemen, ki Sz. Péter tanitványa vólt, nyilván irja, lib. 8. Conſtit. Apoſt. cap. 29. Baron. tom. 2. Anno 131. hogy Szent Máte Apoſtol, meg-ſzokta vala ſzentelni a' Vizet: az imádſágot is, mellyet a' Viz ſzenteléſe-kor mond vala, igénként meg-irja.

Emlekezik ugyan ezen Víznek ſzenteléſérűl, Cyprianus, epiſt. 70. num 12. apud gratian. de Conſecr. diſtinct. 4. C. Nec quemquam. qui eſt Canon 127. Baſilius, de

us, de Spiritu Sancto, cap. 27. Tertullian. lib. de Baptiſ. c. 4. n. 27. Szent Ambrús, lib. 1. de Sacram. cap. 5.

A' Papoktúl meg-ſzentelt Olay-áltál, menyi ſok betegſéget gyógyitot Iſten, elő-ſzamlállyák Tertullianus, ad Scapulam, cap. 4. n. 35. Ruffinus, lib. 2. c. 4. Sozom. l. 6. c. 29.

Es bizonyára nem látom, miért gyűlőlik ily igen a' moſtani Kereſztyének a' Szentelt Vizet, mellyet ennyi régi fő Doctorok nem gyűlőltek. Nem de a'könyörgéſ-által ſzenteltetik e meg minden teremtet-állat? 1. Timoth. 4. v. 5. Nem de az Oo törvényben, nem rendelt vala-e Iſten Szentelt Vizet: mely-által, nem cſak megtiſztittatnak-vala a' Sidók, de chudákat-is cſelekeſzik-vala Iſten, kivált-képpen a' parázna aſzonyokon? Num. 5. v. 18. cap. 19. v. 13. 20. Ha az Vy Törvényben nem

ſzabad vizet ſzentelni, mivelhogy az Oo Törvénben ezt mivelték: ugyan ezen okból nem léſzen ſzabad, ſem a'böyt, ſem az Egyház éppitéſe, ſem az Iſteni dicſiretek énekléſe, ſem a'Pünköſd napilléſe, &c. Ennek-félette, Mi az oka, hogy a'Lutheriſták meg-áldgyák az eledelt, mellyet meg-éſznek: és nem akarják ſzenvedni, hogy a'Pap meg-áldgya a'vizet? De egy cſepnyére ſem cſuda, ha gyülölik a'Szentelt Vizet az Vjitók: mert, a'kit meg-mart valamely dühöz eb, nem nézheta'vizre, ugy-mond Plinius, lib. 28. c. 5.

Mi azért, a'Szentelt Viznek kétrendbéli Haſznát iſmérjük.

Eggyiket azt: hogy ez a'Viz, emlekeztet minket arra az Vízre, melyben bününk el-merittetet a'Kereſztſég-által. Es, miképpen hallyuk, hogy a'Török Cſaſzárnak, mikor a'Mecſetbe mégyen, egy üveg tiſzta

tiſzta vizet viſznek elôtte, emlekeztetvén ezzel ôtet az józan életre, és a'bornak tilalmára: azon-képpen, az Anyaſzentegyház emlekeztet minket a'Szentelt Vizzel, annak a'tiſzta életnek meg-ôrzéſére, melybe ôltôzzünk a'Kereſztſég-által.

Máſik Haſznát azt iſmérjük a'Szentelt Viznek: hogy, miképpen Salomon kônyôrge Iſtennek azokért, kik az újonnan éppitet Templomban imádkoznának, és ezt a'kônyôrgéſt Iſten meg-halgatá, 3. Reg. 9. verſ. 3. azon-képpen, az Anyaſzentegyház kônyôrôg azokért, kik a'Szentelt Vizzel élnek, hogy Iſten ôltalmazza ôket, minden teſti lelki veſzedelemtûl. Es azért mondgya Szent Tamás, 3. parte, quæſt. 87. artic. 3. ad 1. hogy a'Szentelt Viznek nagyob ereje nincſen, hanem cſak annyi, menyi az Anyaſzentegyháznak kônyôrgéſe-által adathatik, és ez okon, mikor Alexander

der Pápa azt irja, hogy a'Szentelt Víz meg-ſzenteli embert, és meg-tiſztittya, csak oly módon érti hogy meg-ſzenteli, mi módon ſzoktuk mondani, hogy a'Hivek kőnyőrgéſi ki hozzák embert a' bűnőkből: mert az Iſtentűl malaſztot nyernek, a' bűnből-való ki-tiſztúláſra.

Végezetre, az Eőrdőg hatalma kí-rekeſztetik, az Iſtennek teremtet-állatitúl, a' meg-ſzenteléſſel. Mert, noha a'tőb teremtet-állatok, ſemmit nem vétkeztek, mint az ember, ki tulaydon akarattyával lőn Eőrdőg rabja: de mind az-által, mikor az embert meg-győzé a'Sátan, hatalmat vőn az emberek jóſzágán-is: hogy a'mi kárunkra, és veſzedelműnkre térítheſſe a'fellegeket, és egyéb állatokat Azért mondgya Vrunk, hogy, mikor az Erős fegyveres valakit meg-győz: az ő jóſzágát-is el foglallya. Szent Pál-is, ſzolgálat-alá mondgya hogy vettetet

minden

minden teremtet-állat: melytől végre megszabadúl, Rom. 8. v. 20. Ennek-okáért, mikor Christus hatalmat adot-vólna Tanitványinak az Eördög ereje-ellen: megmagyarázván, mi légyen az ő ereje, utánna veti, hogy a' Scorpiókon, kigyókon hatalmok lészen, mert ugyan-is, a' teremtet-állatok-által szokta az Sátan meg-mutatni erejét: mint mikor Isten reá ereszté, hogy Jóbot meg-probálná, mindgyárt szeleket, meny-kőveket támaszta ellene. Ezt azért az ő hatalmát, ki-rekeszti az Anyaszentegyháznak könyörgése: mint az elő-hozot. példákbol, és kivált-képpen, az Apameabéli Marcellus, és a' Sidó Jósef historiájából meg tetczik.

Es ugyan e végre szoktuk Eledelünket-is meg-áldani, követvén a Christus példáját Matth. 14. v. 19. cap. 26. v. 26. Marci 6. v. 41. Luc. 9. v. 16 cap. 24. v. 30. Mert,

miképpen a' Chriſtus átka, veſzedelmet hoz-vala a'meg-átkozot teremtet állatra, mint a'fűge-fa példája tanuságunk: ugy, az ő áldomáſa, valami jót hoz a' meg-áldot eledelre. Es ha ſzabad, minden-napi eledelünket meg-áldani: nem látom miért nem vólna ſzabad, egyéb teremtet-állatnak áldáſa holot, a'mint mondám, jó végre áldgyuk ezeket.

Maga is Luther Márton, az igazságtul meg-győzetvén, nem csak arra tanittya a'Kereſztyéneket, In Catechiſmo majori, & minori: hogy reggel, és eſtve, a'Szent Kereſzt jegyével, Atyának, Fiúnak, és Szent Léleknek nevében, meg-jegyezzék magokat: de máſut, De Captiv. Babyl. Titul de Ordine, & de Confirmat. a' Víznek, Berkének, Gyertyának ſzenteléſét javallya: Ordinem damnandum non cenſeo, cùm ſit ritus per tot ſæcula celebratus. Eſt ritus Eccle-

Eccleſiaſticus, quales multi per Eccleſiaſticos Patres ſunt introducti: ut, Conſecratio vaſorum, veſtimentorum, aquæ, ſalis, candelarum, herbarum...

A' Kereſztyénſégnek, ſengéjében, hogy a' Pogány ſzokáſoktul el-vonatnának az emberek, ugyan ſzükſég-képpen kivántatot némely teremtett-állatoknak ſzenteléſe, az elő-ſzámlált jó végekre: mint a' Gyertya-ſzenteléſnek Ceremoniájárul máſut megmondom, és a Viaſzból cſinált Bárány képe ſzenteléſéből meg tetczik. Mert, a' mint Varro irja l. 6. de Ling. Lat. Baronius, tom. 1. anno 58. a' Pogányok, kivált-képpen a' gyermekek nyakára, ſok eggyet-más ſzekſzamontát, czedulákat, babonákat, ſzoktak-vala kőtni, igízés-, bűbájoſság-, és egyéb nyavallyák-ellen: mint ma-is ſok effélét látunk a' Lutheriſtáknál gyermekin. Az Anya-ſzentegyház hogy ezt a' gonoſz ſzokáſt jóra for-

fordítaná, amaz ártatlan Bárányt, a' JESVS Chriſtuſt, adá fiainak, minden babonás orvoſſág-helyett, mellyet amaz Oo Tőrvény-béli Húſvéti Bárány jelent-vala. Es, hogy ez lenne mindenkor ſzűvőkben's elméjekben, emlekezetre, fejér Viaſzból csinált Bárány képét adá nékik: mely, mind a' Bárány képpel, 's mind a' tiſzta viaſzal, Urunkat jelenti. és arra int, hogy mi-is tiſztáks, alázatoſok, egy-ügyűk, légyűnk, mint a' bárány. Hogy pedig ennek nagyob haſzna és bőcsűlleti lenne, csak ſzinte a fő Papi Fejedelem könyőrgéſe-által, akará hogy megſzenteltetnék, az ő Papi Fejedelemſégének első eſztendejében, és az-után minden hét eſztendőben. Mely ſzentelésben, ſzép aitatos Iſteni imádságokkal, és áldomáſokkal, könyőrőg Iſtennek, hogy minden veſzedelemtűl, és őrdőgi incſelkedéſtűl, óltalmazza azokat kik ezt viſelik. Es ennek haſznosvól-

vóltát, ſok cſudákkal meg-bizonyíttya Iſten: Mint Paulinus, Turonenſ. és egyéb régi Doctórok iráſiból, meg-bizonyittya Fevar. in Iren. l. 1. c. 8. n. 5. és Vin. Bonardus.

MASODIK RESZE.

REGGELI, ES ESTUELI KÖNYÖRGÉSEK.

AGyadból fel-kelvén, elöször a' Sz. Kereſztet, *Atyának, Fiúnak, és Szent Lélek Iſtennek nevében*, veſd homlokodra, és mellyedre. Az-után, el-mondván a' *Mi-Atyánkat, Eüdvöz-légy Mariát, Hiſzek-egy-Iſtent*, a' következendö Imádságokat áitatos ſzível mond el: követvén *Ieremiáſnak* imillyen parancholattyát, *Thren.* 2. *v.* 19. *Felkelvén*, vigiá-

vigiázasodnak elein, dicsird az Istent, és a'te szived kivánságit öncs-ki ö-elötte. mivel, a' mint *Salomon* irja, *Sapient.* 16. *v.* 28. *mélto, hogy a'nap-keletet meg-elözze az Isteni dicsiret: és a'napnak fel-költén, imádgyuk az Istent.* Mert, ha a'földi gyůmölchöknek elsö sengéjét, magának kivánta régenten az Isten. *Exod.* 23. *v.* 19. illik, hogy mi-is a'napnak eleit, söt minden cselekédetinknek kezdetit, Istennek szentellyůk, az ö tiszteletin kezdgyůk, és ö-neki ajánlyuk. Azért parancsollya *Sz. Ambrús, lib.* 3. *de Virgin.* hogy szokot Imádságink légyenek, mellyekkel könyörögjůnk; mikor fel-kelůnk, mikor házunkból ki-megyůnk, mikor eszůnk-iszúnk, és mikor estve el-nyugszúnk. Mely dologról *Arani-száju Sz. Iános*-is, illyen tanuságot ád, *Hom.* 2. *in Psal.* 50. *Mikor estve el-akarsz nyugodny, akkor csendeßegben lévén, igy szóly a'te lelkednek: Ihon, én lelkem, ez a'*

nap-is

nap-is el-múlt: mi-jót, vagy gonoszt cselekedtünk ma? Es, ha valami jót cselekedtél, adgy hálat Istennek: ha vétkeztél, siraſſad bünödet, és valóban el-tekéllyed hogy meg-jobbitod életedet. Osztán Istennek ajánlván lelkedet, nyugodgyál-el.

A M.N.MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

REG-

PATER NOSTER.

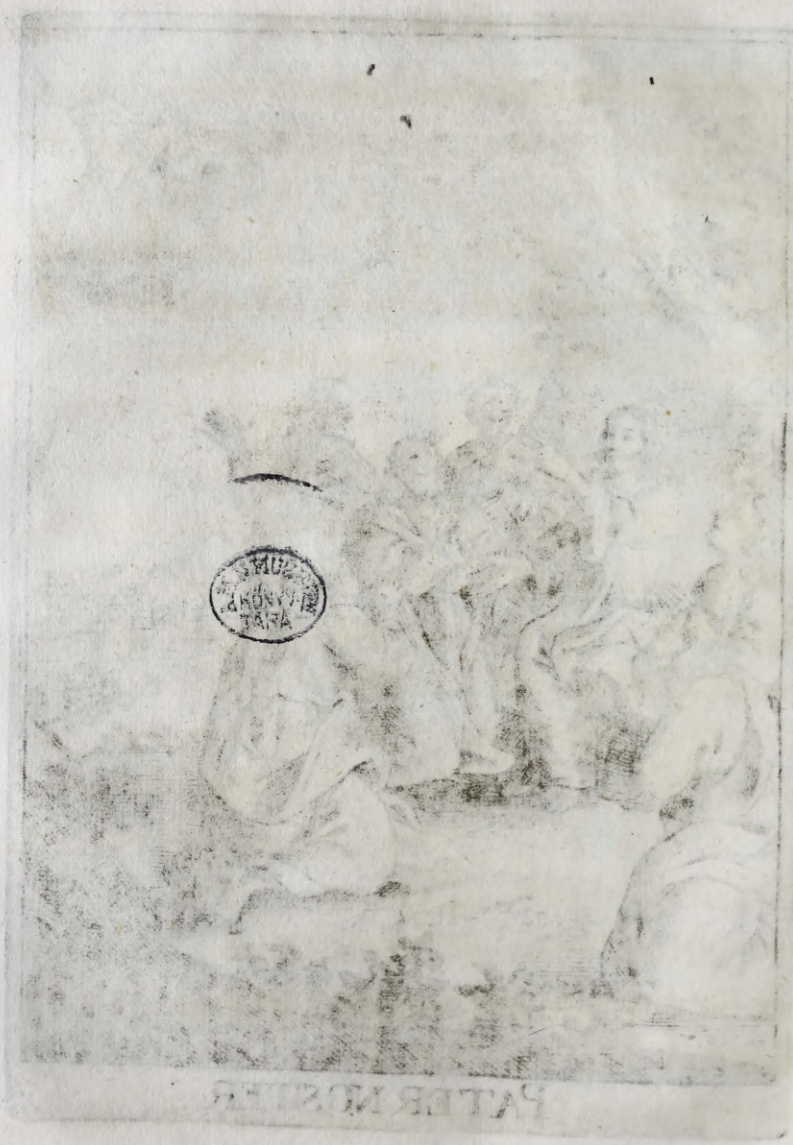

REGGELI IMADSAGOK.

I. Könyörgés.

ATya-mindenható Vr Isten, hálákat adok néked, hogy ábrázatodra, és hasonlatosságodra semmiből teremtettél engem...

Meg-váltó Fiú Isten, hálákat adok néked hogy Szent Véred húllasával, engemet meg-váltottál.

Meg-szentelő Szent Lélek Isten, hálákat adok néked, hogy az igaz Keresztyén Hitben részessé tettél.

Szent Háromság egy Isten, hálákat

adok néked, minden hozzám-való kegyelmeſſégidért.

Dicsírlek, áldlak, fel magaſztallak, én Vram Iſtenem tégedet, hogy hozzám-való kegyelmeſſégedből ſzárnyad-alat Atyai óltalmaddal, meg-őriztél engem ez éjeli nyugodalmomban.

Légyen hála néked, Irgalmaſságnak Attyá, hogy teſtemben, lelkemben, megmentettél az Eördög hatalmától, az éjeli rettegéſtül, a' ſetétſégben-járo gonoſztúl, és minden veſzedelemtűl. Hálákat adok néked, hogy a' halálnak árnyékából fel-ſerkentvén, üdőt adtál életem jobbitására, bűneimből ki-térésre.

Kérlek azon téged, én mennyei ſzent Atyám, ébreſz-fel lelkemet, és világoſitcſad fényeſſégeddel: Teremcs én-bennem oly világoſságot, hogy a' bűnnek, és halálnak álmában soha el ne aludgyam. Igazgaſd min-

minden szómat, szándékomat, cselekedetemet, szent nevednek dicsiretire: mert én, mind magamat, 's mind cselekedetimet, Sz. Felségednek ajánlom, és szentelem. Csak te egyedûl tudod, én Istenem, ha nem ez mái nap-e az én utólso napom: mellyet nem a'végre engedtél, hogy játékban, és tobzódásban foglallyam magamat, hanem, hogy bûneimbôl ki-térjek, és te-néked hiven szolgállyak. Oh mit nem cselekednének Vram, a'kárhozot lelkek, ha csak egy napot engednél-is nékik meg téréſekre!

Te azért Igazságnak el-enyészhetetlen Napja, és homály-nélkûl-való Világosság, ki meg világositod, élteted, vigasztalod szarándok fiaidat, és minden teremtett állatidat: Vedd el az én szivemnek vakságát, és tudatlanságát: világositcsad értelmemet: roncsd-el bennem a' bûnnek setétségét, a'tudatlanságnak homályát, hogy ér-

theſſem mindenekben akaratodat. Erőſſitcſed ſzent Malaſztoddal gyarlóságomat, hogy meg-értvén akaratodat, ennek eleget tegyek: és a'bűnnek ſetétſégére, melyből egyſzer ki-hozál Szent Fiad-által, viſza ne térjek: hanem, mint a' Világoſságnak fiához illik, a' ſetétſégnek cſelekedetiből ki-tiſztúllyak, a' bűnnek álmából fel-kellyek, tekélletes életben öltözzem: és e' világon a' belső ſetétſéget, a' más világon pedig, az örökké-való kűlső ſetétſéget el-távoztaſſam: A'mi Vrunk JESVS Chriſtus-által, ki az Atyával, és Sz. Lélekkel, egyenlő Iſtenſégben él, és uralkodik örökkön örökké. Amen.

II. Könyörgés.

AZ én lelkem te-hozzád fohászkodik, én Iſtenem, és az én ſzívem fel-ébredvén, minden erejével téged ſzomjúhoz, és te-hoz-

te-hozzád kivánkozik. Szállyon reám a'te irgalmaſſágod, mint a'reggeli harmat, mely a földet meg-nedveſiti.

Atya-mindenható Iſten, ki kezdetben a világoſságot teremtéd, világoſitcſad ſzemeimet, hogy a'bűnnek ſetétſégébe ne eſſem. Meg-váltó Fiú Iſten, fényeſſégből ſzármazot fényeſſég, és a' ſetétſégben tündöklő világoſság, űzd-ki belőllem a' tudatlanságnak homályát. Szent Lélek Iſten, fényeskedő és emeſztő tűz, gerjeſzd-fel ſzivemben a'te ſzerelmednek tűzét: őriz-meg engem, Vram, a'te jelen-léteddel, minden veſzedelemtűl, és hirtelen haláltúl: gerjeſzd-fel bennem a' te ſzerelmedet, hogy e' mái napon kedveſſen ſzolgálhaſſak néked:

Az mi Vrunk JESVS Chriſtus-általal, &c.

III. Könyörgés.

Ő örök Atya-mindenható Isten, ki a' te jó-voltodból, a' mái napnak kezdetit adtad érnem, őrizz, és segély engem a' te szent Malasztoddal, hogy e' mái napon, semmi bűnre, és gonoszságra ne térjek: hanem szűntelen a' te akaratodhoz, és törvényedhez igazítsam szómat, szándékimat, és minden cselekedetimet.

Igazgasd, Vram Isten, vezérellyed, és szenteld-meg, testünket, lelkünket, érzékenségünket, szónkat, gondolatinkat, és cselekedetinket, hogy e' mái napon, semmi vétekbe ne essünk: hanem, a' te igaz akaratodhoz szabjuk beszédünket, igyekezetünket, és cselekedetünket. Irgalmasságnak Attya, és minden vigasztalásnak Istene, ki engemet a' te hasonlatosságodra teremtél, és drága szent Véreddel meg-váltottál: néked

ked ajánlom, és reád bizom testemet lelkemet, gondolatimat, szómat, chelekedetimet, minden kûlsô belsô dolgaimat. Oltalmaz-meg engem a'mái nápon, minden halálos bûntôl, és botránkozástol: Távoztasd el tôllem az Eôrdôgnek incselkedéſit, és minden gonosz akaróimnak szándékit: Adgyad, hogy e'mái napot, alázatossággal és tiszta élettel, atyafiúi szeretettel és csendesz lélekkel, Isteni félelemmel és jó cselekedetekkel múlassam, a'te nevednek dicsiretire, és az én lelkemnek ûdvôſſégére.

Vram JESVS Christus, Istennek szent Fia, ki én-érettem meg-feszittetél: kérlek a'te szentséges sebeidért hogy az én lelkemnek sebeit mosogasd-meg: és ôrizz-meg engem, e' mái napon, és életemnek minden napjain, minden halálos bûntûl és ôrdôgi kisirtettûl, minden kisſebségtûl és botránkozáſtul: Ments-meg a'hirtelen haláltul,

és az örök kárhozattúl: Ki élsz és uralkodol, most, és mind örökkön örökké. Amen.

IV. Könyörgés.

URam, te reád néznek az én szemeim: te benned bízom, én Istenem, meg ne szégyenüllyek: ne örvendezzenek esetemen az én ellenségim. Mutasd-meg Vram nékem ösvényidet: igazgass, és tanics igasságodra. Te, az el-esettek gyámolya, és felemelő Istene vagy: erősics azért engem, hogy el ne essem: mert te benned vagyon bizodalmom: te vagy az én örömem, és bátorságom.

Környül-fogtak éngem minden felől ellenségim, meg terheltek gonoságim: de te, ki közel vagy a'hozzád-kiáltókhoz, irgalmaz nékem a'te nagy irgalmasságod szerént. Tanics, igazgass, és vezérelly engemet a' te akaratodra. Ments-meg az

én

én nyelvemet minden éktelenségtûl, szitoktól, ember-szólló rágalmazástul, és hazug mondástul. Fordítcsad el szemeimet, hogy faytalan tekintetekkel, botránkozó hivságot ne lássak. Távoztas-el tôllem minden fertelmes gondolatot, és botránkozò társaságot: ôrizz engem a' kevélységtûl, fôlvénységtûl, és máſén-valóragadozástul. A' te szent akaratodnak igaz úttyára vígy engem: és adgyad, hogy szent Malasztod-által, e'mái napon, minden halálos bûn-nélkûl, hiven és igazán szolgállyak Szent Felségednek: Ki a' tellyes Szent Haromságban, az egy bizony Istenségben, élsz és uralkodol ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

V. Könyörgés.

EN Istenem, ki a te végheteten bôlcseséged-szerént, az éynek és napnak folyását rendelted, hogy a'mi gyarló testûnk,

éjeli álommal meg nyugodnék, és erôt venne a'nappali munkára: Hálá légyen Szent Felségednek, hogy csendesz nyugodalmat adtál ez éyjel nékem, és meg-ôriztél minden veszedelemtûl.

Alázatos szûvel kérlek, én Istenem, ôriz meg engem minden bûntûl, és ellenségimnek reám-tôrô szándékátul. Kezedbe ajánlom lelkemet, és minden útaimat: mutasd-meg-nékem a'te ôsvényidet, vezérellyed lépésimet', ôntôzd szívemet mennyei harmatoddal, mely meg-ólcsa bennem gonosz gondolatimat: A'te Sz. Fiadnak, a'mi Vrunk JESVS Christusnak érdeme-által. Amen.

VI. Könyörgés.

ENged én Istenem, hogy valamit te kedvelsz, gerjedezve kivánnyam, okossan keressem, igazán meg-ismérjem, tekélletes-

sen

ſen bé-tellyeſitcſem. A'te ſzent nevednek dicſiretire, és dûcſôſſégére, vezérellyed az én állapatomat: és a'mit te akarſz hogy cſelekedgyem, engedd hogy azt meg-iſmérjem, és ugy bé tellyeſitcſem a'mint te kivánod. és ûdvôſſéges lelkemnek.

Mutaſs oly útat én Iſtenem nékem, mellyen bátorságoſſan járjak, mind jó's mind gonoſz ſzerencſe kôzôt: Vgy hogy, jó ſzerencſémben fel ne fuvalkodgyam, de néked hálát adgyak: háboruságimban le ne nyomattaſſam, hanem cſendeſz lelkiiſmérettel ſzenvedgyem a'mit reám bocsátaſz. Semmin egyében ne ôrvendezzek, hanem cſak azon a'mi te-hozzád viſzen: Semmin ne bánkodgyam, hanem cſak azon a'mi el ſzakaſzt te tôlled. Ne igyekezzem azon, hogy te-kivûlled, és te-ellened, valakinek kedveskedgyem. Ne rettegjek ſenki gyûlôlſégétûl, hanem cſak a'tiédtûl: min-

deneket ſzeretetben cſelekedgyem: és, valami a' te tiſzteletedet nem illeti, ugy tarcſam, mint-ha ingyen ſem volna..

Adgyad Vram, hogy te-éretted megutállyam e'múlandó világot: te-benned pedig, és a' te parancſolatidban, mindenek-felett gyönyörködgyék lelkem, és tégedet mindenek-felett ſzereſſen..

Kedvetlenics meg engem minden vigasághoz, mely nállad-nélkül vagyon: hogy te-kivülled ſemmit ne kivánnyak. Ted gyönyörüſſégeſſé a' te-éretted fel-vet munkáimat: te-kivülled pedig, ſemmi nyugodalmat ne kereſſek.

Gyakran, buzgóſággal emeld-fel, Vr Iſten, ſzivemet Szent Felségedhez. Adgy vizet ſzemeimnek, hogy ſiraſſam gyakran bűneimet. Adgy az én életemnek megjobbitasára igyekező ſzándékot. Tégy alázatoſsá kép-mutatáſ-nélkül, viggá cſelcſap-

csapság-nélkûl, igaz-mondóvá szín-mutatás-nélkûl, gyorsá fáradság-nélkûl. Adgyad, hogy rettegjek te-elôtted, kétségbeesés-nélkûl: reménségem nagy légyen benned, vakmerô bizakodás-nélkûl. Adgy tiszta és benned-bizó szûvet, fel-fualkodás-nélkûl. Adgyad, hogy felebarátomat szeressem, kép-mutatás-nélkûl: meg-dorgállyam vétkeirûl, boszú-állás-nélkûl: éppicsem ôtet mind szómban 's mind cselekedetemben, kevélység-nélkûl. Adgyad, hogy engedelmes légyek, ellen-mondás-nélkûl: csapásidat békeséggel szenvedgyem, zugolódás-nélkûl Adgy, én édes Jesusom, vigyázo szûvet, mellyet tôlled el ne vonnyon semmi hivolkodó gondolat: adgy álhatatost, mellyet le ne nyomjon semmi gonosz indulat: adgy gyôzhetetlent, mellyet semmi háboruság el ne faraszszon: adgy tiszta, és igaz szûvet, mellyet meg ne rúticson

semmi gonosz kívánság. Engedgy nékem, édes Vram Istenem, oly értelmet, mely téged meg-ismérjen: oly szorgalmatosságot, mely tégedet keressen: oly bölcseséget, mely tégedet meg-találljon: oly életet, mely elôtted kedves légyen: oly álhatatosságot, mely téged bátran várjon. Adgyad, hogy a' penitencia által, részesüllyek szent Malasztodban, és végre Boldogságodban: Ki élsz, és uralkodol, mind örökkön örökké. Amen.

Az örzô Angyal segétségeért, Könyörgés.

KEgyelmes Isten, ki a' gyarló embert annyira bôcsülléd hogy Országodnak boldogságos vitézit, az Angyali seregeket, éltalmára rendeléd: és nem csak Országoknak, és Gyôlekezeteknek örzô Angyalt adál, de ennek felette, minden embernek tulay-

tulaydon óltalmára Angyalt rendelél hogy nem csak a Tanitó-Pásztorok-által vigasztalnál, és óriznél minket, hanem az Angyali seregeknek gond-viselésével is meg-környékeznéd Hiveidet: Eórizzen, Uram, óltalmazzon, oktasson, és vezérellyen engem, ez a'te hûv szolgád. Es, miképpen Abrahámot ki-hozá sok nyavalyából, Lótot meg-szabaditá veszedelmétûl, a'három ifiat a tûzben meg-tartá, Judith-aszont tisztán meg-órizé a'faytalan nép-kózót: ugy engemet-is, testi lelki veszedelemtûl óltalmazzon.

Vigye, Uram, Felséged-eleibe az én sovány imádságomat, mellyet ó-általa végy jó-illatú áldozatúl. Igazgasson, mint Tobiást, minden dolgaimban: az ellenem feltámadot pokol béli sárkányt kótózze-meg, hogy se testemnek, se lelkemnek ne árthasson. Vr Isten, ki az Angyaloknak, és emberek-

bereknek hivatallyát, csudálatos-képpen rendeléd: engedd kegyelmessen, hogy a' te Angyalid, kik elôtted menyégben szûntelen udvarlanak, a'mi életünket e'földön ôrizzék mindenkor: A' te Szent Fiad-által, &c. Amen.

Az ôrzô Angyalhoz.

BOldogságos Szent Angyal, ki Istennek parancsolattyából ôrzesz engem, igazgas engem, oktas, vezérely, jóra indics: minden veszedelmet, és ôrdôgi incselkedést távoztas el tôllem: Erôsitcsed gyarlóságomat, oktassad tudatlanságomat, vezérellyed vakságomat: és ugy ôrizz, hogy veled egyetemben a' Mennyei bóldogságnak ôrôkôse légyek.
Amen.

Szent

Szent Agoſton hála-adáſa, az őrző Angyalnak gond-viſelé-ſeért.

SZerettél engemet, én Iſtenem, minek-előtte én ſzeretnélek tégedet. Ennek-okáért, a'te haſonlatoſságodra teremtél engem, minden teremtet állatidnak urává től engem: mely méltoságban csak addig maradok, míg iſmérlek és tíſztellek téged, ki te-magadért teremtettél engem.

Ennek-felette, a'te Mennyei ſeregidet, követekké téd én-érettem: és meg-parancſoltad, hogy minden útaimban őrizzenek engem, hogy meg ne ütközzem.

Ezek, Vram, a'te Városodnak, az úy Jeruſalemnek, falaira rendelt őrzők: és a' te Városod kőrűl, erős hegyek-gyanánt éppittetet báſtiák, kik eyjel nappal vigyáznak a'te nyájad-kőrűl: hogy ama'régi kigyó, ki mint az Oroſzlány kerűl, kereſvén

kitel-nyellyen, a'mi lelkünket fel ne fallya.

Ezek, Vram, ama'boldog mennyei Városnak, a'mi Anyánknak, polgári, kiket az üdvösség örökösinek szolgálattyára küldöttél, hogy őrizzék őket minden járásokban: bátoritcsák, incsék, és a' te fiaid könyörgésit elődbe vigyék.

Ezek szeretnek minket, mint polgártársokat, tudván, hogy az ő meg-üresült székek, mi-velünk töltetnek-bé. Annakokáért, szorgalmatos és vigyázo gond viseléssel, minden orában, minden helyen velünk vannak: segétnek szükségünkben, szorgalmatossan futosnak az Isten-'s az ember-közöt. A'mi ohaytásinkat, és fohászkodásinkat elődbe viszik: hogy nékünk tőlled kegyelmet nyerjenek, és a'tőlled meg nyert kivántunk-szerént-való áldomást, mi-reánk alá-hozzák.

Velünk ki-'s bé-mennek: szorgalmatossan

tossan reá vigiáznak, melly tekélletessen, mely tisztán visellyůk magunkat az Istentelen nép-kózőt: mely buzgósággal keressůk az Isten országát, és az ő igazságát: minémű félelemben, és rettegésben szolgálunk néked.

Segélnek munkánkban, őriznek nyugtúnkban; bátoritnak viaskodásinkban, meg-koronáznak győzedelmůnkben: őrůlnek őrőmůnkőn, mikor te-benned őrvendezůnk: szánakodnak nyavalyáinkon.

Szorgalmatos a'reánk-való gondviselések, nagy ő szeretetek, a'te-hozzánk-való szerelmednek bőcsůlletiért. Mert a' kit te-szeretsz, Vram, azt ők-is szeretik: a'kit te őrzesz, azt ők-is őrzik: a'kit te el-hadsz. el-hadgyák ők-is. és nem szeretik a'gonosztévőket, mivel-hogy gyůlőlőd te a'hamisságban merůlt bůnősőket.

Valamikor jót cselekeszůnk, őrůlnek

az Angyalok, ſzomorkodnak az ördögök. Mikor pedig gonoſzt cſelekeſzünk, meg-vigaſztallyuk az ördögöt, meg ſzomorittyuk az Angyalokat, kik örülnek a' bünösök megtéréſén.

Engedd azért, én mennyei Szent Atyám, hogy a'te Angyalid mindenkor örüllyenek mi-raytunk, és néked hálákat adgyanak érettünk: hogy végre mi is véllek-eggyüt egy akolban leheſsünk, holot tégedet, az emberek és Angyalok teremtöjét, ſzüntelen dicſirjünk.

Dicſirteſſél Vram, ki ennyire fel-magaſztaltál minket. Nékünk adád az égalat-való teremtet-állatidat: de, mint-ha ez kevés adomány vólna, az égben-lakozó Angyalokat-is ſzolgálatunkra rendeléd.

Dicſirjenek téged, ezért a'te-jó-vóltodért, a'mennyei Angyalok: áldgyanak, és fel-magaſztallyanak, minden teremtet-

álla-

állatid. Micsoda Vram az ember, hogy ily igen fel-magasztalod ôtet: és annyira hozzá kôtôtted a'te szivedet, hogy az emberekkel-valò nyájaskodásban vagyon gyônyôrûséged? Nem-de nem rothatt férgecske, por, hamu, és hivság-e az ember? Még-is méltóztatol, Vram, szemedet reá vetned, a'te kezed múnkajára!

ESTVELI HALA-ADAS.

I.

ATya-mindenható Vr Isten, hálákat adok néked, hogy a'te ábrázatodra, és hasonlatosságodra, semmiból teremtettél engem!

Meg-váltó Fiú Isten, hálákat adok néked, hogy a'te szent véred húllásával megváltottál engem.

Meg-szentelô Sz. Lélek Isten, hálákát

adok néked, hogy az igaz Keresztyéni hitben részessé tettél engem.

Szent Háromság egy Isten, hálákat adok néked, minden hozzám-való kegyelmességidért.

Dicsőség néked, én mennyei szent Atyám, ki engem, szegény bűnnel terhelt fiadat, e'mái napon, testemben lelkemben meg-őriztél: hirtelen haláltul, szörnyű betegségektűl, tűztűl, ellenségimtűl, megmentettél, és, noha e' mái napon, sokan szörnyű, és véletlen veszedelmekbe estek, engem minden gonosz szerencséktűl kegyelmessen meg-óltalmaztál, érdemem-felett.

Lelkemet-is, a'te vigyázo, serkengető, ébresztő, és vastagito Malasztoddal, megőrizted sok iszonyú vétkektűl, mellyekre az emberi gyarlóság, és a'te népednek örökös ellensége, a'Sátan, szűntelen izgatott engem.

De

De te Vram, meg-világosítottad az én vakságomat: és a' te ôsvényedre igazgatván, vastagitottad erôrlen-vóltomat. Mikor el-tévelyedtem, visza hoztál: mikor elestem, fel-emeltél: mikor meg sérûdtem, giógyitottál: mikor vétkeztem, meg-feddettél engem. Vigasztaltál szomorúságimban, orvosoltál betegségimben, megzaboláztál vakmerôségimben. Meg-mutattad, az Eôrdôgnek sok bûnre inditó csaláid mesterségit, e' Világnak álnak hizelkedéſit, a' rothadandó Testnek hivságos kivánságit. Gyakran dorgáltad restségemet, bátoritottad félelmes szivemet: lelkem sebeibe, hol bort, 's hol olayt ôntôttél: oly gondot viseltél, Uram, a' te bûnôs szolgádra, mint ha csak egyedûl én-reám let vólna gondod.

Mind ezekért, véghetetlen hálát adok néked, én Istenem. Mert, ha ily vígyázo

gyázo ſzemeid lelkemen ſzûntelen nem lettek-vólna, ſenki oly vétekbe nem eſet e'mái napon, melybe én-is haſonló képpen nem eſtem-vólna. Imé azért, Uram, eſtveli áldozat-gyanánt, kezemet fel-emelem hozzád, és hálákat adok néked, ezekért a' te jótéteményidért.

Alázatoſſan kérem pedig Szent nevedet, hogy e'mái vétkeimet, bocſáſd-meg nékem bûnös fiadnak: Mert érzem lelkemnek, ſok bûneim-miat, nyavalyáját: iſmérem, és meg-vallom Vram, hogy álnak gondolatimmal, dûhös haragommal, felfualkodot kevélyſéggel, magam mutogatásával, heában való, sôt rágolmazó, és ember-ſzóllo beſzédeimmel, és egyéb vétkeimmel, tégedet ſokſzor haragra inditottalak e'mái napon. Az én bûneim ſiralmára, és penitencia-tartáſra adot napon, bûneimnek ſzámát ſokaſitottam. Mind ezekrûl, aláza-

alázatos szűvel, Felséged-előt vallást tészek, és irgalmasságot kérek.

Vr Isten; irgalmaz nékem, szegény bűnös szolgádnak. Ne nézd az én gonosz érdemimet: hanem, jó vóltod-szerént őriz és óltalmaz engem ez éyjel, minden leki setétségtűl, és testi nyavalyátul, hogy a'setétségnek fejedelme, raytam győzedelmet ne vegyen. Ha a'halálnak árnyékában járok, sem rettegek Vram; mert te én-velem vagy: te kezedbe ajánlom, Vram, testemet lelkemet, minden atyám-fiait, jó-akaróimat, és hozzám-tartozókat. Eőrizz és óltalmaz minket, Vr Isten, a'te szárnyad alat: A'mi Vrunk JESVS Christus által. Amen.

II.

EN Meg-válto Istenem, ki a'gyarló testnek, munka-után-való nyugodalmára rendeléd az éjet: világosicsd meg a'te fé-

nyeſségeddel az én bűnös lelkemet-és nyugoſd-meg te-benned. Mert ugyan-is, e' ſok veſzedelemre vivő kiſirtetek-kőzőt, mellyek ſzűntelen oſtrommal fáraſztyák lelkemet, nincs egyébűt nyugodalmom hanem cſak te-benned.

Bánom, én Iſtenem, hogy e'mái napon téged meg-bántottalak: Szégyenlem ſzíned-előt vétkeimet: meg-akarom, a'te ſzent Malaſztodnak ſegétſégéből, jobbitani életemet.

Eőriz-meg azért, én igaz Páſztorom, engemet: vigyáz fejem-felett, és adgy a'te ſzárnyad-alat teſtemnek, lelkemnek, bátorſágos nyugodalmot: Es, miképpen az Egyiptomból ki-ménő Sidók-kőzőt, és az ő ellenségek-kőzőt, éyjel egy tűzes oſzlop vála, mely a'te néped ártalmára nem ereſztette a' Pogány népet: ugy, én Iſtenem, mint egy tűzes kő fal, kőrnyékez-meg engemet,

gemet, és óltalmaz minden ellenségimtûl nyugtomban: A'te Szent Fiadnak, a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak érdeme-áltat. Amen.

III.

Eôrôk mindenható Vr Iſten, te-benned bizóknak óltalmazója, és hozzád kiáltóknak vigaſztalója: ki az eget és fôldet ſemmibôl teremtéd, és emberi teſtben ôltôzvén, én érettem keſerves kinokat ſzenvedél: tekincs kegyelmes ſzemeidel énreám, és légy irgalmás nékem.

Meg-vallom, Vram, elôtted, hogy ſok-képpen vétettem ellened e'mái napon: és ezt az ûdôt, mellyet nékem penitenciatartáſra engedtél, gonoſzúl mulattam: meg nem gondolván, hogy ez lehetet vólna áz én utólſo napom: te-elôtted, ki mindeneket jól látſz, oly félelem-és bôcsûllet-nélkûl

viſeltem magamat, mint-ha nem láttad-vólna az én ſok gonoſſágimat. Azért, meg-érdemlettem, hogy, el-ſillyedvén a'föld a-lattam, örök kárhozatra vettetném.

De Vram, a'te véghetetlen irgalmáſ-ságod könyörült raytam, és ſzámtálan ve-ſzedelmektül meg-óltalmazot engem: mert, mind azokba a'veſzedelmekbe eſ-tem-vólna én-is, mellyekbe ſok egyéb em-berek eſtek, ha a'te Atyai gond-viſeléſed nem óltalmazot-vólna. Ha ama' meg-bénnúlt, és nagy betegſégbe eſett, ha vélet-lenül tüzben vagy vizben veſzet, ha hirte-len halállal ki-múlt e'világbol: én-is haſon-ló-képpen veſztem-vólna, ha a'te-irgalmaſ-ſágod nem örzöt-vólna. Ha ſok úndok vétkekbe nem eſtem, mellyekben ſokan e' mái napon meg-botlottak, a'te kegyelmeſ-ſégednek tulaydonitom. Te világoſitot-tad az én ſzemeimet, hogy törvényidnek

úttyát

úttyát láthatnám: te tartottál, hogy el ne-esném: te emeltél-fel, mikor el-estem: te vagdaltad-el az ördög kelepczéit, sok veszedelmekre vivő okokat el-távoztatván tőllem. kit ha nem mivéltél-volna, senki e' világon oly bűnt nem cselekedett, melyhez hasonlót én-is nem cselekedtem-volna.

Mind ezekért, a'te sok jó-tetteményidért, végthetetlen hálát adok néked: és az én sok bűneimért, bocsánatot kérek Szent Felségedtűl. Emlekezzél-meg, Vram, hogy a'Kereszt-fán, hozzád fogadád a'Látornak késedelmes fohászkodását: és dűcsőicsd-meg én bennem szent nevedet. Tiszticsmeg engem minden bűneimtűl, mellyekkel téged meg-bántottalak. Ne menny, Vram, itéletbe a'te szolgáddal: mert, ha félre tészed irgalmaságodat, nem igazúl senki teelőtted. Valamit azért, emberi gyarlóságom-és gondolatlánságom-miat vétkeztem,

tem, bocsáſd-meg nékem: és adgyad, hogy ezt az éjet a' te óltalmad alat, félelem-nélkûl tiſztán mulaſſam, és a te ſzolgálatodra meg-újúlt erôvel vigan fel-ſerkennyek: Ki élſz, és uralkodol ôrôkkôn ôrôkké, Amen.

A Ke-

PVLCHRA VT LVNA.

A' Kereſztyén embernek magával-való ſzámvetéſe.

ARany-ſzáju Sz. János azt kivánnya, hogy, mint a'jó Sáfárok, eſtve megvetik mit kôltôttek, hogy Vroknak ſzámot adhaſſanak: ugy mi-is, eſtve magunkat megroſtállyuk, és minden cſelekedetünket meg tekincsük: ha úgy nem akarunk járni, mint a'mely Tiſzt-tartó ſokat kôlt, de ſzámot nem tart hová kôlti. Vgyan ezen dologra ínti a'Hiveket Sz. Baſilius, Serm. 1. de Inſtit. Monach. és a'tôb régi Szent Doctorok: mint meg-mutatta ſok bizonyságokkal Gretſerus, Apolog. 1. contra Myſenum,

ſenum, lib. 2. cap. 1. Et Apolog. 2. lib. 2. cap. 1. Apolog. 3. lib. 2. cap. 3. Panegyrico Myſeni, cap. 13. Sőt a' Pogány Bőlcſek-is, ugymint Pythágoras, Cicero de Senectut. azt tanittyák, hogy az okos ember addig le nem fekſzik, míg magában meg nem hánnya, mint viſelte magát azon a'napon. Seneca, lib. 3. de Ira, c. 36. igy ir magárul: Mikor eſtve ki-viſzik a'gyertyát, az én Feleségem, tudván ſzokáſomat, cſendeſſégben vagyon. En pedig, valamit nap-eſtig mondottam, vagy cſelekedtem, elő-ſzámlálom elmémben: ſemmit magamtúl el nem titkolok-és a'hol fogyatkozáſt látok, meg feddem magamat, mondván: No, moſt megengedem, de ez-után ez ne légyen. Amazzal vetekedvén, keményben ſzóllottál: ezután, el-kerűld a'verſengő embert. Amazt haragoſſan dorgáltad: máſzor ne mīveld, &c.

Ezt

Ezt azért a'Szám-vetést, Keresztyén módra igy kel gyakorlanunk.

ELŐSZŐR: Rövideden eszünkbe juttassuk, menyi sok jót vettünk Istenünktől, nem csak azon a'napon, de egyéb üdőkben is: és mind ezekért, hálákat adgyunk néki, egy illyen módon:

Uram, hálákat adok a' te véghetetlen irgalmasságodnak, hogy engem semmiből teremtettél, és mind e'mái napig meg-tartottál. Hálákat adok néked, hogy szent Véreddel meg-váltottál: hogy Keresztyénné, és az igaz Anyeszentegyháznak tagjává tettél. Aldott légy Vram, hogy nem csak testi taplálást adtál nékem a' mái napon, de sok testi és lelki veszedelmektül meg-óltalmaztál, és a'te malasztoddal serkegettél szolgálatodra. Tiéd Vram, és te ajándékod, valami jó én bennem va-

gyon: és mind ezekért, téged dicsír az én lelkem minden tehetségével.

MÁSODSZOR: Kérjük az Istent, hogy világosítcsa-meg értelmünket: és indítsa fel szívünket, hogy meg-ismérjük fogyatkozásinkat, és töredelmességgel megbánnyuk. Es igy illyen módon könyörögjünk:

Uram, látod az én feledékenységemet: mert könnyen el-feletkezem bűneimrűl, mellyekkel téged megbántlak. Tudod az én vakságomat: mert csak meg sem ismérem gyakran bűneimet. Az én szivemnek keménységét isméred: mert, nem ugy siratom az én háládatlanságomat, a mint kellene. De te, én Istenem, orvosold-meg az én feledékenységemet, szent Malasztoddal: világosicsd vakságomat, Mennyei fényességgel. Gerjeszd-fel az én

én ſzivemnek reſtlegét, a'te ſzerelmednek tűzével: hogy meg-iſmérvén az én ſok bűneimet, ugy ſiraſſam, hogy tőlled bocſánatot nyerheſsek.

HARMADSZOR: Fel-emelvén ſzemünket Iſtenünknek igaz itélő-ſzéki eleibe, és meg-gondolván, hogy ő-előtte ſemmit el nem titkolhatunk: a'ki még az embernek igaz cſelekedetit-is meg-itéli, es gyakran az ő-ſzemei-előt nem kedveſek, a' mit az emberek kűlső-képpen jónak itélnek: Reggeltűl-fogva azért eſtvéig, a'menyire lehet, gondolatinkat, ſzónkat, cſelekedetinket meg-tekíncsük: mit mulattunkel, mi végre, és minémű indúlatokból cſelekedtünk mindeneket.

NEGYEDSZER: A'mi jót találunk magunkban, azt Iſtennek tulaydonitcſuk: és néki hálákat adgyunk. Fogyatkozáſinkat pedig és bűneinket, igaz ſzere-

tetből származot tőredelmeſséggel bánnyuk: és el-tekéllyük, hogy, mikor annak ideje léſzen, meg gyónnyuk bűneinket.

Ennek pedig a ſzeretetből ſzármazot Tőredelmeſſégnek, annyi haſzna vagyon, hogy, ha azon éyjel hirtelen meg-halnánk (mint ſokán meg-halnak) gyónáſ-nélkül, nem kárhoznánk: mert a' ſzeretetből ſzármazot Tőredelmeſſég-által, Iſten meg-bocſáttya bűneinket. Azért, egy illyen-képpen könyőrőghetünk Iſtennek:

Uram, ſzégyenlem, hogy á te ſok ſzámtalan jó-téteményidert ily hálátlan vóltam, és tégedet ennyi ſok bűneimmel meg-bántottalak. Bánom, én édes Iſtenem, hogy ellened vétettem: mert tégedet, minden teremtet-állatoknál inkáb ſzeretlek: és mindenéktől bár inkáb meg-foſztattam-vólna, hogy-ſem te ellened

ned vétkeztem-vólna. Ne nézd, Vram, az én esztelen háládatlanságomat: hanem, a' te Sz. Fiadnak véreért, és a'te véghetetlen irgalmasságodért, légy irgalmas nékem, méltatlan szolgádnak.

ô T ô D SZ ô R: Tekélletes szándékkal el-végezzük, hogy Istennek segétségével, meg-óltalmazzuk magunkat azoktúl a'vétkektûl, mellyekben fogyatkozásunkat ismérjûk: Es azokat a'helyeket, azokat a'személyeket, és foglalatosságokat, el-kerûllyûk, mellyek botránkozást szereznek, és meg szoktak eyteni. Es, mivel a'mi szándékunk igen gyarló ha Isten nem vastagitya, segétséget kérjûnk igyekezetûnknek bé-tellyesitésére, illyen formán:

Tudom, én Istenem, hogy az én sok bûneim-miat nem érdemlem, hogy meg látogas, és újob ajándékiddal

ſzereſs: De, ne nézd Vram, az én méltatlanságomat, hanem tekíncs a'te Szent Fiadnak keſerves kinnyára: és adgyad ſzent malaſztodat, mely meg, vaſtagitcſa az én erôtlenſégemet, és bétellyeſitteſſe velem ezt az én ſzándékomat, hogy ſoha többé bûneimre ne térjek: hanem, a'te rendeléſed-ſzerént, mindenekrûl igaz Gyonáſt tévén, bocsánatot nyerjek Szent Felſégedtûl. Amen.

Es mivel nem minnyájan egyenlô-képpen haylandók vagyunk minden vétkekre: ki-ki mind eſzébe vegye, minémû bûnbe eſik gyakrabban: és az-ellen jól felfegyverkezzék. Azért, nem cſak eſtve el kel végezni magában, hogy el-távoztattya azt a' vétket: de reggel-is, mikor fel-kél, eſzébe juttaſſa az eſtveli jó ſzándékot: és ezt meg-újítván, ſegétſéget kerjen Iſtentûl a'bé-tellyeſitéſre. Azon-képpen cſeledgyék

gyek dellyeſt, és egyéb ûdôkben: mert ſoha feletteb-való nem lehet ez a'ſzorgalmatoſság, mellyet ember, lelke ûdvôſſégére térit.

Végezetre, magunkra vetvén a'Szent Kereſztjegyét, Atyá ✠ nak, Fiú ✠ nak, és Szent ✠ Lélek Iſtennek nevében, igy kônyôrôgjûnk:

Uram, kezedbe ajánlom az énlelkemet: Te váltottál-meg engem, igázságnak Iſtene.

Aſzonyunk ſzép Szûz Maria, kegyelemnek és irgalmaſságnak Annya, ôrizz minket minden ellenſéginkrûl, moſt, és halálunk oráján.

Látogaſd-meg Vram, kérlek, ezt a' házat, és az ellenſégnek minden cſalárdságit távoztaſd-el tôlle: A' te Szent Angyalid la-

lid lakozzanak e'házban, kik minket békeségben ôrizzenek: és a'te áldomásod légyen mindenkor mi-raytunk.

Mikor pedig ágyadban fekszel, megemlekezzél teſtednek utólſo ágyárul, a' Koporsórúl: és kônnyebben meg foythatod a'teſti kivánságokat, és az ördôgnek incſelkedeſit.

HAR-

HARMADIK RESZE.

ISTENI JO-TETEMENYERT HALA-ADASOK.

Az Istennek Felségérûl.

O Hmely csudálatos, Vr Isten, a' te Felséges neved! Méltán neveztetel, Láthatatlan világosságnak: mert a'te fényességed, inkáb, hogy-sem a'Nap-fény, meg-vakíttya gyenge szemeinket, ha a'Hitnek homáliával bé nem kôttetik.

Te vagy, én Istenem, minden jóknak

kút-feje: eleje, és vége minden állatnak. Te az eget, és földet, újaidon hordozod: a'tenger vizeit, tenyereddel méred: a'föld kerekségét, az egek nagy-vóltát, aráfzoddal bé fogod. Te-hozzád-képeſt, minden teremtet-állat, csak ollyan mint egy kis porocska.

Te kezedben vannak e' Világnak határi: te-benned, és te-általad élnek, mozognak: és vannak minden állatok: ha csak ſzemeidet ezekrûl el-fordítod-is, ottan ſemmivé léſznek. Meg-rendûl a'föld, ha csak meg-tekínted is: te vetettél határt a' tengernek: téged dicſirnek az egek, és csillagok, mellyeket te neveken nevezſz.

Te mindenekben vagy, de bé nem rekeſztetel: mindenek-felett vagy, de fel nem emeltetel: mindenek-alat vagy, de le nem nyomattatol. Te mindeneket látſz, de láthatatlan vâgy: mindeneket hordozſz, de

meg

meg nem terheltetel: mindeneket el-változtatsz, de el nem változol; mindeneket igazgatsz bölcseséggeddel, tartasz hatalmaddal. Munkálkodol mindenekben, fáradság-nélkül: keressz minket, ki semminélkül nem szükölködöl; meg-haragszol, csendesz-lévén; el-változtatod e' világi dolgokat, de soha tanácsodat el nem változtatod.

Noha nem szükölködöl, de örülsz a' nyerességnek: noha fösvény nem vagy, de usorát kívánsz: meg-fizetsz a'kinek tartozol, noha adós nem vagy: meg-engeded adósságinkat-kár-vallásod-nélkül: mindenüt jelen vagy, noha a'hamissak godolatitúl távúl vagy: be-töltesz mindeneket, fellyül halladsz mindeneket, tartasz mindeneket: jövendök, múlandók, elötted jelen vannak.

Te Vram, üdö-nélkül, örökké-való

vagy: ki nem terjedvén, mindenût jelen vagy: ſohavá nem ménvén, mindeneken által-hatſz Végetetlen vagy, hatalmaſságodban: meg-foghatatlan, bôlcſeſégedben: rettenetes, itéletidben: igaz vagy, minden beſzédedben: ſzent vagy, minden cſelekedetidben: bôvelkedel, az irgalmaſsággal: nagy tûrhetô vagy a bûnôsôkhôz, kegyelmes a' hozzád térôkhôz.

Cſak te egyedûl vagy, a'ki vagy: és hozzád-képeſt ſemmi, valami kivûlled vagyon: mert benned vagyon minden, valami vagyon. Minden ékeſſég, hozzád-képeſt, ocſmányſág: minden hatalom, erôtlenség: minden bôlcſeség, tudatlanság: minden tekélleteſſég, fogyatkozás: Mert te eygedûl, jó vagy, fogyatkozáſ-nélkûl: bôlcs vagy, tudatlanság-nélkûl: bôv-kezû vagy, ſzemély-válogatáſ-nélkûl: igaz, és boſzú-állo vagy, harag tartáſ-nélkûl.

Bo-

Bocsáſd-meg, irgalmaſſágnak Iſtene, bocsáſd-meg az én tudatlan meréſzſégemet, hogy haſzontalan ſzolgád lévén, tóredelmes ſzűv-nélkűl, mélto bőcsűllet-és félelem-nélkűl imádom, és áldom Felſégedet. Rettegnek Vram, az Angyalok te-előtted: én pedig gyarló bűnős ſzolgád, mikor téged imádlak, dicſírlek és áldozom Sz. Felſégednek, miért nem rettegek előtted?

Fel-gerjett buzgó indúlattal kívánom, én Iſtenem, hogy féllyen, és tiſztellyen az én lelkem tégedet. De ſzent Malaſztod-nélkűl, nincs gyarló lekemnek tehetſége a'jóra: nem ſzolgálhatunk néked, hanem csak a'te ajándékodból. Azért, ím elődbe vetem Urám, az én bűnős lelkemnek nyavalyáját: a'Publicanuſſal, ſzememet előtted fel ſem emelem: Kérem ſzent nevedet, világoſitſd-meg értelmemet, hogy meg-iſmérjen téged: gerjeſzd-fel ſzivemet,

met, hogy féllyen és tiſztellyen tégedet: tiſzticſd-meg lelkemet, hogy ſzereſſen tégedet. Fel ne indicſd Vram, a'ſzáraz falevél-ellen haragodat: a'ſzéltûl ide's tova hányatot pozdorját, ne kergeſſed: a'hamu-ellen, erôdet ne mutaſſad. Hanem, irgalmaſſan ſzánd-meg gyarloſágomat: és engedd, hogy, a'mint hitem-által moſt Felſégedet homályban távúl látom, ugy halálom-után ſzinrûl ſzinre téged jelen láſſalak: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amẽ.

A'Teremtéſért, és Táplaláſért, Hála-adás.

MInden állatoknak kegyelmes Teremtôje, és bôlcs vezérlôje: véghetetlen hálát adok néked, hogy engemet teremtettél, ki-nélkûl ſemmit ſem ſzûkölködtél.

Hálát adok néked, hogy tennen-ha-

ſonla-

ſonlatoſságodra teremtél engem: lelkemet értelemmel, és ſzabad akarattal fel-ékeſítéd: én-érettem, az eget, fôldet, és ezekben-váló állatôkat teremtéd: engem, a' fôldnek, vadadnak, madaraknak urává tôl: és azt akarád, hogy az egek forgáſi, a' Nap, és az égben tündöklô cſillagok, a' tél és nyár, az éy és nap, a' fák, mezôk, és folyó-vizek, nékem ſzolgállyanak: sôt, az égben lakozó bôldog Angyaloknak ſeregét-is, ſzolgálatunkra rendeléd. Mindeneket az emberalá vetél Vram, hogy az embernek kemény akarattyát magadhoz hóldoltatnád. Mindenek urává tôl minket, hogy mi téged Urunknak vallanánk, és néked ſzolgálnánk: Mert a' láthato állatokat a' teſtért, a' teſtet a' lélekért, lelkünket pedig cſak tennen-magadért teremtéd: és ugy rendeléd, hogy lelkünk kivánsága meg ne nyugodnék, valamig te-hozzád nem jutna. Okoſsággal fel-

ékeſi-

ékesítéd lelkünket, hogy méltoságát megismérhetné, és te-kivülled senki szolgálattyára magát el ne vetné.

Hálát adok néked, én Istenem, hogy testemet szép érzékenséggel, ép tagokkal, illendő termettel fel ékesítéd, éltető tagaimat oly csudálatossan helyheztetéd belém, oly alkolmatossan rendeled minden munkáimra, hogy semmi okosság, és emberi bőcseség, ezt elégségessen nem csudálhattyá. Annak okáért, annyi ajándekit látom Felségednek én-bennem, menyi érzékenység-menyi tag, menyi erecske vagyon testemben.

Hálát adok Felségednek, hogy a' teremtés-után engem szűnetlen tartottál: Anyám méhében, mint egy setét tömlőczben, csuda képpen tápláltál: e'világra hoztál: éltemben sok veszedelmektül meg-őriztél: kór betegségektül, csonka-bonkaságtúl,

ságtúl, benna nyavalyáktúl, hirtelen haláltúl meg mentettél: gonosz emberek, férgek, és vadak ártalmát, tőllem el-távoztattad. A'te irgalmasságodból vagyon, Vram, hogy eddig meg nem emésztettem: Mert, ha jó-vóltod, és Atyai óltalmad, sok nyavalyáktul meg nem mentet vólna: tudom, hogy én-is, szinte mint egyebek naponként, régen el-vesztem vólna. Azért, menyi szem-pillantás vagyon az én életem folyásában, annyi jó-tételeményidért tartozom hála-adással Felségednek. De, noha mind ezekért háládatlan vóltam: mindazáltal, irgalmasságodat, és Atyai óltalmadat mutatván, jó tételeményiddel akartad hozzád tériteni bűnös lelkemet.

Véghetetlen hála légyen néked Vram, a'te háladatlan szolgáddal tet irgalmasságidért. Dicsirjenek, és fel-magasztallyanak téged az ég, föld, tenger, a'tengerben

mozgó, az égben rópüllő állatok. Dicsírjenek téged a'mennyei Szentek. Dicsírjen téged, Vram, az én lelkem: és valami énbennem vagyon, fel-magaſztallya a'te nevedet. Dicsírjen téged az én ſzivem, és el ne feletkezzék ſoha jó-tételényidrûl.

Mivel pedig, ennyi ſok jó-tételényed bátorit engem, alázatoſſan kérem ſzent nevedet, bocsáſd fûleidhez, háládatlan ſzolgád könyörgéſét. Engedgyed, hogy, a'kit a'földi állatoknak urává tettél, az csak néked ſzolgállyon, ki terméſzet-ſzerént-való Vra vagy. Adgyad, hogy a'te ajándékodbol vett tagaim, és érzékenyſégim, téged meg ne báncſanak. Zaboláſd-meg ſzemeimet, nyelvemet, és minden teſti indúlatimat: A'mi Vrunk JESVS Chriſtus halálának drága érdeme-által.

Amen.

A'Meg-

A' Meg-váltáſért, Hálaadás.

NAgy méltoságban, és bőcsülletes állapatban teremtetted Vram, az emberi nemzetet: ékes ábrázatodnak pecsétit reája vetvén, minden teremtet állatidnak ſzabad urává téd, ſzentſéggel és halhatatlansággal fel-ékeſitéd. De meg nem iſmére az ember méltoságát: pártot ütvén, ellened támadá: és ottan Eördögnek rabja, e' Világnak küldüſa, és a' maga Teſtének ſzolgája lőn. Sőt, ſokkal iſzonyúb eſettel, hogyſem Nabugodonozor a Királyi ſzékből, barmok közibe vetteték, és az oktalan állatokhoz haſonlittaték.

Ez eſetben pedig, úgy meg-bénnúla, és, a' kigyó fulákjának mérge-által, el-fekélyeſedék, hogy tetétül-fogva talpig, ſemmi épſég nem marada benne. Teſte, fel-

támada a'lélek ellen: meg-homályosodék értelme: mint a lágy viasz, oly haylandó lön akarattya minden gonosságra. Erzékenységi ugy maradának, mint egy erős délczeg vad-ló zabola-nélkül, mellyek a'nyomorult lelket, ide's tova hurczollyák.

Mind-ezek-felet, az árultatásért, és párt-ütésért, örökké-való kárhozatnak sententziája adaték fejünkre: és a'te igaz ítéleted-szerént, halhatatlan halálra ítélteténk, melyből semmi-némű teremtet-állat ki nem szabadithat-vala, sem a'mi sarczunkat és adóságunkat le nem teheti-vala.

De te, végheteten irgalmú Atya Isten, meg-szánád könyörületessen nyavalyánkat: és, hogy az árúlo szolgát haláltul meg-mentenéd, nem rothadandó aranyat és ezüstöt, hanem terméfzet-szerént-való Fiadat, a'veled egyenlő Istenségben uralkodó Fiú Istent kínra, és halálra adád érettünk: hogy

az ő

az ô drágalátos vérének fôrdôjében, megmoſogatnád undok fekélyinket: tudatlan gyarlóságunknak, oktató, és gyamolító eleven példát adnál: és, a' kiket fáradſág-nélkûl teremtettél-vala, ſok fáradſágokkal valtanád-ki rabſágokbôl.

Ki adhat ezért mélto hálát Felſégednek? Ki álmélkodhatik eleget véghetetlen jó-vóltodon? Ha hûv ſzolgáidért, ſzerelmes barátidért, fogadot fiaidért, ha az Angyalokért, cſelekedted-vólnà ezt: cſudálatos, és meg-foghatatlan ſzerelmedet mutattad-vólna. Ha cſak emberi teſtben öltôzvén, minden kín ſzenvedéſ-nélkûl váltottad-vólna meg az embert, ugy-is cſudálatos ſzerelmedet mutattad vólna hozzánk.

De hogy jó-vóltoddal meg-gyôznéd ſzivûnk kemény ſégét, nem hûv és igaz ſzolgádért, hanem hitetlen ellenſegédért: nem

az Angyalokért, hanem a'bűdős rothadandó testből éppült emberért, rabságunknak rongyos ruhájában öltöztetéd Szent Fiadat; e' világnak tömlöczébe küldéd, hogy meg-látogatná, meg-vigasztalná a'kárhozatra ítélt foglyokat, és ellenek iratot sententziát szent Vérével le-törlené; sok fáradsággal, koplalással, üldözéssel, gyalázatos hír-névvel, végre szent halálával tenne eleget vétkeinkért. Az egeknek Vra, oly szegénységben élne, hogy, noha még a'rókáknak-is vermek vagyon, de néki annyi helye sem vólna, a'hová fejét haythatnája.

Michoda, én Istenem, az ember, hogy ily kegyessen meg-emlekezel rólla? Vallyon's mi hasznot várasz, Vram, a'gonosz szolgáktul, kikért ily drága kincset adál, kiknek szolgálattyok-nélkül nem szükölködöl? Oh véghetetlen irgalmasság! Oh hatalmas szeretet! Oh meg-foghatatlan igazság.

Mit,

Mit vétettél, én Meg-vált o Chriſtuſom, hogy ily iſzonyú, és kegyetlen kinokat ſzenvedſz? En vagyok, Vram, én vagyok a' te fáydalmidnak oka. En érdemlettem a' te halálodnak ſanyaruſágát. Az én vétkeimnek ſólgya, a' te kín-ſzenvedéſed.

Oh Iſtennek meg-foghatatlan itéleti! Oh mely igen fel-magaſztaltatot, Vram, a' te irgalmaſságod! Az hamis ember vétkezik, és az ártatlan Bárány oſtoroztatik! A' mit a' bûnös ember érdemlet, az Igazságnak, és tiſztaságnak kút-feje ſzenvedi! A' ſzolga vétkeért, az Vr kinoztatik: az emberi álnakságért, Iſten veretik! Az én fel fualkodot kevélyſégemért, aláztatòl Vram te ily igen: az én tobzódáſomért, éhezel; az én gonoſz kivánságimért, és engedetlenſégemért, emeltetel Kereſzt-fára. En érzettem az almának gyönyörûſégét, mellyért a' te ſzomjoságod, epével óltatik-el, és fogad válik. Mivel

Mivel hálállyam, Vram, ezeket Felségednek? Oh mely sok képpen adós vagyok néked, mivelhogy ily drága kincset adál erettünk! Tartozom Vram, hogy téged féllyelek, tiſztellyelek, és bôcsûllyelek, véghetetlen méltoságodért. E' felett, mivel ſemmiből teremtél, tiéd minden erôm, minden értelmem, minden tehetségem: magammal tartozom magamért, Felségednek. Mit adgyak tehát, Vram, Szent Fiadért? Kiért, ha ezerſzer adhatnám-is életemet és ennen-magamat, ſemmi vólna. Hálát adok Szent Felségednek tellyes ſzivemből, én Iſtenem, a'mi Eûdvôzitônknek teſtesûléſeért, ſzent ſzûletéſeért, ſanyaruſágiért, kinnyaiért, jó-példaiért, ſzent halálaért.

Hála néked, Felséges Atya Iſten: Hála néked meg-teſtesûlt Fiú Iſten: Hála néked meg-ſzentelô Szent Lélek Iſten. Ald-

gyanak

gyanak téged, Szent Háromság egy Isten, minden állatok. Dicsirjenek, és fel-magasztallyanak téged, az ég, és föld: mert nem elégséges az én lelkem a hála-adásra.

Kérlek téged, én Meg-válto Istenem, a'te régi irgalmasságodért, könyörüly bűnös fejemen. Nyisd-meg lelki szemeimet, hogy meg-ismérjem a'te irgalmas szerelmedet. Roncs-meg az ártatlan Bárány vérével, az én szivemnek keménységét: Olcs-el a'te óldalad-vizével, az én gonosz kivánságimat. Ved-ki belőllem, a'tőlled meg-kóstolt epének keserűségével, e'világi gyönyörűségnek ízit, hogy te-kivülled, semmi vigaságot ne kedvellyek, semmi szépséget ne szeressek: hanem, drága szent Véreden vet lelkemet, néked tarcsam, ki igaz Vra vágy: nem magamnak, hanem néked éllyek, ki én-érettem meg-hóltál.

Amen.

A' Meg-ſzenteléſért, Hálaadás.

HAlát adok néked, én Meg-válto Iſtenem, hogy engem, ſzegény bűnös fiadat, a' ſetétlégből, csudálatos világoſságodra, és iſméretedre hoztál. Hála néked, hogy nem ſzűlettem a' vak Pogányſag-közöt, mely te-helyetted, vagy fát, vagy követ, vagy egyéb teremtet-állatot tiſztel: hanem, a' te néped-közöt, az Anyaſzentegyház fiai-közöt, hogy a' Kereſztſég-által, néped-közzé irattatnám, az eredendő bűnből ki tiſztittatnám: és, hogy az özön-viz el ne nyelne, a' te bárkádba, az Anyaſzentegyházba, bé-vettél engem. Nem cſelekedtél igy Vram mindenekkel, és a' te irgalmaſságodat nem jelentetted mindeneknek.

Nem elég lön pedig, én Iſtenem, vé-

ghetet-

ghetetlen jó vóltodnak, hogy egyszer bűnömből ki tisztítál: mert annak-utánna, a' Kereszt ségben vet tiszta ruhát meg-mocskolám, és el-szaggatám, számtalan vétkekkel, undok rútságokkal, meg-bántván tegedet. Alnak kivánságim-, fertelmes életemmiat, ismét Eördög rabja lók: mint a' tékozló fiú, a Kereszt ségben vet gazdagságot el-tékozlám. A' te templomodat, bé-pecsétlet házadat, meg-rútitám: gonosz-kivánságok, hamis gondolatok bálványival, meg-rakám. A' te törvényedet, és akaratodat, tellyes séggel meg-vetvén, ugy éltem mint-ha téged ingyen sem ismértelek vólna.

Ezeket te látván, irgalmas ságnak Attya, noha vétkeimért örök halált erdemlenék, meg-őriztél, hogy ily gonosz állapatban, e' világból ki ne múlnám, kárhozatra ne jutnék, holot ez üdő közöt sokan, keve-

ſeb vétkekért pokolra vettettek. Mind ezekért, Felſégednek oly hálákat adok, mint-ha a'pokolnak a'kinnyából, ujonnan ki hoztál-vólna.

Nem csak vártál pedig, és ôriztél engem: de ſzorgalmatoſſan, és gyakran meglátogattál: Atyai intéſſel, és fenyegetéſſel ſerkegetted lelkemet, meg-világoſitván vak elmémet, jóra meg-keményûlt ſzivemet lágyitván.

Hányſzor vólt, én Iſtenem, hogy bûneimnek rutságát, életemnek rôvid-vóltát, a'pokolnak nagy kinnyát, az ôrôk életet, a' te jó-vóltodat, lelkemnek meg mûtatván, hol fenyegetéſſel, hol ſzép kéréſſel hittál? Menyiſzer oſtoroztál, és Atyai kezeddel látogattál, hogy e' világi kivánságok-tul elſzakaſztanál?

De jay az én bûnben meg-vakúlt lelkemnek: Ezeket ſokkáig fûlem-mellôl bocsát-

csátván, az el-kezdet gonosz életben hevertem. Végre Vram, mint a'hólt Lázárnak kiáltván, hatalmas malasztoddal engem felébresztél szerelmedre, és a'bűnnek ismeretire. Meg ütéd szivemet, mint Moyses régen a'kősziklát veszőjével: kőny-hullatásim-kózőt, szemeimrűl a'régi hályog leesvén, jó vóltodat meg-látám: előbbi életemnek veszedelmes úttyát reszketve megismérém: mint tékozló fiad, előtted le-borúlván, irgalmasságot kérék.

Bé-fogadál ismét, Vram, a'te véghetetlen jó-vóltodból: ujonnan fel-ékesítél: drága malasztodnak fényes ruhájában öltöztetél: az ártatlan Báránynak szent testéből, nékem nagy lakodalmot szerzél: Sz. Fiad vérében meg-főrőszted, meg-mosád, és meg-tisztitád lelkemet: és drága szép függőkkel fel-ékesitvén, jegyeseddé fogadád: Atyai óltalmat, és örők bóldogságot igérvén néki.

Mind ezekért, Vram, minémű hálát adgyak Szent Felségednek? Ha széles e'világ, nyelv vólna-is, ezekért mélto hálákat soha nem adhatna: mert fellyűl haladgya az emberi értelmet a'te irgalmaságod. Aldgyad, oh én lelkem, az Vrat: és bennem való tetemek, áldgyátok az ő nevét. Aldgyad, oh én lelkem, az Vrat: és el ne feletkezzél az ő számtalan jó-vóltárul: Mert ő le-tőrlötte (ugy reménlem) vétkeimet: meg gyógyitotta minden nyavalyámat: örök kárhozattúl, és haláltul, megmentette nyavalyás fejemet: Kiért légyen áldot az Vrnak szent neve, most, és mind örökké. Amen.

Szent Ambrús és Agoston. Hála-adása.

TEged Isten dicsirünk: téged Vrnak vallunk.

Téged

Téged örök Atya Istent minden földi állat tisztel.

Néked minnyájan az Angyalok; néked az egek, és minden hatalmaságok.

Néked a' Chérubin és Sérafin Angyalok, szünetlen szóval énekelnek.

Szent, Szent, Szent, a' seregeknek Vr Istene.

Tellyesek, a' föld és az egek: Felségednek dücsöségével.

Téged az Apostoloknak dücsösséges karok:

Téged a' Prophétáknak dicsiretes számok:

Téged a' Mártyroknak fényes seregi dicsirnek.

Téged széles e' világon, vall és dicsir az Anyaszentegyház.

Végetlen felségü Atya Istent:

A' te tiszteletes, igaz, és eggyetlen egy Fiadat. A' vi-

A'vigaſztaló Szent Lelket-is.

Te dicsőſégnek Királya Kriſtus.

Te az Atya Iſtennek őrőkké-való Fia vagy.

Te a'meg-ſzabadítáſért fel-vévén az emberi terméſzetet; nem iſzonyodtál a' Szűznek méhétűl.

Te meg-győzvén a'halál fulákját megnyitád hiveidnek Meny-orſzágot.

Te az Iſtennek jóbján űlſz, Atyádnak dűcsőſſégében.

E'világra jővendő birónak, hiſzűnk téged lenni.

Téged azért kérűnk légy ſegétſége a'te ſzolgáidnak: kiket ſzent Véreddel megváltottál.

Endedd hogy áz őrők bóldogságban, a'te Szenteiddel eggyűt meg-ajándékoztaſſunk.

Eűdvőzícſd Vram a'te népedet: és áldmeg á'te őrőkſégedet. Igaz-

Igazgaſd ôkét: és fel magaſztallyad, moſt és mind ôrôkké.

Minden napokon, áldunk tégedet.

Es dicſirjûk a te nevedet ôrôkké, és mind ôrôkken ôrôkké.

Méltóztaſsál Vram e'mái napon, minden bûntûl minket meg-ôrizni.

Kônyôrûly rajtunk Vr Iſten: kônyôrûly mi rajtunk.

Légyen ugy a'te irgalmad mi-rajtunk, a'mint benned bíztunk.

Te-benned bíztam Vram: ôrôkké meg nem ſzégyenûlôk. Amen.

Kônyôrôgjünk.

Ôrôk mindenható Vr Iſten, ki á'te ſzolgáidnak engedted, hogy az igaz Hitnek vallásában, az ôrôkké-való Sz. Háromságnak dûcsôſſégét meg-iſmérnék és Iſteni hatalmában eggyeſſégét imádnak: Kérûnk

téged, hogy ezen Hitnek erôſſége-által, minden háboruságtul végig meg-ôrizteſsûnk.

Vr Iſten, ki az Igazságnak ſzeretôje, és meg-adója vagy, téricſd hozzád a te ſzolgaid ſzivét: hogy a'te Szent Lelkednek fel-gerjedet langjával, buzgó ſzivet óltván beléjek, mind Hitekben álhatatoſok, 's mind cſelekedetekben légyenek tekélleteſek.

Eôrôk mindenható Vr Iſten, adgyad, hogy a'Hitben, Reménſégben, és Iſteni Szeretetben ôregbedgyûnk: és hogy méltók leheſsûnk a'te igíretidnek el-vételére: engedd, hogy parancſolatidat, vigan és ôrômmel meg-tarcſuk: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által, ki az Atyával, és Szent Lélek Iſtennel egyetemben él, és uralkodik ôrôkkôn ôrôkké.

Amen.

NEGY-

CONTIO AD POPVLVM.

NEGYEDIK RESZE.

A' PREDIKACIOHOZ ES SZENT ALDOZATHOZ

tartozó imádságok: A' Miſének Ceremóniairól, és Papi öltözetekrûl.

Mikor Innep-nap Templomba megyünk.

Örök mindenható Vr Iſten, kinek a' mi üdvösségünkre-való gond-viselésböl, ugy tetczet kellemeteſnek,

hogy a'Templombã, mint tiſzteletedre rendelt házban, irgalmaſságodat bővſégeſben mutatnád azokhoz, kik a'Hitnek, és Szeretetnek eggyeſſégében, a'te tiſzteletedre és ſzolgálatodra egybe-győlnek: Dicſirlek, és imádlak téged, én üdvőſſegemnek Vra, mind it, 's mind a'te birodalmodnak egyéb helye in. Bé-megyek a'te Templomodba, félelemmel imádlak téged. Szerettem Vram, a'te Házadnak ékeſſégét, és a'te dücſőſſégednek lakó-helyét. Mely gyönyörűſégeſek Vram, a'te sátorid! Elbádgyad kivánságában az én lelkem, ugy ſzomjúhozza tornáczidat. Mert inkáb akarok a'te házadban alá-valo lenni, hogyſem a'te ellenségid sátoriban bőcsülleteſſen lakni.

Azért én Iſtenem, á'te nagy hatalmaſságod az én álhatatlan, és tétova-búydosó gondolatimat, tartóztaſſa minden világi dol-

dolgoknak hivságátul: hogy egyéb gondolatokat ki-rekeſztvén, csak te reád nezzen az én lelkem: és it, a'te hiveidnek gyülekezetiben, lélekben és igazságban imádgyalak téged: és, valamit egéſz hetetſzaka a'te ſzolgálatodban el-múlattam, azt moſt helyre kozhaſſam.

Adgyad én Iſtenem, hogy it a'te Igédet haſznoſſan halgaſſam: ſzent Teſtednek Vérednek, vér ontáſ-nélkül-való áldozattyát, illendő bőcsüllettel láthaſſam: és az én lelkemet, néked eleven templomúl ſzentelheſſem, melyben lakozzál mind örökken örökké.

Imadságban való aitatoſságért.

Örök mindenható Iſten, látod a' mi tudátlanságunkat, kik nem tudgyuk, mit, és mi módon kellyen kérnünk. A'mi ſzi-

vűnk tétovázo álhatatlansága-is, nyilván vagyon előtted. Te azért, Vram, ki mindeneket jobban végezhetſz, hogy-ſem mi tudnók érteni, vagy kérni: ônts belém a' kőnyőrgéſnek lelkét, mely a'te Hiveidben, ki-mondhatatlan fohászkodáſokkal ſzokot kőnyőrőgni. Nyiſd-meg Vram, az én ajakimat, hogy az én nyelvem dicſirje ſzent nevedet: és ne csak nyelvemmel, hanem ſzivemmel-is tiſztellyem Felſégedet: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

Imádságunk és egyéb dolgunk kezdetin..

Jőj-el Szent Lélek Vr Iſten, ſzáld-meg hiveidnek ſzivét: gerjeſzd-fel bennűnk ſzerelmednek tűzét: Ki minden kűlőmbőző nyelvnek ſokaságát, az igaz Hitnet eggyeſſégében őſzve-győjtéd.

Vígyázz Ur Isten az én segétségemre⸗:
Sieſs Uram az én oltalmamra⸗.

KErünk téged, Vr Isten, hogy ébreſztő malaſztoddal el-kezdvén a'jót bennünk, ſegétő malaſztoddal kiſérjed cſelekedetünket: hogy minden munkánk, és imádságunk, te nevedben kezdeſsék, és te-általad viteſsék véghez; A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által, &c.

Eőrők bőlcſeſségnek kút-feje, látod, hogy e világi ſetétſégnek homályában, nem tudgyuk mi légyén haſznos nékünk: Azért, Vram, adgy igaz értelmet lelkembe, hogy meg-iſmérjem mi légyen kedves te-előtted: erőſsitcſed malaſztoddal az én gyarlóságomat, hogy a'mi előtted kedvesb, azt ſe emberi tekintetért, ſe az Eördög, Teſt, és Világ kiſértetiért, el ne múlaſſam. A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által.

Amen⸗.

Pre-

Predikácio-előt.

ÉN üdvözitő Istenem, ki a'földre jövél, és emberi testben öltözél, hogy engem a' te útaidra igazgatnál: tanitanád tudatlanságomat, és meg-jelentenéd akaratodat: Véghetetlen hálát adok néked, hogy engem e'mái napon Házadba bé hoztál, az Evangeliomnak, váltságunkrul-való örvendetes izenetnek halgatására: hogy ezáltal oktas engem, bűneimről dorgály, és az én sovány szívem földibe, menyből hozot jó magot hínts.

Bizony, Vram, ha ezt a'jó magot közöttünk nem hadtad vólna, ollyanok vólnánk, mind a' Sodoma Gomorra városiban lakozó Istentelen emberek. Es, mivel az embernek élete, nem csak kenyérrel táplálltatik, hanem fő-képpen a' te szent igéddel: az Egyiptom-béli éhség-miat, mind el-vesztünk-

tűnk vólna, ha te igaz Jóſef, mennyei gabonával naponként nem taplálnál.

Meg-vallom Vram, Szent Felſéged-előt, az én nyavalyámat. Noha ſok ůdőtűl-fogva, ſzűnetlen halgatom ſzent intéſidet: mindazáltal, mint a' főveny, falhoz nem rágad magától, ugy a' te magod ſzivemben eddig gyökeret nem verhetet.: Ama' Mennyei Kenyér, el-alélt lelkemet meg nem hizlalta: Az égből hozot tűz, ſzűvem hidegſégét: a' te ſok drága orvoſságod, lelkem betegſégét eddig el nem vehette.

Ihon azért, Vram, kéſedelmes értelmem, jóra meg-kenyűlt ſzívem, és bűnnel meg-terhelt lelkem, előtted vagyon., Rontſd-el Vram, a' te Igédnek verőjével, az én kenyſégemet: ſzent igédnek hatható palloſaval, öld-meg a' bűnt bennem, és gyógyícſd meg betegſégimet.

Te plántáld ſzivemben, á' mit kűlső

 tűllel

fűllel hallok a' Tanitótul. Szűnetlen öntözzéd mennyei harmattal, és az örök életre fel-nevelő vízzel, a'belém vetet jó magot. Eőrizd a'pokolbéli Eördög körmétűl, gyomláld a' tőviſtűl, és boytorjánoktúl: hogy űreſſen hozzád, a' te ſzent Igednek magva ne térjen, hanem jo illatú kedves gyűmőlcsőket teremcſen én bennem. Amen.

Más Könyörgés.

Eörök mindenható Iſten, ki nem cſak gyarló teſtünk táplálaſára rendelél teſti kenyeret, de lelkünknek lelki eledelt adál: Kérlek, nyiſd-meg a'mi ſiket fűleinket, Sz. Igédnek haſznoſz halgatására: mert bóldogok a'kik eſzt hallyák, és meg-tartyák. Adgyad én Iſtenem, hogy e' puſztában-való ſzarándokságomban, érezheſſem ennek a' mennyei Mannának édeſſégét, és ezt ſoha meg-

meg-ne utállyam. Szomjuhozzam ezt a' mennyei harmatot, mint drága kincſet elreycſém ſzivemben: és, a mit fűllel hallok, lelkemben hiſzek, ſzámmal vallok, engedd, hogy azt cſelekedetemmel bé-tellyeſitcſem. Adgyad, hogy a'te Igéd, bővſégeſſen lakozzék mi bennűnk mert ebben vagyon a'te Iſteni hatalmáſságod, a'bűnősők üdvőſſégére. Engedd, hogy e'lelki tanitáſt, nem ugy mint emberi ſzót, hanem mint a'te ſzódat halgaſſuk: és ez a'Mennyei jo mag, oly gyökeret verjen bennűnk, hogy a' Sátan hatalma, vagy cſalárdsága, ſoha ezt ki ne veheſſe ſzivűnkből: e'világi gyönyörűſégnek, és gazdagságnak tőviſſe, le ne nyomhaſſa: és ne cſak halgatói, hanem cſelekedői légyűnk a'te Igédnek. A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által Amen.

Rredikácio után..

URam JESVS Chriſtus hálát adok néked a'ſzép lelki táplaláſért, mellyel lelkemet vigaſztalod, el-ſzakatt erômet ujitod, homályos értelmemet világoſitod, hogy értſem akaratodat, és az én kôteleſſégemet. Vgyan-is, Vram, a'te Szent Igéd, haſonló a' Jonatáſtul kóſtolt lépes mézhez, mely nem cſak édeſſéggel fellyûl-hallad minden eledelt, de ſzemünket-is meg világoſittya chudálatos erejével.

Mely gyönyörûſéges, Vram, az én lelkemnek a'te ſzent Igéd. Edesb minden méznél, drágáb minden kincſnél, világosb a' Napnál, emészt ôb a tûznél, hathatób a' két élû palloſnál.

Hála légyen azért néked, hogy méltóztatál tanítani engem ſzent Igéddel, és az én homokos ſovány ſzivembe jó magvadat bé-ve-

bé-vetéd. Eőregbicsed bennem ajándékidat: keritsed és árkold-bé, lelkemben hintet gabonádat: Angyali őrzőket rendely óltalmára, hogy el ne tapodgya, vagy konkollyal meg ne vesztegesse az ellenség a' te tiszta búzádat.

Engedd, Uram, hogy a' te Igéd ne légyen ollyan bennem, mint a' szép hegedű szó, mely mihelt meg-szűnik, semmi látatya nem marad: vagy mint a' tűkőrben tetczű ábrázat, mely csak addig látszik, míg a' tűkőrbe nézűnk. Hanem, az én szivemben, és a' több hiveid lelkében, minden háboruságok-közőt meg-maradgyon, és, mint jó földben, őrők bóldogságra-való gyűmőlcsőt teremcsen, Kereszty éni csendesz szenvedéssel.

Amen.

✝ ✝ ✝

A' Miſe előt.

OH Irgalmaſságnak Attya, minden jóknak fogyhatatlan forráſa: Menyi ſzámtalan jó-tételményedben réſzeſiteſz engem!

Nem elég lőn, Vram, Felſégednek, hogy a' te Szent Fiadat, Kereſzt-fának oltárán, Véres áldozattal érettünk egyſzer meg-áldoztatád: és ez Aldozatnak drága kincſével, rabságunkból ki-mentél: ellenünk iratot adós levelünket, Kereſzt-fára ragaſztván, ſzent Vérével le-mosád.

De ennek-felette azt akarád, hogy ez egy elégſéges Aldozatnak emlekezeti, ſzünetlen ſzemünk-előt forgana: és a' Kereſztyén győlekezet, Szent Fiadnak teſtét vérét, vér-ontáſ-nélkül, bűneiert bé-mutatná drága ajándék gyanánt. Hogy, mint az égi ſzivárványt, frígy jegyéül adád Noénak:

SACRIFICIVM MISSÆ.

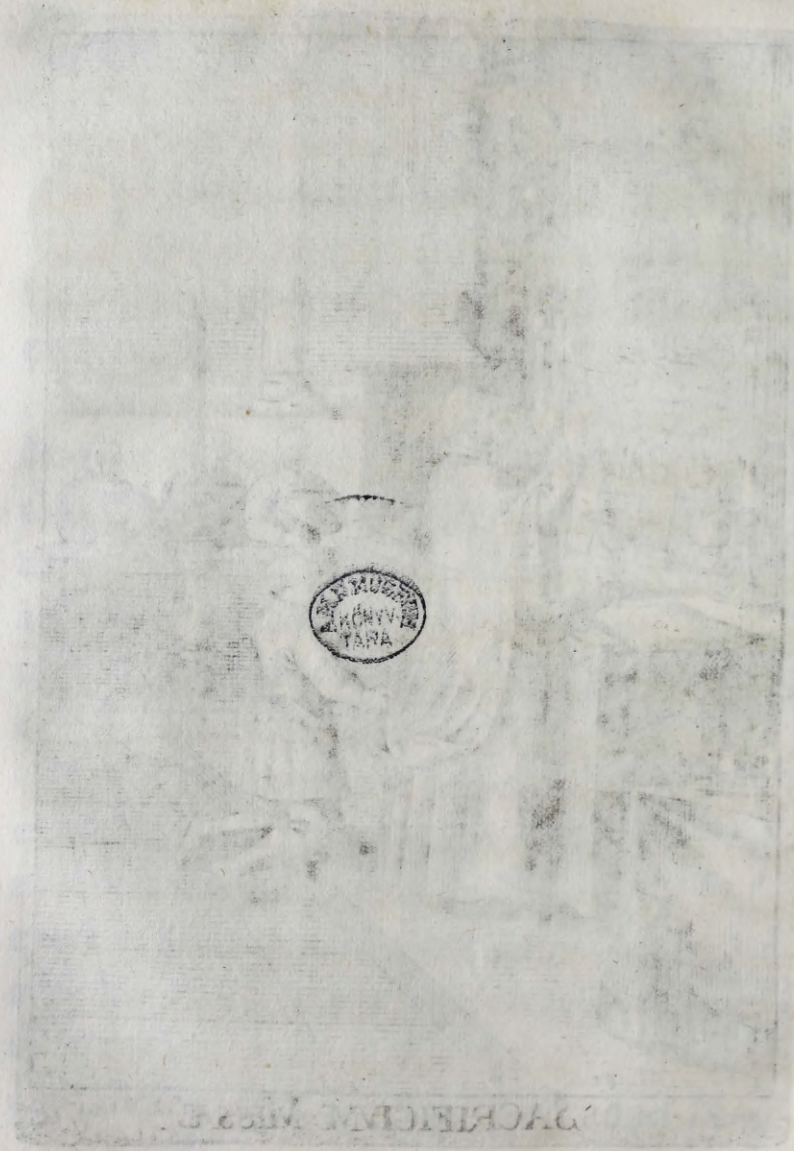
KÖNYV
TÁRA

nak: ugy, Hiveiddel-való meg-bekélléſnek jelét, ebben az áldozatban mutatnád. Ebregyfel azért én lelkem, mert ezennel cſudálatos dolgot látſz: mely-által, az Iſtenengeſzteltetik, az Igazak vigaſztaláſt, a' gyarlók erőſſéget, a' vakok lelki világoſságot, a' meg-haborodtak cſendeſſéget, az élfáradtak nyugodalmat nyernek:

Tiſztiſd-meg Vram, az én bűnös lelkemet, hogy mélto aitatoſsággal, és tiſztelettel, réſzes leheſſek a' te Fiad áldozattyának érdemében: hála-adáſſal emlékezzem, a Kereſzt-fán való kin-ſzenvedéſiről: méltán láthaſſam: nem a' kő-táblára iratot Teſtamentomnak ſzekrényét, melynek méltatlan nézéſeért, egéſz nemzetſégeket megverél: hanem a' te Sz. Fiadnak ſzekrényét, a' kenyérnek és bornak kűlső ſzinét melyalat, bizonnyal hiſzem jelen-vóltát a' mi üdvőzitő Chriſtuſunknak.

Ily

Ily nagy jó-voltodnak emlekezetivel, rontsd-meg az én szivemnek keménységét: e' csalárd világnak hivságos gondolatit, ved-ki elmémből Adgyad, hogy, a' Kereszt-fán-való áldozatodnak eleven, és igaz emlekezetit, méltán lássam ez áldozatban: és szinte oly aitatossággal lehessek jelen halálod emlekezetin, mint-ha magadat a' Kereszt-fán fügve szemeimmel néznélek. Amen.

A' Mise kezdetin.

EN Istenem, ki Moysesnek azt parancsolád, hogy a' szent földön le-vonná lábából, meg-rutitot sarujàt: Magad-is az Apostolok lábait meg-mosád, hogy utólsó Vacsorádon jelen lehetnének: Az Oo Törvénybe-is azt parancsoltad, hogy, mikor áldozni akartak a' Hivek, eléb lábokat meg-mosnák.

Ihon.

Ihon én-is ſzegéni, bűnnel terhelt ſzolgád, a'te Házadban, az Vy Teſtamentomnak vér-nélkűl-való Aldozattyát, tiſzta ſzűből kivánom látni. De mivel érzem bűneimnek ſokaságát, méltatlan vóltomért ſzivem rettegtet: és félek hogy ugy ne járjak, mint amaz ôltözetlen ember a'menyegzőben..

Kérlek azért téged, én Iſtenem, vondle lábaimnak és kivánságimnak meg mocskolt ôltözetit: moſd-le rútságimat, és ellened-való vétkeimet. Irgalmaz nékem, és adgyad, hogy méltán halgaſſam Szent Fiad halálának emlékezetit, és az ô érdemében réſzes leheſſek. Miképpen ama'régi Szent Próféták, kivántak tégedet látni, ſok óhajtáſokkal kértek, hogy az egek meg-ſzakadván, tégedet, mint az égi harmatot Gedeon gyapjába, a'Szűznek méhébe le-bocsátnának: úgy kivánom én-is a'te jelen-létedet,

üdvözitő Istenem. Szomjúhozza az én szivem az életnek kút-fejét, lelkemnek igaz örömét. Tégy részessé azért, Vram, engem méltatlan szolgádat, a'te Szent Fiadnak kedves áldozattyában: Vgyan azon te Szent Fiad-által. Amen.

Az Angyali ének-, és a' több Imádságok-idején.

Dücsősség Istennek magasságban; békeség e' földön jó akaratú embereknek.

OH örvendetes hír, vigaságos üyság az emberi nemzetnek, hogy meg-békéltettünk az Vr Christus-által a'mi Istenünkel. Meg-győzettek minden ellenségink. el-vétetet róllunk az Adam átka, a' kárhozatnak ellenünk iratot sententziája.

Dicsírünk azért téged Vram, áldunk, dücsői-

dűcsőitűnk, véghetetlen hálát adúnk, hogy Szent Fiad által az őrők haragból minket ki-vettél, és kedvedbe fogadtál.

Es, mivel azt parancsolád, hogy Sz. Fiad-által, bátorsággal könyörögjűnk neked: alázatos szűvel kérűnk, hogy e'világ bűnei ki-tisztitó Báránynak érdemét megtekintvén, irgalmazz nékűnk. Igaz szeretetre, Keresztyéni szent életre, inditcsad szivűnket: és minden gyűlölséget végy-ki belőllűnk; zabolázd-meg nyelvűnket: kősd-meg testi kivánságinkat. Adgyad, hogy békeségben, egy-szűvel lélekkel, szolgállyunk te Sz. Felségednek: Vgyan azon szerelmes Sz. Fiadnak drága érdeme-által. Amen.

Az Epistola olvasáskor.

ALdot légy Vr Isten, ki az emberekre szorgalmatos gondot viselvén, tudat-

lanságunkát ſzent Igéddel oktatod minden kor. Az Oo Törvényben Profétákat küldél, kik az emberek bűneit meg-feddék és az el-jövendő Meſsiaſt igirvén, reménſégre inditák. Minket pedig Apoſtolid-által tanitál: tekélletes életnek, mélto háladáſnak módgyát elönkbe abád: meg-feddéd bűneinket: gyámolyitád reménſéggel gyarlóságunkat.

Gerjeſzd-fel bennünk Vram, a'te Igédnek ſzomjúságát, világoſicſad ſetét ſzivünk homályát: hogy a'te parancſolatodat ſzüntelen halhaſſuk, halván meg-értheſsük, meg-értvén bé-tellyeſitheſsük. Törd-meg Sz. Igédnek kenyerét nékünk: és adgyad, hogy ez-által, igazán iſmerjünk téged, mint meg-iſmértetél Emausban Tanitványidtúl, a'kenyér-ſzegésben.

Tudom, hogy méltatlan vagyok, Uram, a'Mennyei Kenyérnek ételére, a'te titkaidnak

nak el-reytet kincsének meg-értésére; de a' kölykök-is éſznek az aſztalrúl húllot morſalékokban. Nem érdemem-ſzerént, hanem Sz. Fiadnak érdeméért, táplály engem Sz. Igédnek kenyerével: és a' te mennyei harmatoddal, ólcs-meg lelkemnek ſzomjuságát. Amen.

Az Evangeliom-kor.

ALdot légy Vr Iſten, ki a' régjeknek Profétak-által ſzóllál, nékünk pedig Szent Fiad-által örvendetes jó hírt izenél az Evangeliomban: mely nem egyéb, hanem Iſtennek ereje az üdvösségre: Lelki kenyér, mely ſzivünket erősiti: két-elü pallos, mely az Eördög erejét meg-rontya: Világoſſág, mely nyomdékunkat igazgattya: égö tüz, mely lelkünkben ſzerelmedet felgerjeſzti: erös pöröly, mely keménységünket meg-rontya: jó mag, mellyet ha köz-

tűnk nem hadtál-vólna, ollyanok vólnánk mint Sodoma és Gomorra.

A' Sidók, Moyſeſt azon kérik-vala, hogy Iſten ő-véllek ne ſzóllana, hanem Moyſeſ által parancſolna nékik. Távúl, légyen, Vram, ez a' ſzó mi-tőllünk, kiknek lelki órőmünk csak ábban vagyon, hogy tégedet halhatunk. Sőt, Samuellel azon kérűnk, hogy magad ſzóly nékűnk: tanicſad értelmünket igaz Hit-által: gerjeſzſzed ſzivűnket, Szeretéteddel: erősitcſed gyarlóságunkat, Malaſztoddal: vigaſztald lelki ſzomoruságinkat, őrvendetes jó hírrel: lágyitcſad kemény nyakunkat, Tőrvényed igájának viſeléſére: bátoricſad félelmes lelkűnket, jelen-vóltoddal: A' te Sz. Igédnek, az Evangeliomnak igaz értelmében, és vallásában végig tarts meg minket: A' mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által.

Amen.

Az

Az Nicæa-béli szent Gyülekezetnek vallását, meg-találod oda fel, fol. 41.

Az Offertorium idején.

ÉN üdvözitő Istenem, igaz Pap, igaz Áldozat, és Melchisedek rendin-való Papi fejedelem, ki a' Vég vacsorának idején, vévén a' kenyeret, szemedet égbe emeléd, hálákat adván, és tennen-magadat, kedves áldozatúl értünk Sz. Atyád kezébe ajánlád.

Ihol mi-is, a te rendelésed-szerént, egyenlő akarattal, nem csak a'mi földünk gyümölcsének sengéjét, a'kenyeret és bort, Felségednek bé-mutattyuk, a' tőled szerzett lelki Vacsorának szolgálattyára: de szivünket, lelkünket, életünket, gondolatunkat, akaratunkat, cselekedetünket, atyánkfiait, barátinkat, jószágunkat, és minden ajándékidat, mellyekkel szerettél minket, eleven és kedves áldozatúl néked ajánlyuk.

Ne

Ne nézd, én Iſtenem, a' gyarló ajándékot, hanem Sz. Fiadnak kedves ajándékát. Es, miképpen a'gyümölcſel-eggyût, a' gyümölcſnek héját és torsáját, a'ſzép húſſal-eggyût a' haſzontalan cſontot is, jó kedvel ſzoktuk venni: úgy a'te Sz. Fiadnak kedves ajándékával, ſzent halálának végetlen érdemével-eggyût, a'mi kevés ajándékunkat-is vedjó kedvel. Es adgy oly Malaſztot, hogy ezt az ajándékot, ſoha meg ne máſollyuk: ſemmi bünnel tőlled el ne ſzakadgyunk: a'te ajándékiddal ſzent neved tiſzteletire éllyünk, tudván hogy sáfárok és ſzámadó ſzolgák vagyunk. Amen.

Más ſzép Imádság.

EN üdvözitő Chriſtuſom, ki a' te nagy kegyeſſégedből, az emberekkel nemet vetvén, meg-teſtesülél, és a'mi ſzegényſégünknek, nyavalyánknak, kin-ſzenvedé-

sünk-

sûnknek ſanyaruſágát, annyira meg-kóſtolád, hogy ſzûletéſedkor jáſzolba helyheztetél: a' kegyetlen ûldözô Királitul kergettetél: éhſégben, ſzomjuſágban, ſiralomban, fáradſágban, vigyázásban, imádſágban, ſzarándokſágban, gyalázatban élél: ſok ſzitkokat, kiſſebſégeket ſzenvedél: és végre érettünk, jó akaratodból, halálra adatál.

Nem érdemletted Vram te, hogy ſzent fogad meg-váſodnék, az Adámtul felfalt almában: a'halálnak kinnya, a'véteknek ſöldgya, tégéd nem illetet. En valék a'bûnös: én-reám vala mondva a' ſentencia: engem kôtöttek-vala nyakon adóſságimért.

De, oh véghetetlen Irgalmaſság! hogy engem meg-mentenél, adóſságimat magadra véd, bûneimet válladra rakád, Szent

Atyádnak hozzám lôt nyilait fel-véd, magadat vetvén paisúl.

Mint hálállyam-meg ezeket Vram néked? Ihon, Vram, mivel az égen és földön, drágáb kincs nincsen a'te Szenvedésidnél, ugyan ezen Váltságomnak árrát bémutatom: és ennek emlekezetire, rendelésed-szerént, az Anyaszentegyházzal kenyeret és bort viszek elôdbe: hogy ezeket, érdemed erejével, halálod emlekezetire, Testeddé Véreddé változtasd.

Ved jó néven Vram a'te népednek ajándékát, ki jó néven véd Virág-vasárnap, az egyûgyû kôzségnek elôdbe vitt ágait. Engedd, hogy érdemedben részesûllyünk: tiszta életednek nyomdokiból ki ne lépjünk. Olcs-meg minden testi kivánságot bennünk, és végy minket magadnak kedves áldozatúl.

Amen.

Mikor

Mikor a' Pap ki-fordúl.

VEgye kedveſſen az Vr a' te Aldozatodat, nevének dicſiretire, és tiſzteletire, lelkünknek üdvözſégére, és az egéſz Anyaſzentegyháznak éppületire: A' mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

A' SANCTUST mikor mondgyák.

VEghetetlen Iſten, kinek jó-vóltával tellyes a' föld és ég: kinek ſzine-előt álván az Mennyei ſeregek, ſzünetlen ama' hozzád illendő dicſiretet éneklik: Szent, Szent, Szent, a' ſeregeknek Vra Iſtene Ihon, én Iſtenem, én is ſzegény gyarló ſzarándok ſzolgád, a' te őrökőſid, és hazadban-lakó Fejedelmek ſzavát igyekezem követni: véllek egyetemben Szent Felſégedet fel-ma-

gaſztalni: mert mélto vagy, Vram, ki minket teremtél, meg váltál, fiaiddá fogadál, bóldogſágodnak örökösivé tól, hogy dicſirjünk téged.

De látod Vram, kéſedelmes-vóltát ſzivemnek, mely bűneitül földre nyomatot. Emeld-fel azért az én lelkemet, hogy téged kedves dicſirettel magaſztallyalak: Szent Fiadnak áldozattyát, mélto bőcsüllettel tiſztellyem: jóvóltodért, illendő hálákat adgyak: a'menyben lakozó Angyalokkal, néked kedveſſen énekellyek: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ által. Amen.

Hogy az Aldozat gyümölcsös légyen.

EN Meg-válto Iſtenem, ki az egéſz emberi nemzetért, áldoztatál a' Kereſztfán, és a'te Véres áldozátodnak emlekezetit, utólſó Vacſorádban, hiveidnek lelki

taplá-

taplálaſára rendeléd, meg-parancſolván, hogy ők-is azt cſelekedgyék a'mit te cſelekedél.

Engedűnk Vram, a'te parancſolatodnak, és az Egyházi ſzolga-által, Szent Fiadnak drága Teſtét Vérét, Felſéged-elől bémutattyuk: hogy, ennek érdemét, nem a' mi gonoſságunkat tekintvén, meg-ſzabadits minket minden teſti lelki gonoſztúl.

Kérem azért Felſégedet, hogy ez Aldozat, légyen haſznos lelkűnk üdvőſſégére: az Anyaſzentegyháznak éppületire: a'tévelygéſek ki-gyomlálaſára: a'meg-nyomorúlt betegeknek, raboknak, és egyéb ſzűkölködő atyánk fiainak vigaſztalására: Lelki páſztorinknak, és világi Fejedelminknek üdvőzſégére: a' bűnősöknek meg-téreſére: az Igazaknak jóban meg maradáſokra: és a' Chriſtusban el-nyugot Kereſztyén atyánk-

tyánk-fiainak vigaſztalására: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

Mikor az Urat fel-mutattya a' Pap.

Fuſſon eſzedbe, a' mi Eüdvôzitônknek a' Kereſzt fán fel-emeléſe: és, mint-ha teſti ſzemeiddel látnád ôtet a' Szent Kereſzten, imigy könyörögi:

IMádlak tégedet, láthatatlan Iſtenſég: Kenyér ſzine-alat el-reytetet emberſég: Noha it létedet, meg nem tapaſztallya emberi érzékenyſég.

Iſteni erôdet, el-reytéd a' Kereſztfán: Teſti gyarlóságnak homályával befogván: Itt-is Sz. Teſtedet el-reytéd, kenyérnek ſzine-alat mútatván.

Noha Sz. Tamáſſal, ſebed helyét nem látom: Vram, igaz hittel jelen-létedet.

det vallom: Tarcs-meg ez Vallásban: és te ſzent ſzinedet, ad boldogúl meg-látnom.

IMádunk téged, Vram JESVS Chriſtus, és hálát adunk néked: ki a' te Sz. Kereſzted-által, meg váltottad e' világot: és minket el-veſzteket, meg-békéltetél Szent Atyáddal. A' te véghetetlen irgalmaſſágodért, engem, és az egéſz Anyaſzentegyházat, tégy réſzeſſé váltságod haſznában, az örök életnek bóldogságában.

A' Kelyh fel-mutatáſakor.

VAltságomnak árra, ſzáratt ſzivem ereje: En bűnös lelkemnek meg tiſztitó fördője: Szomju's fárat lelkem meg-vigaſztalója: üdvözſégem záloga.

Réſzegics-meg engem Vram ſzent pohároddal: Olcſd-meg én ſzivemnek gonoſz

noſz langját véreddel: Szent véred pecſétit (miként Egyiptomban) veſd ſzivem aytajára.

FElſéges Iſten, ki a'csudálatos Szentségben, halálodnak emlekezetit hadtad: engedd, ugy bőcsűllyük Szent Teſtednek Vérednek ſzentſégét, hogy váltságodnak gyümölcſét ſzűnetlen érezzük magunkban.

Vram JESVS Chriſtus, ki Szent Atyád akarattyából, a'Szent Lélek Iſtennek munkálkodáſa-által, haláloddal e'világot megéleſztéd: ſzabadics-meg minket Szent Teſted és Véred-által, minden bűneinktűl, és veſzedelmektűl: és adgyad, hogy a'te parancſolatodhoz ragaſzkodván, ſoha tetőlled el ne ſzakadgyunk.

Az Ur fel-mutatáſa-után.

MEnynek földnek irgalmas Teremtője: mi ſzegény nyavalyás bűnős emberek,

rek, a'kôzônséges Anyaszentegyházzal egyetemben, Szent Felséged-elôt, Szent Fiadnak Testét Véret, drága áldozatúl bémutatók, az ô szent halálának emlekezetire, a' mi számtalan vétkeink sokaságáért, és velünk tet sok jô-téteményidért.

Tekincsd-meg, kegyes Atyám, a'te terméſzet-szerént-való Fiadat, ki mi-érettünk nagy kegyesſen kínt halált szenvede. Tekinsd-meg ki szenved, és gondold meg kiért szenved.

Nem-de a'ki halált szenved, nem te Fiad-e, kit bûnôs szolgák váltságaért adál? Nem ama'szelid ártatlan Bárány-e, ki néked halálig engedelmes vólt? Nem a'tôlled-szûletet, és Isteni terméſzetedben részesûlt Fiad-e, a ki szenved: kit a'végre ôltôztetél emberi testbe, hogy a'Kereszt fának ágyán, kinnyaival minket néked szûlne?

Tekincsd-meg azért, Vram kegyes szemeiddel, a'te irgalmaságodnak foghatatlan példáját: Láss szerelmes Fiadnak fel-függesztet Szent Testét, Vérrel folyó szent kezét: és bocsáss-meg irgalmassan, az én ragadozó kezeim vétkét.

Láss mezitelen óldalának kegyetlen fegyverrel meg-nyittatot reytekit: és ebből ki-folyó szent Vérének forrásával, tisztitsd-meg szivemnek sok titkos gonoságit.

Nézzed, mely kegyetlen szegek jártak-által Szent Fiad lábait, mellyek soha a' gonoszok úttyán nem jártak: és távoztass-del tőllem a'hamisságnak ősvényét. Tekincsed, én Istenem, nem a'mi gonoságinkat, és erőtlen gyarlóságunkat, hanem, a mi Fejünknek, a'te Szent Fiadnak, érdemét.

Nézzed, a' Kereszt-fának kemény ágyán, Szent Fiadnak tövis koszoróval koronázot fejét, halálra vált szinét, vérrel folyó

lyó óldalát, ki-terjeſztet kezét, bé-eſet ſzép ſzemét, el-ſárgúlt orczáját, vérben úſzó lábát, ſzent vérével meg-feſtet Kereſzt-fának óltárát.

Ihon én Iſtenem, a'mi Aldozatunk: ihon a' mi ajándékunk, mellyet elődbe viſzünk: melyrűl az Oltári áldozatban, parancſolatod-ſzerént emlekezűnk. Ennél drágáb kincſet, kedvesb ajándékot, Szent. Felſégednek nem adhatunk.

Azért Vram ved kedves áldozatúl a' mi ſzolgálatunkat. Az emberi teſtben meghólt Iſtennek iſzonyú kinnyaért, bocsáſd-meg vétkeinket. A' mi Meg-váltónknak drága érdeméből, adgy Szent Lelket ſzolgáidnak: hogy néked e' világon, tekélleteſſen ſzolgállyunk: a'más világon, az örők boldogságban réſzeſek légyűnk.

Amen.

Mikor a' Pap, mellyét veri.

ISTennek ártatlan Baránnya, ki világ kezdeti-elôt érettünk halálra rendeltettél, hogy véreddel meg-tiſztittatnánk: Es, mi képpen az Egyiptomban-lakó Sidók házát, a' boſzú-állo Angyal fegyverétûl megôrzé a' báránynak vére: úgy te-is, minden haragtúl, és átoktúl minket meg-mentenél, Légy irgalmas kegyelmes nékünk bûnôsöknék. Adgy cſendes békeſéget teſtünkben lelkünkben, hogy nyugodalmas ſzûvel, bátorságban ſzolgálhaſſunk néked. Roncſd-meg Vr Iſten, a' Kereſztyének ellen fel-dûhûlt Pogányſágot. Tiſzticſd-meg minden tévelygéſektûl, Eretnekſégektûl, és viſza-vonyáſoktul a' Kereſztyén Orſzágokat: hogy minnyájan, egy ſzûvel lélekkel, ſzolgállyunk Felſégednek: Ki élſz, és uralkodol, az Atyával, és Sz. Lélek Iſtennel egyetemben ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

Mikor

Mikor a' Pap Urat magához véſzi.

EN Iſtenem, nem vagyok mélto, hogy bé-jöy az én rút ocſmány haylékomba. Azért, le-borúlván, alázatos ſzúvel kiáltok Felſégedhez: a Publicanuſſal, mellyem verve kérek kegyelmet bűnös fejemnek.

Engedd, én Iſtenem, hogy á' te Szent Fiad áldozattyának gyümölcſét érezzem. Az igaz Hit-, és a' Kereſztyéni ſzeretet-által, Szent Fiadba ólcs-bé engem, hogy én ő-benne, és ő én-bennem lakozzék. Vaſtagits ennek a' Mennyei kenyérnek erejével, hogy a' te törvényednek úttyán, ſoha el ne fáradgyak: Vgyan azon te ſzerelmes Sz. Fiad-által, ki te veled, és a' Szent Lélekkel eggyetemben, él, és uralkodik örökken örökké Amen.

Más Imádság.

OH szent, és csudálatos Lakodalom, melyben Christus vétetik: és ugyan azon valóságos Christus teste adatik, mely kisded-korában, jászolba helyhezteték: ifiú korában, sok fáradságokkal terhelteték, meg-ôleték, vegre az Atya Istennek jobjára helyhezteték.

Aldot légy mind ôrôkké, én édes Eûdvôzitôm: ki, nem csak a'dûcsôsségnek székiben, de az Egyházi ember kezében-is akarál lenni, hogy az én lelkemnek eledelelennél.

Engedd, Vram, hogy azt az ûdvôsséget, mellyet nékûnk haláloddal nyerél ennek az Aldozatnak-általa, magunkhoz kapcsollyuk. Gyógyicsd-meg lelki sebeinket: ne útáld-meg, Irgalmas Samaritanus, háládatlan szolgaidat. A'mely szeretet téged

e'fôl-

e' földre hozot, hogy meg-kereſnéd az Adamban el-veſzet juhokat: azon ſzerelmedért, tiſzticſd-meg az én bűnös lelkemet, vaſtagitſad gyarlóſágomat, tölſd-be az élő kenyérrel minden kivánságimat. Roncſd-el bennem e' világi kivánságot, és fel-fualkodáſt: plantály álhatatos Hitet, hűv Reménſéget, buzgó Szeretetet belém. Adgy alázatos és ſzelid ſzivet: zabolázd-meg nyelvemet, hogy ſemmi éktelen és rágalmazó beſzédet ne ſzóllyon: kőſd meg ſzemeimet, hogy ſemmi faytalanság ne légyen tekintetiben. Tellyeſicſd-bé lelkemnek éhſégét erőſsits engem, nevely a'jóban, vigy-be az örök bóldogságba: Ki az Atya, és Sz. Lélek Iſtennel, élſz, &c.

Amen.

✠ ✠ ✠

Aita-

Aitatos könyörgés az Áldozat-után.

OH Áldot JESVS, Atya Istennek Igéje, Atyai dücsösségnek fényessége, kit az Angyalok nagy kivánva néznek: tanits engem, akaratodnak bé-tellyesitésére. A'te Szent Lelkeddel, igazgasd járásomat, hogy bóldog örömedbe juthassak, melyben örökké-való nap, és mindenekben egy lélek vagyon: a'hol bizonyos, és bátorságos örök élet, örökké-való csendesség, csendesz bóldogság, bóldog gyönyörüség, gyönyörüséges vigaság vagyon: A'hol te, az Atya, és Szent Lélek Istennel, élsz, és uralkodol örökkön örökké.

Oh áldot JESVS, oh kegyes JESVS, oh édes JESVS, Mariának szent Fia, ki irgalmassággal, és kegyességgel tellyes vagy. Oh én édes JESVSOM, a'te nagy irgal-

masságod-szerént, irgalmazz nékem. Oh kegyelmes JESVS, kérlek, ama'te drága szent Véredért mellyet a'bűnösökért kiontál, hogy mosd-el minden rútságimat: tekincs reám, méltatlan szolgádra, ki tőlled bocsánatot kérvén, szent nevedet kiáltom.

Oh JESVS, mely gyönyörűséges a'te neved! mely nagy erősége, a'gyarló, és félelmes szűvnek! Bizonyára, Vram, a'te neved nékünk erős várunk. Mert micsoda egyéb a'JESVS, hanem Eűdvőzitő? Azért, oh JESVS, a'te szent nevedért, légy nékem JESVSOM, és űdvőzics engem. El ne hadd Vram veszni a te alkotmányodat.

O JESVS, az én gonoságom kárhozatra ne vigyen engem, kit a'te mindenhatójó-voltod teremte. Oh én édes JESVSOM, ismérd-meg bennem kezed munkáját, és roncsd-el bennem a'mit látsz hogy nem tiéd.

Oh Irgalmas IESVS, irgalmazz nékem, míg helye vagyon az irgalmaſságnak, hogy igaz Ítélő ſzéked-előt, el ne kárhozzam. Mi haſznod Vram, az én kárhozatomban? Mi nem azok áldanak és dicſirnek téged, kik az örök halálra, és poklok kinnyára vettetnek.

Oh én ſzerelmes IESVSOM: oh IESVS, kivánságomnak czéllya, ſzomju lelkemnek kút feje: végy-bé engem a' válaſztottak ſzámába. Oh IESVS, benned hivőknek üdvözſége, és hozzád folyamóknak vigasága.

Oh IESVS, vétkeimnek bocsánattya, Bóldog Aſzonynak ſzent Fia, öncs belém a' te malaſztodat, bölcſeſégedet, ſzeretetedet, tiſzta életedet, alázatoſságodat: hogy téged tekélleteſſen ſzereſſelek, téged dicſirjelek, néked ſzolgállyak, csak benned gyönyörködgyem, mind azzokkal egyetemben,

ben, kik ſzent nevednek ſzûnetlen reménkednek. Amen.

A' Miſének Ceremoniáiról.

Eûdvôzitônk Véres áldozattyának emlekezetiben, a' Szent Miſében, Két rendbéli dolgok foglaltatnak: Elsôk, ennek az Aldozatnak terméſzetit, és mi-vóltát illetik. Máſok, cſak Ceremóniák, és ſzokot rendtartáſok. Mellyek-kôzzûl, némellyeket az Apoſtoloktúl vettek a' Hivek: nemellyeket az-után, diſzes rend-tartáſnakokáért, ſzerzettek az Anyaſzentegyház Páſztori.

A' Miſének ázért mi-vólta és terméſzeti, abban ál: hogy a' mi Eûdvôzitônk parancsólattya-ſzerént, azt cſelekedgye az

Egy házi ember, a'mit Vég-vacsorán chelekűvék Christus: az-az, hogy vegye a'kenyeret, meg-áldgya, &c. Vgy annyira, hogy, ha minden kűlsô Ceremóniát hátra hagyna a'Pap, noha az Anyaszentegyház szokása-, és parancsolattya-ellen cselekedné: de azért, csak azt cselekedné, a'mint Christus cselekedék, helyén maradnak a' Misének terméſzeti.

Mindazáltal, hogy paraſztúl ne járúlna az Egyházi ember ily nagy, és bôcsûletes Aldozathoz, azt rendelte az Anyaszentegyház, hogy kűlsô kéſzűlettel is, hozzá alkozmaztaſſa a'Pap, e'hez az Isteni szolgálathoz magát. Es miképpen a'ki Vdvarhoz mégyen, fel igyekezik ékesíteni és ruházni magát: ha pedig Fejedelemnek aſztalához szolgál, meg-veti aſztalát, fel-tornyozza aſztalkezkenôit, térd-haytásokkal, sűvegléſekkel szolgál; noha ezek-nélkűl, az

ebéd

ebéd és vacsora el-végezödhetnék: Azonképpen, hogy, a' Sz. Pál intése szerént, 1. Cor. 14. v. 40. mindenek díszessen, és jó rendel lennének, szükség vala, hogy bizonyos rendek és Ceremoniák szabatnának az Aldozatban. Igy láttyuk, hogy az Augustai Confessio, és Calvinus követök, az ö módgyok-szerént, bizonyos rendet és szertartást szabtak a' Vacsora szolgáltatásban. Mi pedig, a' régi Sz. Jámboroktúl vet Ceremoniákat, éppen meg-tartyuk.

Sok okai vannak pedig, miért szokot az Anyaszentegyház kulsö Ceremóniákkal élni az Isteni szolgálatban:

I. Mert nem csak imádságával, de kúlsö jelekkel-is akarja tisztelni az Istent.

II Mert a' Ceremóniák-által, nyilván, és mindenek láttára vallást tészen Hitirúl: ugy-mint a' Kereszt-vetéssel, Processióval, &c.

III. Mert Ceremóniákkal, tánittya fiait hivatallyokra, és illendô magok viseléſére. mert, mikor térdre esûnk, kezûnket egybe-téſzûk, mellyûnket verjûk, efféle kûlsô jelekkel tanittatunk, hogy imádságunkban alázatoſok légyunk, ſzivûnket Iſtenhez emellyûk, tôredelmes lélekkel kônyôrôgjûnk.

IV. Mert a' kûlsô Ceremóniák-által, elônkbe adgya a' Szent Lélek Iſtennek belsô cſelekedetit: Mikor a Kereſztſégben teſtûnk meg moſatik, jelentetik lelkûnknek belsô tiſztúlása: mikor ſzent Olayjal kivûl meg-kenetûnk, jegyeztetik a' Sz. Lélek ajándékinak belsô keneti, &c.

V. Nem cſak magunkban figyelmeteſſéget, és aitatoſſágot inditnak efféle kûlsô Ceremóniák: de azokban-is, kik ezeket láttyák. Mert miképpen ha láttyuk, hogy valáki Vri ôltôzetben vagyon, ſok fô embe-

emberek, jó rendel, nagy bőcsűllettel forognak körűlle, mi-is annak bőcsűlletire indittatunk: és, ha szembe kel vélle lennűnk, nem ugy állunk előtte mint egy diszno-pásztor-előt: Ezen-képpen, ha az emberek láttyák, hogy az Isteni szolgálatban, nem kapúnk mosdatlan, hanem szép rendel, és Ceremoniákkal: ők-is nagyob készűllettel, és csendesb figyelmetességgel szolgálnak Istennek. Ha pedig láttyák, hogy a'Templom-közőt, és az Istálló-közőt, nincs nagy kűlőmbség: Predikátor Vram-is egy-aránt viseli magát az Isteni szolgálatban, és a'korcsoma házban; az emberek sem bőlcsűllik inkáb a'Predikátort a' disnó-pásztornál; az Isteni szolgálatra-is annyi készűlettel mennek, mint a'korcsomára. kit, adná Isten, hogy kezekkel ne tapásztalnának a'Ceremónia káromlók.

Végezetre, e'közönséges okok-kivűl, min-

minden Ceremóniának tulaydon Okai, és Haſznai vannak, mint a' Miſében-való Ceremóniák értelméből meg-tetczik: mely Ceremóniákat, azt mondgya az Auguſtai Confeſsio, Artic. 20. tit de Miſſa, hogy ő-is helyén hadgya.

ELŐSZŐR azért. Noha régen a' Donatiſták, rontották az Oltárokat: és, a' mint Sz. Agoſton irja, a' Manichæuſok, bálványozóknak hitták a' Hiveket, mivel a' Mártyrok koporſójából Oltárokat cſináltak: mindazáltal, az Apoſtolok idejétűlfogva, mindenkor, a' Hivek Oltáron ſzokták az Vr vacſoráját ſzolgáltatni: mint nyilván irja Sz. Kelemen, ki Sz. Péter Apoſtol tanitványa vólt, Canon. 3. Apoſtol. Szent Dienes, Eccleſ. Hierarch c. 3. & 4. ki ugyan bőv beſzéddel meg-irja, mint ſzokták az Apoſtolok idejében ſzentelni, és olayjal kenni az Oltárokat.

Euſe-

Eusebius irja, libr. 10. c. 4. hogy régen, sok Keresztyén Egyházakban csak egy Oltár volt, mely (ugy-mond) jelenti-vala az egy Üdvözitőt: és ezt, fából csinált rostéllyal környül fogták, hogy a' község hozzá ne közelgetne. Sz. Basilius, epist. 72. panaszolkodik Eustattusról, hogy az Oltárokat el-rontván, Proprijs mensis Missæ munus perfecit.

Sozómenus irja, libr 5. c. 9. aliás 8. Zenórul, hogy szép Egyházat éppite, és a' benne-való Oltárt, Mártyrok Tetemével fel-ékesité. Azt pedig, mint szokatlan dolgot, fel-jegyzi Sócrates, l. 5. c. 22. aliás 25. hogy Antiochiában az Oltár, nem Napkelet felé volt, hanem Nap-nyúgatra.

Nazianzénus Orat. 2. in Julianum, dicsekedik azzal, hogy a' Julianus halála után, a' Pogányok, a' vér-nélkül-való Áldozatra rendelt óltárt, meg nem ferteztethe-

tik, mint az elôt: Mely Oltárt (ugy-mond Arany-száju Sz. János, lib. de Sacerd.) az Aldozatnak oráján, kôrnyûl-fogja a'mennyei Angyalok sokasága.

Szent Ierónymus, epist. 2. âd Nepotianum, cap. 12. Epist. 8. ad Demetriad. cap. 7. dicsiri, hogy a'Hivek, arannyal, és drága kôvekkel fel-ékesitik az Oltárokat: Alij gemmis aurata distinguant altaria, non reprehendo, non abnuo. Sabinianus Diáconust feddi, epist. 48. cap. 5. hogy az Isten Oltára-elôt, fertelmes szándékot forgatot.

Szent Agoston-is, (Mi ugy mond lib. 20. contr. Faust. cap. 21) Templomokat, és Oltárokat, a' Mártyrok emlekezetire nem azért csinálunk, hogy ezeken a'Mártyroknak, hanem, hogy Istennek áldozzunk. Ruffinus pedig, lib. 1. cap. 21. az Anyaszentegyháznak iszonyú Puszta ságát meg-irván, az Arius eretneksége idejében,

igy

igy ſzól: Ea tempeſtate facies Eccleſiæ, turpis & fœda erat Ara nuſquam, nec immolatio, nec libamina. Oly bôcsûlletben tartották pedig a'régi Cſaſzárok az Oltárt, hogy meg nem ôlették, a'ki az óltárhoz ſzaladhatot: Ambroſ. epiſt. 33.

MASODSZOR: Az Oltárt, nem cſak egyéb-képpen fel-ékeſitették a'régi Kereſztyének, mint Chriſtus vacſorajának aſztalát: de égô Gyertyákkal-is tûndôköltették. miképpen olvaſſuk, hogy az Oo Tôrvényben, az Iſten Házában, éjel nappal gyertya égett, Exod. 27. Levit. 6. v. 12. Ezt jóllehet nem javallotta Vigilancius, a'mint irva hadta Jerônymus, epiſt. ad Riparium. és az Vjitók-is gyalázzák, Vakoknak nevezvén minket, mint-ha nappal ſem látnánk gyertya világ-nélkûl: de a' Kereſztyének-kôzôt, eleitûl-fogva ſzokot dolog vólt ez.

Euſebius, l. 6. c. 6. és Nicéforus,

lib. 5. cap. 9. irják, hogy egyszer Jerusalemben, Húlvét estin, nem vala Lámpásnak-való Olay. Kin, mikor az egész kőzség fohászkodnék, Narcissus Püspök vizet hozata: ezt meg áldván, olayjá változtatá, és a' lámpásokba önté. Hasonló csuda történt Sz Gergely idejében: mint maga irja, lib. 1. Dialog. c. 5 & lib. 3. cap. 30. Turonens. lib. 1. de Gloria Martyr. cap. 57. c. 69. c. 104.

Constantinus halálárúl szólván Eusebius, lib. 4. Vitæ Constant. az irja, hogy az ő testét, arany koporsóba helyhezteték: és arany Gyertya-tartókban, számtalan égő szövétnekeket rendelének körülle. Mert, a'mint Nazianzénus mondgya, Orat. 2. in Julianum, initio: Constantinus defunctus, religiosis nostris officijs deducitur, hoc est, Cereorum ignibus, quibus nos Christiani, pium è vita discessum ornandum existimamus.

mus. Ismét, Orat. 10. in laudem Cæsarij: Matre accensas faces gestante, cum multiplici hymnorum cantu deducitur ejus cinis pretiosus. Arany-szájú Sz. János, homil. 4. ad Hebr. Hom. 70. ad Popul. azt mondgya, hogy a'Hivek, égő Szövétnekekkel kisértik halottokat, mint jó bayvivókat. Es ugyan ezen Sz. Jánosrul irja Sozómenus, lib. 8. c. 8. hogy égő szövétnekekkel, és ének szóval járt Processiót.

Szent Jerónymus-is igy ír Vigilantius-ellen, contr. Vigilant. cap. 3. Az egész Nap-keleti Anyaszentegyházban, fényes nappal-is Gyertyákat gyuytnak, mikor az Evangeliomot olvasák. Ezzel örömnek jelét mutatván. holot az Apostol-is arra int, hogy ágyékunkat fel-övedzvén, egő Lámpás légyen kezünkben: és a'külső testi világosságnak jelével, ama fenyességet jelencsük, melyrul szól Sz. David: Vram,

ugy mond, az én lábamnak fényes lámpáſa a' te igéd:

Máſut, ezen Sz Jerónymus, Paula aſzony temetéſérûl ſzólván, Epitaphio Paulæ, azt irja: hogy az ô temetéſén, az Egyházi emberek, Lampades, Cereoſque præferebant. Mikor Arany-ſzáju Sz. Iános tetemét Conſtanczinápolyba vivék, azt irja Theodorétus, lib. 5. cap. 36 hogy az egéſz tenger partia, égô Lámpáſokkal teli vólt. Turonenſis, lib. 8. Hiſtor. Francorum, cap. 16. Clodovæus temetéſérûl irja, hogy ſzámtalan égô Szôvétnekeket vittek a' teſt-elôt. Haſonló dolgokat olvaſunk, apud Gregorium, lib 12. epiſt 9. Paulinum, in Natali 3. & 6 Sancti Felicis. Sôt Nicéforus, lib. 2 c. 22. Bóldog Aſzony temetéſét is, égô ſzôvétnekekkel irja hogy let.

Szent Jerónymus ſzavából pedig, mellyet nem régen hallánk, meg tanúlók, mi végre

végre szoktak a' Keresztyének nappal Gyertyát gyúytani az Isteni szolgálatban. Mert ezzel, inti az Anyaszentégyház fiait, hogy belől égő szeretettel, kivúl fényes világossággal tündökőllyenek, mind Isten-'s mind emberek-előt. Mert, miképpen a' mi Istenünk emésztő tűz, és világosság: ugy az ő fiainak kővetni kel az Atyai nyomdékokat: és azt gondolni szüntelen, hogy a' ki gonoszt cselekeszik, setétben cselekeszik gonoszt, és gyúlőli a' világosságot: Mi pedig, Világosságnak fiai vagyunk, és tiszteséges-sen kel járnunk, mint nappal szoktak járni az emberek. Es, miképpen a vitézlő ember temetésében, fel-öltőzött lovát előtte viszik, ezzel jelentvén, micsoda állapatban élt a' kit el-temetnek: ugy a' Keresztyén ember teste-előt mint Világosságnak fiaelőt, gyertyát viszünk.

Tudom, hogy Lactantius, lib. 6. cap. 2, és

2. és az Elibertinomi Gyölekezet, ſzidalmazza azokat, kik Iſtennek nappal gyertyát gyuytnak, mint-ha ezzel az Iſten ſzemeit, vagy a'meg-hölt ember lelkét, megvilágoſithatnák: Accendunt (ugy-mond Lactantius) DEO lumina, tamquam in tenebris agenti: Sed, ſi cœleſte lumen, quod dicimus Solem, contemplari velint, ſentient, quód non indigeat lucernis eorum DEVS, qui ipſe in uſum hominum, tam candidam lucem dedit. méltán-is ſzidalmazzák azokat, kik e'végre gyúytnak Gyertyákat. De, a'mint mondám, mi nem e'végre, ſem illyen bolond gondolatból, hanem egyéb illendő okokból, ſzoktunk gyertyát gyuytani. Annak-okáért Sz. Jerónym irván Ripariuſnak, kemény ſzóval feddi Vigilanciuſt: ki Bálványozónak merte mondani, a' ki a' Mártyrok koporsója-előt gyertyát gyúytott.

HAR-

HARMADSZOR: Arany és ezûſt ſzép Edényeket cſináltatunk az Iſteni ſzolgálatra: és ezeket oly bôcsûlletben tartyuk, hogy az Apoſtolok rendeléſe-ſzerént (ugymond Sz Kelemen Canone 72. Apoſtol.) ſenkinek nem ſzabad, az Iſteni ſzolgálat-kivûl, egyéb ſzûkſégére tériteni: Vas aureum, vel argenteum, vel Velum ſacrum, nemo ampliùs in ſuum uſum convertat. Sôt, a'mint Naziazénus mondgya, Orat. 5. ad Arianos, de ſeipſo: Vaſa miniſterio ſacro deſtinata, nec vulgi manibus attrectanda: ezeket illetni ſem ſzabad egyébnek, az Egyházi ember-kivûl. Es, a'mint Arany ſzájú Sz. János irja, in Babylam Martyrem, ſeu Libr. contr. Gentiles, tomo 5. a'Iulianus Cſaſzár attyafia, a'ſzent Edényeket meg-illetvén, ugy meg-vereték Iſtentûl, mint a'kik az Ur ſzekrényét mód-nélkûl nézék, és férgektûl meg-emészteténck.

Ezen nem csudálkozhatik, a'ki meggondollya, mint bûnteté Isten Boldisár Királyt, ki az Egyházi edényeket asztalának szolgálattyára térité, Daniel 5. v. 1. Es igen szépen bizonyittya Damascenus lib. 2. parallelor. cap: 61. Oza példajából: hogy az Isteni szolgálatra készittetet Edényeket, nem szabad mindennek illetni, nem hogy kûlsô dologra tériteni: hanem-ha Keresztyén rabok váltságára. Mert, a' Sz. Ambrús mondása-szerént, lib. 2. Offic. cap. 28. a'szentelt Edényeket, és Kelyheket-is, ôszve kel rontani, és rabok váltságára tériteni, mint Akaciusról irja Nicéforus, lib. 14. c. 22. hogy az Egyházi gazdagságot, arany és ezûst Edényeket, mind a' szegények váltságára kôlté.

Mely drága Kelyhek vóltak pedig régen az Egyházakban, meg-tetczik abból, hogy, mikor Iulianus a'Keresztyének tem-

plo-

plomit foſztaná, áz ő Hadnagya látván a'ſzámtalan gazdag edényeket, cſudálkozva azt kiáltá: Imé, mely ſzép Edényekben ſzolgálnak a'MARIA fiának! Theodoret. lib. 3. cap. 13. De az Iſten mingyárt ugy meg-veré ezt az Egyház-foſztó Julianuſt, hogy ganéja nem alól-hanem torkán méne-ki.

Szent Agoſton, lib. 3. cont. Creſcon. cap. 29 azt irja, hogy Diocletianus idejében, a Szentegyházakban ſok arany, és ezûſt Kelyheket találtak. Es, in Pſal. 113. Concio. 2. magyarázván amazt, (Simulâchra gentium, argentum, &c.) Sed nos quoque, pleraque vaſa ex hujuſmodi metallo habemus, in uſum celebrandorum Sacramentorum: quæ ipſo miniſterio conſecrata, Sancta dicuntur, in ejus honorem, cui pro ſalute noſtrâ inde ſervitur, Haſonló dolgot ir Optatus, lib. 1.

Oroſius azt irja, lib 7. c. 39. hogy, mikor Alaricus Romát meg-vévé, egy Apáczát kénſzeritének, hogy az Egyház kincſét elő-adná. A'Szűz, elő-hozá a'ſzép drága edényeket: Dúmque attoniti eſſent Barbari, magnitudine, pulchritudine, qualitate Vaſorum, Virgo Chriſti ait: Hæc Petri Apoſtoli ſacra miniſteria ſunt. Præſume, ſi audes, tangere. Ego, quia defendere non valeo, nec tenere audeo. Alaricus univerſa reportari ad Apoſtoli baſilicam juſsit.

Theodoretus, lib 1. c 3. aliás 31. Conſtantinus idejében, irja, hogy, Ara Divina regijs tapetibus, donisque aureis ac gemmatis conſpiciebatur ornata. De e' dologrúl, máſut többet ſzóllyunk. Igen, kűnnyen eſzekbe vehetik ezékből, nem csak az Egyházi emberek, mint kellyen tiſztelni az Iſten házának ekeſſégét: de a'károm-

romló fiak-is, mely méltatlan ſzidalmázzák az Iſteni ſzolgálatnak gazdagságát.

NEGYEDSZER: A' Papnak tetején, Pilis vagyon, mikor Miſét mond: Meli Piliſt, Szent Agoſton, epiſt. 147. és Szent Jerónymus, epiſt. 26. inter Auguſtini, Koronának neveznek: Adjurat nos (ugy-mond Sz. Agoſton) per Coronam noſtram. Ierónymus pedig, Precor Coronam tuam, &c. Gregorius Turonenſis irja, lib. 5. Hiſtoriæ Francor. cap. 5. hogy valakit Papokká ſzenteltek, azoknak tetejeken Piliſt nyirtek. Ugyan ezent irja Paulinus, epiſt. 4. ad Severum. Sőt, az Apáczáknak-is el ſzokták metczeni hajokat, mikor Kalaſtromba mentek, ugy-mond Jerónymus, libr. 2. epiſt. 3. ad Sabinianum.

Sok Okait ſzokták adni a'régi Doctorok, mellyekért az Hivek ezt a'ſzokáſt felvették. Alcuinus, de Divinis Officijs, cap.

35. Beda lib. 5. de geſtis Anglor. cap. 22. Turonenſis, lib. 1. de Glor. Mart. cap. 28. azt irják: hogy Sz. Péter vòlt elsô, ki tetejét meg-nyireté, Vrunk tôvis koſzorújának emlekezetire. Amalarius, de Divinis Officijs, lib. 2. cap. 5. azt mondgya, hogy a'mi fejünk, mely felyeb-való egyéb tagainknál, értelmünket jegyzi. és a'Sz. Gergely mondáſa ſzerént, Caput tondere, eſt cogitationes ſuperfluas à mente reſecare: mikor teténket meg-beretvállyuk, kûlsô Ceremóniával, arra tanittatunk, hogy a'hivolkodô gondolatokat elménkból ki-metéllyük. Vgyan ezent irják, Aquinas, Bonaventúra, Durandus, 4. Sentent. diſt. 24. quæſt. 4.

Iſidórus pedig, lib. 2 de Divinis Officijs, cap. 4. és Rabánus, libr. 1. de Inſtit. Clericor. cap 3. azt irják, hogy ez a'ſzokás, az Apoſtolok idejétûl-fogva vólt. Melyben kôvették a'Hivek a'Nazaræuſokat, kik elô-

elôszôr hajat neveltek, az-után fejeket megberetváltatván, hajokát az áldozat tûzébe vetették, Num. 6. v. 18. ezzel jegyezvén, hogy haszontalan és ártalmas vétkeinket el kel metélnünk: Est enim (ugy-mond Isidórus) Clericis signum quoddam, quod in corpore figurat, sed in animo geritur: scilicet, ut criminibus carnis nostræ exuamur.

Kerekdéken azért nyirik a'Pilist: mert Corona tétetik a'Papok fejébe, mikor Isteni szolgálatra választatnak. mert, Servire DEO, regnare est: Augustt: cap. 32. Meditat. a'ki Istennek szolgál, uralkodik, az önnen testén, és belsô indúlatin. Paulinus, kit Szent Agoston szokszor igen dicsir, azt irja Epist. 7. ad Sevérum: hogy a'Keresztyéni alázatosságért nyiretik a'Papok magokat, hogy kûlsô tekintet-szerént, mayd ugyan gyalázatos, és világ-elôt csúfos módon

don járjanak: Castâ informitate capillum, ad cutem cæsi, & inæqualiter semitonsi, decenter inculti, & honorabiliter despicabiles, ingenitam quoque speciem corporis, pro interiore cultu aspernantes, etiam studio deformantur: ut fiant prudenter inhonesti vultibus, dum perficiantur salutariter honesti mentibus.

EôTôDSZôR: Noha nagyob részre az Egyházi emberek, feketében, és gyász ruhában járnak, Templomon kivûl. mert az ô tisztek, nem nevetés és vigaság, hanem bûnôk siratása: De mikor Templomban vagyon, drága ôltôzetet vészen magárá, Aldozathoz készûlvén.

Ezeket az Eôltôzeteket, oly bôcsûlletben tartották a'régy Jámborok, hogy (a' mint irja Sz Kelemen, epist 2. de Consecrat. dist. 1. Can. Altaris) nem vólt szabad ezeket egyéb szûkségre tériteni: hanem, mikor

mikor el-koptak, meg kellett égetni. és, a' mint Juſtinianus Cſaſzár irva hadta, ſzabad nem vólt cſak zálogúl-is venni, nem hogy meg-venni: hanem-ha rabok váltſagáért, és ſzegények taplálasáért vettetnének zálogban: Quoniam non abſurdum eſt, animas hominum, quibuſcumque veſtimentis & vaſis præferri: L. Sancimus nemini licere. Cod. de SS. Eccleſijs. Mivel azert Cyrillus Pûſpôk, rabok váltságáért el-adta-vala az Egyházi ôltôzeteket, (mellyeket a'Hivek meg-iſmértek-vala némely aſzonyokon,) felette nagy ûldôzéſt ſzenvede: ugy hogy azért ôtet Akacius, Pûſpôk ſégebôl-is ki-ûzeté egy ideig: Sozómenus, lib. 4. cap. 25. Theodoret. lib. 2. cap. 27. & Tripart. lib. 5. cap. 37. Végezetre, Jerónymus, lib. 1. contr. Pelag c. 9. Beda, lib. 1. Hiſtor. cap. 29. és tôb régi Doctorok, emlekeznek ezen Papi ôltôzô ruhákrúl.

Sok ſzép Okát aggya ezeknek az Eôltôzeteknek Jerónymus, Tom. 4. ad 44. cap. Ezech. l. 13. in illa verba, (Cúmque ingredientur portas atrij, &c.) imigyen irván: Per quæ diſcimus, non quotidianis, & quibuslibet, pro uſu vitæ communis, pollutis veſtibus nos ingredi debere in Sancta Sanctorũ, ſed mundâ conſcientiâ, & mundis veſtibus tenere Dñi Sàcramenta. Ezzel jelentyük (ugy-mond,) hogy nem kôzônſéges, és rongyos ruhában, hanem tiſzta ôltôzettel, és lelki iſmérettel, kell az Vr ſzolgálattyához járulnúnk: mint régen, a' Moyſes tôrvényében a'Papok, ſzép ôltôzetben áldoztak, Exod. 28. v. 3. & cap 31. v. 10. Es, a' mint ſzépen mondgya Ivó Carnotenſis, Serm. de Significatione ſacro Veſtiment, initio. Innocentius, lib. 1. de Myſter. Miſſæ, cap. 64. Et Hieremias Patriarcha Conſtant. in Cenſura Oriental, cap. 13. In-

mori-

moribus Sacerdotum, aliquid significat illa varietas Vestium, ille fulgor auri, ille nitor gemmarum: cúm nihil ibi debeat esse ratione carens, sed forma sanctitatis & omnium imago virtutum. Sicut enim bona domùs, in ipso vestibulo agnoscitur: sic CHRISTI Sacerdos, cultu sacrarum vestium ostendit exteriùs, qualis apud se esse debeat interiùs.

Mit jegyezzen pedig a' Papi öltözetnek mindenik része, bőv beszéddel meg-irták éz-előt Nyólcz-száz esztendővel, Rabánus, lib. 1. Institut. Cleric. à c. 14. Amalar. lib. 2. de Offic. Eccles. à cap. 17. Innocentius, lib. 1. de Mysterijs Missæ, cap 35.

A'mely öltözőttel fejét bé-fedi a' Pap, és Amictusnak hivatik, jegyzi Üdvözitőnkben, az Isteni természetnek, emberi gyarlósággal való be-fedezését: és ama' fédelet, mellyel a' Sidók, csúfolván Vrunkat, szent-

orczáját be-fedezék, kérdezvén tőlle, Kicſapdoſſa ôtet? A'vagy, miképpen a' Barátok ôltôzetirûl irja Sozómenus, lib. 3. c. 14. Tegumentum capitis, quod Cucullum vocant, admonet, ut perinde ſimplicitèr, ac puré viverent, atque pueri qui lacte nutriuntur, quibus hujuſmodi tiaræ, ad tegendum & confovendum cerebrum imponuntur.

A'fejér Keczele, nem csak ama'fejér ruhát jelenti, melybe ôltôzteték Vrunkat: de azt-is, hogy tiſzta, és fejér ôltôzetben kel lelkünknek Iſten-eleibe, ô ſzent Oltárához járúlni. Ezt pedig a'fejér ôltôzetet, hozzánk ôvedzûk: kivel jelentyûk, nem csak hogy ſzorgalmatoſſan kel ôriznünk, és hozzánk foglalnunk, az ártatlan és tiſzta életet, de azt-is, hogy fel-ôvedzûk, és megſzoritcſuk, ágyékunkát.

Ez-után, a Stolát véſzûk nyakunk-

kôr-

kőrnyűl: mely, vagy aranyból vagyon ſzőve (minémű vala, a'mellyet Conſtantinus ada Macarius Püſpöknek, Theodor. libr. 2. Hiſtor. cap. 27.) vágy ſelyemből. Ezzel jelentetik a'Chriſtus gyönyörűſéges igáját, mellyet nyakunkra vettünk, miképpen Eüdvözitönk mi-érettünk a'törvény igájaalá veté magát. Ezt pedig a'mellyünkön kereſztül hordozzuk: kivel int minket az Anyaſzentegyház, hogy az Vrunk Kereſztinek emlekezeti, mindenkor ſzivünkben forogjon.

A'Manipulus, mely a'Papnak bal kezén vagyon, arra tanit, hogy kezünk, és cſelekedetünk, kötve légyenek a'gonoſzra: miképpen Eüdvözitönk keze meg kötözteték érettünk.

Végre, a'Caſula eſzünkbe juttattya, Eüdvözitönknek bárſony ruháját, melybe öltözteték ötet cſufolván, a'Sidók: Es, ez-

által, int az Anyaszentegyház, hogy a'Szeretetnek szép öltözetit reánk vegyük, hakedvessen akarunk szolgálni Istennek.

HATODSZOR és Vtólszor: A' Pap mikor Misét mond, gyakran térdet hayd:meg-csókollya az Oltárt, és könyvet: kezét ki-terjeszti, &c. Mely rend-tartások, nagy részre az Apostolok szokásából vétettek, mint a'Sz. Péter, Sz. Jakab, Szent Márk, Sz. Basilius, Arany szájú Sz. János, és Nazianzenus Misemondó könyveiből meg-tetczik: mellyek, nem csak mi-nállunk, de a'tőllünk el-szakatt Görögöknél-is, eleitűlfogva meg-tartattak, és most-is tartatnak.

Mi okon cselekeszi pedig ezt az Egyházi ember, igy magyarázza Sz. Agoston, de Cura pro Mortuis, cap. 5. Orantes, de membris sui corporis faciunt, quod supplicantibus congruit, cùm genua figunt, cùm extendunt manus, etsi eorum invisibilis volun-

luntas DEO nota sit, nec ille indigeat his indicijs: sed his, magis seipsum excitat homo, ad orandum humiliùs, atque ferventiùs. Et nescio quomodo, cùm hi motus corporis fieri, nisi motu animi præcedente, non possint: eisdem rursus exteriùs visibiliter factis, ille interior invisibilis, qui eos fecit, augetur.

Ezekről bővebben szólhátnánk, és több bizonyságokat támaszthatnánk káromlóink-ellen: de alítom, hogy ez is felettébvaló a' mostani munkánkban. Mert itt, nem a'mi Vallásunkat óltalmazzuk, hanem, az Hiveknek aitatosságát Isteni szolgálatra akarjuk gerjeszteni.

✠ ✠ ✠

Eötö-

EOTEODIK RESZE.

Az Olvasórul; és a' háromszori Csenditésrůl.

CSúfollyák az Ujitók az Olvasót, és azt, ki Scorpio-tojásnak, ki egyébnek nevezi. Sőt némellyek, Tőrők találmánynak mondgyák, mert a' Tőrőknek-is Olvasója vagyon.

De mi erre azt mondgyuk, a' mit Tertullianus hasonló dologban, Apol. cap. 47. Ha ollyat tanitunk, ugy-mond, a' mit a' Poë-

a Poëták, vagy egyéb Bölcsek hirdettek, ugy-mint, a'más világon a'gonoszok kinnyát, a'jóknak vigaságát: csúfoltok, mintha ezeket tőlletek kaptuk-vólna. Maga-ti loptátok ezeket mi tőllünk: és, mint a'Maymok kövétik az emberi cselekedeteket, ugy a'hamisság, az igazságnak árnyékát keresi. Ha semmiben nem kel hasonlatosságunknak lenni a'Pogányokkal: Alamisnát se adgyunk, Templomot se éppitcsünk, &c.

A'ki pedig meg gondollya, a'Keresztyénnek Olvasójának minden részét, és módgyát, semmit abban méltán nem kárhoztathat.

Az Olvasó azért, vágy Rosarium, és Corona, nem egyéb, hanem a'szeplőtelen Szűznek, imádságokból kötött koszorúja: mellyen a'mi Atyánk, Eűdvözlet, és Hiszekegy-Isten mondatik. A' Mi-Atyánkat,

nem mondgyuk Bóldog Aſzonynak, hanem Iſtennek: kivánván, hogy, miképpen az Angyalok bé-ſzokták Iſten-elŏt mutatni kŏnyŏrgéſinket: ugy Bóldog Aſzony kezeáltal, Iſten eleibe viteſſék imádságunk.

Hogy pedig gyakran, és ſokſzor azon imádságot mondgyuk, nem mélto ſzidalomra, noha Calvinus ezt nem javallya, lib. 3. c. 20. n. 29. Mert tudgyuk, hogy Chritus ugyan azon imádságot, háromſzor mondá a' kertben. Daniel, minden-nap háromſzor kŏnyŏrŏg-vala, Daniel. 6 v. 10. A' Sidok pedig, nyólcſor, Nehem. 9 v. 3. Az Angyalok-is, ſzűnetlen kiáltyák Iſtennek, hogy Szent, Szent, Szent a' ſeregek Iſtene. A' Babylóniai kemenczében, a' ſzent Ifiak: Szent Dávid, a' Soltárnak 118. réſzében, ſzámtalanſzor ugyan azon imádságot mondgyák. Vrunk-is, a' tŏrvény-kivánó ŏzvegy-aſzony, és a' kenyér-kérŏ ſzomſzéd

ſzéd példajával, kik gyakran azont kérik-vala, arra tanit, hogy ugyan azon imádságot gyakran mondgyuk. Sôt, mikor azt parancſolá hogy ſzûnetlen imádkozzunk, és elônkben adván, mint kellyen imádkoznunk, azt mondá, hogy a'Mi-Atyánkat mondgyuk: kétſég nélkûl azt parancſolá, hogy gyakran azon imádságot mondgyuk.

Igen ſzépen mondgya tehát Lactancius, libr. 4. Divin. Inſtit. cap. 28. hogy, ha Iſteni ſzolgálat egyſzer imádkozni, nincs oka miért változnék babonává a gyakor kônyörgés. Nem de a'ſzolgák, kik gyakrabban forgódnak Vrok ſzolgálattyában, nem kedvesbek-e? Si ſemel facere optimum eſt, quantò magis ſæpiùs? Si horâ primâ, ergo & tota die, ugy mond Lactancius.

Chriſtus ſem tiltá, hogy gyakran azon imádságot ne mondgyuk: hanem csak azt tiltá, Matt. 6. v. 7. hogy ugy ne nyúy-

csuk hoszan imádságunkat, mint a' Pogányok, kiknek szájok mozok, de szívők távúl vagyon. és azt itélik (a'mint Calvinus-is magyarázza, l. 3. c. 20. n. 29.) hogy az Istentűl, szinte mint az emberektűl, szó szaporitással nyerhetünk valamit: holot egy aitatos fohászkodás, haszнosb Isten-előt, hogysem a' nap estig-való száy-mozgatás, belső aitatosság-nélkűl. noha, mikor a' bőv imádsággal-eggyűt, belső figyelmetességünk-is vagyon haszнosb a' bőv-imádság.

Hogy pedig szám-szerént, ennyi Mi-Atyánkat, és Eűdvőz-légy-Mariát mondunk: és hogy errűl a' számrúl, nyughatatlan elménk el ne feletkezzék, golyóbisokon meg-számlállyuk: abban sincs semmi bájosság: Mert e'féle számot, bizonyos okokért szoktak a' Hivek meg tartani: mely-által, Vrunknak csudálatos cselekedeti adatnak előnkbe, mint ezennel meg-mondom.

Es-

Es eleitûl-fogva, ſzokot dolog vólt a'Hivek-kôzôt, hogy bizonyós ſzámú imádságokra kôteleznék magokat. Sz. Bertálan Apoſtolrúl irja Abdias, hogy mindennap Százſzor imádkozot. Macariuſrul, Palladius, Hiſtor. Lauſiac. cap. 19. hogy mindennap Negyven-nyólcz imádságot mondot. Remete Pálrúl pedig, igy ir a'Tripartita Hiſtoria, lib. 8. cap. 1. de Paulo Libyco. Idem Sozom. lib. 6. c. 29. Niceph. lib. 11. c 36. Szent Pál, mint-ha mindennápi adó gyanánt reá-vettetet-vólna, naponként Három-ſzáz imágságot mond-vala. Es, hogy el ne vétené a'ſzámot, Három-ſzáz kôvet válogat-vala, és minden imádság-után, egy kôvet vét-vala kebelébe. mikor pedig mind bé-hánta-vólna a'kôveket eſzébe véſzi-vala, hogy ki-tôltôtte ſzámát imádságának.

Jóllehet pedig az egéſz Olvaſó, Tizen-ôt Mi-Atyánkat, és más-fél ſzáz Eûd-

vőzletet foglal magában: mindazáltal, kőzönségesſen Három reſzre ſzoktuk ezt oſztani, és csak a' harmadik réſzét fűzni egy Olvaſóba, melyben öt Mi-Atyánk, és ötven Eűdvőzlet vagyon.

Ennek a' ſzámnak, az aitatos Kereſztyének ſok okáit adgyák, de fő-képpen emezt: hogy az Eőt Mi-Atyánk, jegyzi, és eſzünkbe juttattya, Eűdvőzitőnknék öt mélyſéges ſzent Sebeit: A' Mi-Atyánk-után-való Tiz Eűdvőzlet, az Iſtennek Tiz parancſolattyát. Az Eűdvőzlet pedig, mindeneſtűl Eőtven. mely bizonyos ſzám, eſzünkbe juttattya amaz őrvendetes Eőtvenedik Jubilæus eſztendőt, melyben a' földnek minden terhe meg-ſzűnik-vala: és jő reménſégre indit, hogy mi-is, a' Bóldog Szűznek imádsága-által, Iſtennek jó-vóltából, meg-menekedűnk bűneinknek fűllyos terhétűl. Az utólsó Három Eűdvőzlet,

eſzünk-

eſzünkbe juttattya ama' három kemény vas ſzeget, mely Vrunk kezét, és lábát ſzaggatá a' kereſzt-fán: mely Kereſztet, jegyzi, a' Corona végire függeſztet kereſzt.

De ebben a' ſzámban, nem illik felette mély titkokat viſgálnunk. mert, miképpen az Olvaſo mondásban, ezt a' ſzámot válaſztá Szent Domakos, mikor az újonnan támatt Albingenſes Eretnekek-ellen, az Eretnekſéget rontó Szűznek bőcsülletit öregbiteni akará: ſzinte ugy nagyob, vagy kiſſeb ſzámot válaſzthatot-volna.

Igy láttyuk moſt-is, hogy némely Olvaſóban, nem Eötven-három Eüdvözlet vagyon, hanem Hatvan-három. mert némellyek, azt itélvén hogy Szűz Maria, 63. eſztendeig élt, tellyes életének emlekezetire, 63. Eüdvözletet mondanak. Némely Olvasóban, Hetven Eüdvözlet vagyon: Bóldog Aſzonynak hét örömének, és hét epeſégének emlekezetire. Az-

Azért nem ſzükſég, hogy az Olvasóban-valo ſzámok jegyzéſit, feletteb viſgállyuk: hanem, azt kel eſzünkbe vennünk, hogy Ket fő Oka vagyon, mellyért a' Hivek az Olvasót kezdék mondani:

Első: Mert Eüdvözítönk, ſzámtalanſzor int, a' gyakor könyörgéſre: de az emberi gyárlóság, és e' világi dolgokban elmerült elme, nehezen ſzenvedi hogy gyakran imádkozzunk. sőt, mikor imádsághoz kezdünk-is, akármely rövid és kincſin üdőt, felette hoſzſzúnak itél: annyira, hogy, ha fél fertály oráig házában le-térdepelvén imádkozik, úgy tetczik, mint ha egéſz oráig imádkozot-volna: Mivel azért a' rövid imádság-is hoſzúnak ſzokot tetczeni: a' Kereſztyének, hogy magokat meg ne-csalnák, hanem, a Szent Pál intéſe-ſzerént, 1. Corinth. 9. v. 8. bővelkednének a' jó cſelekedetben, ugyan adó-gyanánt kötelezék

lezék magokat, hogy bizonyos ûdôkben, bizonyos ſzámu imádsággal tiſztelnék az Iſtent.

Máſodik: Mert, á kik kônyvbôl nem imádkozhatnak, azoknak, mint egy Imadságos Kônyvôk az Olvaſo: melybôl a' mi ûdvôzitônk élete, ſzenvedéſe, és a' Kereſztyeni tudománynak fô czikkelyi, mint egy irt kônyvbôl, elzekbe jutnának.

Mikor ezért a' Kereſztyén ember, az Olvasót aitatoſſan akarja mondani: Elôſzôr, Kereſztet veſſen magára, és a' Mi-Atyánkat el-mondván, az Eûdvôzletnek Elsô Tizedét kezdgye mondani és mikor ſzájával imádkozik, elméjével forgaſſa a' mi Eûdvôzitônk teſtesûléſét a' Szûz méhében: kérvén Bóldog Aſzonyt, hogy kônyôrgéſe-által, mélto templomi leheſsûnk az Emmanuel, velûnk lakozó, Iſtennek. El-végezvén a' tiz ûdvôzletet, egy Mi-Atyánkat

mondgyon, ennek a'véghetetlen irgalmaſságnak emlekezetire.

A'Más Tiz ûdvôzletet, Chriſtuſnak Iſtallóban ſzûletéſe, kôrnyûl metéléſe, és vére ſengéjének ki-ontáſa emlekezetire mondgyuk.

A'Harmadik Tizedet, a'Chriſtus ſok munkájának, fáradságának, predikalláſának, ſzidalminak emlekezetire mondgyuk: ezekrûl háladáſſal gondolkódván: és kérvén Bóldog Aſzonyt, hogy imádságával erôt nyerjen, hogy mi-is, Iſtenünkért, és ûdvôzſégünkért, ne reſtellyünk ſemmi munkát és fáradságot.

A'Negyedik Tiz ûdvôzletet, Vrunk véres veritékének, oſtorozásának, tôviſſel koronázasának, és ſzôrnyû halálának emlekezetire mondgyuk. Azon kérvén Bóldog Aſzonyt, hogy az ô kônyôrgéſe, malaſztot nyerjen nékünk, mellyel méltó háladáſ-

ladáſſal ſzolgálhaſſunk a' mi meg-váltónknak, ily nagy irgalmaſságaért: és ſzent Vérével nyert lelkünket, örök boldogságra meg-őrizzük.

Az Eötödik Tizedet, a' mi Vrunk fel-támadásának, és Menybe menetelinek emlekezetire mondgyuk. Kérvén Eüdvözitönk Sz. Annyát, hogy imádsága-által, minket-is, az ő Sz. Fia réſzeſſé tégyen boldog fel-támadásban, és a' Mennyei örömben.

Végre, az Vltólsó Három üdvözletet, a' Szent Háromság, egy igaz Iſtenségnek emlekezetire mondgyuk: melyrül valláſt téſzünk, az Hiſzek-egy-Iſtent el-mondván utólſzor.

Egyéb módon is ſzokták ezen Olvasót mondani az aitatos Hivek: ugy hogy, Néha mind az Eötven üdvözletet, Boldog Aſzonynak öt öröme emlekezetire mondli 2 gyak:

gyak: tudni illik, Chriſtus fogantatáſa, Szent Erſébet kőſzöntéſe, Chriſtus ſzületéſe, Templomban mutatáſa, Es a' Doctorok kőzőt-való fel-találáſa emlekezetire.

Néha, a' mi Vrunknák őt ſanyaruſáginak, tudni illik, Meg-fogásának, Oſtorozásának, Koronázásának, Kereſzt viſeléſének, és Feſzitéſének emlekezetire.

Néha, Bóldog Aſzonynak őt dicsőſſégérűl emlekezűnk: tudni illik, Chriſtus fel támadásárul, Menybe menetelérűl, Szent Lélek el-jővetelérűl, Bóldog Aſzony menybe vitelérűl, és az ő Bóldogságárul. Es igy, aitatos gondolatokban foglallyuk el-ménket, hogy ide's tova ne hordoztaſſék. De ezeket, ki-ki mind aitatoſságaſzerént meg-tanulhattya,

élő nyelvnek tanitásából.

A' Reg-

A' Reggeli, déli, eſtveli Cſenditéskor.

MEltó, hogy Eűdvőzitőnk jó-tétérűl, hâladáſſal emlekezzűnk ſzűnetlen. De mivel e'világi foglalatoſságok, gyakran embernek gondolattyát el-ragadgyák: az Anyaſzentegyház rendeléſéből, Háromſzor cſenditnek minden-nap a'Kereſztyén Egyházakban a'végre, hogy eſzűnkbe juſſon a'mi Eűdvőzitőnk teſtesűléſe, és ezért hálákat adgyunk Iſtennek.

Mikor azért a' cſenditéſt hallyuk, térdre eſvén, igy imádkozzunk:

Az Vr Angyala űdvőzlé Mariat; Es méhében fogada Sz. Lélektűl.

Eűdvőz-légy Maria, &c.

Ihon âz Vrnak ſzolgálója, légyen nékem a'te beſzéded-ſzerént.

Eûdvôz-légy Maria, &c.

Az Ige teſté lôn, és mi-bennünk lakozék.

Eûdvôz-légy Maria, &c.

Kérünk téged Felſéges Vr Iſten, ôncs a'mi lelkünkbe ſzent Malaſztodat: és adgyad, hogy a'kik Angyali izenetbôl, a'te Sz. Fiadnak, a'mi Vrunk Chriſtuſnak teſtben. ôltözéſét meg-iſmértük, az ô ſzent halálának, és kin-ſzenvedéſének-általa, a' fel-támadáſnak dûcsôſſégére juſſunk: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

HA-

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

ADORATIO CRVCIS.

HATODIK RESZE.

LELKI JAVAINKERT KÖNYÖRGESEK.

Az Igaz Hitért.

HAlálégyen néked, én mennyei Sz. Atyám, hogy ennyi ſzámtalan Pogány nemzetek-, és Hittûl-ſzakadott tévelygők-közzûl, ki-válaſztván engem, nem az én érdememért, hanem csak a' te jó-vóltodért, igaz iſméretedre, régi Kereſztyén valláſra vezérlettél. Mert, ugyan-is, mit haſználna világ-

világra szűletnem, ha igaz Hitnek fényessége-gével nem világositanál engem? mivel a' Hit-nélkűl, lehetetlen üdvözűlnöm.

Oh én lelkemnek világossága, mely az Istennek foghatatlan fényességétűl származol! Oh meg-csalatkozhatatlan igazság, mely Isten ajándékából adatol szarándokságunk vezérléséreː Kövesse, Vram az én lelkem a' te igaz tudományodat, e' tudatlanságnak setét völgyében, hogy ez által, örök boldogságnak napjára juthassak.

Aldot légy én Istenem, ki az igaz Hit-által, meg mutattad gazdagságodnak gondolhatatlan kincsét: és Christus-által, minden lelki áldomásokkal meg-áldottál minket: Erősicsed Vram végig, a'mit elkezdettél bennem: oktasd az én tudatlanságomat, világositcsad vakságomat, vastagicsad gyarlóságomat, öregbicsed hitemet: Eörizd-meg igaz Vallásodnak drága kincsét.

çſét én-bennem: ſegéllyed gyenge hitemet, hogy igazán, és minden kétſég nélkûl hidgyem, valamit te-róllad, a'te dûcsôſſégedrûl, a'Szent Háromság egy Iſtenſégrûl a' te Szent Fiadnak teſtesûléſérûl, és az igaz Hitnek minden ágazatirúl, elômbe adot. az Anyaſzentegyház: és ez-ellen, ſemmi okoskodáſnak, helyt ne adgyak: hanem a' Hitnek engedelmeſſége-alat, fogva tarcſam értelmemet, és érzékenyſégimet.

Hogy pedig haſznos, és gyûmôlcsôs légyen bennem ez a'te ajándékod, adgyad ſzent malaſztodat, hogy te-elôtted, menyegzôs ruha-nélkûl, puſztán ne találtaſſék az én hitem: hanem, ſzeretet-által munkálkodván, jóſzágos cſelekedetekkel ékeſitteſſék és nem cſak ſzóval, de cſelekedettel, sôt, ha ſzûkſég, halálommal, az igaz Hitrûl bátorságos valláſt tégyek mindenek-elôt.: tudván, hogy, a'ki meg-tagadgya az Igazsá-

got emberek-elôt, meg-tagadtatik tôlled az itélet napján.

Hiſzem, és tekélleteſſen vallom, én Iſtenem, valamit az Anyaſzentegyház-által, az Apoſtolok Hely-tartói-által, elômbe adtál. Ebben a'Hitben, akarok itélô ſzéked eleibe menni. Tarcs meg, Vram, engem végig az igaz tudományban: A'te Sz. Fiad-a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

A' Reménségért.

MEnynek és földnek kegyelmes Vrá, te-benned vagyon reménſégem, meg ne ſzégyenüllyek. Te-benned bizom, mert a'te gond-viſeléſed-alá vettettem, még Anyám méhében-Vram, irgalmas vágy te a'benned-bizókhoz, és el nem hagyod a'kik benned vetik reménſégeket: erôſicſed ſzivemet az igaz reménſégnek erôs vaſ-macskájá-

kájával, hogy e' világi háború szél-vész közöt, mindenkor álhatatosſan bizzam benned, és a' te szent igéd vigasztalása, minden nyavalyáimban biztasſon engem.

Te-benned biztak a' mi Atyáink, és meg-szabaditottad őket minden veszedelemtől: te-benned biztak, és meg nem szégyenültek. Jobb te-benned bizni, hogysem az emberek fiaiban, és Fejedelmekben, kik meg nem szabadíthatnak. Átkozot a' ki testben bizik, és emberi erőben veti bizodalmát: ennek reménsége, mint a' pókhálo, könnyen el-vész.

Noha azért Vram, mikor gyarlóságunkat meg-tekintyük, méltán rettegünk: de á te véghetetlen jó-voltod, és irgalmasságod, mely fellyül-haladgya a' mi gonoſságinkat, batorit minket. A' mi Vrunk JESUS Chriſtuſnak drága sebei, és szent Vére-hulláſa, oka a' mi botorságunknak:

ezek a' mi kincsünk, remenségünk, bátorságunk, és győzhetetlen haylékunk. Ugyanis, miért nem bízzam te benned Vram, ki én érettem a' kereszt-fán meg-feszittetél? Oh én óltalmam, oh én reménségem, ki a' te szent kezedre, irtál engem, hogy, ha az Anya el-feletkezik-is eggyetlen-eggyérül, soha te el ne feletkezzél róllam. Noha azért az én bűneim rettegtetnek, de a' te bővséges váltságod biztat. Mert te vagy ama' véghetetlen jó, kinek leg-kedvesb cselekedeti az irgalmaság: és csak azon nem könyörülsz, a'ki venni nem akarja ajándékidat. Ha azért engem meg nem útáltál, mikor tőlled szántszándékkal el-szakadtam, hanem, mint el-tévelyedet juhot, szorgalmatossan kerestél, és válladra vettél: most sem útálsz meg, tudom, mikor a' te ajándékodból fel-indittatván, alázatossan keresem Szent Felségedet. Adgy Vram, álhatatos remén-

reménséget nékem, hogy minden nyavalyáimban, minden betegségimben benned bizzam, irgalmas Atyámban: Szent Fiadáltal, a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-áltál. Amen.

A' Kétségbe eſés-ellen.

TVdom, és meg-vallom Vr Iſten, hogy ſzámtalanſzor meg-ſzegtem tôrvényidet, ſok gonoſságokkal meg-rútitottam életemet, kiért fél és retteg az én ſzivem.

De te Irgalmaſságnak Attya, kinek tulaydona, és minden cſelekedetit fellyûlhaladgya, az Irgalmaſság: ki a'bûnôs embert hozzád fogadod, valamely orában meg-tér, és meg nem emlekezel álnakſágiról; fogadd hozzád a'te tékozló fiadat. Vétkeztem Atyám, az ég ellen, és te-elleneđ: Ha álnakſágimra ſzámot tartaſz, meg nem menekedhetem. De Vram, a meg

ſzáratt fa-levél ellen, fel ne inditcſad haragodat, és a' por-ellen ne mutaſd hatalmadat, hanem irgalmaſságodat. Ne nézd az én bűneimet, de tekincs a'Kereſzt-fára emelt CHRISTVS orczájára, és az ô bővſéges váltságárá: kinek, noha cſak egy cſep Vére elég vólt az egéſz világ váltságára, mindazáltal, hogy az ô bűnös fiait bátoritaná, utólsó cſeppig ki-ônté érettünk drágalátos ſzent Vérét.

Nagyob, Vram, a'te kegyelmeſséged, az én gonoſságomnál: hatalmasb az igaz Abel vérének kiáltáſa, hogy-ſem az én álnakſágim. Bizzál azért Iſtenben, én lelkem: nézd a'te üdvôzſégednek bővſéges kincſét, mellyet te-éretted az Iſtennek bemutata Eüdvôzitôd.

Ha Szent Fiad vállára raktad, én Iſtenem, az én bűneimet, és ô-benne megoſtoroztad minden álnakſáginkat, ne bűn-

teſd

teſd újonnan az én gonoſz életemet: hanem, Szent Fiadat nékünk adván, öncs-ki vélle egyetemben irgalmaſságodat reánk. Sokſzor igen meg-bántottalak téged: de te, irgalmaſságnak Attya, nem raktad-e Sz. Fiad vállára az én terhemet? nem gyógyitottad-e ſzent Teſtének vérrel-folyó kékivel lelki nyavalyáimat? Annyira ki-terjeſtéd Vram jó-vóltodat, hogy, midón eleget nem tehetnénk bűneinkért, tennen Fiadat adád érettünk: hogy az ő alázatoſsága, meg-orvoslaná kevélyſégünket: az ő kinnya, eleget tenne teſti gyönyörűſéginkért: az ő engedelmes ſzelidſége, haragos engedetlenſéginket meg-tiſztitaná. Miért eſném tehát kétſégbe? miért nem biznám az én Meg-váltómnak végheteten érdemében, és a' te nagy ſzerelmedben? Ha gyilkoſidnak kegyelmet kérél a' Kereſztfán: ha Szent Pétert, ki meg-tagada téged, ha a'

Kereſzt-

Kereſzt-fán könyörgö latort, ily künnyen hozzad fogadád: moſt ſem változot-meg irgalmaſságod. és, mivel kegyes igiretekkel hivod magadhoz a'bünnel terhelteket, és künnyebſéget igirſz nékik: én-is, ſzegény bünös ſzolgád, hozzád folyamom reménſégemmel, mint erös vaſ-macskával: te-hozzád, mint erös kö-ſzálhoz ragaſzkodom. Ha ſoha ez-elöt meg nem útáltad a'benned bizókat: ha ſoha ſenki meg nem ſzégyenült, a'ki benned vetette reménſégét: ne útáld-meg az én ſzegény fejémet-is.

En Atyám, ki engemet ſzined látáſára teremtél, és az igaz Hit-által Chriſtuſban plantálál: ne ſzenved, hogy büneimmiat el-veſzſzek, és én-bennem haſzontalan légyen Szent Fiadnák vére húllatáſa. Bátoricſad az én ſzivemet, és mond aztnéki: En vagyok a'te üdvözſéged: valaki én bennem bizik, el nem véſz. A'te ſzent

Véred-

Vérednek drága érdeme, a'te üdvözſéges JESVS neved, és hozzánk-való eleven ſzereteted, gerjeſzſze-fel bennem az igaz reménſéget: hogy te-benned, ki mind Itélő-birám, s mind kegyes ſzó-ſzóllóm és óltalmazóm vagy, minden háboruságimban, tellyes ſzűvel álhatatoſſan bizzam: Ki élſz, és uralkodol, &c. Amen.

Iſteni Félelemért.

IGaz, és Szent Iſten, kérlek téged, öncſſzivembe az igaz bölcſeſégnek kezdetit, tekélletes életnek fondamentomát, és minden jóſzágos cſelekedeteknek erős óltalmát, a' te ſzent Félelmedet: hogy, meg-iſmérvén gonoſzságimat, és a'te chudálatos igaz ítéletidet, rettegjek minden cſelekedetimben, féllyek haragodtól, mint fejemfelet-való haboktúl, tudván hogy büntetéſnélkül nem hagyod a' gonoſságot.

Vr Iſten, ki-elôt a' cſillagok ſem tiſztâk, és Angyalidban-is fogyatkozáſt találſz: ki nem retteg te-elôtted, látván a' bûnôsôk ellen-való kemény oſtoridat, az Iſteni ſolgálatban meg-rôgzôtteknek naponként-való eſeteket, e' Világnak és az Eôrdôgnek ſzámtalan incſelkedéſit, mellyekkel az emberi gyarlóságot ſzûnetlen oſtromolliák?

Végy-ki Vram az én ſzívembôl minden világi félelmet, hogy ne rettegjek azoktúl, kik cſak a' teſtnek árthatnak: hanem tetôlled rettegjek, a' ki teſtemben, lelkemben meg-ôlhetſz. Szereſſelek téged, Vram, véghetetlen jô-vóltodért: Féllyek te-tôlled, felſéges méltoságodért, igazságodért, cſudálatos itéletidért, és az én ſzámtalan bûneimért, melliyekrûl igaz Itélô ſzéked-elôt, a' Mennyei ſeregek láttára, ſzámot kel adnom. Ha azért az Igaz-is cſak alig ûdvôzûl

zûl a'te itéletedben: medgyen, 's hová légyen a' bûnös ember?

Légyen az én lelkemnek, és érzékenységimnek erös örzöje, a'te félelmed, én Istenem, hogy nem csak a'bûnt, de a'bûnre vivö társaságot, és eszközt, el-távoztassam. Vram. meg ne ostorozz engem haragodban: Ne meny itéletbe szolgáddal, mert senki te-elötted, irgalmasságod-nélkûl nem igazúl, és bûneibôl ki nem tisztúl. Gyógyits-meg azért engem, Vr-Isten, és meg-gyógyúlok: szabadics-meg engem, és meg-szabadúlok. mert te vagy az én reménségem: Ki éls, és uralkodol örökkön örökké. Amen.

Szent neved félelmét, és szerelmét, öncs szivünkbe Vr Isten: mert soha azokat Atyai gond-viselésed el nem hadgyá, kiket szeretetednek erösségén éppitettél: A' mi Vrunk JESVS Christus által. Amen.

A' Szeretetért.

VR Iſten, ki annyira ſzeretél minket, hogy eggyetlen egy Fiadat értünk adnád: az ô nyavalyái-fáradsági-, kin, ſzenvedéſi-által, minket háladatlan, és pártos ſzolgáidat, meg-váltottál. Ezért a'te végetlen ſzerelmedért, kérlek, gerjeſzd-fel ſzivemben ama'tűzet, mellyet Szent Fiad a' világra hozot. Ird, és ólcſd-bé lelkembe Vj parancſolatodat: melyben azt hagyád, hogy téged, mindenek-felett; fele barátinkat, mint magunkat, és azon egy élő teſtnek tagjait, ſzereſsük: nem cſak ſzóval és nyelvel, hanem valósággal, és cſelekedettel.

Adgyad, Vram Iſten, hogy nem cſak jó akaróimat, de te-éretted, ellenſégimetis ſzereſſem, és a'te Szent Fiad példaját kövétvén, imádkozzam tiſzta ſzűvel gonoſz aka-

akaróimért. Végy-ki Vram, én-belőllem, minden gyűlölséget, irigységet, és felebarátom-ellen való nehezséget, hogy a'tekelletességnek kőtele, az igaz Szeretet, lakozzék bennem; és miképpen te meg-bocsátod vétkeinket ugy mi is, igazán meg-bocsássunk ellenünk vétetteknek.

Téged pedig Vram, oly álhatatos és buzgó szűvel szeressélek, hogy, sem élet sem halál, sem szegénység sem gazdagság, sem örőm sem háboruság, el ne szakaszszon szerelmedtűl. Ki nem szeretne téged, Vram, a' ki minden szépségnék vigaságnak, gazdagságnak, győnyrűségnek el-fogyhatatlan kútfeje vagy? Csak kicsíny árnyéka a'te szépségednek, minden világi szépség: csak asztalodnak apró morsáleki e'világi állatok jó-volta, melyben sok fogyatkozások vannak, és meg nem elégithetik lelkemet. Azért, térűly a'te nyugodalmodhoz, oh én lel-

kem: és csak azt szeressed, a'ki minden jóval bé-tölt, és meg-elégit: a'ki téged örök-tûl fogva szeretett, és sokkal inkáb szerett, hogy-sem az Anya szereti eggyetlen egy fiát. Ha még a fene oroszlanyok-is szeretik vélle jó-tévôket, miért nem szereted tehát, óh én háládatlan és kemény szivem, a'te Vradat Istenedet: ki téged a'földnek, tengernek, és minden teremtet-állatnak urává tett? ki az ô eggyetlen egy Fiának iszonyú kinnyával, meg szabaditot téged? ki önnön-magát igirte jutalmájul szeretetednek? Szeressélek téged Vram, ki eléb szerettél engem: örökké való szeretetttel szerettél engem, és tennen-magadért teremtél engem: mikor el-estem vólna, fel-emelél engem: mikor meg-hóltam-vólna, viszont meg-elevenitél engem, amaz igaz Pelicán madárnak, a'mi Vrunknak, drága Vérével. Mind ezekért, Vram, tartozom,

hogy

hogy tellyességgel néked adgyam szivemet: és nem egyszer, hanem számtalanszor tartozom. Adgyad azért én édes Istenem, hogy az én lelkem gerjedezzen, és megemésztessék szerelmedtül: és igazán azt mondhassam Szent Pállal: Elek én, de immár nem én, hanem él én-bennem Christus. Vram, mit kivánok egyebet tőlled e' földön, vagy az égben? El-olvad az én szivem es testem, oh én szivemnek Istene, a' te szerelmedben. Olcsd-el Vram, a' te szerelmed tűzével bennem, e'világi kivánságoknak tűzét. Lágyscsd-meg akaratomat a' te akaratodra, keményicsd-meg e'világi kivánságokra: A'mi szerelmes Vrunk-és Meg-váltonkért, ki él, és uralkodik, &c. Amen.

Hábo-

Háboruſáginknak, és Nyavalyáinknak cſendeſſéggel ſzenvedéſeért.

VR Iſten, ki a'gyarlóknak erôſsége, 'az el-fáradtaknak és meg-terheltteknek nyugodalma, a' meg-keſeredteknek vigasága, az el-hágyattaknak ôrzôje. és óltalmazója vagy: te minden vigaſztaláſnak Iſtene, látod az én gyarló-és gyenge-vóltomat. Látod, hogy háboruſágimat, mellyeket bûneimért reám bocsáttál, el nem hordozhatom ſzent Malaſztod nélkûl. Jól tudod a'ſárból cſinált edénynek gyengevóltát. mint a'kis porocska el-ragadtatik a'forgó-ſzéltûl, ugy az én erôtlenſégem meg-gyôzetik a'haboruſágoktûl, ha te nem ſegéteſz engem.

Azért, alázatoſſan könyôrgôk Szent Fel-

Felségednek, adgy én-nékem oly bátorito-Malaſztot, hogy, a' minémű nyavalyával os-torozod engedetlen fiadat, jó néven, és há-ladáſſal vegyem. Tellyes hittel, cſendeſz-ſzenvedéſſel hordozzam cſapáſidat. Az én itéletemet, és akaratomat, ſzent akara-todhoz ſzabjam mindenekben.

Meg-vallom, Vrâm, hogy az én ál-nakságimért; többet érdemlettem ennél, a' mit moſt ſzenvedek: és hálát adok né-ked, hogy nem fizetſz érdemem-ſzerént, hanem a' bûntetésben-is meg-mutatod Atyai irgalmaſságodat, és, mint fiadat, ke-gyeſſen dorgálſz és oſtorozſz, hogy a' hizel-kedô világnak cſalárdságitúl el ne ragad-taſſam. Légyen áldot, Vram, mindenben a' te neved: ki meg-ſebeſiteſz, és iſmét meg vigaſztalſz.

Oh én Meg-vált Iſtenem, cſendeſz tûréſnek igaz meſtere, ki a' te kôrnyûl-me-

téléſedtûl-fogva, ſzent halálod-ig, ſzámtalan fáydalmat, ſzidalmat, cſufságot, ſebhetéſt, oſtorozáſt ſzenvedél: adgy nékem oly álhatatos ſzivet, hogy minden kár-vallaſt, gyalázatot, és ſzidalmat, cſendeſzen ſzenvedgyek.

Irgalmas kegyelmes Iſten, kinek kőnyörûleteſſége fellyûl-halad eggyéb cſeledeteket, adgyad, hogy ſzent malaſztod-által, amaz Iſten-félő Jóbnak példáját követvén, minden háboruſáginkat cſendeſzen viſellyük: mivelhogy ezeket bûnünk-ſzerént ſzenvedgyük, kik a' tőlled adot békeſséget, és jó ſzerencſét, nem a'te ſzolgálatodra hanem teſti győnyörûſégünkre forditottuk.

Vram JESVS Chriſtus, ki én-érettem a' Kereſzt-fán meg-feſzittetél, gyarlóknak gyámolya, ſzomorúknak vigaſztalója, lenyomattaknak erőſſége, ſiránkozóknak ő-

rőme-,

rôme, el-hagyattaknak óltalmazôja, megepedteknek ſegétôje, minden vigaſztaláſnak Iſtene. Gyámolyits és bátorits engem, hogy minden oſtoridat, és Atyai látogatáſidat békeſéggel ſzenvedgyem. nem panaſzolkodhatom Vrâm ellened, oſtorozáſidért: mert tudom, hogy, ha érdemem-ſzerént bûntetnél, ſokkal nagyob cſapáſokat bocſatanál reâm: Hanem, cſak azon kérem ſzent nevedet, hogy e'moſtani háboruſágom, légyen lelkem üdvôſſégére, ſzent nevednek tiſzteſſégére: és ne ſzenvedd, hogy erôm-felet reám tódúllyanak a világ habjai.

Látod Vram, hogy a' mi gyarlóſágunk, e'világi ſok háboruſágot meg nem győzheti: Azért, adgyad nékünk ſzent Malaſztodat, hogy bûneinkel érdemlet oſtoridat békeſéggel ſzenvedgyük. Irgalmazz Vram, irgalmazz nékünk: és, noha

ſzűnetlen vétkeink, ſzűntelen cſapáſokat érdemlenek: mindazáltal adgyad, hogy életünk jobbitasára, nem örök kárhozatunkra, légyen minden háboruságunk: A' mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

Az Engedelmeſſégért.

VRam JESVS Chriſtus, e' világnak Vra és Királlya, kinek ſzem-pillantására, engedelmeſek minden teremtett állatok: kérlek a'te igaz Engedelmeſſégedért, mellyel Szent Atyád akarattyának oly örömmel engedél, hogy ezt, ugyan taplálo eledelednek és étkednek nevezéd. Könyörgök te-néked, ama' cſudálatos kegyeſſégedért, mellyel nem cſak Szent Anyádnak, de a'hamis Biráknak, és kegyetlen hohéroknak-is engedél: adgy oly Malaſztot nékem, hogy elöſzör, a'te Parancſolatidnak, és jóraintö Sz Lelkednek: az-után Elöttem-járóknak,

nak, a'te akaratod-szerént, tiszták, és igazán éngedgyek te-éretted. mivel kedvesb elôtted az Engedelmesség, hogy-sem az áldozat.

Adgyad én Istenem, hogy, miképpen a' te akaratodnak enged minden állat, ugy az én lelkem-is engedgyen te-néked: annyival inkáb, mennyivel nagyob kôtelessségem vagyon nékem, hogy engedgyek néked. Ki élsz, es uralkodol, &c. Amen.

Az Alázatossságért.

VRam JESVS Christus, élô Istennek Sz. Fia, igaz Isten, minden állatoknak teremtôje, és táplálója, ki, az alázatossságnak példáját akarván hagyni, égbôl alá-szállál: meg alázván, és meg üresitvén magadat, szolgai ábrázatba öltözél: el-vetet rongyunkat, és nyavalyás állapatunkat magadra véd, istállóban születél, kôrnyûl me-

téltetél, a'bûnösökkel meg-kereſzteltetél, Tanitványid lábait meg-moſád, Barrabas latornál aláb-valónak itéltetél, meg-pökdöſtetél, meg-oſtoroztatál: és végre, mint gonoſz-tévő, a'latrok-közöt, a'Király váraſban, iſzonyú gyalázattal meg-feſzittetél. Kérlek téged, Vram, világoſitſd-meg az én lelki ſemeimet, hogy meg-iſmérjem teſtemnek undok gyarlóságát, lelkemnek fogyatkozáſit, bûneim ſokaſágit, e'világi ſzépſégnek, bőcsülletnek, gazdagságnak hivságát, mely mint az álom és arnyék, múlandó. Adgyad, hogy tiſzta ſzûből meg-alázzam magamat. Mert ugyan-is, miben kevélykedhetik a'föld és hamu te-előtted? Ki nem ſzégyenli az ő fel-fualkodot dagállyát, ha meg-tekinti a'te alázatoſságodat, én Megváltó Iſtenem!

Ha valami jó bennem vagyon, te ajándékodból vagyon, és mindenekért csak téged

ged illík bôcsûlni, 's tiſztelni: ki a' kevelyeket távul nézed, és ellenek állaſz: az alázatoſokat pedig, meg-áldod, és ganéybol felemeled. Tudom, én Iſtenem, hogy a' ki fel-fualkodik, meg-aláztatik, mert a' kevélyſég, minden veſzedelemnek kezdeti: és azért kônyôrgôk Felſégednek, adgy Szent Lelket nékem, hogy tiſzta ſzûbôl meg-alázzam magamat; ôrômmel ſzenvedgyem, mikor érdemem-ſzerént gyaláztatom. mert nincs oly kiſſebſég, mellyet bûneimmel nem érdemlettem-vólna. Eôriz-meg engem, minden héaba-való dicſekedeſtûl, és tiſzteſſég kivánáſtul: Adgyad, hogy magamat igazán meg-iſmérvén, valami jó bennem vagyon, azt cſak néked tulaydo-nitcſam: ajándékidban fel ne fualkódgyam, ſe magamat ne mutogaſſam; ſenkit meg ne itéllyek, ſe meg ne útállyak: hanem, a' te ſzent és hatalmas kezed-alat, mint a' por és hamu,

hamu, meg-alázzam magamat mindenekben. Amen.

A' Lelki Szelidségért.

EN üdvözitő, és Meg-váltó Chriſtuſom, minden tekélletes erkölcſnek fényes-tükőre, ki mindenkor nagy ſzelidſéget mutattál még ellenſégedhez-iſ: A' te árulő Tanitványod cſókolgatáſát, nem utálád: ellened fel-fegyverkezet Malkus fülét, meggyógyitád: a' Sidók pökdöſéſit, és cſapdoſáſit, cſendeſzen ſzenvedéd: és végre, hálálod oráján, hohéridért imádkozál: és azt Parancſolád nékünk, hogy te-tőlled megtanúllyuk, nem az egek alkotását, vagy a' chuda-tételeket, hanem, a' ſzelidſéget. Kérem azért Sz Felſégedet, adgy igaz ſzelidſéget az én ſzivembe, hogy engedelmes, és cſendeſz elmével ſzenvedgyek minden háboruſágot: jó akaratot mutaſſak mindenek-

nekhez: felebarátim fogyatkozáſit, Kereſztyéni ſzeretettel hordózzam. Ne légyen az én ſzivemben felebarátom-ellenvaló keſerűſég, nyelvemben harag-tartáſnak jele, cſelekedetemben boſzú-állás: hanem, e'világnak minden háborúi-közőt, cſendeſz és békeſséges lakáſa légyen Szent. Felſégednek az én lelkemben: Ki élſz, és uralkodol, &c. Amen.

A' Jóban végig meg-maradáſért.

MIt haſználnak, én Iſtenem, és én üdvőſſégem, à jóſzágos cſelekedetek, végig maradáſnak ajándéka-nélkül? Mi haſzna a'jó ſzerencſés hajón járáſnak, ha a'revparton el-merül a'hajo? Vagy, mi haſzna a' jó ſzántás vetéſnek, és a'ſzépen keléſnek, ha aratás idején el-véſz a'gabona? Semmi-némű tekélletes élet, ſemmi jóſzágos erkölcs

nem juthat a'bóldogságnak nyugodalmára, végig maradáſ-nélkûl: mert, te igaz Iſten, mindeneket abban az állapatban itelſz, melyben halála oráján találſz: és a'melyfelé dól a'fa, ot marad örökké.

Ezt azért, a'drága ajándékot, mellyet cſak te egyedûl adhatſz irgalmas Vr Iſten, öncſd a'te méltatlan ſzolgád lelkébe, hogy ſemmi háboruság és kiſértet, ſemmi fáradság és kár vallás, ſemmi öröm és vigaság, ſemmi gyönyörûſeg és ſzomorúság, el ne ſzakaſzon engem a'te ſzerelmedtûl, és Iſtenes élettûl: A'te ſzerelmes Szent Fiadnak, a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak, drága ſzent Vére húlaſának érdeméért. Amen.

Ördög-ellen-való győzedelemért.

SZent, és hatalmas Iſten, fel-fegyverkezet a'te ellenſéged, ama, régi Kigyo, gyarló

arló ſzolgád-ellen, és mint a'ſivó oroſzlány kerûl, kereſvén kit el-nyellyen, ſzámtalan cſalárdságival meſterkedvén, hogy engem tôrbe eytſen. Mind a'gazdagságban 's mind a'ſzegénzſégben, mind a'gyôny ôruſégben 's mind a' nyavalyában, mind a' tiſztteſſégben 's mind a'gyalázatban, mind a'betegſégben 's mind az egéſſégben, minden teremtett állatban el-reitette horgát, és megvetette hálóját, hogy meg-eytcſen engem. Valahová fordúlok, kôrûllem forog, mind jártomban 's nyugtomban, mind álmomban's mind vigyázáſomban: hol erejével kiſztet, hol cſalárdságival édeſget a' gonoſzra.

Vram, ki ſzabadithat-meg engem ennyi veſzedelembôl, egyéb nálladnál? Ebregy-fel Vram, és roncſd-meg ellenſégimet. Légyen a'te neved, erôs tornyom, és óltalmazzon a'kegyetlen Oroſzlány ere-

jétûl. Te, Iudának magvából ſzármazot. Oroſzlány, adgy erôt gyárló ſzolgádnak, hogy a' rég-i Kigyónak cſalárdságát, ama' puſztában fel-emelt Kigyoáltal, meg-gyôz. zem. Nyiſd-fel ſzemeimet, hogy megiſmérjem az Eôrdôg cſalárdſágit. Erôſsitcſed gyarlóságomat, hogy e' Világ fejedelme-ellen, a' lelki gonoſz-ellen fel-fegyverkezvén, igaz Hitnek paiſsával, ſzent Igédnek erôs pallosával, ſzent Malaſztod-által, gyôzedelmet veheſſek: A'mi Vrunk JESVS Chriſtus érdeméből. Amen.

Teſti kiſértetek-ellen.

Eôrôk Atya-mindenható Iſten, te tudod, hogy az én teſtemben nem lakozik ſemmi jo, mivel anyámnak méhében bûnben fogantattam, gyermekſégemtûl-fogva haylandó vóltam a' gonoſzra, Teſtem pártot ütött, fel-támadván lelkem-ellen, és-,

mint.

mint belsô házi ellenség, szûnetlen viaskodik ellenem: kevélységre, tobzódásra, bosszú-állásra, bujaságra, és egyéb éktelen vétkekre izgat engem. De ha te mellettem leszesz Vram, ki árthat nékem? Mindeneket meg-cselekedhetem az én erôsitô Istenemben. Azért, én üdvôzitô Istenem, szabadits meg engem a' testi kivánságoktúl, mellyek viaskodnak a' lélek-ellen, hogy nem a' testnek, hanem néked szolgállyak, Adgy lelki erôsséget, gyenge és gyarló szûvembe, hogy meg-ostorozzam, és szolgálat-alá vessem, sôt ugyan megfesyitcsem az én testemet, gonosz indúlatival egyetemben: ne szolgállyak a' testnek, hanem annak, a' ki mi érettünk a' Keresztfán meg-feszitteték. Es hogy a' rothadandó test, rôvid, és undok gyônyôrûségivel, mind magát, 's mind lelkemet, örök rabságra ne vigye, adgyad szent Malasztod-általal, hogy e' föl-

dón éltében, a léleknek szolgállyon; és, a' te sanyarú kereszstedet, hordozván, e' világon fiaid és hűv szolgaid-kőzzé, a'más világon dűcsősséges Szenteid-kőzzé számláltassam: A mi Vrunk JESVS Christusáltal. Amen.

A' Tiszta életért.

TVdom, én Istenem, hogy szűzen és tisztán nem élhet az emberi gyarlóság, te ajándékod-nélkűl: és ez-okon, kegyelmességednek széki előt le-borúlván, alázatos lélekkel kőnyőrgők néked: zabolázd-meg az én érzékenységimet, tiszticsd-meg szivemet minden testi gondolatóktűl, óltalmazd testemet, lelkemet minden ocsmányságtúl, és faytalan győnyőrűségtűl. Távoztass-el minden veszedelmes tekintetet, és beszélgetést, tudván, hogy a' csőpű, kűnnyen fellobban a'tűz-mellett.

De

De mindenek-felet, adgyad, hogy a' te gyönyörűſégedet meg-koſtolván, és vigaſztaláſodnak örömében el-merűlvén, minden teſti gyönyörűſégekről el-feletkezzék az én lelkem, és meg-réſzegűlvén gyönyörűſégednek tiſzta folyáſival, minden teſti ocſmányságot meg-utállyon.

Oh én lelkemnek jegyeſe JESVS Chriſtus, ki ſzent példáddal, meg-tanitád a' tiſzta életnek módgyát, ſzent Igéddel meg-mutatád ennek jutalmát, és drágaſágát: a' te tiſztaságos Szent Anyádnak, és a' több Szűzeknek könyörgéſe-által, adgy Szent Lelket, hogy e' világon tiſztán élvén, a' más világon követheſſelek téged, ama' választott tiſzta ſeregeddel, mely mindenkor utánnad járván, oly éneket mond, mellyet egyéb ſenki nem mondhat.

Amen.

A' Vi-

A' Világ kisérteti-ellen.

VRam, széles a' világ el-merült a' gonoszságban, teli botránkozásokkal: és egyéb nincs benne, kevélységnél, test és szem kivánságánál: most kivált-képpen, e' világnak fogyaték sóprején, melyben annyira uralkodik a' tobzódás, faytalanság hamisság, és minden feslet erkölcs, hogy a ki ezeket meg-utállya, esztelennek itéltetik a' világ fiaitul, és látni sem akarja ótet a' világ Azért, kérem Felségedet, szakaszd-el az én szivemet a' csalárd álnak Világtul, és kapcsold magadhoz minden kivánságimat: mert hamar el-múlik a' Világ az ó kivánságival egyetemben: és, a' ki ezzel akar társalkodni, Isten ellensége lészen. Adgyad, hogy én a' világnak, és a' Világ nékem megfelzitettsék: mert nem akarok ezzel semmi frigyet tartani, mely a' te Szent Fiadat ily

igen

igen gyűlölte, ily gyalázatos halállal illette: kiből nyilván meg-ismérem a' világ vakságát, és mely kevés bőcsülleti légyen az ő itéletinek, mely a' te bölcseségedet bolondságnak alitotta.

Engedd azért, kegyelmes Isten, hogy ellene-mondván a' világi kivánságoknak, józanon igazán, és istenessen éllyek. A' gonoszok példája, és az ő bizonytalan, csalárd, álhatatlan, veszedelmes, rövid ideigvaló jó szerencséje, meg ne botránkoztasson engem: hanem, tiszta szűvel a' hoz ragaszkodgyam, a' ki azért adá halálra magát, hogy minket e' csalárd világtul megszabaditana, a' mi Vrunk JESVS Christushoz. Ki az Atyával, és Sz. Lélekkel egyenlő Istenségben él, és uralkodik

örökkön örökké.

Amen.

A' HET Fő VETKEK

győzedelméért.

A' Kevélység ellen.

VRam JESVS Chriſtus, alázatoſságnak igaz tükőre: ki azt akarád, hogy az alázatoſságra tőlled vennénk példát: és a' te ſok gyalázatos kinaidból, Alázatoſságot tanúlna a' por és hamu: kinek ſem teſtében, ſem lelkében, nincs kevélységre-való oka. Távoztaſd-el éntőllem a' felfualkodot Kevélyſéget, mellyet te gyűlőlſz. Mindenhato, és igaz Iſten, ki az Angyalok kevelyſégét ſzőrnyű-képpen meg-alázád, alázatos ſzolgálo leányodat pedig Anyáddá válaſztád, ved el az én ſzivemnek fel-fualkodását: és adgyad, hogy ſemmiben ne-

dicſe-

dicsekedgyem, hanem csak te benned: senkit meg ne útállyak, semmit magamnak ne tulaydonitcsak: Hanem, a' mi jó bennem vagyon, meg-ismervén, hogy te-tőlled, minden joknak végheteten kút-fejétűl vagyon, ebből nem nékem, hanem a' te szent nevednek kivánnyak minden dűcsőssége: Ki az Atya és Sz. Lélek Istennel, élsz, &c. Amen.

A' Fősvénység ellen.

MInden jóknak bővségessen meg-ado Istene, ki a'te nevedért-való Alamisnálkodást gyakran parancsoltad: Nyisd-meg az én fűlemet, parancsolatid értelmére, nem a' fősvénységre: és adgyad tőlled vet javaimmal jól sáfárkodgyam szegényidnek. Ved-ki szivemből a' világi gazdagságnak kivánságát mely gyökere minden gonoságnak. Adgyad, hogy az enyimmel meg elégedgyem, másét ne kivánnyam:

ajándékodból vet jószágomat pedig, örömest és vigan osztogassam azoknak, kik az örök nyugodalomnak haylekába bé fogadgyanak engem: A' mi Vrunk JESVS Christus-által. Amen.

A' Torkosság-ellen.

VRam JESVS Christus, ki az emberi testnek kinyességét, és tobzódázát, akarván zabolázni életednek peldájával, nem csak negyven egész nap éhezél érettünk, de halálod óráján-is, szomjuságod óltására, eczetet és epét választál: Adgyad, hogy én-is minden tobzódástul, részegségtül, és testemnek gyenge kinnyes táplálásátul, meg-óltalmazzam magamat. Es, a' mennyei bóldogságnak édességét meg-kóstolván, ne légyen nagy gondom a' férgek eledelének hizlalására, hanem, minden

erőm-

erőmmel csak a' te Mennyei lakodalmodba kívánkozzam: ki élsz, &c.

A' Faytalanság-ellen.

OH Tisztaság-szerető Isten, ki a' fertelmességért viz-őzönt bócsátál a' világra, hogy a' faytalanságnak langját el-óltanád: Tekincsd-meg az emberi testnek gyarlóságát, és a' gonosz indúlatoknak erejét ólcsad-meg Sz. Malasztoddal. mert, a' te ajándékod és segétséged nélkűl, tisztán nem élhet az emberi erőtlenség. Ne szenvedd, én Istenem, hogy az én testemet, a' te Templomodat, mellyet tisztaságos szent tested és véred vételével magadnak szenteltél, meg-ferteztessem: hanem adgyad, hogy néked, testi lelki tisztaságban végig szolgállyak: és a' házi ellenséget meggyőzvén, e' világ gyönyőrűségit meg utálván, a' te őrömedben, mely fellyűl hal-

lad minden gyönyörűséget, részesűlhessek. Ki élsz, &c. Amen.

Az Irigység-ellen.

IRgalmas kegyelmes Isten, ki a' te törvényedet, a' Szeretetnek parancsolattyában foglalád: Adgy igaz Keresztyéni szeretetet szivembe, hogy Sz. Véreddel meg-váltot atyámfiait, szeressem mint magamat, és azon egy testnek tagját: Eörűllyek az ő jávokon, mint magamén: bánkodgyam nyavalyájokon, mint tulaydon nyomorúságimon. Es csak azt gyűlöllyem, a' ki irigysége-által bűnbe eyté az emberi nemzetet. Amen.

A' Harag-tartás-ellen.

KEgyes és kegyelmes Meg-váltóm, ki mint az ártatlan Bárány, ugy vitetél hálálra, fel sem tátván szádat: ki ennyi szám-

talan

talan kinaidért, és gyalázatidért, nem fizettél gonoszal a' gonoszért, hanem inkáb, ellened vétettekért könyörgél Sz. Atyádnak: Olcsád szivünkbe, a' te csendes nagy türhető szelidségedet, és zabolázd meg a' mi haragos boszú-állo kivánságinkat.

Adgyad én Istenem, valóban és igazán meg-ismérnem hogy az én bűneimért sokkal többet érdemlettem annál, a' mit szenvedek fele barátomtúl: és, a' Haragnak dühösségét meg-foytván, a' raytam esett boszút, joban győzzem-meg, gyülölőimet szeressem, és hála-adással szenvedgyem, valamit szent kezed reám bocsát: hogy e' világi szenvedés-által, a' te dücsőségednek örömében részes leheſſek: Ki az Atya és Sz. Lélek Istennel egyetemben, élsz, &c. Amen.

A' Jóra-

A' Jóra-való Reſtſégnek győzedelméért.

VRam JESUS Chriſtus, ki én érettem, nem ſzántad ſemmi munkádat es fáradságodat: én-érettem éheztél, ſzomjuhoztál, tellyes étſzakákon imádkoztál: Ved-ki ſzivemből az Iſteni dolgokra-való reſtſéget: Adgyad, hogy örömmel ſolgállyak néked, bőytölésben, vigyázásban, ſzűnetlen imádkozásban. Felebarát-omat jó akarattal ſegétcſem ſzükſégében, táplállyam fogyatkozáſiban, vigaſztallyam keſerűlégében, oktaſſam tudatlanſágában, örömeſt hordozzam az ő terhét, és mindenekben ſzorgalmatoſſan munkálkodgyam: tudván, nem cſak hogy rövid ůdőm vagyon, és az-után nem munkálkodhatom, de azt-is, hogy dűcsőſſéges gyűmölcſe vagyon a'mi munkánknak. Segéts azért én Iſtenem, és vaſta-

vaſtagics engem: Ki az Atya és Sz Lélek Iſtennel egyetemben, élſz, &c. Amen.

Betegſégben-való kőnyőrgéſek.

Rővid intés.

NOha az Eőrdőg, tellyes életünkben, mint a' ſivó rivó oroſzlány incſelkedik, de fő-képpen Halálos betegſégünkben, látván hogy kevés ideje vagyon, mint a' cſalárd Kigyo életünk ſarkát és utóllyát oſtromollya, hogy az őrők bőldogságra ne juſſunk, melyből ő ki-eſett. Annakokáért mélto, hogy ſzorgalmatos gondunk az légyen, hogy mind magunk, 's mind hozzánk-tartozók, ezt az utólſo bay-viváſt, jól vigyük véghez. mivel nincs veſzedelmesb

vétek, mint ha e' dologban vétkezünk: melyben, csak egyszer vétkezhetünk, mert ettûl fûg az örök kárhozat, vagy bóldogság. Tartozik azért minden ember, nem csak hogy tellyes életében készûllyön erre az orára, de hogy felebaráttyát-is, ebben az utólso harczban segitcse: és azon igyekezzék, hogy az Isten ábrázattya, a' Chriſtus tagja, és szent Vérével meg-váltot fia, jol vigye végheż életét.

Elôszôr azért, Istentelenûl cselekeszsznek némellyek: kik látván, hogy Feleségek, Vrok, magzattyok, vagy hozzá-tartozók, halálra váltak, mindazáltal el-hitetik vélek, hogy nincsenek veszedelmes állapatban. melybôl kôvetkezik, hogy a' Beteg, ugyan nem gondolkodik valóban lelkérûl, és az igaz penitencia-tartáſra nem erôlkôdik. De nem ezt kel az Isten-félô embernek cselekedni, hanem, jó idején meg kell a' Be-

a' Betegnek mondani, hogy veſzedelmes betegſégbe vagyon: azért valóban gondolgodgyék lelkérûl. Ha pedig ugyan halálra válik, egy-általlyában meg kell néki mondani, hogy cſak Iſten lehet orvoſa. Azért látván, hogy haſzontalan minden emberi orvoſság, valóban Iſtenéhez térjen, ſiraſſa bûneit, engeſztellye Iſtenét a' Gyonás-, Vr Vacſorája-, és, ha ſzûkſég, az Vtólſo kenet által: Es ha ezt cſelekeſzi, reménſége légyen, hogy ezt a' betegſéget, mellyet bûnejért, oſtorúl vetet réa az Iſten, el-véſzi rólla: vagy a' veſzedelmes, gyarló, álnak, és álhatatlan világból, örök bóldogságba viſzi. Ne kételkedgyék pedig, hanem bizonyoſſan hidgye, hogy, ha igazán Iſtenéhez tér, hozzá fogadgya ôtet, mivel ô-érette ſzent Vérét ſem ſzánta. Azon igyekezzék tehát, hogy tellyes életében-való reſtſégét, és fogyatkozáſit, a' kevés ûdôben

melyben még ſáfárkodhatik, helyre vigye: és valamit moſt cſelekedhetik, ſzorgalmatoſſan chelekedgye, mert az-után ideje nem léſzen. Ne hallogaſſa meg térését: mert ſokan el-kárhoztak, kik, hoſzſzú életet reménlvén, penitencia-nélkûl múltak-ki e' világból. Azt pedig bizonnyal hidgye, hogy ſoha ſem késô Iſtenhez-való térûléſe: mivel fogadáſa tartya Iſtennek, hogy, valamely órában meg-tér a' bûnôs ember, hozzá fogadgya.

Ennek-utánna, ha Teſtamentomot kel ſzerzeni, vagy egyéb kôteleſſégirûl, dolgairúl, adoſságirúl rendelni: rôvideden el-végezvén dolgát a' Beteg ember, az-után minden világi gondolatokat ki-rekeſztvén ſzivébôl, cſak lelkére viſellyen gondot. Azért, olvaſſa valaki elôtte, és maga-is a Beteg, nyelvével, vagy elméjével, mondgya a' Litaniákat, és Penitencia tartó Soltárokat:

Vagy

Vagy e' Kônyvnek, harmadik, és kilenczedik réſzében, foglalt kônyôrgéſeket: Vagy az Evangeliomból, Vrunk ſzent Halálának hiſtoriáját: Vagy egyéb aitatos, és Iſteni ſzeretetre indito dolgot. A' jelen-valók-is, néha térdre eſvén kônyôrôgjenek érette. Igy kell az Iſten-félô embernek, Betegére gondot viſelni. és nem Kereſztyénhez illendô-hogy csak jaygaſſon kiálcſon, ſirán-kozzék, a'beteg feje-felett, és teſtének mindenben kedvét kéreſſe, lelkérûl ſemmi gondot ne viſellyen.

Végezetre, mivel hogy a'Beteg ember lelkében, ſok lelki betegſégeket indit a' Sátán: és igen nehéz, hogy, a ki tellyes-életében gonoſzúl élt, betegſégében hirtelen meg-térjen; ſzûkſég, hogy a' jelen-valók, Kereſztyéni ſzeretettel bátoritcſák a' Beteget. Es ha láttyák, hogy feleſégén, gyermekin, ſapolódik, hogy ezeket árvaság-

ban, ſzegényſégben, veſzédelmes állapatban hadgya: eleibe kel adni, hogy jobmoſt maga lelkére gondot viſelni. mivelhogy, akármint tôrje-is ezzel magát, cſak magának árt, Feleſégének gyermekének ezzel ſemmit nem haſznál. Bizza Iſtenre ôket, ki kivált-képpen az árváknak ôzvegyeknek Attya, 's gond viſelôje. és azt bizonnyal hidgye, hogy az Iſtennek nagyob gondgya léſzen ezekre, kiket Sz. Vérével meg-váltot, hogy ſem ô néki. Azért, job gondot betegſégében nem viſelhet maradékira, mint ha az Iſtennel meg-békélvén, és igaz Penitenciát tartván, tiſzta ſzûbôl az ô ſzent kezeibe ajánlya ôket. mivel Sz. Dávid mondáſa, hogy ſoha nem látta, az igaz ember maradékát el-hagyatni, és Kúlduſságra jutni, Há pedig egyéb lelki rettegéſt, ketſégbeeſéſt, &c. látnának a' Betegben, a' kôvetkezendô Imádságokkal bátorithattyák.

Bû-

Bűnünk bocsánattyáért.

IRgalmaſságnak Attya, és minden vigaſztaláſnak Iſtene, ki a' Tékozló fiúnak ſok gonoſságit kegyelmeſſen meg-bocſátád: és azt parancſolád, hogy á fáradot, és meg terheltetet bűnösök hozzád fólyamiának: En tékozló, és bűnnel terhelt ſzolgád, ki ſzámtalanſzor érdemlettem az örök kárhozatot, könyörgök Szent Felſégednek, a' te véghetetlen irgalmaſságodért, a' mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak drágalátos ſzent Vére húllásáért, bocſáſd-meg bűneimet, és bűneimmel érdemlet oſtoridat, vedd-el róllam.

Szerelmes Atyám, ki örökké-való ſzeretettel ſzerettél engem, és meg nem utáltad az én háládatlan undokságomat, légy irgalmas a' te álnak ſzolgádnak.

Vram JESVS Chriſtus, ki válladra rakád

kád az én bûneimet, és Sz. Véredbôl üdvôſſéges fördôt cſinálál bûnôs lelkemnek, tiſztticſd-meg lelkemet, mellyet ſzent Halálodal meg-váltál. Ne nézd az én gonoſságimat, hanem a'te végh etetlen irgalmaſságodat. Noha bûnôs vagyok, Vram, de ugyan te ſzolgád, és fiad vagyok: te-benned bizom, te-hozzád kiáltok. Hiſzem, hogy te vagy az én Meg-váltóm, és üdvôzitôm. Hiſzem, valamit az Anyaſzentegyház-által elômbe adtál: és ebben a' Hitben, akarok itélô ſzéked-éleibe menni. Nam fogadáſod tartya, én Iſtenem, hogy ha meg-bocsátunk felebarátunknak, te-is meg-bocſátaſz nékünk. Ihon ázért, tiſzta ſzûbôl megbocſátok Vram, te-éretted mindeneknek, valakik engem meg bántottak: és kérem Szent Felſégedet, hogy igaz igireted ſzerént, bocſáſd-meg bûneimet, és vedd-el róllam oſtoridat.

Bánom,

Bánom, és ſzégyenlem, Vr Iſten hogy a' te drágalátos Szent Fiad vérével nyert tiſzta ruhát, melyben engem fel-ôltôztettél-vala a' Kereſztſég-által, meg-rútitottam. Azért, légy irgalmas Vram, nékem bûnôs ſzolgádnak, és meg ne vergj engem gonoſz érdemem-ſzerént; Ki élſz, és uralkodol ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

A' Halál félelme-ellen.

EN Vram, és én Iſtenem, noha a' teſt gyarló, és retteg a' haláltul, de kéſz az én lelkem engedni ſzent akaratodnak. Tudom, el vagyon rendelve, hogy minnyájan egyſzer meg-hallyunk, és, mint a' folyó viz, minnyájan ſzûnetlen a' halálnak vôlgyébe ſietûnk: ſem gazdagſág, ſem ſzépſég, ſem Vraſág, ſenkit meg nem ſzabadithat: és, ha moſt el-hallaſztod-is halálomat, nem ſok ûdô múlván el-jô az én órám. De oly re-

ménségben vagyok, Vrâm, hogy Atyai gond-viſeléſedből, mellyel engem teremtettél, tápláltál, és az igaz Hitben meg-őriztél, ugy rendeled az én életemnek határát, hogy, mikor lelkemnek leg-jób, és üdvösségesb, akkor véſzeſz-ki e' világból.

Azért Vram, ſzent kezedbe ajánlom az én életemet, és halálomat. Dicſirteſſék a'te neved, mind éltemben's mind hóltomban. Mert ugyan is, nem halál a' te Hiveid ki-múláſa, hanem bóldogſágnak úttya, világi haboruságok-után-való cſendeſz nyugodalom. azért, jób a' te hiveidnek kimúláſok, hogy ſem ſzületéſek napja. Nem egyéb az ember élete, hanem ſzarándokſág, és vitézkedés, mélyben nincs maradandó helyünk, és bátorságos nyugodalmunk hanem fáradsággal, rettegéſſel, és ſzámlálhatatlan nyavalyákkal, teli életünk: és cſak akkor lehet nyugodalmunk, mikor ki-mú-

lunk

lunk e' világból. Ez az oka, Vram, hogy a' te ſzerelmes ſzolgaid, nagy ſzomjúsággal várták orájokat: és gyakran panaſzolkodtak, hogy az ő ſzarándokságok meg-hoſzſzabbittatik, és halál tömlöczében-való fogságok nyúytatik. Mert, a' ki tekélleteſſen hiſzi igiretidet, és te-hozzád kivánkozik: örömeſt várja az ő oráját, és hózzádmenéſét.

Bátoricſad azért Vram, az én gyengeſégemet, és zabolázd-meg ſzent Malaſztoddal teſti félelmemet, hogy mindenben, ſzent akaratodhoz ſzabjam magamat: mert, ha ſzinte tuſakodnám-is-el-végezet tanácſoddal, ugyan nem álhatnék akaratod ellen. Adgyad azért, én Iſtenem, hogy a' mit kételen, és akaratom-ellen-is el kel ſzenvednem, azt vigan, és jó akarattal ſzenvedgyem. A' te Sz. Fiadnak halála-előtt-való rettegéſi, bátoricſanak engem: ſzent

érdemi, vigaſztallyanak engem, és az örök életnek nyugodalmára vigyenek engem. Amen.

Az örök Bóldogſágnak kivánſága.

Örvendeztem azon, a' mit hállottam, hogy az Vr házába megyünk, holot nincs ſemmi nyavalya ſemmi bánat, ſemmi ſzomorúság: mert el-törli az Iſten kóny-húllatáſinkat, és el-kergeti minden fáydalminkat. Miképpen kivánkozik a' ſzarvas a' kút-fóhóz, ugy kivánkozik az én lelkem te hozzád Vram: mert tudom, hogy nincs it maradandó váraſom Melygyónyörüſégeſek, Vram, a' te ſátorid! kivánkozik. és el-bádgyad az én lelkem a' te háylékidba. Ki ſzabadit-meg engem, e halálnak tómlóczéból és fogságából? Iay nékem, mert meg-hozſzabbittatot az én ſzarándok-

rándokságom. Kívánom hogy meg-óldoztassam, és Chriſtuſſal légyek: mert jób egy nap a' te házadban, hogy ſem ezer eſztendô e' világban.

Eôrvendezz, oh én lelkem, mert az Ur házába mégy: melyben ſemmi kiſértet, ſemmi hadakozás, ſemmi félelem nincſen, hanem cſendes, és bátorságos ôrôm; holot nincs ſemmi irigyſég, ſemmi viſzſza-vonyás, ſemmi gonoſz kivánſag. Oh áldot óra, melyben vigan éneklém én-is Szent Dávid-dal, hogy tûzôn és vizen, által-vittél engem, és nyugodalomra jutottam. Akkor én-is ôrvendeteſſen mondom a' Szentekkel: Vram Iſten, Királyokká tettél minket, és uralkodunk ôrôkkôn ôrôkké: nem ezen a fôldôn, mellyen rôvid, és múlandó minden ôrôm és birodalom, hanem amaz élôk fôldén: a' hol, ſem tudatlanságnak ſetétſége nem léſzen, mint ez Egyptom-béli homályban,

ban, mert Iſten, és a' Bárány, igaz világoſ-
sága annak a' Váraſnak: ſem nyughatatlan
kivánságok nem találtatnak, mert az Ur
mindenekben minden, és meg-réſzegit
minket Házának gyönyörűſégével. mely, an-
nyira fellyül-haladgya a' mi kivánságunkat,
hogy az a'vigaság, csak ſzivébe ſem ütközhetik embernek, mellyet Iſten kéſzitett Hiveinek.

Eörüly teis, oh én teſtem, mely a'halál-által, mint jó mag, földbe hintetel, hogy ki-keletkor ſokkal ékesben ki-ſendüly, mert moſt, rothadandó vagy, de akkor rothadatlan léſzeſz: moſt gyarló, és undok vagy, de akkor hatalmas, és dücsöſſéges léſzeſz; moſt födi vagy, akkor lelki léſzeſz. mert a' léleknek fényeſſége, gyorſasága, hathatóſsága, és meg-férthetetlen vólta, reád is ſzármazik.

Kezedbe ajánlom, én Iſtenem, lelkemet:

met: te váltottál-meg engem, Igazságnak Iſtene. Tudom, hogy az én Meg-váltóm él, és az utólſo napon fel-támadok: és iſmét bőrömben öltözvén, meg-látom az én üdvözitő Iſtenemet. Ez a' reménſég el-reytetet az én ſzivemben, és ezzel mégyek az én Vram eleibe.

A' Betegſégnek békeſéggel-való ſzenvedéſéért.

EN Iſtenem, e'világon oſtorozz, e'világon látogas csapáſiddal, csak az örökké-való jóktúl meg ne foſz, és az örök kárhozatra ne veſs. Meg-ſzoktad Vram oſtorozni, a'kit kédvedbe fogadſz, és a' nyavalyának kemenczéjében probálod a' tiéidet: Légyek azért, én Iſtenem, azok-kozzúl énis, kiket te ſzeretſz: mivel azok-közzúl vagyok, kiket oſtorozſz.

Te

Te vagy, Vram, háborúságinknak vigaſztaláſa, gyarlóságunknak erőſſége: Azert, vagy kűnnyebicſd nyavalyáimát, vagy Sz. Lelked-által erőſsicſed ſzivemet, hogy békeſséggel ſzenvedgyem látogatáſidat. Meg vallom, én Iſtenem, hogy bűneim ſzerént, nem cſak e' világi oſtoridat, de az örők kárhozatot-is meg-érdemlettem: de ne cſelekedgyél én-velem bűneim-ſzerént, hanem a' te véghetetlen irgalmaſſágod ſzerént.

Hála néked Vram, hogy az örökkéváló bűntetéſt, mellyet érdemlettem, ideig-való fáydalmokra változtattad, és, mint ſzerelmes Atyám, 's jó gond-viſelő orvoſom, oſtorozſz engem: hogy a' bűdős teſthez, és cſalárd világhoz ne bizzam, hanem hozzád téritſem minden kivánságimat, ki igaz erőſſége, és bátoritója vagy betegidnek. Adgyad én Iſtenem, hogy a' te látogatáſidat,

táſidat, oly cſendeſzen ſzenvedgyem, mint a'te hûv ſzolgaid, Jób, Tobias, Joſef, David: Es az bátoritſon engem minden nyavalyáimban, a' ki én-érettem-nagy békeſéggel ſzenvedé a' Kereſzt-fának iſzonyú kinnyát, A'mi Vrunk JESVS Chriſtus, Amen.

Más Könyörgés.

VRam JESVS Chriſtus, elő Iſtennek ſzent Fia, a' te keſerves epeſégidért, mellyek halálod-előt az Olay-fa hegyén ſzorongatának, alázatoſſan kérem Sz. Felſégedet, hogy az én utólſo, órámon, mikor a' félelem és rettegés el-fogja ſzivemet, el ne hadgy engem: hanem, a'te nagy irgalmaſságod-ſzerént, bátorits és vigaſztaly. Es, miképpen tégedet mennyei Angyal-által meg-vigaſztala Szent Atyád, engemet-is vigaſztallyon a'te Angyalod, hogy hatalmat ne vegyen raytam a' Sátan, és cſalárd kiſér-

tetivel meg ne csallyon. Erősítcsed Vram, szent haláloddal az én lelkemet, hogy semmi nyavalya, és hoszú betegség meg ne háboritcson, és ellened-való zúgolodásra ne inditcson: hanem, mindenekben szent akaratodhoz szabjam magamat, és jó neven vegyem Felségedtűl, mind az egészséget 's mind a' betegséget, mind az életet 's mind a' halált. Adgyad, hogy én-is a' testi gyarlóság ellen, tiszta szűből, és tekélletes akaratból azt mondhassam: hogy, nem az én kivánságom, hanem a' te szent akaratod légyen mindenekben, szent neved dűcsőssségére, és lelkem üdvőssségére, Amen.

Istenes halálért.

KEgyes, és irgalmas Isten, életünknek és halálunknak Vra, ki bizonyos határt vetettél az ember életének, és megszám-

ſzámláltad napjait, mellyek hamar el-múlnak, mint az árnyék vagy vékony fûſt: és hamar meg-ſzárad a' mi teſtünk, mint a' le ſzakaſztot virág. A te ſzerelmes Szent Fiadnak keſerves halálaért kérlek, âdgy Oly lelki világoſſágot az én ſzivembe, hogy meg-iſmérvén ſzarándokſágomat, ſzünetlen eſzemben forgaſſam ki-múláſomnak oráját: és, néked igazán ſzolgálván, ugy kéſzûlyek halálomhoz, hogy minden órában kéſzen, és vigan várjam el váláſomat, és e' nyavalyás tömlöczből-való ſzabaduláſomat. Ne találljon engem az én órám véletlenûl, és álmoſſan, hanem kéſzen, és vigyázva.

Tarcſad-meg én Iſtenem, Sz. Fiadnak drágalátos Véreért, az igaz Hitet végig bennem. Erôſitcſed gyarlóſágomat, moſt, és minden ûdôben, de kivált-képpen halálom oráján, a' te tôrvényednek álhatatos meg-tartásában: hogy, a' teſti fáydal-

mak és rettegéſek, az Eördög álnakſága, és e'világ csalárdſága, el ne ſzakaſzſzon engem tőlled, kétſégbe eſéſre, káromláſra, és egyéb gonoſságra ne vigyen; Es, mikor minden világi ſegétſégtűl el-hagyatom, mikor erőm el-ſzakaſzkodik, el ne hadgy Vram engem, hanem őrizz és óltalmazz ſzárnyad-alat.

Oltalmazz Vram engem, a' véletlen és hirtelen haláltűl: és a'te végbetetlen irgalmaſságodért, mellyel hozzád fogadád a kereſzt fán meg-térő latrot, adgyad, hogy halálomnak előtte, igaz penitencia-által, bűneimből ki tiſztűllyak: az én Eűdvözitőmnek drágalátos ſzent Teſtében réſzesűllyek: és halálom oráján, csendeſz és békeſséges lelki iſmérettel, ſzent kezedbe ajánlván lelkemet, az örők bóldogſágban réſzes légyek: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak ſzent halála-által. Amen.

Ha-

Halálra itélt ember kő-nyőrgéſe.

IRgalmas kegyelmes Iſten, ki a'te végheteten bőlcſeſégeddel; válaſztott Hiveidet cſudálatos-képpen vezérled, légyen áldot a' te ſzent neved mindenekben. Tudom, én Iſtenem, hogy az én úndok bűneimért, meg-érdemléttem, nem cſak a' teſti halált, de az őrők kárhozatot-is: mert ſzámtalanon, kiſſeb vétkekért, mind teſtekben lelkekben őrőkké el-veſztek. De te, irgalmaſságnak Attya, mind ez oráig vártál engem: és, mikor a' gonoſságban el-merültem-vólna, nem ſzenvedted, hogy ellenſégimtűl, vagy véletlen nyávalyátul, hirtelen, penitencia tartáſ-nélkűl meg-halnék, mint ſokan egyebek: hanem, űdőt adtál bűneim ſiralmára: és azt is meg-engedted nékem, a' mit nagy fohászkodva kivánt

Dávid

Dávid Proféta, hogy halálom oráját megjelentetted nékem, hogy e' világi gondolatoktúl el-ſzakaſztván elmémet, az én utólſo bay-viváſomhoz kéſzůlnék.

Légyen áldot, Vram, a' te neved, ki az én bůneimet, e' világon akarod oſtorozni, hogy az őrők kárhozattúl meg-ſzabadics engem. Es, mivel ez a' te ſzent akaratod, háladáſſal véſzem látogatáſodat, cſak hogy, én Vram's én Iſtenem, ki a' latrok-kőzőt, nagy gyalázattal és ſzidalommal megfeſzitettél én-érettem: adgyad, hogy cſendeſzen, és békeſeggel ſzenvedgyem a' meg-érdemlet halált, és elégedgyék-meg a' te mélto haragod, ezzel az én kinommal.

Emlekezzél, én Eůdvőzitő Iſtenem, halálod-előt-való véres veritékedrůl, a' gyarló teſtnek rettegéſirůl, és bátoritcſad az én gyarlóſágomat: hogy bůneimért, és

Igaz-

Igazságodnak meg-elégitéséért, örömest szenvedgyem ezt a' halált, mely igaz életre való úttya az én lelkemnek.

Oh, mint akarnám, én Istenem, ha ezt a' halált, nem az én bűneimért, hanem az Igazságért, a' Keresztyén hitért, a' te szent nevedért szenvedném! De mivel erre mélto nem vóltam, és az én bűneimmel sokakat, gonosz példá-által, meg-botránkoztattam: Engedd, hogy az én halálom-által, sokan ki-tisztúllyanak vétkekből. Vedd jó illatú áldozatúl, Vram, ezt az én szenvedésemet: és miképpen a' veled meg-feszitet Latornak, halála oráján meg-kegyelmezél, légy irgalmas kegyelmes énnekem-is szegény bűnös szolgádnak. Amen.

Sz. BRI-

Sz. BRIGYINANAK, igaz Penitencia-tartáſért, és bóldog ki-muláſért, XV. aitatos Imádsági.

I.

O H JESVS Chriſtus, ſzeretôidnek ôrôkké-valô, édes gyônyôrûſéges ôrôme: minden kivánságot, és vigaságot fellyûl-haladó vigasága: bûnôsôknek élete, és ſzeretôje: ki valóban meg-bizonyítád, hogy a' te gyônyôrûſéged, emberekkel-való nyájaskodásban vagyon, midôn érettünk emberré lôl az ûdôknek utóllyán. Emlekezzél meg, kérlek, a' te ſzent Teſtednek kinnyairúl, mellyeket ſzenvedtél, Iſtentûl el-rendelt halálod oráján. Emlekezzél azo-

azokrúl a' keſerves epeſégekrúl, mellyeket lelkedben érzettél, midón, az Vtólſo vacſorán Tanitványid lábait moſogatván, ſzent Teſtedet Véredet véllek közléd: és-ôket kegyeſſen vigaſztalván, jövendô kinſzenvedéſidrúl tudósítád. Emlekezzél továbbá, azokrúl a' rettegéſekrúl, bánatokrúl, és ſzorongatáſokrúl, mellyeket gyenge tagaidon, a' meg-feſzitéſnek kinnya elôt ſzenvedtél: midón a' kertben, véres veritékedután, Tánitványodtúl el-árúltatál, válaſztot népedtúl meg-fogatál, hamis, tanúktul vádoltatál, három hamis Biráktúl itéltetél: az Iſtentúl válaſztot Várasban, Húſvét napján, életednek virágzó ifiuſágában, ártatlanúl halálra karhoztatál: tulaydon ruháitúl megfoſztatál, idegenek ruházattyában ôltöztetél: ſzemed és orczád bé-kötöztetve, nyakon veretél, arczúl cſapdoſtatál, megoſtoroztatál, tövis koronával koronáztatál,

a' te ſzent fejed náddal vereték, és egyéb ſzámlálhatatlan káromláſokkal illettetél. Ezeknek, Vram Iſtenem, a' te feſzitéſed-elôt-való kin-ſzenvedéſidnek emlekezetiért, kérem Szent Felſégedet, adgy ki-múláſom-elôt, bûneimrûl-való igaz tôredelmeſſéget, tiſzta gyonáſt, mélto elég-tételt, és minden bûneimnek bocsánattyát. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

II.

O H JESVS, e' világnak Teremtôje, kit ſemmi mérték igaz kôrnyékkel bé nem foglalhat, ki markodban hordozod e' fôldet: emlekezzél-meg, kérlek, ama' te keſerves fáydalmidrúl, mellyeket ſzenvedél, midôn a' Sidók, ſzentſéges kezeidet meglyuggatván, tompahegyû ſzegekkel Kereſzthez ſzegezték, nagy erôvel ki-nyuytóztatván: lábaidat-is kemény ſzegekkel ſzaggaták,

gatták, és ſzent teſtedet kegyetlenûl a' kereſzt-fán ugy ki-terjeſzték, hogy meg-merevedvén gyenge teſted, minden cſontaidnak egybe ragaſztáſi, és forraſztáſi el-ſzaggattatnának: Kérem Szent Felſégedet, ezért a' drágalátos keſerves kín-ſzenvedéſidnek emlekezetiért, öncſed ſzivembe a' te félelmedet, és ſzerelmedet. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvöz-légy, &c.

III.

O H JESVS, mi Mennyei Orvoſunk, emlekezzél meg, a' ſok vereſégek-miatt el-ſzakadott erôtlenſégidrûl, Sebeidnek kék helyeirûl, és ſzivednek bánatirûl: mellyeket, a' magos Kereſzt-fán fel emeltetvén, ſzenvedtél meg ſzaggattatot tagaidban, mellyekközzûl cſak egy ſem maradot éppen: ugy hogy, ſemmi fáydalom nem találtatnék haſonló a' te fáydalmidhoz, mi-

dôn tetétûl-fogva talpig, egéſſég és épség nem vólt benned. És mindazonáltal, fáydalmidrul el-feletkezvén, Sz. Atyádnak kegyeſſen kônyôrgôttél tulaydon ellenſégidért, mondván: Atyám, bocſáſd meg nékik, mert nem tudgyák mit cſelekeſznek Ezért az irgalmaſságért, és fáydalomért, engedd Vram, hogy ezek a'te keſerves kinſzenvedéſidnek emlekezeti, légyenek ez én bûneimnek tellyes bocsánattyára. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy Maria, &c.

IV.

OH JESVS, Angyaloknak igaz ſzabadsága, gyônyôrûſégnek Paradicſom kerte: emlekezzél-meg arrúl a'bánatrúl, mellyet ſzenvedél, midôn a'te ellenſégidtûl, nem kûlômben, mint a'fene oroſzlányoktul, kôrnyûl vétetél, nyakon veréſekkel, pôkdôſéſekkel, kôrômſéléſekkel rugdo-

rugdoſáſokkal, és egyéb hallatlan kinokkal illettetél. Ezekért Vram, a'kin-ſzevedéſekért, és egyéb káromló gyalázatidért, mellyekkel téged illetének ellenſégid, kérem Szent Felſégedet, hogy ſzabadíts meg engem, az én láthato és láthatatlan ellenſégimtûl: és helyhezteſs ſzárnyad árnyékaalá, hogy amaz örökké-való jóknak bővelkedő földére juthaſſak. Amen. Mi Atyánk, &c. Eűdvöz-légy, &c.

V.

O H JESVS, örökké-való ſzerelemnek fényes tükőre, emlekezzél-meg arrúl a' ſzomoruságrul, mellyet ſzenvedtél, midőn láttad a'te tiſztaságos Iſtenséged tükőrében a'te kin-ſzenvedéſed érdeméért kiválaſztottak üdvöſſégét, és a pokolra-vetendőknek magok gonoſzságából ſzármazot, örök veſzedelmeket. Emlekezzél-meg, a'

te

te véghetetlen irgalmaſságodnak tengerérûl, mellyel mi raytunk kétſégbe eſteken, és el-veſzet bûnôsôkôn, halálod oráján ſzived meg-eſett, és mellyet a'kereſzt-fán függô Latorral kôzlél, mondván: Ma velem léſzeſz Paradicſomban. Kérem te Sz Felſégedet, Vram JESVS, ez-által a'te kegyelmeſſéged-által, tegy irgalmaſságot én-velem-is halálom oráján. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

V I.

O H JESVS, ſzerelmes Királyunk, és tekélletes jó barátunk: Emlekezzél-meg arrul a'bánatrûl, mellyet ſzenvedtél, midôn mezitelen, nagy kínokban és ſanyaruſágokban kereſzt-fán függôttél: mikor minnyájan a'te barátid, és iſmerôid, távul állottak tôlled, és egy vigaſztalód ſem vôlt az eggyetlen egy Szûléd kivûl, mellyet, meg-

meg-epedet keserűségében, Tánitványodnak ajánlál. Kérlek téged, kegyes JESVS, ama' fáydalomnak hegyes-töréért, mely akkor szent Szűléd lelkét meg-szággatta, hogy én-raytam-is essék meg szived, minden testi és lelki nyomoruságimban: és adgy vigasztalást háboruságimnak idején, leg-tőképpen pedig, halálomnak oráján. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eűdvőz-légy, &c.

VII.

OH JESVS, aitatosságnak ki-meríthetetlen kút-feje, ki a' te szivednek mélységéből, a' Kereszt-fán, mondád: (Szomjuhozom,) tudnia illik, a' mi üdvősségünket: Gyúycsd-fel, kérünk, a' miszivünknek kivánságit, minden tekélletes jószágos erkölcsökre: és a' testi kivánságoknak szomjuságát, e' világi gyönyörködésnek lángját, hidegicsd, és ólcsd-meg bennünk.

nûnk. Amen. Mí-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

VIII.

OH JESVS, ſzivûnknek édeſſége, lelkûnknek ki-mondhatatlan vigaſſága: az eczetnek és epének keſerû-vóltáért, mellyet mi-érettünk meg-kóſtoltál, engedd nékûnk halálunk oráján, Sz. Teſtednek vérednek meltó vételét, lelki nyavalyáinknak el-tá-voztatására és ſzivûnk vigaſztalására, Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

IX.

OH JESVS, lelkûnknek tekélletes-ôrôme, emlekezzél-meg azokrúl a' fáidalmokrúl, és lelki ſzorongatáſokrul, mellyeket ſzenvedtél, midôn halálodnak keſerûſége, és a' Sidóknak ingerléſe miat. nagy fel-ſzóval kiáltád, hogy Sz. Atyádtúl el-ha-

el-hagyattál, mondván: En Istenem, miért hadtál-el engemet? Ezekért a'lelki fáydalmidért, kérem Szent Felségedet, hogy a'mi szomoruságinkban, és keserûséginkben, el ne hagy minket, mi Vrunk JESVSVNK. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

X.

O HIESVS, Alfa és Oméga', élet, erôsség, és tekélletesség: emlekezzél meg, hogy tetétûl-fogva talpig, magadat kin-szenvedésidnek vizébe be mártottad. A'te sebeidnek hoszszú és széles-vóltáért, tanicf-meg engem szent parancsolatidnak igaz szeretetbôl-való meg tartására, ki a'bûnnek mélységébe tellyességgel bémerûltem. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

XI.

O HIESUS, Irgalmasságnak feneketlen tengere, kérem Szent Felségedet, drágalátos szent sebeidnek mélységiért, mellyek által-hatották csontaidnak velejét, testednek és szivednek belső részeivel egyetemben; engemet, ki bűneimben el-merültem, tisztics-ki minden álnakságimból, és reyts-el Sz. Sebeidnek mélységes reytekibe haragod-elől, mind addig, mig el nem-múlik bűneim-ellen fel-gerjedett haragod. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eűdvőz-légy, &c.

XII.

O H JESVS, Igazságnak tűkőre, eggyességnek jele, szerelemnek kötele, emlekezzél-meg a' te sebeidnek meg-számlálhatatlan sokaságirúl, mellyek-miat, tetétűl-fogva talpig, nem találtatot épség

szűz

ſzűz teſtedben, mely, drágalátos ſzent vérednek ki-omlásával, tellyeſſéggel bé vólt boritva. Kegyes IESUS, mit kellet egyebet cſelekedned, a' mit meg nem cſelekedtél-vólna? Ird bé kérlek, kegyes IESVSom, a' te ſzent Sebeidet drágalátos Véreddel, az én ſzivembe, hogy azokban olvashaſſam fáidalmidat, és háladásban végig meg-maradgyak. Amen. Mi-Atyánk,&c. Eűdvőz-légy,&c.

XIII.

OH JESVS, erős Oroſzlány, halhatatlan és győzhetetlen Király, emlekezzél meg a' te fáydalmodrúl, mellyet ſzenvedtél, midőn ſzivednek és teſtednek ereje tellyeſſéggel meg-fogyatkozék benned: és meg-haytván ſzent fejedet, nagy felſzóval mondád, hogy immár mindenek Bétellyeſittettek. Ezekért, Vram IESVS

a' te fáydalmidért, és ſzomoruságidért, légy irgalmas nékem, ûdômnek utólſo bé-tellyeſitéſekor, mindôn lelkem ſzoroſságban, érzékenyſégim háboruságban léſznek. Amen. Mi-Atyánk,&c. Eûdvôz-légy, &c.

XIV.

OH JESVS Chriſtus, felſéges Atya Iſtennek eggyetlen egy Fia, és az ô Iſteni állattyának ábrázattya: emlekezzél-meg ama' te ſzorgalmatos kônyôrgéſedrûl, mellyel Szent Atyádnak ajánlád lelkedet, mondván: Atyám, kezedbe ajánlom lelkemet. Iuſſon eſzedbe, hogy teſted megſzakadván, irgalmaſſágodnak belsô réſzeit ki-nyilatkoztatván, váltságunkért nagy-kinokban meg-halál. Ezért a' drágalátos-ki-múláſért, kérlek téged Szenteknek Királlya, erôſsits engem, az Eôrdôgnek, Világnak, Teſtnek és vérnek tuſakodáſi-, in-

cſelke-

cſelkedéſi ellen, hogy meg-halván a' teſtnek, néked éllyek: és ki-múláſomnak utólſo orájan, fogadd magadhoz hozzád-menendô ſzarándok és ſzám ki-vetet lelkemet. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz-légy, &c.

X V.

OH JESVS, igaz és gyûmôlcsôs-Szôlô-tô: emlekezzél a' te bôvſéges ki-folyó mértekkel ôntôtt Szent Véred hullásárul, mellyet te, mint a' ſzôlôbûl ki-ſatúlt muſtot, bôvſégeſſen ki-ontál, midôn a Kereſzt fán, cſak egyedûl magad a' prôsôlô ſatút nyomád, és ama' kegyetlen katona-dárdajával által-ûtôtt ſzent ôldaladbúl, mireánk vért és vizet ôntél, ugy annyira, hogy cſak egy cſép vér ſe maradna benned: és végre, mint Mirrábul ôſzve kôtôtt kéve, magaſſan fel-fûggeſztetél: holot a' te gyenge teſted meg-hervadot, belsô tagaid-

nak nyers vólta meg-száradot, csontod veleje a sok fáydalmak miat tellyességgel kiaszott-vala. Ezért a'keserû kin-szenvedésedért, és drágalátos szent Véred ontásáért, légy irgalmas kegyelmes nékem, édes IESV Som, és fogadd hozzád ki-múlásom oráján lelkemet. Amen. Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz légy, &c.

Ezeknek be-fejezése.

O Hén édes Vram IESVSOM, sebesicsd-meg az én szívemet, hogy a'penitencia-tartásnak és szerelemnek kônyhúllatási, légyenek nékem kenyerem eyjel és nappal. Térits engem tellyességgel magadhoz, hogy az én szivem, mind ôrôkké lakó-helye légyen Felségednek: magamviselése, kedves légyen elôtted: életemnek vége oly légyen, hogy az árnyék világból kimúlásom-után, méltónak találtassam, ki

Felsé-

Felségedet a' több Szentekkel, örökkön örökké a' mennyei boldogságban dicsírhessem, áldhassam, imádhassam. Amen.

Végezetre, Előt Mi-Atyánk után, mond e'következendő Könyörgést.

OH Vram JESVS, Christus, élő Istennek szent, és eggyetlen egy Fia, azzal a'tüzes szerelemnek lángjával, mellyel ennyi fáydalmakat, és sebeket szenvedtél a' te gyenge és ártatlan testedben: eresztd szent szined-eleibe ezeket az én könyörgésimet, és légy irgalmas én-nékem meg-nyomorodot szolgádnak. Légy mind elevenek-nek, és hóltaknak kegyelmes, és adgy örök életet nékünk,

Amen.

CHRI-

CHRISTVS KINszenvedésének emlekezetirűl.

VR Isten, tekincs kegyelmes szemeiddel az én bűnös lelkemre, mellyért a' mi Vrunk és Meg-váltónk, a' kőzben járo IESVS Christus, nem általlá bűnősők kezébe esni, és a' Keresztnek kínnyát szenvedni. őrizz-meg minket Vr Isten, őrők-kévaló békeségben, kiket a' te Szent Kereszted-által meg-váltottál. Imádunk téged, és hálákat adunk néked Vram JESVS Christus, mert a' te szent halároddal meg-váltottál minket.

I. Vram.

CRVCIFIXVS.

MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

I.

VRam JESVS Chriſtus, Atya Iſtennek ſzent Fia, emberi nemzetnek teremtő és Meg-válto Iſtene: végheteten hálákat adunk néked, hogy mi-érettünk bűnös fiaidért, Meny-országból földre ſzállál, ſzűznek méhében emberi teſtbe öltözél, iſtállóban ſzületél, és mi-érettünk harminczhárom eſzendeig, ſok fáradſágokat, gyalázatokat, üldözéſeket ſzenvedél.

Dicsírjenek téged én Iſtenem, minden állatok, ki a' te pártos ſzolgaidnak váltſágaért, halálodnak-előtte nagy ſzomoruſágokat, és halálnak félelméből ſzármazot vonakodáſokat ſzenvedél, véres' veritékeddel a' földet meg-feſtéd, tulaydon Tanitványodtúl el-árúltatál, a' Sidóktúl mint nyilván-való gonoſz tévő meg-fogatál, Annas házában arczúl cſapdoſtatál, Caifáſtól

meg csúfoltatál, hamis tanúktul vádoltatál, és sok pökdösések-, gyalázatos szidalmazások-után, Pogányok kezébe adatál, Herodestûl bolondnak iteltetél, Pilátustól meg ostoroztatál, tövis koronával koronáztatál, és sok káromlásokkal meg-terheltetél.

Aldot légy, én Meg-vált Istenem, ki én-érettem válladra véd a' Keresztfának terhét, hogy az én bûneimnek el-viselhetetlen súllyát, le vennéd nyakamrúl: Calvária hegyén mezitelen vetkeztetél, hogy az én éktelenségimet béfödöznéd: Keresztfához szegeztetél, hogy az én feslet szabádságom meg-zaboláztatnék; Latrok-közöt fel-emeltetél, hogy engemet a' latrok kinyától meg-szabaditanál: eczettel és epével szent szájad meg-keserítteték, hogy az én torkosságomat meg-orvoslanád: Sz. öldalad által-vereték, hogy az én szivem-

nek

nek titkos álnaksági meg-tiſztittatnának.

Eûdvôz-légy, minden teremtett-állatoknál bôcsûlletesb ſz Fô, mely én-erettem tôviſſel koronáztatál, és náddal veretél.

Eûdvôz légy, én Vramnak bôcsûlletes ſzent Orczája, mely én érettem megpokdôſtetel és meg-czapdoſtatál.

Eûdvôz-légy, én kegyes Meg-váltómnak kegyelmes két Szeme, mely én-érettem ſok kôny-hûllatásban úſztál.

Eûdvôz-légy ſzentſéges Száy, mely én-érettem epével és eczettel meg-keſeredél.

Eûdvôz-légy én Iſtenemnek ſzent Fûle, mely én érettem ſok ſzidalommal és gyalázatokkal terheltetél.

Eûdvôz-légy Chriſtuſnak ſzent Nyaka, és Háta, mely én-érettem meg-nyakaztatál, és meg-oſtoroztatál.

Eűdvőz-légy, én Vramnak ſzent Keze, Lába, mely én-érettem vaſ-ſzegekkel meg-lyuggattatál.

Eűdvőz-légy Chriſtuſnak ſzent Oldala, mely én-érettem dárdával meg-ſzaggattatál.

Eűdvőz-légy én Iſtenemnek ſzent Térde, mely én-érettem az imádſágban meg-kopál.

Eűdvőz-légy Chriſtuſnak egéſz Teſte, mely én-érettem meg-ſebeſedtél, meghóltál, és el-temettettél.

Eűdvőz-légy drágalátos Sz. Vér, mely az én bűnőm bocsánattyáért ki öntetél.

Eűdvőz-légy Chriſtuſnak ſzent Lelke, mely Atya Iſtennek kezébe ajánltatál.

Ezekért Vram, a'te keſerves Kinaidért, drágalátos ſzent Véred húllasáért, kérlek, óldoz-meg engem az én ſok bűneim-

neimnek kôtelibôl, ſzabadicſ-meg az Eôrdôgnek tôribôl, óltalmazz minden teſti lelki veſzedelmimtûl. Minden gondolatimat, és igyekezetimet vezérellyed, hogy kedveſek légyenek elôtted: ôregbitcſed bennem ſzerelmedet. Adgy tekélletes álhatatoſſágot ſzolgálatodban, hogy, halálom oráján ſzent kezedbe ajánlván lelkemet, keſerves kin ſzenvedéſidnek érdeméért, az ôrôk bóldogságban réſzesûllyek: Ki élſz, és uralkodol mind ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

II.

VRam IESVS Chriſtus, ki véres veritéked-után, el-árúltatál, meg-fogatál, meg-pôkdôſtetél, meg-cſapdoſtatál: adgyad ſzent malaſztodat nékûnk, hogy a'te ſzerelmednek tûze fel-gerjedgyen ſzivûnkben: és a'te nevednek dûcsôſégéért, min-

den gyalázatot, és árúltatáſt cſendeſzen, ſzenvedgyünk, és az örök dücsöſſégre juthaſſunk.

Vram JESVS Chriſtus, ki a' gonoſz Birák-elöt, ſok hamis tanúktúl vádoltatál, és orczád bé-fedve meg-cſufoltatál, meg-cſapdoſtatál a' mi kevélyſégünkért: Adgyad, hogy ſzenvedéſidnek emlekezetivel mindenkor fel-fegyverkezve légyünk, és a' te hatalmas eröd-által, minden ellenſéginket meg-gyözvén, böldogságodba juthaſſunk.

Vram JESVS Chriſtus, ki Pilátus elöt bárſonban öltöztetél, töviſſel koronáztatál, meg-oſtoroztatál, halálra itéltetél, ſzent vállaidon a' Kereſzt-fának terhét viſeléd: Adgyad, hogy én-is te utánnad, a' Penitenciának kereſztit hordozzam, és az itélet napján te-általad, az örök halálnak ſententciáját el távoztaſſam.

Vram

Vram JESVS Chriſtus, ki mi-érettünk mezitelen Kereſzt-fára emeltetél, és reménſéget adál bûneink bocsánattyára, irgalmaſſan hozzád fogadván a' veled megfeſzittetet latrot: Adgyad, hogy a' te Kinſzenvedéſedet, mindenkor ſzivünkben hordozzuk a' bûnöknek nyilai-ellen, és ſzent Sebeidnek erejét érezzük lelkünkben mindenkor.

Vram JESUS Chriſtus, ki a' Kereſztfán eczettel, és epével kináltatál ſzomjuságodban: nagy kiáltaſſal lelkedet ki bocsátád: foglyaidnak-ſzabaduláſokért poklokra ſzállál: Engedd, hogy halálomnak orájján, bûneim fogságából meg-ſzabadúllyak, és, minden ellenſégimen gyözedelmet vévén, örömedbe juthaſſak.

Vram JESVS Ckriſtus, kinek ſzent Oldala kegyetlen dárdával meg-ſzaggattaték, és váltságunkra 's tiſztuláſunkra, Vér

és-

és Viz folya-ki sebedből: Engedd, hogy szivünk keménysége, szent Halálodnak emlekezetivel meg-rontassék: hogy, a'kik Véred hullásával meg-váltattunk, minden bűneinkből ki-tisztúllyunk: és téged dücsőssségedbẽ láthassunk menyégbẽ, kiñek keserves kinnyairúl emlekezünk e'földön éltünkben.

Vram JESVS Christus, ki estve a' Kereszt-fárul le-vétetél, és koporsóban harmad napig nyugovál: engedd, hogy szent Halálodnak érdeme-által, minden veszedelmektül, és az örök haláltul megszabadúllyunk: Ki élsz, és uralkodol mind örökkön örökké. Amen.

III.

KEgyes és kegyelmes Meg-váltóm, ki a'te keserves kináid közöt, a'Kereszt-fán hétszer szóllál: és azt akarád, hogy utólso szavaid mindenkor szemünk-elöt hordoz-

hordoznók: kérlek téged, hogy Hét mondáſid ereje-által, bocsáſd-meg nékem, valamiben a hét fő vétkekkel meg-bántottam Sz. Felſégedet.

Adgyad én Iſtenem, hogy, miképpen te azon kéréd Sz. Atyádat, hogy meg kegyelmezzen bohéridnak: én is a'te ſzerelmedért, tiſzta ſzûből meg-bocsáſſak mindeneknek, kik én-ellenem vétkeztek.

Es miképpen a'Latornak azt igiréd, hogy ma veled léſzen paradicſomban: azon képpen vezérellyed oly módon az én életemet, hogy halálom oráján nékem is azt mondgyad, hogy Veled léſzek az örök bóldogságban.

Es, a' mint ſzerelmes Szûlédnek azt mondád: Aſzony, ihon a'te fiad: azonképpen engemet-is, Szent Anyádnak ajánlván, óltalmazz minden ellenſégimtûl.

Miképpen ſok kin-valláſidnak ſanya-

rúsági-kőzőt, Szent Atyádhoz folyamál, és azt mondád: En Iſtenem, én Iſtenem, miért hadtál-el engem? Adgyad, hogy énis azonképpen, minden nyavalyáimban csak hozzád folyamlyam, és tőlled várjam óltalmomat, mint ſzerelmes Atyámtól.

Te Vram, én-érettem ſzomjuhozván, azt mondád kin-valláſid-kőzőt, hogy Szomjúhozol: Gerjeſzſze-fel én bennem ez a'te ſzomjuságod, ſzerelmedet, hogy mindenkor tégedet, élő viznek forrását, ſzomjúhozzalak.

Es miképpen à' te Atyád kezébe, ajánlád halálod oráján lelkedet: ugy énis utólſo órámban, tellyes ſzűvel kezedbe ajánlyam lelkemet.

Végezetre, miképpen te mindeneket tekélleteſſen véghez vivén, valamiket Sz. Atyád parancſolt, utólſo ſzódban bizonyságót től, hogy mindenek bé-tellyeſedtek:

ſedtek: ugy a' te ſzent nevedért, adgyad, hogy mindenekben akaratodſzerént rendellyem életemet: és halálomnak-utánna, a' te ſzenvedéſid jutalmában, az örök Bóldogſágban réſzes légyek.

A M E N.

HETEDIK RESZE.

KŐSŐNSEGES IOKERT KÖNYŐRGESEK.

Mikor Hadakkal oſtoroztatunk.

I. Könyörgés.

Örök mindenható Vr Iſten, irgalmaſságnak Attya, és ſzeretetnek Iſtene, tekincs kegyelmes ſzemeiddel a' Kereſztyenſégre: veddel róllunk haragodat, és boſzú-állo oſtoridat. Szánd-meg Vram, a' te kiſded nyájad-

SALVATOR MVNDI.

MUZEUM
KÖNYV-
TARA

ájadnak rómlását: bocsáſd fûleidhez a' megnyomorodottak ki-altását: engeſztellyen meg téged, a' mi Meg-váltónknak ki ontot ſzent Véred.

Meg-érdemlettûk Vram, mind ezeket a' te csapáſidat: mert vétkeztûnk ellened: el-ſzakadtunk tôlled igaz életnek forráſától, ſzabadságunknak és békeſégûnknek óltalmazojától: ſzent akaratoddal ellenkeztûnk: meg-vetettûk parancſolatidat, mellyekrûl azt mondottad-vala, hogy meg óltalmaznak minket ha meg-tartyûk ezeket, ha pedig meg-vettyûk, fegyvered eméſzt-meg-minket.

De te, kegyes és kegyelmes Atyánk, emlekezzél a' te régi jo-vóltodrúl, és ezekkel a' te oſtoriddal ébrezd-fel a' te néped lelkét, hogy meg-iſmérjûk bûneinket: és ki térvén gonoſságinkból, alázatos lélekkel, tôredelmes ſzûvel, engeſztellyûk felgerjedet haragodat. Kön-

Könyörüly Vram a' te népeden, mellyet drága szent Véreddel meg-váltottál. Vétkeztünk Vram ellened-és érdemünk-szerént látogatsz minket. De imé hozzád térünk, és alázatossan könyörgünk, hogy ne cselekedgyél velünk érdemünk-szerént: hanem, irgalmasságod-szerént, roncsd-meg a' reánk-törö ellenség szándékát, kiért szent nevedet dicsírjük örökkön örökké. Amen.

II. Könyörgés.

SEregeknek Vra, ki a' Hadakat vezérled, és benned bízóknak üldözöit hatalmas kezeddel meg-rontod: segéllyed a' te irgalmasságodhoz folyamó szolgaidat, hogy ellenségink dühösségét lenyomván, véghetetlen háladással dicsírjük szent nevedet.

Adgy bekeséget Vram, mi-üdünkben: mert nincs egyéb ki mi-érettünk hadakoz-

dakozzék, hanem csak te, mi Vrunk és Istenünk.

Vr Isten, kitül származnak a' szent kivánságok, jó tanácsok, és tekélletes cselekedetek: adgy a' te szolgaidnak oly békeséget, mellyet e' világ nem adhat, hogy a' mi szivünket parancsolatidban foglálván, ellenségünk félelmétül meg-menekedgyünk, és a'te szárnyad arnyéka-alat csendességben éllyünk.

Vr Isten, te tudod, hogy mi, az emberi gyarlóság-miat, ennyi sok veszedelmek-közôt bátorságosok nem lehetünk: adgy azért nékünk: testi és lelki erôt, hogy a' mit bûneinkért szenvedünk, hatalmas segétségeddel gyôzedelmessen viselhessük.

Békeségnek, és szeretetnek Istene, kinek ismèreti igaz élet, és szolgálattya igaz uraság: ôrizd a' te szolgaidat minden háboruságoktúl, hogy a' kik benned bizunk,

zunk, ellenſégek fegyverétûl meg ne eméſzteſſünk.

Békeſég ſzeretô Iſten, ki a' hadakat el rontod, kitûl ſzármazik az igaz eggyeſſég és békeſég: óltalmazd Hiveidet minden ellenſégek gonoſz ſzándékátul, hogy cſendeſz békeſégben-vigan, és bátran ſzolgállyanak te Sz Felſégednek.

Eôrôk mindenható Vr Iſten, ki az egeket, és fôldi állatokat, gond-viſeléſeddel vezérled és igazgatod: halgaſd-meg kegyelmeſſen a' te néped kônyôrgéſét, és adgyad mi ûdônkben békeſégednek cſendeſſégét.

Vr Iſten, benned-bízóknak erôs gyámolya: halgaſd-meg kegyelmeſſen kônyôrgéſinket: és, mivel nállad-nélkûl mindenekre elégtelen az emberi gyarlóſág adgyad ſzent Malaſztodat, hogy a' te parancſolatidnak úttyaiban, mind akaratunkal, 's mind

's mind cſelekedetünkel néked kedveskedgyünk: mert ſemmi háborúſág nem árthat nékünk, ha ſemmi vétek nem uralkodik raytunk.

Emlekezzél-meg, Uram, a te Szent Fiadnak teſtamentomárul, ki Születéſekor békeſéget hirdettete Angyali-által: és meny be menetekor békeſéget hagya nékünk örökſégül. és öriz-meg minket békeſéges cſendeſſégben.

Eörök mindenható Ur Iſten, kinek kezében vagyon minden oſzágok birodalma, tekincs irgalmas ſzemeiddel a' Kereſztyének ſegétſégére: és a' magok erejében dicſekedö Pogányokat, és Tévelygöket, roncſd-meg hatalmas kezednek erejével: hogy mind e' világ meg-iſmérje, hogy te vagy a' ki mi érettünk hadakozol.

Vr Iſten, ki hozzád-téröknek fohászkodáſit, és keſeredetteknek kivánſágit,

meg nem utálod: halgaſd-meg kegyelmeſſen könyörgéſünket, mellyel hozzád kiáltunk inſégünkben, és roncſd-meg minden teſti lelki ellenſéginkincſelkedéſit: hogy ſemmi ellenkezéſekben meg ne győzeſſünk, de ki ſzabadúlván minden veſzedelmekből, mélto háladáſſal, dicſirjünk ſzent nevedet: A' mi Vrunk IESVS Chriſtuſáltal. Amen.

III. Könyörgés.

VEghetetlen irgalmaſságnak Iſtene, ki haragodban ſem feletkezel-el kegyelmeſſégedrűl, noha ſzáma nincſen ſok gonoſſáginknak, mellyekkel téged haragrá inditottunk, és a' Pogány-nemzet-általvaló oſtoridat érdemlettük: Mindazáltal, a' te nagy irgalmaſságodért kérünk téged, hogy gonoſságinkat magad oſtorozzad Atya kezeddel, és ne adgy vérünk ſzomjuhozó

zó Pogány kézbe. mert jobb nékünk irgalmas kezeidbe akadnunk, hogy-sem Pogány torkába.

Erôtlenek vagyunk Vram, mert a'mi vétkeink el-vették szivünket, bátorságunkat, és erônket. Reánk tellyesedet a'Moyses által iratot fenyegetésed: és, mivel nem szolgáltunk hiven néked, el-fogyatkoztunk, és el-kevesedtünk sok oltorozásidkôzôt.

De irgalmas kegyelmes Isten, tôrôldmeg egyszer a'te véres fegyveredet: tedbé hüvelyébe, ellenünk ki-vont éles-tôrôdet: elegedgyél-meg Vram, ennyi inségünkel. Ne nézd a'mi gonoságinkat hanem, a'ki Abrahámért, és Isákért könyörûlél ezer izig háládatlan maradékokon, könyörûly mi-rájtunk-is, szerelmes Szent Fiadért, kinek mi fiai vagyunk. Tekincsdmeg ama'régi Szenteket-is, kik a'mi Orszá-

gunkban néked híven ſzolgáltak, Szent Mártont, Szent Ierónymuſt, Szent Iſtvánt, Szent Láſzlo Királt, Szent Imre Herczeget, Szent Erſébet és Sz. Margit aſzonyt.

Emlekezzél-meg Vram, a' te régi irgalmaſságidrúl és minként, a' Moyſes kônyörgéſére nézvén, meg-veréd az Amálekitákat: Iſaias kéréſére, ſzáz nyólczvan ezer embert le-vágatál Angyaloddal: Eliſæus imádkozására, a' Syriai hadat meg-vakítád: ugy minket-is, kik haragod-ellen, alázatos kônyörgéſſel víaskodunk, mentsmeg a' Pogány népnek erejétûl: és ez oktalan fel-fualkodot Goliádot, kicſiny ſeregednek erôtlen-vóltával roncſd-meg: hogy nyilván légyen mindeneknél, hogy nem a' mi erônk, hanem a' te hatalmad ſzábadit-meg minket minden gonoſztúl. Amen.

IV. A'

IV. A' Sóltárból.

VRam, a'te örökségedbe jöttek a'Pogány népek: meg-ferteztették Templomidat: Váraſidból kerteket cſináltak Szolgaid teſtét, égi madarak, es földi vadak ſzaggattyák: a'te váraſid vérrel folynak, és nincs ki el-temeſſe fiaidat. Gyalázattya vagyunk Uram, a'ſzomſzéd nemzetſégeknek: cſúfjai, és játéki vagyunk körüllünk-való népeknek. Meddig tart, Uram, ellenünk felgerjedet haragodnak tüze?

Eöntſd-ki Uram haragodat azokra, kik téged nem dicsírnek, sőt ſzent nevedet káromlyák. Meg ne emlekezzél a'mi régi vétkeinkrül: győzze-meg a'te irgalmaſſágod a'mi gonoſſágunkat, mert tellyeſſéggel el-nyomorodtunk.

Segély minket, üdvösſégünknek Iſtene. A'te nevednek dücsőſſégeért, ſzabadics-meg minket, és irgalmaz nékünk: hogy a'te ellenſégid, a'Pogány nemzetſégek, ne cſufolháſſanak minket, kérdezvén, Hol vagyon Iſtenünk? A'te ſzolgaidnak vére, mely ki-ontatot, men-

nyen elődbe: tömlőczben-heverő fiaidnak ohaytáſat, hald-meg, és fizes-meg ki-folyó mértékkel ellenſéginknek, a' te neved káromlóinak. mert mi, te néped vagyunk Vram, es nyájadnak juhai, kik holtig dicsírűnk téged.

Ebredgy-fel Uram, és kergeſd-el a'te ellenſégidet. Mint a'viaſz el-olvad a'tűzelőt, ugy olvazd-el a'Pogányok hatalmaſſágát.:

En Iſtenem, te vagy a'mi óltalmunk, és erősſégűnk, ſok nyavalyáinknak ſegétſége. Ennek-okáért, nem rettegűnk ha a' föld megindúl, és a'hegyek el-hanyatlanak-is. Roncſd-el Uram, a' mi ellenſegink fegyverit, hogy békeſégben dicsírjűk Szent Felſégedet. Amen.

Az Oo Törvény-béli Hivek könyörgéſi.

VRam, ſzinte oly kűnyű néked, a'kevés erőtlen ſereg-által meg-ſzabaditanod népedet, mint az erős roppant ſereg-által. Segély-meg minket, Ur Iſten, mert te-

te-benned, és a'te ſzent nevedben vagyon minden bizodalmunk. Te vagy a'mi Urunk Iſtenünk, le ne nyomjon minket aZ emberi erőnek ſokaſága: 2. Paral. 14. v. 11.

Te vagy a'mi atyáinknak Iſtene, az egeknek és Orſzágoknak Vra: te kezedben vagyon minden hatalom, és erőſſég, és nincs ki ellened álhaſſon, Ihon fel-tártották reánk torkokat a'mi ellenſéginк: Nem oſtorozod-e meg őket? Nékünk nincs annyi erőnk, hogy a'reánk rohant ſokaſágnak ellene álhaſſunk: De mikor nem tudgyuk mit kellyen cſelekednünk, cſak az vagyon hátra, hogy ſzemeinket te-hozzád forditcſuk: 2 Paralip. 20. v. 6.

Te vagy, Vram, a'mi Atyánk, és Megváltónk: forduly hozzank Vr Iſten. és ne utàld-meg a'te őrőkſégedet. A'te népedet, meg-hòldoltatták, Templomodat és váraſidat el-puſztitották; ollyanok lettünk, mint-ha nem te uralkodnál raytunk: mint a'fa-levelek, le-húllottunk, és a'mi gonoſſágunk, mint a'ſzel-veſz, té-tova hánt minket. Nincski meg-

meg-engeſztellye ſzent nevedet, ki fel-kellyen, és meg-tartòztaſſon tégedet. El-reytetted ſzinedet elŏllŏnk, és meg-rontottál minket hamiſſáginkért.

De Vram, te vagy a'mi Atyánk: mi pedig, kezed alkotmányi vagyunk. El-puſztúltak Vram, a'te ſzép váraſid: Szentegy házid, puſzta barlangakká változtak: tűztűl meg-emészteték minden ékeſſégink. Iſai. 63. v. 16. cap. 64. v. 8.

Seregeknek Vra, Iſraëlnek Iſtene, ki a'Cherubinok-felet ŭlſz, csak te vagy egyedűl minden orſzágoknak Iſtene. Haycſdmeg Vram fűleidet, és halgaſſ-meg minket: Nyiſdmeg ſzemeidet, és láſſad's hallyad ellenſégink káromláſit. Szabadics-meg Vram minket az ŏ kezekből, hogy e' világnak minden orſzági meg-iſmérjek hogy csak te vagy igaz Iſten: Iſai. 37. v. 16.

Igaz vagy Vram, minden cſeleke detidben: Mind ezeket méltán, és érdemünkſzerént ereſztetted reánk álnakſáginkért. Mert vétkeztünk ellened, el-ſzakadván tŏlled, és a'te tŏrvényedet meg-vetvén. Azért,

Azért, mind ezeket, igaz ítéleted szerént bocsátottad reánk, és méltán adtál minket ellénségink torkába: De, a'te szent nevedért, ne hadd mind végig ezt az igát nyakunkon: ne vond meg tőllünk irgalmaságidat: Tőlcsd-bé fogadásidat. Imé te-hozzád térünk tellyes szívünkből, és teelőtted rettegvén, irgalmaságot kérünk. Ne szégyenits-meg minket, hanem cselekedgyél velünk, a'te szelidséged-, és véghetetlen irgalmaságod-szerént. Szabadicsmeg minket-és a'te nevedet dücsőicsd meg Vram, hogy meg-szégyenüllyenek, kik a' te népednek veszedelmét szómjuhozzák: és meg-rontván az ő hatalmaságokat, meg-ismérjek, hogy csak te vagy igaz Isten: Daniel. 3. v. 26.

Halgasd-meg Vram, a'te szolgaid könyörgésit, és teñen-magadért, mutasd meg szent színedet. Haycsd-meg Vram fülei-

det, és halgas-meg minket. Nyſd-fel ſzemeidet, és láſd a'mi puſztaságinkat: mert el-puſztúltak azok a' Váraſok, melyekben a'te neved tiſzteltetet. Vram, nem a mi érdemünkben, hanem a'te irgalmaſságodban bízunk, és kônyôrgünk néked: Halgaſſ-meg Vram: irgalmazz Vram: vígyázz reánk Vr Iſten, és ne kéſſél tennen-magadért: Daniel. 9. v. 17.

Meg-iſmértük Vram, a'mi gonoſságinkat, és a'mi Atyáink vétkeit. A'te nevedért, ne gyalázz-meg hanem emlekezzél, velünk vetet frígyedrûl. Vétkeztünk atyáinkal egyetemben, hamiſſan cſelekedtünk, gonoſságban hevertünk Te irgalmas Iſten, kônyôrûly râytunk: vagy, ha vétkeinkért akarſz bûntetni, a' te kezeiddel oſtorozz minket, és ne add a' te népedet Pogány kezébe: hogy a' Pogányok-kôzôt, a' te gyalázatodra, azt ne fogják mondani, Hol vagyon

gyon az ô Iſtene? Jerem. 10. v. 23.

Mindenható Iſten, Iſteneknek Iſtene: nagy veſzeldelmünkben, és ſzomoruságunkban, te-hozzád kiált a' mi lelkünk. Halgaſſ-meg Vram: irgalmazz Vram, mert te irgalmas Iſten vagy: könyörüly rajtunk, mert te-ellened vétkeztünk, ki örökké meg-maradſz, mi pedig el-veſzünk. Vram, mindenható Vr Iſten, Iſraëlnek Iſtene, halgaſd-meg moſt az Iſraël halottinak, és az ô fioknak könyörgéſét, kik ellened vétkeztek, és nem halgatták az ô Vrok Iſtenek ſzavát, és azért ragadtak mihozzánk a ſok veſzedelmek. Meg ne emlekezzél a' mi Atyáinknak álnakságirúl: de moſt emlekezzél-meg a' te ſzent nevedrûl. mert te vagy a' mi Vrunk Iſtenünk, és felmagaſztalunk téged. Azért, add a' te félelmedet ſzivünkbe, hogy ſegétſégûl hí-

juk a' te nevedet, és dicsirjünk téged fogságunkban: Baruch 3. v. 1.

Te mindenható Király, kinek hatalmában vannak minden állatok: és akaratod-ellen nem álhat senki, ha ki akársz inségünkből menteni. Te teremtetted az eget, és földet, ezekben-való állatokat: senki nem álhat Felséged-ellen.

Azért, Abrahámnak Istene, kegyelmezz a' te romlot népeden. A' mi ellenségink el akarnak minket veszteni, a te örökségedet ki akarják gyomlálni.

Ne utáld-meg Vram a'te örökségedet, mellyet meg-váltottal. Halgasd-meg a' mi könyörgésünket, és kegyelmezz a' te örökös népednek. Fordicsd örömre, bánatinkat, hogy dicsirhessünk tégedet életünkben: Hester. 13. v. 8.

Gyójcsd ismét földökre, az el-szálánkozot népnek sokaságát: a' Pogány fogságá-

ságában heverô rabokat, ſzabadicſd meg rabságokból: roncſd-meg az ellenünk feltámadot népek dühöſſégét, hogy megiſmérjék minden nemzetſégek, hogy te vagy a' mi Iſtenünk: 2. Machab. 1. v. 24.

Te Ezechias Király idejében, elküldvén ſzent Angyalodat, meg-rontád a' Sennacherib hatalmát: Moſt is, oh egeknek Vra, bocsáſd-el a'te ſzent Angyalodat mi-elöttünk, és rettentſd-meg azokat kik téged káromlanak, és a' te néped-ellen viaskodnak: 2. Machab. 15. v. 22.

Irgalmaz Vr Iſten, és kegyelmez a' te népeden: Ne add a'te örökſégedet gyalázatra, hogy ezen uralkodgyék a' Pogányság. Rémicſd-meg a'te ellenſégidet, roncſd-meg hatalmokat: iſmérjék-meg, hogy nincs több Iſten nálladnál: Ioel. 2. v. 17. Eccl. 36. v. 2. Thren. 5.

Más Könyörgés.

IRgalmas, kegyelmes Vr Isten, ki a' te végetlen jó voltodból, nem oltorozod bűnös fiaidat érdemek-szerént: hanem, kegyes Atyai kezedet büntetésedben-is meg-ismérteted: Elégedgyél-meg, a' te népednek ez ideig-való számtalan insége-vel, nyomorúságival, és rabságivál. Fordítcsad haragodat, szent neved káromlo Pogányokra: és roncsd-meg, a' te kicsíny sereged erejével, dühösségeket.

Emlekezzél-meg a' te régi irgalmasságodrul: és miként Abrahámot bátoritád, hogy három-század magával, a' Négy kevély Királyok seregét meg-verné: Gédeont-is, három-század magával, a' Madian-ellen győzedelmesse téd: a' Filistæusokat, lonatással, és egy inasával, megveretéd: Goliádot, egy fegyvertelen

Pász-

Pásztor erejével meg-őléd: Most-is azért, seregeknek Vra, halgasd-meg könyörgésünket: és, a' te nevednek dücsősségére, roncsd meg ellenségünk hatalmasságát. Mi nem rövidült-meg, Vram, a'te hatalmad, sem kegyelmessséged meg nem fogyatkozot. Vjcsd meg azért, a'te régi hatalmad, és irgalmasságod jeleit. Es, miképpen amaz Isten-félő Theodósius Csaszár imádságaért, oly szelet támasztál, a' te neped ellen viáskodó Eugeniusra, hogy nyilait önnön hadára arczúl viszsza-vinnéje, és kezekből a' paisst ki-ragadná: Azon-képpen most is, ne nézd a' mi vétkeinket, hanem alázatos könyörgésünkért, szabadícsd-meg a'te hozzád folyamó bűnös fiaidat.

A' te Szentidet küld hadúnk óltalmára, és vezérléssére. Mint régenten, a' Theodosius erőtlet seregét, Sz. Filep és Sz. János Apostol-által vezérléd, és bátorítád.

tád. Mikor a'Pogányok-ellen, a'Tizedik lános Pápa hada viaskodnék, Sz Pétert. és Sz. Pált, óltalmára bocsátád. Rhódus-várasát-is, ugyan ezek-által régenten meg-őrzéd: és Atilát meg-tartóztatád, a'Kereſztyénſégnek iſzonyú rablásától. A' Perſiai Király erejétûl, Sergiópoliſt meg-őrzéd a'te Szentidnek fényes ſerege által, mellyet a' Pogány nep, ſzemével látván, meg rémûle. A'te néped ſzabaduláſaért. viázkodó Machabæus ſegétſégére, fel-fegyverkezet férfiakat bocſátál menyégből kik, a' te népedet meg-őrzék, és ellenſégeket. meg-győzék.

Moſt-is azért, Vram a'te Angyalíd-, Szentid-által, rémicſd-meg a' Pogányokat, hogy meg-ſzabadúlván minden inſéginkből, vigan ſzolgálhaſſunk néked. A'te ellenſégíd pedig, meg-iſmérven hatalmaſságodat, te-hozzád térjenek: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ által. Amen.

Victor Uticenſis könyörgéſe.

ISstennek ſzent Angyali, kik mindenkor ſzorgalmatoſok vattok reátok-bízott ſzolgálatban, azokért, kik a' bóldogságnak örökösi: tekincſétek-meg ezeket a' Tartományokat, mellyek régen Szentegyházakkal rakvák valának, mint el-puſztúltak! Es noha ez-elött, ſzámtalan Egyházi rendel fel valának ékeſittetve: de moſt, özvegyen, és le-tapodtatva, gyázban úlnek.

Tekincſétek, és láſſatok-meg, hogy a' mi Iſtenünk Váraſa, alá valóvá let, és megferteztetet az ő ellenſégitúl. Minden ékeſſégitúl meg-foſztották, és meg-rútitottak az Vr Templomit a' Pogány népek, kiknek nem vólt ſzabad cſak bé-is menni ezekbe. Minden úczái ſirnak az Ur Várasának, mert

nincs a'ki Innep-nap beléje mennyen: megfoſztatot minden ékeſſégétûl és gyönyörûſégetûl. Az ô leányi, és iſiai, kik a'Klaſtromokban neveltettek-vala, rabſágba, és halálnak fogságába vitettek. Tí azért, kik bátorſággal könyörögtök, mennyei Angyalok, jelentſétek-meg az Iſtennek, hogy keſerûſégben vagyon az ô népe a'Pogányok-közôt, és nincs ki vigaſztallya ôtet: hanem, bánattyában, epével és eczettel itattyák ôtet, az ô legyeſének kínnyainak példájára; ki azért ſzenvedett, hogy köveſsük az ô nyomdokit.

Ti Szent PATRIARKAK, kiknek magvából ſzármazot a' földön viaskodó Anyaſzentegyház, kérjétek az Iſtent érette.

Ti Szent PROFETAK, ſegétſétek imádságtokkal a' keſerûſégbe merült gyölekezetet, mellyet elein Profétaláſtok-által hirdettetek. Tí

Tí Szent APOSTOLOK, legyetek ſegétſégûl annak a'nyájnak, mellyet ſok fáradſágtokkal gyöytöttetek egybe, mikor e' világot, mint Chriſtus-hordozó gyors-lovaſok, fel-futottátok. De te fő-képpen, Szent Péter, miért halgatſz, és gondot nem viſelſz azokra a'luhokra, mellyeket az Vr ily ſzorgalmatoſſan reád biza? Te, Pogányok meſtere Sz. Pál, ki Ieruſalemtűl-fogva, Horvát-orſzágig hirdetéd az Evangeliomot: láſd, mit cſelekeſznek az Eretnekek, és mint nyegnek a'te fiaid fogságban! Minnyájan Iſteńek Apoſtoli, és egyéb Szentei, könyörögjetek érettünk.

Jól érty ük méltatlan-vóltunkat: nem érdemlettük, hogy érettünk könyöregjetek: mert ezek a'nyavalyák, nem próbáúl ereſztettek reánk, mint a'Szentekre, hanem, gonoſz érdemünk-ſzerént-való büntetésül. Mindazáltal, könyörögjetek a'ti

gonoſz fiàitokért-is, mivel Chriſtus kőnyőrge ellenſégiért. Légyen elég eddig-való bűntetésűnk. Az oſtorozô Angyalnak mondaſſék: Elég immár, tartóztaſd meg kezedet Iſmérjűk, és tudgyuk, hogy bűnűnkel nyertűk ezt a'gyalázatot, mert nem engedtűnk a'mi Iſtenűnk tőrvényének. De, le-borúlván kőnyőrgűnk, hogy meg ne utállyátok a'ſzegény bűnőſőket, azért, a'ki titeket Apoſtoli méltóſágra, és az őrők bóldogſágra válaſztot: A' mi Vrunk JESUS Chriſtuſért, ki él, és uralkodik mind őrőkkőn őrőkké.

Amen.

A.M.I.M.U.M. KÖNYV-TÁRA

A' Té-

A' Tévelygéſek ki-gyomlalaſáért.

I.

UR Iſten, ki az el tévellyedteknek, igazságod fényeſſégét meg ſzoktad jelentem, hogy te hozzád térjenek: Adgyad, hogy minnyájan, valakik Kereſztyén nevet viſelnek, minden tévelygéſnek homályát, és, a' Kereſztyén nevvel ellenkező hamiſságot meg-vetvén, a' te Igazságodhoz ragaſzkodgyanak.

Eörök mindenható Iſten, ki ſenkinek nem akarod veſzedelmét, tekincs az Eördögtül meg-chalatot lelkekre: hogy mindenEretnekſégnek hamiſſágát el-hagyván,

a' Tévelygők ſzive, Igazságodnak eggyeſ-
ségére térjen. Igaz, és ſzorgalmatos gond-
viſelő Páſztorúnk, ki az el-veſzet luhot
meg-kereſed, és a' fűſtölgő csőpűt meg nem
óltod: tekíncs kegyelmes ſzemeiddel az
El-tevelyedtekre: keréſd fel az el-veſzte-
ket, gyógyitcſad meg a meg-ſebhetteket,
nyiſd-meg a' vakok ſzemét, és a' ſiketek fű-
lét: hogy, meg-értvén veſzedelmes állapat-
tyokat, a' te igaz ősvényidre térjenek, és
velünk egyetemben egy ſzűvel lélekkel di-
cſirjék te Sz. Felſégedet: A' mi Vrunk
JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

II.

Eörők mindenható Iſten, emlekezzél
meg, hogy a' Pogányok és Eretnekek
lelke-is te alkotmányod, mellyet ténnen
haſonlatoſſágodra teremtettél: Ihonüram,
ezekkel, a' te boſzſzúſágodra, pokol tól-
tózik,

tőzik. Emlekezzél-meg Vram, hogy ezekért-is, a' te Szent Fiad ſzörnyű halált ſzenvedett: Ne ſzenvedd Vram továb, hogy a' te Sz. Fiad, és az ő igaz Tudománya gyaláztaſſék a' hitetlenektűl: De a' te Anyaſzentegyházadnak, és az ő fiainak könyörgéſét bocsáſd elődbe, és a' te véghetetlen irgalmaſságod-ſzerént, ved-el a' hitetlenſégnek vakſágát, a' Tevelyedtek ſzívérűl. Győjcſd egy akolba az el-ſzéllett nyájat, hogy minnyájan meg-iſmérjenek tégedet, és a' kit te el-küldöttél, Vrunk JESVS Chriſtuſt, kinek dűcsőſſég örökké. Amen.

III.

IRgalmas Iſten, ki minket azon egy örök életnek reménſegére híttál, hogy mint te egy vagy, és egy a' te-tőlled rendelt Kereſztſég, ugy minnyájan egy Hitben, egyenlő értelemmel, egy ſzűvel ſzolgálnánk néked:

ked: kérem ſzent nevedet, adgy Szent Lelket ſzivünkbe, hogy minnyájan eggyet érczünk, eggyet vallyunk, és a'te akaratodban-való eggyeſſéget ſzorgalmatoſlan meg tárcſuk. Minnyájan, azon egy Páſztornak gond-viſeléſe-alat, egy akolban légyünk: és téged, minden viſzſza-vonyás-, gyülölſég-, egy-más rágalmazáſ-nélkül, dicſírjünk.

Téricſd-meg Vram, a'te el-ſzélledet Iuhaidat, vedd-el a' homályt ſzivökrül, nyiſd-meg a'ſiketek fülét, világoſicſd-meg a' vakok ſzemeit, és a'te igaz tudományodra tanitcſad a' Tévelygöket: A'te ſzerelmes Sz. Fiadnak-, a' mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak-általa. Amen.

IV.

VRam JESVS Chriſtus, Hiveidnek erös óltalmazója, és bölcs igazgatója:

te-hoz-

te-hozzád, mint bátorságos óltalmunkhoz folyamunk, mert a'te gyôlekezetednek Hajóját, a'fel-indúlt tengernek habjai el akarják meríteni Ebredgy-fel, Vram, és ne fordicsd el mind végig szemeidet rólunk: szabadics-meg Vram minket, mert el veszûnk a háboru szél-vészben, és a' pokolnak ereje el-hatalmazik raytunk, ha te nem segéteszsz.

Meddig tárt, Vram, ez a'botránkozás, és a'te haragodnak tûze, mely felette el-hatalmazott, és sok Tartományokat meg-emésztett? Meddig dúllya és rutíttya, Vram, ez a'kegyetlen Erdei a'te szôlôdet, és lába-alá tapodgya a'te gyôlekezetedet?

Nagy tûrheto Isten, nyújcsd-ki a'te erôs karodat, és zabolázd-meg ellenségûnk hatalmát: mert ímé, meg emésztették lákobot, és az ô váraſit el-pusztitották: a'

te Házadat meg-ferteztették, és a' te váratlan kôntôsôdet elmetélték: a' te legyeſedet, az Anyaſzentegyházat, meggyalázták ellenſégid.

Meg-érdemlettük Vram, a' te oſtorodat ſok gonoſságinkál: de ímé hozzád térvén, buzgó ſzûvel kérünk téged, ne nézd a' mi gonoſz érdemünket, hanem a' te jó-vóltodat, és igiretedet. Engeſztelteſſél-meg, Vram, és ne add a' te ôrôkſégedet idegenek sákmánnyára: kik csúfolyák a' te Népedet, és ôrûlnek ennek gyalázattyán. Meg ne útáld, Vram, a' te legyeſedet, az Anyaſzentegyházat, hanem ſzabadícſd-meg minden viſzſza-vonyó ellenſéginek ſzidalmától. Eppítſed-fel iſmet Ieruſalemnek el-dôlt falait, hogy a' te végthetetlen jó-vóltodért, méltó háladáſſal dícſirheſſenek tégedet a' te ſzolgaid, mind ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

Az

Az Anyaszentegyházért.

IRgalmasságnak Attya, ki a' Szent Lélek-által, és Szent Igéd által, kisded Nyájadat ôszve-gyôytéd: és széles e'világon el-terjesztvén, e'mái napig, ennyi Tévelygések-, ûldözések-, háboruságok-kôzôt, igazgattad, vezérletted, igaz Tanitók-által legeltetted, és a' pokol kapui-ellen gyôzedelmessé tetted, meg-ôrizvén szent Igédnek igaz értelmében, és a' tôlled rendelt Szentségeknek, igaz sáfárkodásában: Adgyad szent nevedért, hogy a' te Hajódat, a' telháborodot tengeri habok le ne nyomják, és el ne merítsék: hanem, amaz igaz fondamentomon, a' szeglet-béli erôs Kôszíklán, éppen maradgyon a' te éppûleted.

Eôriz meg minket Vram, szárnyadalat, minden Vj Tudománynak, és tôlled rend-szerént kûldôtt Pásztor-nélkûl valô

ſzálánkozo gyölekezeteknek tévelygéſitûl: hogy végig tekélleteſſen meg-maradván Igazságodban, egy ſzûvel lélekkel dicſirhellûk Szent Felſégedet: A'mi Vrunk JESUS Chriſtuſ-á'tal. Amen.

Lelki Páſztorinkért.

KEgyes, és kegyelmes Atyánk, ki Szent Fiad-áltat azt parancſolád, hogy igaz, és hûv munkáſokat kérjünk tôlled, kik meglzegjék az igaz Tudománynak kenyerét, a'tudatlan éhezô kôſſégnek: legelteſſék az Anyaſzentegyházat, mellyet Szent Fiad vérével meg-váltál, és e' világnak fel-háborodot tengerébôl, hálódba haycsák a' Válaſztottakat.

Tekincſd-meg Vram, a' te mezôdet, mert meg ért immár az aratáſra a' te jó magvad: De nincs ki bé-takarja, és megôrizze az ellenſégnek konkolyától, a'fene-

Erdei-

Erdeinek dühöſſégétül. A'kiſdedek, ſzájoktátva várják: de nincs, ki meg-ſzegje nékik a' te Igédnek kenyerét, és el puſztúlt a' te örökſéged a' tudatlanſág-miat.

Sokan vannak, kik Tanító nevet viſelnek de béreſek lévén, magokat kereſik, nem a'meg-feſzült Chriſtuſt: kik, gonoſz példájokkal, tudatlan reſtſégekkel, botránkozáſnak kövei lettek: és, mikor ök aluſznak, konkolt hint az ellenſég a'te vetéſedbe. De te oh mi édes Iſtenünk, és jó Páſztorunk, adgy nékünk kedved ſzerént-való. Lelki Páſztorokat, kik az Vj Teſtamentomnak, mélto ſzolgai, és az Iſteni titkoknak hüv sáfári légyenek: kik, mint jó vígyázo ör állók, igazán incſék a'te népedet, tiſztán magyarázzák ſzent Igédet, Apoſtoli ſzeretettel hordozzák el bádgyatjuhaidat: az el-eſetteket fel emellyék, a' meg-keſeredetteket vigaſztallyák. Vezéri légyenek

a' vakoknak: nem kételenségből, nem ocsmány nyereségért, és haſznocskáért, hanem tiſzta ſzűből, bátran tanítcſák az Igazságot: és ne ſzenvedgyék, hogy minden tudománynak ſzelétűl, ide's tova hordoztaſſanak a' Hívek.

Ne bűnteſs Vram minket, érdemünk ſzerént: Ne erezd a' te ſzent Igédnek lelki éhſégét kőzinkbe: Távoztaſd-el Nyájadtúl, a' juhok gyapjában, és a' te ſzent Igédnek ál-orczájában ôltőzött ragadozó Farkaſokat, kiket nem te küldöttél, hanem magok futottak, ôrôkſéged puſztítaſára. Nem béreſeket, hanem igaz Lélki Páſztorokat adgy nékünk, kik jó példáju erkôlcsôkkel, minden tekélleteſſégre igazgaſſák a' luhokat, hogy a' Páſztorok fejedelmétűl, meghervadhatatlan koronát nyerheſſenek: A' mi Vrunk JESUS Chriſtus-által, &c.

A M E N.

Feje-

Fejedelmekért, és Tiſzt-viſelőkért.

IRgalmas Iſten, uraknak Vra, királyok Királlya, ki a' te Apoſtolod-által megparancſolád, hogy a' Fejedelmekért, és Tiſzt-viſelőkért, alázatoſſan könyörögjünk néked, hogy az ő gondviſeléſek-alat, csendeſz és békeléges állapatban élheſsünk Tekincs kegyelmeſſen a' te népedre, és adgy oly Fejedelmeket, Birákat, Hadnagyokat nékünk, kik a te-tőlled vet birodalommal, ſzent neved tiſzteſſégére, az Anyaſzentegyház éppületire, Orſzág jávára éllyenek. és nem az önnen-magok kevélyſégére, vagy fősvényſégére.

Tőlled vágyon Vram a' hatalom, és birodalom: te ſzolgaid, és hely-tartóid a' Fejedelmek: kiket a' végre rendeltél, hogy

hogy az ártatlanokat óltalmazzák, bûntesſék a gonoſz tévôket. Nekûnk pedig megparancſolád, hogy ha lelki, iſméretûnket meg nem akarjuk ſérteni, ezeknek engedgyûnk, adónkat meg-adgyuk, tiſztellyûk ôket: és ne ſzidalmazzuk azokat, kiket tennen-magad, ugy-mint Helytartó ſzolgaidat, Iſteneknek nevezél: és az ô ſzívôket kezedben hordozván, oda téríted, a'hová akaratod.

Adgy azért okoſságot, értelmet, bôlcſeſéget, a' te képed béli embereknek: hogy minden igazſágban, ſzemélyválogatás, és ajándék kivánáſ-nélkûl, Iſteni félelemmel parancſollyanak. Ne nézd Vram, a' mi álnakſáginkat, kik azt érdemlettûk, hogy haragodban, álnak, és képmutató hamis Vrat adgy nékûnk, és rettenetes itéleted ſzerént, meg-vonván Szent Lelkedet tôlle, veſzedelembe vigy minket:

mert,

mert a' kôſſégnek gonoſſágáért, ſzoktad te, Vram, a' fejedelmeket vakságra bocsátani. miképpen a' Sidók-ellen-való haragodból, fel-indítád Dávidot, hogy meg-ſzámlálná népét, kiért, hetven-ezer embert megôlél.

Ne bûnteſs, Vr Iſten minket bûnünkſzerént: és a'mi gonoſz érdemünkért, elnevedd Sz. Lelkedet Fejedelminktûl, és Birainktúl: Hanem a' te véghetetlen jóvóltodſzerént, igaſzgaſd ôket minden igazságra, és óltalmazd minden veſzedelemtûl. Légyenek Igazság-ſzeretôk, igaz tôrvény-tévôk, árvák és özvegyek óltalmi, nyomorodottak ſegétſégi, a' Kereſztyén Anyaſzentegyháznak dajkái: kik, ſe ajándékot ne ſzereſſenek, ſe ſzemélyt ne válogaſſanak, ſe a' magok haſznát ne kereſſék, hanem reájok bizot kôſſégnek cſendeſſégét ſzomjúhozzák mindenkor: A' mi Vrunk JESVS Chriſtus által, &c.

Dög-halál távoztatáſért.

IRgalmas kegyelmes Iſten, vétkeztünk Atyáinkal egyetemben, hamiſſat cſelekedtünk, bűnbe merültünk. Minnyájan el-hanyatlottunk, és haſzontalanokká lettünk. Meg-érdemlettük azért, Vram, haragodat, és ezt a' te tűzes, mirígyes nyilaidat, mellyekkel oſtorozſz minket. De könyörgünk Sz. Felſégednek, a' te ſzerelmes Szent Fiad-a' mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-áltat, ne bűntes minket érdemink ſzerént: hanem, a' te végheteten jó-vóltod, és irgalmaſſágod-ſzerént, légy irgalmas nékünk, és vedd-el róllunk cſapáſodat.

Mutaſd-meg nékünk irgalmaſſágodat, és hirtelen haláltul ſzabadíts minket, ſzent nevedért.

Ha pedig el-végezett akaratod, Vram, hogy meg-bűntes minket, és meg-látogaſ-

togaſſad gonoſſáginkat: ebben-is légyen ſzent akaratod. csak adgy erôt, hogy oſtorid-kôzôt kétſégbe ne eſſünk: és az ideígvaló bûntetés, ſzabaditcſon-meg minket örök kárhozzattúl. mert, azért oſtorozſz Vram minket, hogy e' világgal eggyût el ne veſzſzünk. Iob azért, én Iſtenem, tennen kezeddel oſtorozz minket, hogy-ſem ellenſéginк által: mert nagy-irgalmú Iſten vagy te, és haragodban ſem feletkezel-el irgalmaſſágodrúl. Azért, irgalmazz Vram nékünk, a' te nagy irgalmaſſágod-ſzerént: ſzerelmes Szent Fiadnak, a' mi Vrunk JESUS Chriſtuſnak, ſzent Vére húllaſáért.

Az Litániákban, alkolmatos Könyörgéſek vannak a' Dög-halál-ellen.

Föld gyümölcséért.

MEnynek és földnek Vra, kit a' te végthetetlen jó-vóltodból, és Atyai

gond-viſeléſedből, a földet gyümölcsöſſétéd, hogy az embereknek, és oktalan állatoknak bővſéges tápláláſt adnál: a te jó-voltodért könyörgünk néked, öncſ-ki áldomáſidat mi-reánk, és adgy teſtünk táplálaſára bővſéges eledelt. Bé ne ſzegezzed vétkeinkért az eget, hanem, a' te régi irgalmaſſágodrúl meg-emlekezvén, miképpen a' Kereſztyének kéréſére, Antoninus Pogány Cſaſzár hadának, alkolmatos esőt adál ſzomjuſágokban: Illyes Proféta kéréſére-meg-nyitád az egeket: Vgy moſt-is, alkolmatos eſővel öntözzed a' földet, illendő ſzelekkel tiſztitcſad a' levegő és éltető eget, őrizd minden égi háborútul a' te ſzolgaidnak teſti táplaláſát: hogy, mind teſti és lelki eledellel bővelkedvén, vigan, és nagy örömmel ſzolgálhaſunk Szent Felſégednek: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſáltal. Amen.

Eső-

Esőért.

VR Isten, kiben élünk, mozgunk és vagyunk, adgy alkolmatos esőt mi-nékünk: hogy e' mostani szükségünkben, Szent Felségedtül meg segéttetvén, az örökkévalójókat tekélletesben keresheſſük: A'mi Vrunk JESUS Christus-által, &c. Amen.

Az égi Háborúk-ellen.

NAgy hatalmú Isten, ki meg mutatod hatalmaſſágodat, mind az égen földön: mikor a' fellegből adot szavaddal, a' földet meg-rendited, a' hegyek fondamentomát meg-indítod, meny-köved nyilaival rettented a' bűnösöket, és a' te akaratodnak engedő tűzet, fergeteget, meny-követ, a' gonoszok-ellen bocsátod: Könyörgünk Sz. Felségednek, óltalmazz minket, a' mi haylékunkkat, és hozzánk tartozóhat,

zókat, minden veſzedelemtúl, égi háborútul, tűztűl, meny-ütéſtűl, és kő-esőtűl.

Az Atya Iſten, ki az ő ſzerelmes Sz. Fiát érettünk adta, őrizzen-meg minket. A'Nazaret-béli JESVS Chriſtus, ki miérttünk meg-feſzítteték, tarcſon-meg minket. A' Szent Lélek Iſten, ki minket megſzentelt, őrizzen minket, és hozzánk tartozókat, minden veſzedelemtűl. Amen.

A'Bűnőſök téréſeért.

MInd addig ſem tudtuk Vrám, az ember lelkének bőcsülletes méltoſágát, és drága-voltat, míg te, ki mindeneket nyilván íſmérſz, magas Menyből alá nem ſzállál, és Véredet nem ontád lekünkért. De ihon, Vram, az Eördög cſalárdſága, és e' Világ álnakſága, ſokakat meg-vakított, kik az ő lelkeket, a'te ſzent halálodnak árrát, fárad-

fáradságidnak jutalmát, meg nem bôcsûllik: hanem, a' gonoſságnak undokſágiért, e' világi ſzem-fény-veſztô hiuságokért, elveſztik lelkeket, és iſmet Eôrdôg rabſágába ejtik.

Vram, nyiſd-meg ezeknek a' vákoknak ſzemeket ſzent nevedért, hogy az ô lelkeket, mellyeket te ennyire bôcsûllél, meg-bôcsûllyék, és, Sz. Malaſztod-által, bûnôkbôl ki-térvén, életeket meg-jobbítcsák. Ne hadd el-veſzni, én Iſtenem, ezeket a' lelkeket, mellyeket ily nagy fáradsággal kereſél, ily nagy kinaiddal meg váltál, hogy a' te ellenſéged a' Sátan, ne dicſekedheſſék te-ellened. Tôrd-meg Vram, a' te ſzent félelmeddel a' bûnôsôk ſzívét, gerjezd-fel jó kivánságokra akarattyokat, erôſítcſed lelkekbe ôntôtt ſzándékokat:

hogy

hogy a'te véghetetlen irgalmaſſágod által, bűnökből ki-térvén, életeket meg-jobbítván, hiven ſzolgállyanak néked: Ki élſz, és uralkodol, &c.

Amen.

A M. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

NYOL-

NYOLCZA DIK RESZE.

BIZONYOS SZEMELIEK IMADSAGI.

Szûléinkért.

MEnynek és fôldnek Vra, ki azt parancsolád, hogy, ha a'világon nyomosok akarunk lenni, tiszteljük Atyánkat és Anyánkat, kiktûl életünket vettük: kérlek, óltalmazd meg az én szerelmes Szûléimet, minden

testi lelki nyavályáktúl. Fogadásod tartya, én Istenem, hogy meg-gyalázod, a'ki Attyát Annyát nem tiszteli: a'ki pedig bôcsûlli, meg-halgatod minden kônyôrgésében, és hoszszú-életûvé tészed e' fôldôn maradékát. Adgy azért nékem, csendes és szelid elmét, hogy Szûléimet és gond-viselôimet tisztellyem, engedelmessen szavokat fogadgyam, meg ne háborítcsam: vénségeket, és fogyatkozot erejeket, meg ne útállyam, mint amaz Istentelen Cham: hanem, reám-való gond-viselé sekért, és fáratságokért, hóltig úgy szolgállyak nékik mint Vraimnak. tudván, hogy elégségessen meg nem hálálhatom az ô sok fáratságokat, és velem-való bajlódásokat.

Vram JESVS Christus, minden tekélletes erkôlcsöknek igaz példája, és fényes tûkôre, ki a'te szent Anyádnak, nagy engedelmességgel szavát fogadtad: és keserves

ſerves kínodban-is, gondot viſelvén reá, ſzerelmes Tanitványodnak ajánlád ôtet: menybe meneteled-után pedig, Szent Lélek ajándékival meg-látogatád Adgyad, hogy én is tellyes életemben, engedelmeſſen gondot viſellyek ſzerelmes Szûléimre: kéréſeket, és kivánságokat, ſemmiben meg ne ſzegjem Bocſáſd-meg Vram, eddigvaló engedetlenſégimet és háládatlan-vóltomat: meg ne emlekezzél ifiúſágom vakſágárul, és gonoſſágárul. Eôrizz engem minden gonoſz társaſágtúl, fajtalanſágtul, tobzódáſtul: és adgyad, hogy nem csak ûdôben, de tudományban, Iſtenes életben, és minden tekélleteſſégben nevekedgyem, mind Iſten elôt, 's mind emberek-elôt. Amen.

✠ ✠ ✠

Iámbor Házaſok egymáſért.

IRgalmas kegyelmes Iſten, ki világ kezdetin rendeléd, és emberi teſtben öltözvén, jelen-léteddel, és elsö cſuda tételeddel meg-ſzenteléd a' Házaſſágot: mellyet a'régi Szent Patriarchákban bötsülleteſſé tettél, hogy ez-által, a' te néped ſzaporodnék, és a'válaſztottak ſzáma be-tellyeſednék: Adgyad, ſzent nevedért, hogy ebben az állapatban, hîven ſzolgállyunk néked. Ne légyen az Eördögnek ſemmi hatálma rajtunk, mint a' Sára férjein: hanem, Sz. Lelked-által, és a'mennyei Angyalok óltalmaáltal ugy igazgàs minket, hogy Házas-társommal egyétemben, cſendeſz, és ſzelid elmével hordozzam a'ſzent Házaſſágnak terhét. Tarcſd-meg, és öregbícſed köztünk a'ſzeretetet, hogy minden viſzſza-vónyás-,

nyás-, gyanúság-, háborgás-, és egyenetlenség-nélkûl éllyûnk: tiſztán, és igaz Kereſztyéni ſzeretettel, végig egy ſzûvel, egyenlő akarattal ſzolgállyunk néked.

Oltalmazz Vram minket, minden teſti lelki veſzedelemtûl, és, ſzent neved dicsíretire, az Anyaſzentegyház éppûletire, adgyad, hogy maradékunk-is ſzolgállyon Szent Felſégednek. Ne nézd, Vram, az én bûneimet, és ſzerelmes házastárſomnak nyavalyáiával, vagy halálával, ne oſtorozz engem: hanem, véghetetlen jó vóltodért, tarcs meg minket ſzent nevednek dicsíretire: A'te ſzerelmes Szent Fiadáltal, a' mi Vrunk JESUS Chriſtuſáltal. Amen.

Szülék, mágzattyokért.

Eörök mindenható Vr Isten, ki a'gyermekeket nagy szeretettel hozzád hivád: és a'kisded csecs-szopók-által, akarád, hogy dicsíreted bé tellyesedgyék: Kérlek téged, drágalátos szent Véred hullásaért, tarcsd-meg-és áld meg ezeket a'te ajándékidat, mellyekkel engem a'szent Házasságáltal meg-látogattál: és adgyad szent nevedért, hogy a'te félelmedben, igaz Hitben, és minden jó erkölcsben, ugy nevekedgyenek, hogy ezek által dicsirtessék a'te szent neved, éppúlly ón Anyaszentegyházad.

Mivel pedig, első Atyánk eseti-utánifiuságátul-fogva hajlandó ember a'gonoszra: és a'gyermek szivébe, ugyan belé oltatot a'gonoszra vivő balgatagság. Oltalmazd V-

ram,

rám, a'te ſzolgaid maradékát, minden gonoſz társaſágtúl, réſzegſégtûl, fertelmeſſégtûl: hogy a'te ſzent nevednek félelme, végig meg-őrizze bennek, a' Kereſzſégben vett ártatlanságnak tiſzta ruháját: A mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által, ki az Atyával és Sz. Lélekkel eggyetemben, él, és uralkodik őrőkkőn őrőkké. Amen.

Magtalanok imádſága.

IRgalmaſſágnak Attya, ki tőb oſtoridkőzőt, magtalanſággal látogatod bűnős ſzolgáidat hogy ne légyen ő-utánnok, a' ki neveket viſelvén, őrőkſégekbe ſzállyon: viſontag, az igazán hozzád-térőknek azt igíred, hogy magtalanúl nem maradnak: Meg-vallom, Sz. Felſéged-előt, az én álnakságimat, és ellened-való ſok bűneimet: mellyekkel azt érdemlettem, hogy magtalan légyek. De te, Irgalmas Iſten, ki hozzád-

kíalto

kialtokat nem szoktad érdemek szerént bûntetni: sôt, ellenségidet-is számtalan javaiddal és áldomásiddal be-tôltôd: ne nézd az én bûnemet, hanem a' te szent nevednek dicsíretire, az Anyaszentegyháznak épûletire, ujícsd meg régi irgalmasságodat, mellyel Sárának hólt méhét gyûmölcsôssé téd, és amaz aitatos Anna és Erzsébet aszonyt, természet folyása-felett, magzattal szeretéd. Tekíncs irgalmas szemeiddel reám, és vigasztaly-meg szent ajándékoddal. Ha meg-halgatod, Vram, a te szolgád, és szolgálo leányod kônyôrgését, ha meg nem utálod keserûségünket, és kegyelmessen magzattal szeretsz minket: szent nevednek tiszteletire, Parancsolatidnak meg-tartásában nevelé ôtet, hogy hóltunk után-is maradékunk szolgállyon te-néked. Ninc semmi lehetetlen te elôtted, Vram, ki a magtalanokat, fiakkal leányokkal szoktad látogatni. Ha

Ha pedig ez a' te ſzent akaratod, hogy magtalanúl éllyûnk: ebben-is dicsírteſſék ſzent neved, és légyen ſzent akaratod. cſak hogy adgy Sz. Lelket, hogy ezt-is a' te oſtorodat, háladáſſal, és békeſéggel viſellyûk. Talám igy jób az én lelkem üdvôſſégére: Mert ſokan vannak Vram, kik fiok ſzerelméért, el-feletkeznek te-róllad és magok lelkekrûl: hanem, magzattyoknak gazdagſágot akarván hagyni, ſok hamiſſágot cſelekeſznek. Sokakat pedig, az ô kárhozandó fiok gónoſsága, vagy nyavalyája, örôk veſzedelemre és kárhozatra vetet: kiknek jób let-vólna, ha ſoha nem ſzûltek-vólna. Te azért, Vram, ki mindeneket bôlcſen igazgatſz Válaſztottid javára, légy áldot mindenekben: és azt cſelekedgyed mindenben, a' mi lelkem üdvôſſégére, ſzent nevednek örôk dicſíretire alkolmatosb: A' te Sz. Fiadnak, a' mi Vrunk JESUS Chriſtuſnak

tuſ-nak ſzent halálának érdeme-által. Amen.

Eőzvegyek és Arvák kőnyőrgéſe.

ARváknak Attya, és Eőzvegyeknek igaz Birája, ki ſzorgalmatos gondot viſelſz a' nyomorúltakra: és erőſſen meg-parancſoltad, hogy ſenki az árváknak őzvegyeknek ne árcſon: mert valaki ezeket bolygattya, annak feleſégét, és gyermekit árvaſággal bűnteted. Sőt, egéſz Orſzágokat ſzoktál puſztitani, az árvak és őzvegyek nyomorgatáſiért. Dicsírteſſék a'te neved, Atyai látogatáſodért, mellyel engem árvaſágra jutattál mert, noha e' világi gyámolyomat el-vetted, de óltalmad, és gond viſeleſed alá fogadtál engem: és meg-tanitottál, hogy ne bízzam az emberben, ha-

nem

nem csak te benned, ki örökké élsz és mindenekre gondot viselsz.

Tekincsd-meg Vram, az én keserűségemet, és meg bocsátván minden bűneimet, fogadgy Atyai gond-viselésed-alá: Es miképpen gondot viselél a' Sareptabéli özvegy-aszonyra, csudálatossan táplálván őtet az ínszonyu éhségben: víselj gondot az én meg-nyomorúlt állapatomra, is. Igazgass, és táplály engem: vigasztaly, és erősíts engem, minden nyavalyáimban.

Adgy Vram Sz. Lelket, hogy ez árva állapatban, tisztán, és Isteni aítatosságban éllyek: csak te-read nézzenek az én szemeim: csak benned nyugodgyanak-meg minden kivánságim. Oltalmazz engem a' világnak álnakságitúl, és pompáiátúl, gonosz emberek nyelvétúl, és rágalmazó mérges beszéditúl: hogy a' te szárnyadalat, én gond-viselő Istenem, csendesz, és

tekélletes lélekkel ſzolgálhaſſak Felſégednek; Kiéllz, és uralkodol, &c. Amen.

Nehezkeſek könyörgéſe.

MEnynek és földnek Teremtője, ki az elsö ember vétkeért, igaz itéletedſzerént, azt akarád, hogy az Aſzſzony fáragſággal hordozná, és fájdalomban ſzülné magzattyát. Szent, és igaz mindenekben a' te akaratod, ki az örök kárhozatot, mellyet elsö ſzüleinkben érdemlettünk, ideig-való kinra, és fáydalomra változtatád, haragodban-is meg emlekezvén irgalmaſságodrúl.

Könyörgök azert Vram néked, a'te Szent Fiadért, és a' ſzeplötelen Szüz Mariának terh nélkül hordozáſáért: fáydalomnélkül ſzüléſeért, légy ſegétſégül nékem fáydalmimban. Bátorits engem Szent Lelkeddel, hogy békeſséggel ſzenvedgyem a'

terhes

terhes hordozáſnak, és fáydalmas ſzűléſnek nyavalyáját: vigaſztaly-meg engem, a' nékem adot gyermeknek, épp, és egéſſéges hozáſával.

Oltalmazd-meg Vram, a' te ſzolgálód magvát, minden veſzedelemtűl, bénnaſágtul, illetlen és éktelen ábrázattúl: hogy a' te hoſonlatoſságodra teremtett állatod, minden tagjainak illendő ſzerivel jőjőn a' világra: ſzent Kereſztſég-által meg-tiſztittaſſék, néped kőzibe iraſſék, az Anyaſzentegyházba óltaſſék. Eőrizz meg Vram engem, és a'bennem-való ajándékodat, minden veſzedelemtűl, mert cſak te kezedbe, és óltalmadba bízom magamat, Ki a'tellyes Szent Háromságban, és egy bizony Iſtenſégben, élſz, és uralkodol, &c.

Amen.

Rabokért.

MEnynek földnek Vra, és Teremtője, nincs ki ellene álhassón a' te akaratodnak, és fel-bonthassa végezett tanácsodat. Kérünk téged, a' te véghetetlen jóvóltodból, tekincs-meg nyomorúlt szegényidet, kik ártatlanúl, a' Pogányok tömlöczében hevernek, és a' kemény szolgálatban hozzád fohaszkodnak, mint régen az Egyiptomi rabságban nyomorgó Izraël nepe.

Adgy, Vr Isten, Szent Lelked-által, vigaságot szűvökbe, hogy a' te nevedért, békével szenvedgyék a' reájok bocsátot csapást: és, véghetetlen hatalmad-'s bölcseséged-szerént, adgy módot szabadulásokban. Halgaszd-meg Vram, a' vasba-verettek fohászkodási't, óldozd-meg köteleket, ad meg-szabadságokat: hogy vígan

dicsír-

dícsírhessék szent nevedet, és meg-ismérjék a' Pogány népek, hogy te vagy egyedûl a' szabadító Isten.

Ha pedig ennél-is továb akarja Felséged oltorozni a' bûnös fiakat, vigasztald nyavalyájokat, könnyebbicsed igájokat, óltalmazd lelkeket az Eördög rabságától, tarcsd meg ôket az igaz hitben: hogy, se világi nyavalyák és szûkségek, se Pogányok clalogatása, se Eördög álnaksága ne árthasson nékik: A' te szerelmes Szent Fiad-által, ki minket Eördög rabságából meg-szabadita. Amen.

Betegekért.

HAtalmas Isten, emberi gyarloságnak erôs gyámolya, és óltalmazója, ki kezében vannak életünk határi: könyörgünk Felségednek, a' te beteg szolgaidért: Vigasztald

gaſztald ôket, bátoritcſad, és erôſsitcſed, hogy jo néven vegyék, és cſendeſzen ſzenvedgyék látogatáſidat. Gyógícſd-meg ôket ſzent nevedért a reájok bocsátot cſapásból, hogy meg iſmérvén hozzájok-való jóvóltodat, mélto hálát adgyanak irgalmaſságodért: és Atyai oſtorozáſod-által, ôregbûllyenek ſzerelmedben, és félelmedben.

Ha pedig, véghetetlen bôlcſeſéged-ſzerént, haſznosbnak látod az ô moſtani ki múláſokat: adgy Sz. Lelket nékik, hogy az igaz penitencia-által, bûnôk bocsánattyát nyerheſſék, és te elôtted kedves ki-múláſok légyen e' világból. Adgyad ſzent. Malaſztodat nékik, hogy meg-iſmérjék, a' teſti nyavalyáknak és cſapáſoknak oſtorit, Atyai kezedbôl ſzármazni mivel akaratod nelkûl, cſak hajunk ſzála ſem eshetik-el: és azért oſtorozſz minket, hogy bûneinkbôl te-hozzád terjûnk, ki igaz élet és igaz

boldog-

bóldogság vagy. Oh áldot JESUS, ki meg-győzted a' halál fulákját légy ſegétſéggel beteg ſzolgaidnak: Ki az Atya és Szent Lélek Iſtennel egyetemben, élſz és uralkodol. Amen.

Sok tób Imádságok vannak a' Betegekért e' Kônyvnek Tizedik réſzében, a' Betegekért, e' való Litaniákba.

Keſeredettekért.

VRam JESVS Chriſtus, a' te véreſ verítékedért, ſzent halálod orájánvalo epeſégedért: kérlek, légy ſegétsége keſeredett, és meg-háboródot ſzolgaidnak: bátoritcſad, és vigaſztallyad Szent Lelked-által őket: hogy mindenekben akaratodhoz ſzabván magokat, békeſéggel ſzenvedgyenek minden háboruſágokat.

Nam te igirted Vram, hogy nem

hagyod ſzolgaidat erejek felett kisértetni, hanem terheket meg-kűnnyebbited. Es-noha el-ſzenveded, hogy az Eördög meg-roſtállya ſzolgaidat, és a haborúſag tűzében meg-probállya őket: de mindazáltal, meg-zabolázod, hogy a te búzádat el ne-tapodgya, és porrá ne tégye, hanem, mint Szent Iobot, csak meg roſtállya, és éppen meg-tarcſa. Adgy azért én Iſtenem, Szent Lelket, meg-keſeredett ſzolgaidnak, tőröld-el kőny-hűllatáſokat, vigaſztald ſzomorú ſzívőket: hogy a' kűlső háboruságok-, és belső keſerűſégek-miat: valami vétekbe ne eſſenek, hanem jó-vóltodbúl, őrömre fordúlván ſiralmok, Sz. Felſégednek véghetetlen háladáſſal ſzolgállyanak:

Ki élſz, és uralkodol, &c.

Amen.

Ellen-

Ellenséginkért.

NAgy-tűrhető JESVS Chriſtus, élő Iſtennek eggyetlen egy Fia, ki egyenlő-képpen, mind jóknak's mind gonoſzoknak, mennyei fényeſſéget, és esőt adſz: ki halálod oráján, gyilkoſidért aitatoſſan kőnyörgél ſzent Atyádnak: nékűnk-is parancſolád, hogy ſzereſsük ellenſéginket, és imádkozzúnk rágalmazóinkért, csak tereád hagyván a'boſzſzu-álláſt: Eőregbítcſed bennűnk a' Kereſztyéni-ſzeretetet, a' lelki ſzelidſéget, és békeſséggel-való ſzenvedéſt, hogy ellenűnk vétetteknek tiſzta ſzűből meg-bocſáſſunk, és minden háborúságot csendeſſen, békével ſzenvedgyűnk.

Bocſáſd-meg Vram, az én ellenſégim vétkét, és reám-törő gonoſz akarattyokat jóval fizeſd nékik. Adgy igaz ſzeretetet nékik, hogy bűnőket meg-iſmérvén, és ki-tér-

vén gonoſſágokból, tőlled kegyelmet nyerjenek. Engemet-is ſzegény bűnös ſzolgádat, őrizz minden teſti lelki ellenſégimnek gonoſz ſzándékától, jóra fordítván ellenem-való törekédéſeket: A'te Sz. Halálodáltal. Amen.

Uton-járók könyörgéſe.

IRgalmas kegyelmes Iſten, ki az Iſraël fiait, a'tenger közepin ſzáraz lábbal vidáltal, és a'harom Szent Királyt cſillagodáltal vezérléd: adgy nékünk, és a'mi útonjáro atyánk fiainak, jó ſzerencſés útat, és cſendeſz ůdőt: hogy a'te ſzent Angyalod vezérléſéből, a'hová indúltunk, és végre az örök életnek nyugodalmába, boldogúl juthaſſunk.

Vr Iſten, ki a' te ſzolgádat Abrahámot, a' Pogányok-közzül, a' Chaldæuſok tűzé-

tűzéből ki hozván, minden útaiban megőrzéd: kérünk téged, hogy minket is, teſzolgaidat, óltalmazz. Légy nekünk kéſzületünkben ſegétſégünk, útünkban vigaſztaláſunk, melegben árnyékunk, esőben és hidegben hajlékunk, fáradságunkban nyugodalmunk, ſzerencſétlenſégben óltalmunk, gonoſz útünkban iſtápunk, veſzedelmünkben gyámolunk: hogy te általad, a'hová igyekezünk, békével juthaſſunk, és iſmet egéſſégben jóheſsünk házunkba.

Halgaſd meg Vram, könyörgésünket, és a te ſzolgaid úttyát, üdvöſséges óltalmaddal igazgaſſad: hogy e' világnak, és az úton-járóknak ſzámtalan veſzedelmi között, a'te ſegétségeddel megőrizteſsünk.

Adgyad Kérünk téged, mindenható Vr Iſten, hogy a'te ſzolgaid, az üdvöſſégnek úttyán járjanak: és Elől-járódnak, Szent Jánoſnak, intéſit követvén, a'mi V-

runk JESVS Chriſtushoz bátorságoſſan juthaſſanak.

Vram JESVS Chriſtus, emberi nemzetnek hűu, és ſzorgalmatos óltalmazója: kérlek téged, értűnk-való ſok-fáradságidért, és ſzarándokságidért: bocsásd alá magas menyből Angyalodat, ki őrizzen, és oktaſſon engem minden útaimban, miképpen meg-őrzé Abrahámot, Iákobot, Tobiáſt, ſzarándokságokban. Es engedd ſzent halálod-által, hogy-minnyájan meg-iſmérjük e' világban-való jövevényvóltunkat, és e'földhöz ne rágaſzkodgyunk hanem, tiſzta ſzűvel lélekkel, te hozzád kivánkozzunk, és a' meg-igért bóldogságba juthaſſunk: Ki élſz, és uralkodol, &c.

Amen.

Chriſ-

Chriſtusban el-nyugott Atyánk-fiaiért.

VR Iſten, kinek tulaydona az irgalmaſság és bocsánat: bízván kegyelmeſſégedben, alázatoſſan kőnyőrgők a' te ſzolgaidért N. N. kik e' gyarló teſtnek tőmlőczéből, akaratod-ſzerént, ki-hívattanak: bocsáſd-meg, az emberi gyarlóságbol eſett vétkekért érdemlett bűntetéſeket: hogy minden kínoktúl meg-ſzabadúlván, a' te Szenteiddel egyetemben, őrők boldogságban dicſirjenek tégedet.

Néked ajánlyuk, Vram, a'te ſzolgaid N. N. lelkét: Oldozd meg őket minden bűnőktűl, hogy, teſti ki-múláſok után, néked éllyenek: és, az emberi gyarlóságbol történt eſeteket, tőrőld-le kegyes irgalmaſságodból.

Irgal-

Irgalmas Isten, ki az ember veszedelmén nem örülsz, hanem üdvösségét kívánod: alázatossan könyörgünk néked, hogy atyánk-fiait, barátinkat, és velünk jó tetteket, kik az igaz Vallásban múltak-ki e' világból, óldozd-meg minden bűnök kötelitül: és a'te Szent Angyalid-által, az örök boldogságnak nyugodalmába vidd őket.

Híveidnek Teremtő, táplálo, és Megváltó Istene, mi bűnös és méltatlan szolgaid, alázatossan könyörgünk Szent Felségednek, el-nyugott szolgaidért, és szolgáló leányidért. Ne bűntesd-őket érdemek-szerént: hanem, Szent Fiadnak drágalátos kinnyáiért, mentsd-meg őket minden kinoktúl, és bűnökkel érdemlett ostoridtúl.

Haycsd-meg Vram fűleidet könyörgésünkre, mellyel alázatossan kérjük Irgalmasságodat: hogy a'te szolgaidnak N. N. lelkeit, mellyeket e' világból ki-hittál, a' békeség-

kességnek és örök dücsösségnek fényessége-be helyhezteſſed, és a'te Szentidnek társaságába vigyed.

E örök mindenható Vr Iſten, ki aztparancſoltad, hogy Atyánkat, Atyánkat tiſztellyük, légy kegyelmes jó-vóltodból az én Szüléim lelkének: és az ő bünökrül el-feletkezvén, minket véllek egyetemben, az örök bóldogságnak örömében tégy-részessé.

Vr Iſten, kinek irgalmaſságának ſzáma nincſzen, vegyed kedves áldozatul a'mi alázatos könyörgéſinket: és a'te ſzogaidnak, és ſzolgálo leányidnak lelkeit, mellyekért tartozunk könyörgeni, kegyelmeſſen látogaſd-meg, és ſzabadicſd-meg minden kínoktúl.

Irgalmas kegyelmes Vr Iſten, mi kegyes Atyánk, kinek mindenek élnek, és a' kinek el nem veſznek a'meg-hólt teſtek, hanem jobb állapatra változnak: kegyeſſége-

det alazatoſſan kérjük, hogy a'meg-hólt Híveknek, adgy cſendeſz és békeſéges nyugodalmot: ôket Angyalid-által Abrahám kebelébe viteſſed: és, valamiben ellened vétettek az Eôrdôg incſelkedéſibôl bocsáſd meg nékik. Ne menny, Vram, itéletbe gyarló ſzolgaiddal: hanem, Szent Fiadnak drágalátos Vére húllásáért, ſzabadicſd meg ôket minden kínoktúl, és az ôrôk nyugodalómban ted reſzeſſé ôket.

Vram üdvôzitô JESVS Chriſtus, kérünk téged, fogadd hozzád a'te Híveid lelkét, mellyekért ſzent Véredet ki ontottad. Emlekezzél meg Vram, hogy gyarló az emberi terméſzet: és ollyanok vagyunk mint a' mezei virágok, mellyek hamar meg-hervadnak, és akármely ſzéltúl elragadtatnak. Azért, ha a' Kereſzt-fan meg nem utálád a' hozzád-folyamó Latrot, hanem Paradicſomnak ôrômébe vitted

COMMVNIO.

A M. N. MUZEUM KÖNYVTÁRA

fizeſſenek, és az Atyák bűnét, harmad's negyed izig látogaſsák a' fiakon.

Oh én igas Ítélő-biràm, kinek ítélő ſzéki-elől mindeneknek jelen kel lenni; ki-elől ſenki el nem futhat, ſem el nem titkolhat valamit, hanem minden cſeleketink, ſzándékink, és indúlatink, nyilván vannak előtted, kinek akarattyát ſenki fel nem bonthattya; ki-elől máſuvá nincs appellácio: ki, noha ſokkáig várod a' háládatlanokat, és kegyeſſen hozzád fogadod a' meg-téröket, de a' kemény ſzívű bűnöſöket ſzörnyűképpen meg-oſtorozod.

Oh én Irgalmas, ſzerelmes, bőcsűlletes Atyám, kit tartozom, tellyes ſzűvel, tellyes elmével, tellyes lélekkel, és minden tehetséggel ſzeretni, tiſztelni, és mindenek-felett bőcsűlni: Ihol én nyomorúlt, alá-való por és hamu, háládatlan, pártos, és hamis ſzolga, a' te kegyelmes ſzíned-elől,

Igazságodnak, és Irgalmaſságodnak ſzékielőt le-borúlván, meg vallom, hogy tégedet ſok álnakságimmal, ſzámtalanſzor, ſokképpen, nagy ſzemtelenűl meg-bántottalak, és bűnős fejem-ellen haragra indítottalak.

Iſmérem, és nagy lelki fájdalommal vallom előtted, ki ſzivemnek, és gondolatimnak viſgálója vagy, hogy gyakran a' gyónáshoz, mélto kéſzűlet-tőredelmes lélek-nélkűl bűneimnek igaz bánattya-nélkűl járúltam: Gyontó atyamnak oktatáſit és dorgáláſit, nem oly engedelmeſſéggel vettem a' mint kivántatot vólna, életemnek jobbítására nem ugy igyekeztem, a' mint tartoztam vólna.

Iſmérem, és ſzomorú ſzűvel meg-vallom, én Iſtenem, hogy Sz. Fiadnak drágalátos teſtének vételéhez, nem oly tiſzta és buzgó ſzűvel kéſzűltem, a' mint illett-vólna-

nem.

ted magaddal: ne utáld-meg Híveidnek hozzád való kiáltását, hanem, kegyelmesſen óldozd-meg, a' világból ki-múlt ſzolgaid lelkét, minden bűnöknek kötelitül: hogy, a' fel-támadáſnak dücsőségében, a' Válaſztottak-közöt fel-támadgyanak az örök életre. Amen.

Adgy örökké-való nyugodalmot Vram nékik, és az el-enyéſzhetetlen világoſság fényeskedgyék nékik, Amen.

KILENCZEDIK RESZE.

A' GYONASHOZ, ES VR VACSORAIAHOZ KESZITŐ KÖNYŐRGESEK.

Mikor Gyonáshoz készülünk.

I. Könyörgés.

H én Teremtő Istenem, erős boszszú-állo Isten, kinek itéleti retteneteſek az emberek fiain: kinek ſzemei nyitva vannak, hogy mindeneknek cſelekedetek-ſzerént fizeſ-

nem oly szerettetel és bőcsűllettel fogadtam ezt a' Mennyei vendéget mint az ő méltosága kivánta vólna: nem oly háladással, és szorgalmatossággal óltalmaztam magamat az Vr vacsorájában-való részesűlés-, után, a'mint tartóztam vólna.

Ismérem, és kőny-hűllatással megvallom Szent Felségednek, hogy az én üdvőssségem kereséséré rendelt üdőt, sok hivolkodó múlatságokban vesztegettem, sok haszontalan beszélgetésre fordítottam sok hízelkedő, és felebarátom gyalázo szókkal, sok szitkos és éktelem tréfákkal, vagy ártalmas hazugságokkal múlattam.

Meg-vallom, én Teremtő Istenem, te előtted azt-is, hogy a' lelki dolgokra, és a' te szolgálatódra rest és túnya vóltam: nem a' te szolgálatodban, hanem e' világi dolgokban vetettem szivemnek győnyőrűségét, és sok-képpen el-múlattam a' te tisztlete-

letedre, és ſzolgálatodra-való alkolmatoſságokat.

Iſmérem, és meg-vallom Szent Iſtenſégednek, hogy az én ſzivemet, ſok fertelmes, és ártalmas gondolatoktúl él nem fordítottam: az én teſtemnek gonoſz indúlatit meg nem zaboláztám: ſok tobzódáſokkal, és egyéb éktelenségekkel megfertéztettem: Felebarátomat ſok kevélyſégimmel, haragos indúlatimmal, boſzſzús igyekezetimmel, ſzitkokkal és átkokal, irígyſégemmel, és ſok gonoſz ſzándékimmal, ſzámtalanſzor meg-bántottam.

Bánom, és felette igen bánom, én édes Iſtenem, hogy mind ezekkel, és több ſzámlálhatatlan bűneimmel, véghetetlen jó-voltodat meg-bántottam: mellyet, hogy mindenek-felett tiſzteltem-, imádtam-, és ſzerettem-vólna, ſokképpen kóteleztettem. Bánom, és ſzánom, hogy a' te jelen-létedet,

és mindeneket által-láto bölcseségedet, mindenkor szemem-elől nem hordoztam: sőt, szent szemeid láttára, nem szégyenlettem úndok vétkemmel téged meg-bántani.

Szégyenlem az én esztelenségemet, hogy jó-voltodat, mely fogyatkozás nélkül minden jót magában foglal, és ez-okon méltó hogy mindenek-felett szeretteſſék, e' világi hitván, és heában-való jószágocskáért, vagy egy rövid gyönyörűségért, megvetettem: és inkáb akartam te-tőlled, az igaz életnek kút-fejétől el-szakadni, hogy sem a' múlándó világnak ellene-mondani.

Bánom, és szégyenlem, szerelmes Atyám, hogy a' te véghetetlen szerelmedet, mellyért néked szerelemmel tartozom, ennyiszer meg-vetettem, és az én szerelmemát inkeb fordítottam e' világhoz, hogy sem te hozzád.

Bánom tellyes szivemből, hogy szent

Véredet, mellyet én-érettem ily ſzörnyû kinokkal ontottál, ennyiſzer, meg-tapodtam: és tégedet mind annyiſzor meg-csúfóltalak, meg-pókdóſtelek, és el-árúltalak, valamenyiſzer azokat a' bûnöket meg-ujitottam, mellyekért egyſzer meg-feſzíttettél.

Altallom ſok bûneimet, és ugyan iſzonyodom az én ſzörnyû háládatlanságimtúl, mikor meg gondolom, hogy te, az én lelkemnek tiſztúláſaért, harmincz-három eſztendeig-ſok fáradsággal, és ſanyarusággal munkálkodtál: En pedig, akár-mely kicsiny dologért, fáradságid, jutalmátul téged meg-foſztván, lelkemet ſok bûnökkel terheltem és ferteztettem.

Szégyenlem Vram, hogy háládatlan vóltam a' te véghetetlen kégyelmeſségednek. Mert, te engemet ingyen, és erdemem-nélkûl, ſzámtalan teſti és lelki javaid-

vaiddal meg-áldottál: az örök dücsőſségnek koronáját nékem igirted. sőt még akkor is, mikor tőlled el-fordúltam, és ellened támadtam, óltalmoddal, és ſok javaiddal látogattál. En pedig ſzintén akkor-is, mikor Atyai ſzerelmed ennyi jóval látogatna, akaratod-ellen tuſakodtam, néked engedetlen vóltam, ajándékidat tékozlottam, boſzſzúságodra forditottam, sőt mind ezekkel ellenségidnek kedveskedtem.

Oh én átkozot vakságom! oh oktalan-állathoz haſonlittatot értelmem! Nagy rettegéſſel érzem, és nagy bánattal megvallom, én édes Teremtő, Meg-válto, gond viſelő Iſtenem hogy mind ezekért, örök kárhozatot érdemlettem. En vagyok, Vram, a' te pártos és árúlo ſzolgád: Mert, minek utánna lelkemet Királyi méltoságra meg-kenéd, és ſok kűlső belső ajándekidat

birodalmom-alá vetéd, hogy te-néked tiſztteſſégel és ſzolgálattal áldoznám: én, tégedet meg-vetvén, ellenſéged birodalmába ejtém fejemet: és, a' mely ſzolgálattal néked tartoztam, a' Satánnak és e' Világnak adám.

En vagyok, Vram, ama' háládatlan, és tékozló ſzolga, ki ſaját kivánságimnak nem a'te akaratodnak ſzolgáltam: és, mivel a'te ajándékidat, és reám bizot ſok javaidat el-tékozlottam, tíz ezer talentommal tartozom néked. mely adóſságot, ha ingyen meg nem bocsátod, örökké-való tömlöczöt érdemlek.

En vagyok, Vram, amaz el-tévelyedet bújdosó juhocska: kit, ha fel nem kereſsz, és válladra nem véſzeſz, halálnak fia léſzek. En vagyok a'te ſzó-fogadatlan tanitvániod, bújdosó és tékozló fiad, ſok ſebekkel meg-rútíttatot bűnös ſzolgád. En Vram,

Vram, lelkemnek gyilkossa vagyok, lopó és szentség-tőrő vagyok, árúlo és pártos-syolga vagyok. Mert te, az én lelkemet Templomoddá szenteléd: és, nem tekintvén mezítelen, fertelmes, és minden nyavalyákkal tellyes-vóltát, legyeseddé választád, szent Véredben meg-mosád, drága ajándékiddal fel-ekesítéd: En pedig téged, szép és nemes, gazdag és szerelmes legyesemet meg-vetvén, a'te szined-előt, szent szemeid láttára, számtalanszor, nagy éktelenül, ellenségedhez ragaszkodtam, az ő kivánságának engedtem: és, a' mely ékessségimmel néked kellet volna kedveskednem, azokat mind néki áldoztam: és a' te Templomodat, mellyet tiszteségedre szenteltel-vala, sok képpen meg-ferteztettem.

Oh átkozot, és örők kárhozatra mélto szemtelenség! oh iszonyú, és halhatatlan

bolondság: hogy egy útálatos, és rövid gyönyörűségért, ennyi sok jóktúl magamat meg-foſztottam: ily ſok undokságban réſzesültem!

Bánom, és ſzégyenlem, én Iſtenem, mind ezeket. és nem azért bánom leg fő képpen, hogy mind ezekért, ſok kárba, és nagy veſzedelembe hoztam fejemet: hanem azért, hogy tégedet, Vramat Iſtenemet, Teremtőmet, és Meg-váltómat, kit tartoztam ſzeretni, bőcsülleni, és mindenek-felett tiſztelni, ily éktelen, és illetlen gonoſságimmal meg bántottalak.

De Vram, mivelhogy te nem akarod a' bűnősök veſzedelmét, hanem inkáb hozzád fogadod a' meg-térőket: noha rettent engem ſok gonoſságom, de bátorit és bíztat a te nagy kegyelmeſſéged Azért, Vram, te-előtted földre borúlván, kérlek a' te kegyelmeſſégedért, ſzerelmedért, jó-vóltodért,

dért, irgalmaſságodért, és mind azokért, a' fáradságokért, és ſzenvedéſidért, mellyekkel, a'fel-vett ſzolgai ábrázatban gyötretél én-érettem: ólcs igaz tőredelmes ſzivet belém: tőrőld-le kegyelmeſſen az én ſzamlálhatatlan gonoſságimat. Ihon Vram, a'te mélységes ſebeidbe, és drágalátos ſzent Vérednek forráſiba, vetem minden vétkeimet: A' te nagy ſzerelmednek égő kemenczéjébe, ſok érdemidnek fogyhatatlan kincsébe, irgalmaſságodnak feneketlen tengerébe, rejtem az én bűnös lelkemet: hogy keſerves Halálodnak érdeme-által, a' ſzeplőtelen Szűz Mariának eſedezéſe-által, Sz. Péternek, Sz. Maria Magdolnának, és minden igaz penitenciatartóknak könyőrgéſe-által, tőrőldle ſzámtalan álnakságimat.

Bánom, én Iſtenem, hogy eddig Sz. Felſégedet ſok-képpen még bántottam.

De,

De, mivel te nagy tûrhetô Iſten lévén, cſudálatos Irgalmaſságodból mind ez óráig vártál engem: hogy hozzád térnék, ſokképpen hittál, és ébreſztettél engem: imé végre fel-inditottad az én ſzivemet ſzerelmedre, és életemnek jobbitására. Ihol azért én-is ſzent ſzíned-elôt, e' mái órában, ellene mondok minden-némû vétkeknek, és akaratod-ellen-való cſelekedeteknek: és, nem az én erôtlen gyarlóságomban, hanem a' te hatalmaſságodban, és malaſztodban bízván, tekélletes és álhatátos ſzándékkal el-végezem hogy inkáb e' világnak minden javaitól meg foſztatom, sôt, akár-minémû kínt és halált ſzenvedek inkáb, hogy-ſem tudván, és el-tekéllet ſzándékkal te ellened vétſek, tôlled minden jónak kút-fejétúl elſzakadgyak, és te-tôlled el-fordítván akaratomat, meg-báncſalak, és háládatlanſágommal, 's ellened-való pártolkodáſom,

mal,

mal, haragodat ellenem újonnan fel-gerjeſzſzem.

Erősicsd meg Vram, én bennem ezt az akaratot, mellyet most fel-gerjeſztettél: hogy halálom órája-ig, ſzent akaratod-ſzerént éllyek, és te veled oſztán az örök bóldogságban örvendezzek. Amen, Amen, Amen: Vgy légyen Vr Iſten, Vgy légyen.

II. Könyörgés.

MEnynek és földnek Vra, ſzáma nincſen hozzám-való jó-voltodnak, és irgalmaſságodnak. Te teremtettél engem haſonlatoſságodra: fel-ékesítettél, értelemmel, akarattal, okoſsággal, érzekenſéggel, hogy mind ezekkel néked ſzolgállyak, téged ſzeresſelek mint Atyámat, tiſztellyelek mint Vramat, minden erőmből, és tehetſégemből Es hogy kűnnyebben hozzád vonnád az én reſtségemet, bóldogságod-

nak örömet igíred nékem, kicsiny és haſzontalan ſzolgálatomért.

Ennek-felette, mikor vétkeim-miat el veſztem-vólna, Sz. Fiadat értem e'világra bocsátád; hogy ſok fáradsággal, véres veritékkel, ſok gyalázat-, oſtorozás-, káromlás-, és halál-által, az el-veſzett Juhot iſmét Akolodba vinné: halálos ſebeivel, ſebeit meggyógyítaná: rabságban-heverő, meg-kötözött ſzólgáját, fógságával ki-mentené. Sz. Fiad vérében, a Kereſztſég-által engem meg moſogatál, Jegyeſeddé válaſztál, fiaddá fogadál, templomoddá ſzentelél: bűneimért, méltó kárhozatra nem vetél.

De jaj nyavalyás fejemnek! Ennyi ſok jó-vóltodrúl Vram, el-feletkezém: téged nagy háládatlanúl meg-vetélek; inkáb akarék a' Bűnnek ſzolgálni, Eördögnek haj léka lenni, hogy-ſem eleven Templomod maradni: tőlled vett ſzép ajándékokat,

kat, a' bűnnek, és testnek szolgálattyában elrékozlottam, és ezekkel akaratod-ellen viaskodtam.

Mikoron pedig az én vétkeimben tellyességgel el-merültem-vólna, menyiszer hittál Vram engem, de én nem érzettem: kedvemet kerested szép ajándékiddal, kikkel én nem gondoltam. Menyiszer furdaltad lelki-ismeretemet? Kegyes intéseket, kemény feddéseket, menyiszer erésztettél szivembe? Hol fényegetéssel, hol szzép szóval hittál: életemnek rövidvóltát, a' pokolnak kínnyát, az örök boldogságot, előmbe adtad: és ugyan utánnam járván, kértél engem, hogy bűnömből kitérjek: Sokszor, sok jó magot hintettel szivemnek savány földébe, óltálmaddal engem bé-árkoltál, és az Eördögtűl meg őriztél: várván, hogy végre jó gyümölcsöt hozzak, és hozzád térjek. En pe-

dig, mind eddig, csak vad szőlőt, konkolyt, bojtorjánt hoztam, lelkemet számtalan bűnökkel terheltem, Felségedet haragra indítottam.

De ihon, én Vram, és Istenem, a'te hatalmas erőd, és sok kiáltásod, végre engem fel-ébresztett: undok vétkeimet velem megismértetted: bűnöm siralmára, életem jobbitására, lelkemet fel-gerjesztetted. Bánom, és szégyenlem előtted, én Istenem, minden gonoságimat. Alázatos szűvel fejemet meg-hajtván, kegyelmet kérek, halált érdemlett lelkemnek. Tudom, és megvallom, hogy, ha érdemem-szerént fizetsz nékem, örökké el-kel veznem. Mert, ha a' mennyei Angyalt, csak egy szem-pillantásban, és csak szándékával tett gonoságért, az égből le-veted, Eördöggé változtatád, és örök tűzre itéled: ha a'mi első Atyánkat, csak egy alma Kóstolásért, halálra veted

minden

minden maradékival egyetemben, és e' világi nyavalyákat, betegségeket, munkákat, csak az egy vétekért ereſztéd az egész emberi nemzetre: Mit érdemlek tehát én, ki ſzámtalanſzor vétkeztem ellened? Menyin vannak Vram, kik ôrôk kárhozatra vettettek, noha annyit nem vétkeztek menyit én? De ne nézd, Vram, az én gonoſságimat, hânem a'te Sz Fiadnak drága Vére hullását: Az ô oldalából ki-folyó Véres tengerben, mint régen Farao Királt, öldmeg az én ſok bûneimet: hogy meg-ſzabadúlván, tellyes életemben ſzent nevedet dicſirjem. Kérlek téged, én Iſtenem, a'te ſok irgalmaſságidért, és a'mi Vrunknak ſok keſerves kinnyaiért: adgy az én lelkemben igaz tôredelmeſſéget hogy ſiraſſam gonoſságimat, és meg jóbbitcſam életemet. Tekincs Vram, azon kegyelmes ſzemeiddel én reám, mellyekkel Sz. Péterre, Sz. Pálra,

Sz. Mátéra, Dávidra, és Magdolnára tekintél az ô eſetek-után: Nyiſd meg az én lelki ſzemeimet, hogy meg-iſmérjem kegyelmeſſégedet, útállyam háládatlanságimat, gyûlöllyem bûneimnek ſokaságát és undokságát. A'te itéletednek félelme, jóvóltodnak ſzerelme, gerjedgyen-fel ſzûvemben: ſzégyenûllyön meg ûdvôſſéges ſzeméremmel az én háládatlanságom, rontaſſék-meg ſzeretetbôl-ſzármazott tôredelmeſſéggel az én kenyſégem: hogy méltatlanságomnak igaz iſméretibôl ſzármazott alázatoſsággál, ſzent lábaidhoz borúlván, kegyelmet nyerjek tôlled: és a'te ſzent malaſztoddal ugy meg-erôſsôgyék az én gyarló ſzívem, hogy ſoha tôbbé az én úndok vétkeimre ne térjek: hanem, tekélletes ſzeretettel, és tiſzta ſzûvel ſzolgállyak Sz Felſégednek, mind ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

III. Kô-

III. Könyörgés.

Örök mindenható Vr Isten, ki a'bűnösök meg-téresét szomjúhozod, életeket kivánod: sőt, hogy őket meg-váltanád, és benned-való bizodalomra inditanád a' sok gonoſsággal meg-terhelt gyarló embert, szolgai ábrázatban öltözél, és keſerves kinaiddal minden bűnökért eleget től az Isteni igazságnak. En szegény bűnös szolgád, te-hozzád folyamom, és bűneim bocsánattyát Irgalmaſságodtúl kérem. Ha meg nem utálád, Vram, a' melleted fel-feſzittetet latrot: ha a' feſlett aſzonynak ſiralmit, és a' Chananæa-béli aſzony kéréſét, szent fűleidhez ereſztéd: ha a' Publicánusnak, és a' téged meg tagadó Tanitványnak, ha űldözőidnek és gyilkoſidnak meg-kegyelmezél: Vjcſd-meg moſt-is, Vram, ezeket a' te régi Irgalmaſságidat, és könyörűly

rûly én-rajtam-is bûnös ſzolgádon. A' te kezeid alkodtanak, és teremtettenek Vram engem: azok a' kezek, mellyek én-érettem a' Kereſzt-fához ſzegeztettek. Meg ne utált Vram, méltatlan ſzolgádat, hanem, tekincſd a' te ſzent kezeidnek mély ſebeit, mellyek-által, kezeidre irtad az én nevemet, hogy irgalmazz nékem.

Te hozzád kiáltok Vram, Teremtôm, és Meg-váltóm: Vjicſ-meg engem, és bocsáſd meg az én bûneimet. Beteg vagyok Vram, és azért kiáltok te-hozzád, én igaz Orvoſomhoz: Vak vagyok, és azért foháſzkodom te-hozzád, igaz világoſsághoz: El tévelyedtem, és azért kereſſlek téged, én igaz Életemet. Kônyôrûlly rajtam, Dávidnak fia: kônyôrûlly rajtam, Irgalmaſságnak kút feje.

Tudom Uram, hogy méltó nem vagyok Irgalmaſságodra, mivel tégedet, életnek tiſzta

tiſzta és eleven kút-fejét el-hagyván, zavaros tócsákat kereſtem, és e' világnak cſalárd kivánſágihoz ragaſzkodtam, mélly ek, mint a' vékony fűſtőcske, és gyenge pára, hamar el-múlnak. El-hadtalak téged, életnek Kenyere, és az oktalan állathoz illendő kevertetet, e' világi gyönyörűſégek moslékit kedveltem. El-ſzakadtam te-őlled, kiben minden tekélletes, és álhatatos jó vagyon, és az árnyék világnak múlandó javaihoz ragaſzkodtam.

De vallyon 's kihez folyamjon ſok bűnökkel meg-terhelt fejem, egyébhez a' te nagy irgalmaſságodnál? Ihon, az én ſok hálátatlanſágimat, és engedetlenſégimet, az én ſok eſztelen kivánságimat és cſelekedetimet, elődbe hozom; és mind ezekért, a' te keſerves Szenvedéſednek kincſét bémutatom. A' te alázatos meg-teſtesűléſed és iſtállóban-való ſzent ſzűletéſed, a' te ke-

ſerves kőrnyűl-mételtetéſed és ſok bőjtőléſid, a' te fáradſágid és éhezéſid, a' te ſok űldőzéſid, és lelki ſzomorúſágid, a' te véres verítékid és ſok oſtorozáſid, a' te pőkdőſtetéſid és cſufoltatáſid, a' tővis koronád és keſerves meg-feſzítéſed légyen elégléges áldozat az én ſok bűneimért. Valami fogyatkozás vagyon én bennem, mind azokat bétellyesíti a' te ſok Szenvedéſidnek érdeme: és noha ſok, és igen súllyos az én gonoſságom, de ha a' te irgalmaſságod és keſerves halálod-mellé vetem, igen kevéſnek látſzanak.

Bízom azért, én Iſtenem, jó-vóltodban, hogy el nem hagyod veſzni haſonlatoſságodra teremtett bűnős fiadat, ſem meg nem útálod az én kőnyőrgéſimet. mivelhogy az én teſtemet fel-vetted, és atyám fiává lettél. Reménlem Vram, nagy bizozodalommal, hogy nem kárhoztatſz engem,

gem, kit ennyi kincsen, és ily sok fáradsággal meg-váltottál.

Irgalmasságnak Attyá, meg ne emlékezzél az én sok álnakságimrúl: boszszút ne ály az én sok háládatlanságimon: ne haragudgyál a' meg-szárátt fa-levélre: hanem, könyörúly én rajtam, tisztics-meg engem, gyógyics és vastagics engem a' te Sz. Lelkeddel, hogy soha ennek utánna el ne szakadgyak tőlled, hanem tellyes életemnek folyását akaratodhoz szabjam, és minden cselekedetimet kedved szerént rendelyem, hogy osztán dücsőssegedben veled örökké vigadgyak. Amen.

IV. Könyörgés.

EN nyavalyás és bóldogtalan bűnös ember, kinek gonosági fellyűl-halladgyák a' tenger fövényének számát. Te-hozzád

folyamom, én Istenem: Mélto nem vagyok, Vram, hogy az égbe emellyem szemeimet, hogy tőlled kegyelmet nyerjek. sőt, mélto vagyok, hogy én ellenem, minden teremtett állatid fel-támadgyanak, és a' te gyalázatodért rajtam boszszút állyanak. Mert én, meg útálván Felségedet, a' te ellenségidnek, a' Bűnnek, Eördögnek, és Világnak szolgáltam.

Tudom, én Istenem, hogy te nem csak vigasztaláſnak, de boszszú-alláſnak-is Istene vagy: ki az atyák bűneit, harmad és negyed izíg meg-látogatod fiokban. Tudom, hogy az Igaz-is csak alig szabadúl meg Ítélő széked-előt: sőt, ha irgalmasságodat meg-vonszod, csak egy élő embert sem igazúl te-előtted. Meg ismértetted azt-is velem, én Istenem, mely mélto haragodat érdemlette, bűnben fogant, és bűnben nevelkedett szolgád. Vétkeztem Vram,

Vram, az ég ellen, és te-ellened: mélto nem vágyok, hogy te fiad, sőt hogy te ſzolgád légyek. holot a'te ſzolgálatodra engedett üdőt, lelkem kárhozattyára, és boſzſzuſágodra téritettem.

Mentül nagyob, és csudálátosb vólt pedig Vram, a'te-hozzám-való jó-vóltod, és ſok tűrhető kegyeſſéged, ki engemet vartál, és ſzüntelen hittál életem jóbbitaſára: annál iſzonyúb, és veſzedelmesb vólt az én háládatlan ſzivemnek keményſége.

Mert, tudván akaratodat, és az én kőteleſſégemet, nem csak ki nem tértem gonoſſagimból: de sőt, el bizakodván, naponként bűneimet ſzaporítottam.

Meg-vallom azért Felſéged előt gonoſſágimat En vagyok, Vram, ama'megſzáradot fa, és gyümölcſtelen öltovány, ki a'te kertedben, haſzontalan foglaltam helyt, sőt ártalmas gyümölcsőt teremtet-

tem: Annak-okáért, meg-érdemlettem, hogy haragodnak fejszéje ki-vágjon-engem tőbből. En vagyok ama'haszontalan szolga, sőt amaz álnok, és tékozló szolga, ki tudván Vram akarattyát, bé nem tellyesítettem: és ez-okon, mélto vagyok, hogy kezemet lábamat meg-kőtőzteſd, és kárhozatra veſs.

De mivel irgalmaſságnak Iſtene vagy teUram, ki a bűnősöknek veſzedelmén nem örűlſz, hanem a'hozzád térőknek őrőmeſt meg-kegyelmezſz, kétſégbe nem eſem. A'te ſzerelmes Sz Fiad igírte, hogy a'ki bűnnel meg-terheltetet, ha hozzád folyamik, minden gonoſságiból ki-tiſztittatik. Tekínczd azért, irgalmas Iſten, a'te Chriſtuſodat, a' mi Kőzben-járónkat, ki mi érettűnk a'Kereſzt-fának óltárán, magát meg-áldozá, hogy, a'kik bűnűnkben meg-hóltunk-vala, iſmét fel-támadnank. Ama' drágalátos Bárány-

ranynak véréért, mely e' világ bűnét le-mosta, vedd-el szívemnek keménységét: Lágyicsd-meg lelkemet, hogy tőredelmes szűvel szánnyam gonoságimat. Világosícsd bűn-miat meg-vakúlt értelmemet, hogy ismérjem bűneimet, ismérvén tellyes szűből bánnyam, és siratsam. Végezetre, az énsebeimet, tisztán és éppen meg-mutatsam lelki Orvosomnak: Mert én, ama'bél-poklosok-kőzzűl vagyok, Vram, kiket Sz. Fiad, Papokhoz igazíta, hogy magokat meg-mutatván, ki-tisztúlnának gyógyíthatatlan betegségekből. Gyógyíts-meg azért Vram engem, szolgaid-által: Teremcs tiszta szívet bennem, hogy én-is a' penitenciának melto gyűmőlcsét teremtvén, bóldogságodban részesűllyek. Te vagy, Vram, ama' nagy-irgalmú Isten, ki a' Cananeabéli Aszonynak alázatos kéresét, Maria Magdolnának kőny-húllatáſit, a' Publicánusnak

mellye-

mellye-veréſit, a' Kereſzt-fán függő tolvajnak ohajtáſit meg nem utálád, a' Ninivében lakozók könyörgéſit-is meg-halgatád.

Ihon, Vram, én-is bűneimet ſzínedeleibe hozom, mivel ezeket nem rejtegethetem előtted. Jól tudod, Vram, hogy az én ſzívemnek minden indúlati, hajlandók vóltak gyérmekſégemtűl fogva a' gonoſzra: én-velem is meg iſmértetted álnakſágimat, mert néked vétkeztem, és bűnt ellened tettem. Ne menny itéletre ſolgáddal, én Iſtenem: mert, ha ſzámot tartaſz bűneinkre, nincs ki el-viſelheſſe haragodat: hanem, tekincs a' te Chriſtuſodnak orczájára. mivel nem a' mi érdemünkből, hanem csak egyedűl Sz. Fiadnak drágalátos Vére hűllaſából, várjuk bűnünk bocſánattyát. Irgalmazz nékem, én üdvözítő Chriſtuſom, és légy kegyelmes bűnös lelkemnek. Moſdmeg, oh igaz Samaritanus, az én úndok ſebeimet,

sebeimit, óldaladból ki-folyó kút fôben.: Sz. Vérednek drága kenetivel, gyógyíts-meg-betegségimet.

Emlekezzél-meg, én üdvôsségemnek Reménsége, hogy az én bűneimért szörnyű halált szenvedél. Ne útály-meg Vram engem, mert te kezed munkája vagyok. El ne vess engem, mert, vagy jó vagy gonosz vagyok, ugyan csak tiéd vagyok. Ha te elvetsz engem, és elôlled ki-kergetsz, hová légyek és kihez hajcsam fejemet? Fogadgy hozzád engem, én Istenem, ki tellyes szűből hozzád akarok térni: Mert, ha én úndok, és fertelmes vagyok, te meg-tisztíthatsz engem. ha vak vagyok, meg-világosíthatsz engem. ha beteg vagyok, meg-gyógyíthatsz engem. ha meg-hóltam, fel-támasztthatsz engem. Mert, nagyob a'te Irgalmasságod, az én gonosságomnál: nagyob a'te jó-voltod, az én vétkeimnél. Nem cselekedhetem

én annyi gonoſságot, kinél tőbbet le nem moshat a' hozzád-térőkben, Sz. Fiadnak drágalátos ſzent Vére.

Azért, Vram, noha tékozló fiú vóltam eddig: noha ſok kincſedet, reám bízott javaidat gonoſzúl el-veſztegettem, Világ és Eőrdőg rabságába eſtem: De a' te ſzent malaſztod-által, meg iſmérvén vétkemet, hozzád térek: előtted le-borúlván, sírva kegyelmet kérek. Noha ſokſzor meg-bántottalak téged, de az Atyai ſzívet, vétkeimmel tőlled el nem vettem. Ne tarcs azért, ſzámot, Vram, gonoſságimra: nézz Atyai ſzemmel reám. Adgy tőredelmes ſzívet, világoſicſd-meg értelmemet, hogy meg-iſmérvén bűneimet, és Felſéged előt mindenekrűl igaz valláſt tévén, bocsánatot nyerheſſek: A'mi Vrunk JESVS Chriſtus érdeme által.

Amen.

Az

Az Oo Tőrvény-béli penitencia-tartók könyörgési.

Eörök mindenható Isten, az mi Atyáinknak, Abrahámnak, Isaáknak, Jákóbnak, és az ő magvognak Istene: ki az eget, és földet, minden ékességivel teremtéd: ki a' te parancsolatoddal meg-kötötted, 's bérekesztetted a' tengert, és bépecsétletted a' te rettenetes és dicsiretes neveddel. Mindenek félnek, és rettegnek a' te hatalmas szined előt: mert el-viselhetetlen a' te dücsősségednek felsége, és a' bűnősök-ellen fenyegető haragod. De e' mellet, mértéktelen, és meg-gondolhatatlan, Vram, irgalmasságod-is: mert te, Felséges Isten, kegyelmes, sok-türhető, nagy-irgalmú Isten vagy, és szánod az emberek veszedelmét.

Te Vram, véghetetlen jó-voltodból, Irgalmasságot igírtél, az ellened vétett

penitencia-tartóknak, és őket, a' te irgalmaſságod ſzerént, üdvöſſéges penitenciára vezérled.

Holot azért, nem rendelted a' penitenciát az Igazakért, kik ellened nem vétkeztek, hanem én-érettem bűnös emberért: mert a' tenger fövenyét meg-haladta az én bűnöm ſzáma, és mélto nem vagyok az én ſzámtalan álnakságim-miat, hogy az eget nézzem. Annak-okáért, le nyomattam vétkeim-miat, hogy cſak fel ſem emelhetem fejemet. Mert téged haragra inditottalak, gonoſzt cſelekedtem előtted, nem követtem akaratodat, és parancſolatidat meg nem tartottam: hanem vétkeimet igen meg-ſokaſitottam.

Imé azért Vram, az én ſzívemnek térdét meg-hajtom előtted: irgalmaſságot kérek tőlled. Vétkeztem, Vram, vétkeztem, és az én álnakságimat meg-iſmértem:

Azért

Azért kérlek téged, bocsáſd-meg vétkeimet. Vram, bocſáſd-meg: és az én bűneimmel eggyűt ne veſzeſs engem: haragodban örök veſzedelemre ne veſs: ne kárhoztaſs engem a'föld fenekére. Mert te Iſten, penitenciá-tartók Iſtene vagy: és én-bennem meg-mutatod minden jó vóltodat, ha méltatlan ſolgádat-tartod kegyelmedből. Ennek-okáért, én-is dicſirlek téged tellyes életemben: Mert dicſir tégedet az egeknek minden ereje, és tied a' dűcsőſſég mind örökkön örökké: Para. extremo.

Igaz vagy, Vram: igazak a'te itéletid, és minden útad Irgalmaſság, Igazſág, és Itélet. Emlekezzél-meg Vram én róllam, és boſzút ne ály rajtam bűneimért. Meg ne emlekezzél az én gonoſságimról, ſem az én Atyáim alnakságiról: Tob: 3. v. 2.

Ne tólcíd-ki haragodat rajtunk, Vr.

Iſten, és ne emlekezzél vétkeinkrûl: Iſai. 64. v. 9.

Gyógyíts-meg engem, és meg-gyógyúlok, ſzabadics-meg, és meg-ſzabadúlok, mert te vagy az én reménſégem: Ierem. 17. v. 14.

Szégyenlem, Vram Iſten, orczámat hozzádfel-emelnem, mert az én gonoſſágom felette meg-fokaſúlt, és az én bûneim az eget által-hatották: 1. Eſdr. 9. v. 6.

Kérlek azért téged, Nagy, és rettenetes Vr Iſten, ki a'te fogadáſodat, és frígyedet meg-tartod ſzolgaidnak: Fordíts-el róllam haragodat, és halgaſd meg a'te ſzolgád könyörgéſét. Néked dûcsôſſég Vram, nékem pedig csak orcza-pirúlás. Nem az én igazságom bizodalmából könyörgök teelôtted, hanem a'te végheteten irgalmaſságodban bizom. Halgas meg Vram, vígyázz kéréſemre: halgaſ-meg, és cſelekedgyél

kedgyél irgalmaſſan velem tennen-magadért. Amen: Daniel 9. v. 4.

A' Gyonáshoz mint kellyen kéſzülnünk.

VGyan azon Felſéges Iſten mely a' Kereſztſéget rendelé, hogy az Egyházi ſzolga, víz által, Sz. Lélek Iſten hatalmával, meg-moſná lelkünket, és az Eördög rabjaiból Iſten fiaivá ſzentelne: azt-is rendelé, hogy a' Kereſztſég-után-való vétkeket, az Egyházi ſzolgák, nem magok erejéből, hanem a' Sz. Lélek Iſten hatalmából, meg bocſáſsák. Mert azt mondá, hogy, A' kiknek meg-bocsáttyák vétkeket, meg léſznek bocſátva: kiknek meg-tartyák, meg léſznek tartva.

Ennek-okáért, az Apoſtolok idejétűl-fogva,

fogva, ſzokott dolog vólt a' Hivek-közöt, hogy a' bűnös, ember, lelki ſebeit az Egyházi ſzolga-elöt meg mutatná, és meg-vallaná. és azt ne cſelekedné, a' mit az Elsö ember, ki födözni és menteni akara vétkét: hanem, ha fel-fualkodot ſzemtélenſége, Iſten akarattyát meg-vetette, alázatoſſan az Egyházi ſzolga-elöt meg-mutaſſa fekélyit, ſzégyenlye ſzemtelenſégét: és a' miben Iſten-ellen gyönyörködött vétkezvén, azt tiſzta ſzűből gyűlöllye, meg-útállya, és meg-veſſe, nagy töredelmeſſéggel. Mert, miképpen az ember Három-képpen vétkezik, Szóval, Szándékkal, Cſelekedettel: ugy, mikor valóban Iſtenéhez akar térni, Három dolog ſzükſéges: I. Hogy tiſzta Szűvel bánnya vétkeit; és el-tekéllye mágában, hogy ezután nem akar haſonló gonoſságba eſni. II. Hogy tiſztán, és igazán meg-vallya Szájával bűneit. III. Hogy cſelekedetivel, a'

Chriſ-

Chriſtus JESVS érdeme-, és malaſztya-által, eleget tégyen, mind embereknek, 's mind Iſtennek, gonoſságáért, a' mint lehet.

Az Egyházi ſzolga pedig, nem cſak lelke kárhozattyá-alatt, kôteles arra hogy valamit a' gyónásban hall, ſzinte oly titkon tarcſa, mint-ha a fa-elôt tet-vólna gyónáſt a' bûnôs ember. és hogy ha ezerſzer meg kellene halni, ſe adgyon ſoha femmi-némû jelt, a' gyonásban hallott dologrúl. De ennek felette, iſzonyú bûntetéſeket rendelt az Anyaſzentegyház azok-ellen, kik a' gyonásban hallott dolgot ki-jelentenék: De Pœnit: diſt: 6. Canon. 2. Gloſſ. 3. q 7. Can. Sacerd.

Annak-okáért ſzûkſég, hogy nagy bátorſággal, tiſztán, és igazán minden lelki ſebeinket meg-mutaſſuk Lelki orvoſunknak. Mert, a' ki ſzemérmében el-titkol valamely bûnt, ſzinte ugy jár, (ugymond Tertul. de

Pœnit. c. 10. n. 59.) mint a'kinek ſzemérmes teſtén vagyon keliſſe, és azt az orvoſnak meg nem akarván jelenteni, ſzemérmemiat meg-hal. Ne ſzégyenlyük azért megvallani egy ember elôt, a'mit nem ſzégyenlettünk cielekedni az Iſten elôt, és az ô Angyali-elôt: Tudván, hogy, ha moſt penitencia-által le nem tôröllyük, és bé nem fôdôzzük vétkeinket: az itélet napján nagyob ſzégyenünkre, és kárhozatunkra, ſzéles e'világ-elôt, ki-nyilatkoztatnak. Es ſokkal job, gyonáſra nem menned, hogy-ſem a'gyonásban, tudván, valamit el-titkolnod: Mert el-titkolván, nem cſak bûnôd bocſánattyát nem véſzed, de egy igen nagy vétekkel meg tôbitted bûneidet, és haſzontalanná téſzed gyónáſodat. Szükſég tehát, hogy a'gyóno ember, tiſztán, igazán, a'mi lelki iſméretit furdallya, meg-vallya.

Intés-

Intés a' Gyakran Gyonáſra.

FElette haſznos, és mélto, hogy minden Kereſztyén ember, gyakran ſzámot adgyon ſáfarságárul, a'Gyónás-által le-rakja terhét, éslſteni ajándékokkal fel-ékeſitcſe lelkét. mert valamenyiſzer meg gyónik, mind annyiſzor az Iſtennek újob áldomáſát és malaſztyát véſzi.

Es bizonyára, Ha minden nap ki-sőpőrtettyük házunkat: ha ruhánkon nem ſzenvedhetünk egy pőly hőcskét, ſzemünkbē egy porocskát ha gyakran tiſztába ôltőzünk, hogy férgek ne teremjenek bennünk: Mentûl inkáb az Iſten Templomát, a'mi ſzivünket, mélto gyakran ki-sőpőrnünk. holot az emberi nyughatatlan elme, ennyi kûlőmbféle gondolatok-kőzőt, lehetetlen hogy ſok ſzemetet ne hordgyon lelkünkbe.

Ha a'beteg, örömeſt elő ſzámlállya betegſégit az Orvoſnak: ha a terhelt ember, örömeſt le-veti hátárúl a' terhet: Sokkal méltób, hogy mi is, lelki betegſéginket gyakran Lelki orvos-eleibe veſsük, bűneink terhét le-rakjuk.

Az bizonyos, hogy, a'ki ritkán gyónik: vagy kevés gondot viſel lelkére, és az Iſten haragjával keveſet gondol: vagy bűnei-miat oly vakſágra jutott, hogy meg nem iſméri gonoſságát, mert, mint a' ki valami bűdős ſághoz ſzokott, végre ugyan nem érzi a' dögleletes illatot: és a'régi rút kőntősön, meg nem iſmérſzik imillyen amollyã macula, mint az új és tiſzta ruhán: ſzinte ugy a' bűnben el-merült ember, nem érzi nyavalyáját, nem láttya lelki rutságát. és, mikor gyónáſra akar menni, ugyan nem talál ſemmi fogyatkozáſt életében. Maga, ha gyakran ſzámot vetne magával, naponként-

ként-való ſok fogyatkozáſokat találna, és ezekből, ki-tiſztúlhatna, a' gyónáſ-által adatot Iſteni malaſztnak ſegétſégével.

Igen ſzükſéges tehát, hogy, mihent ember csak egy Nehez bűnt érez-is lelkében, mindgyárt le-rakja terhét. mért oly tulájdonsága vagyon a' Bűnek, hogy ez-által, az Eördög hatalmába esik ember és könnyen egy bűnből másba lépik. Mert, mint a' ki a' láncznak eggyik ſzemét vonſza, a' többi útánna jő: ugy, a' vétkek őſzve-lánczoltattak, és eggyiket könnyen a' máſik-után vonſza a' Sátán. kivált-képpen, holot az első bűn meg-foſztya embert az Iſteñek malaſztyától, mely-nélkül erőtlen az emberi gyarloság, Igy azért, féſzket-vér az Eördög a' ritkán gyonók ſzűvében: el-véſzi az Iſteni dolgoknak izit's gyönyörűſégét lelkekből. A' ki pedig gyakran gyónik, nincs abban helye a' Satánnak: mint a' pók-hálo nincs

ot, a' hol gyakorta tiſztíttyák a' házat.

Ennek-felette, valamig ember Halálos bûnben, és az Iſten ſzerelme-kivûl vagyon: ſem imádſagának, ſem alamiſnájának, nincs az örök bóldogſágra való érdeme. noha ezekkel, világi jókat, és penitencia-tartáſrá-váló Malaſztot nyerhet Iſtentûl a' bûnös embertûl.

Végezetre, a' ki ſokkáig hever a' Halálos bûnben, végre ugy meg-keményedik a' gonoſságban, hogy miképpen a' kapához ſzokott kezet, meg nem tôri a' kapa nyele, ha nap eſtig munkálkodik-is: ſzinte úgy ez, nem érzi végre lelki iſméretinek ſebeit. de mikor halála el-közelget, akkor veſzi eſzébe nyavalyáját. Hogy azért mindenkor kéſzen várjad Atyámfia, a' te órádot, mivelhogy bizonytalan életed, és nem tudod mikor jô el a' te Vrad: ne hallogaſd gyonáſodat, hanem, mihent érzed terhedet, mentenmenny az Orvoshoz. To-

Továbbá: jóllehet az egyſzer igazán meg-gyónt bűneinket, nem tartozunk ſoha tőbſzőr meg-gyónni: mindazáltal, ha az elébbi gyonásban fogyatkozás tőrtént. ugy-mint, Ha ſok űdőtűl-fogva nem gyontál, és kéſzűletlen, lelki iſméreted viſgáláſa-nélkűl, mentel a' gyonáſra: ha tőredelmes ſzíved nem vólt: ha valamely Halálos bűnt, tudván, ſzemérembűl, vagy egyéb okból, el-titkoltál, noha tudtad hogy Halálos bűn a'mit el titkolſz. mert, ha nem itélted Halálos véteknek a'mit el-titkoltál, hanem az-után vetted azt ezſedbe: az elébbi gyonáſod jó vólt, és cſak azzal tartozol, hogy az el-titkolt vétekrűl meg-gyonnyál. Ennek-felette, ha el tekéllet ſzándéka nem vólt embernek, hogy bűneit, és a' bűnre vivő okokat el-távoztattya, ugy mint, a' gonoſz tárſaſágot &c. Ha ſzánt-ſzándékkal, és tudván, tudatlan Gyontó-atyát kereſne, ollyat,

ollyat, kinek hatalma nincs a' meg óldozásra: Ha ki, mondok, ezekben a' fogyatkozásokban részes, tartozik újonnan, vétkeirûl meg-gyónni, szinte mint ha az-elôt még sem gyónt-vólna. Ezen kivûl-is szokás az Isten félôk-kôzôt, hogy, ha az elébbi gyonásokban semmi fogyatkozást nem ismérnek-is, néha, tellyes életekrûl, vagy életeknek nagy részérûl, Generalis gyonást tégyenek, a' végre, hogy-ha tudatlánságbol valami fogyatkozás tôrtént-vólna az elébbi gyonásokban, azt helyere vigyék: és, megtekíntvén tellyes életek folyását, nagyob tôredelmességgel bánnyák bûnôket: és hálát adgyanak Istennek, hogy ôket érdemekszerént nem-bûntette.

Azt pedig bizonnyal hidgye minden ember, hogy a' jámbor Gyontó-Atya, tudván az emberi gyarlóságnak mi-vóltát, e' világ csalárdságát, az Eôrdôg erejét, nem csak

csak nem chudálkozik, és gonosz itéletet nem tészen a' meg-gyonó ember-felől, akár-minémű iszonyu vétkekrűl tégyen-is gyonást: de sőt, Keresztyéni szeretettel, szánván felebaráttyának esetit, dícsíri az Istent, ki ily kegyessen hozzá fogadgya a' bűnősőket: és hálát ád Szent Felségének, hogy őtet, efféle bűnöktűl meg-óltalmazta, kérvén, hogy mind e'világot a' gonosságtul meg-mencse.

Nem kőteles pedig egyébre az ember, hanem csak arra, hogy, a'minémű halálos vétkei (mert a' minden napi aprólék fogyatkozások gyonására nem kőteles, jóllehet hasznos ezeket-is meg-vallani,) jó készűleti-és gondolkodása-után, eszébe jutnak, azokat elő számlállya: ezeknek számát, és sűllyos-vóltát, a'menyire lehet, tisztán és igazán meg-vallya: ugy hogy, a'mit bizonnyal túd, azt bizonyal mondgya: a'

mirûl kételkedik, arrúl kéteſſégét meg-vallya. Más ember vétkét pedig, a' gyónásban elô ne hozza, hanem csak magáét. A' mely vétkek pedig eſzébe nem jutnak, azoknak meg-gyonására nem tartozik: mert az Iſten, ſenkit lehetetlen dologra nem erôltet. lehetetlen pedig, hogy, a'kik minden órában ſokſzor vétkezûnk, minden fogyatkozáſinkrúl meg-emlekezheſsûnk.

Mikor azért Gyonáshoz akarſz kéſzûlni, Kereſztyén ember, mindenek-elôt, meg-ſzánván bánván vétkedet, mivelhogy ezzel Vradat meg bántottad, Iſteni ajándékoktúl lelkedet meg-foſztottad, és az ôrôk kárhozatot érdemletted: magadban végezd el, hogy Iſten ſegétſégével, meg jóbbitod életedet.

Hogy pedig magaddal jó ſzámot vetheſs: imádságod-után, vedd elô az Iſten Parancſolatit, és tekincſd-meg, utólſo gyonáſod-

náſod-után, minémű vétkekkel bántottad Iſtenedet.

Az I. Parancſolat-ellen.

En vagyok a' te Vrad Iſtened: idegen Iſtenid ne légyenek én előttem. Faragot képet ne cſinály magadnak, hogy azt imádgyad; *Levit.* 6. *v.* 1.

ELőſzőr azért, mond-meg a' Gyóntó atyádnak, Menyi ideje hogy meg nem gyontál.

Az el múlt Huſvétra, meg-gyóntál-, és áldoztál-e?

Be-töltötted-e, az előbbi gyónásban adot penitenciát?

Meg-nyúgott-e lelki-iſméreted az előbbi gyónáſon: a'vagy furdal, hogy nem éppen és igazán gyóntal: vagy, hogy nem

oly tôredelmes ſzûvel, és lelki iſméretednek viſgálásával járultál a' gyónáshoz, a' mint kellet-vólna?

Moſt, jól kéſzûltél-e a' gyónáshoz?

Adtál-e mélto hálát Iſtennek reád-valô gond-viſeléſeért?

Imádságodban, Iſten igéje halgatásban, figyelmeteſſen és aitatoſſan viſelted-e magadat: vagy elméddel ide's tova vándorlottál?

Tudod, e a Kereſztyén Hitnek ſzûkſéges ágazatit: A Crédót, Tiz parancſolatot?

Eſtél-e valamely Eretnekſégbe, tagadván a' Romai Hitnek valamely czikkelyét: Es tévelygéſedet, jelentetted-e valamely kûlsô jellel?

Társalkodtál-e a' vagy vetekedtél e valamely Tévelygôvel: eſzedbe vévén, hogy veſzedelmes és botránkoztató az ô társalkodáſa?

A' Hit-

A' Hit dolgaiban, tekélletes és álhatatos vóltál-e: A' vagy tekéllett akarattal, kételkedtél-e valami czikkelyérűl az Anyaſzentegyház valláſának? Szégyenlettel-e valláſt tenni Hitedrűl?

Olvaſtál-e Eretnek, és az Anyaſzentegyháztul meg-tiltot kőnyvet? Vagyon-e efféle kőnyved? Adtál-e máſnak illyen kőnyveket?

Halgattál-e Eretnek predikációt?

Vólt-e Iſtenben álhatatos Reménſéged nyavalyáidban? Zúgolódtál-e Iſtened ellen háboruságidban? Kétſéges vóltál-e az Iſtennek Atyai gond-viſeléſében, panaſzolkodván ő-ellene?

Vólt-e az Eőrdőggel valami ſzővetſéged? Hordoztál-e idegen, és ſzokatlan bőtűkkel irt czédulákat, vagy fegyver-ellen-való iráſokat:

Bű-bájos babonaſág-által, czédulák,

és egyéb efféle bôtûk vagy igék hordozásaáltal, magadnak, fiadnak, vagy marhádnak, egésségét kerested e?

Varáslo, álom-nézô, és egyéb efféle Eôrdôgi mesterséggel, jôvendôlôtûl, és égbe-nézôtûl, értekeztél-e titkos dolgokrúl, el rejtett kincsekrûl. Tanitottál-e valakit effélékre? Hittél-e álmaidnak?

Tettél-e Isteni tiszteletet valamely teremtett-állatnak?

Kisértetted-e Istenedet vakmerôképpen, szokatlan, és igíreti kivûl-valo dolgokát kérvén ô Felségetûl?

Szoktál-e reggel's estve imádkozni, és, kivált-képpen háboruságodban's szûkségedben, Istenedhez folyamni?

Ritkán gondolkodtál-e az Isteni dolgokrúl. Szeretted-e Istent tellyes erôddel, és tehetségeddel: A vagy inkáb kész vóltál-e Istened ellen véteni, valamely teremtett.

tett állatnak ſzeretetiért, vagy félelméért-e?

Az II. Parancſolat-ellen.

Iſtennek nevét heában ne vedd.

Hittad-e bizonyságúl Iſtent, hámis mondáſodra? Szükſég-nélkül eskűttél-e Iſtenedre, lelkedre, Kereſztyén hitedre-e?

Szokáſsá vetted-e, hogy ſzó-közben, akár-min meg eskűſzöl, meg ſem gondolván ha igazán eskűſzöl-e, vagy nem-e?

Meg-feddetted-e hozzád tartozókat, eskűvéſeket halván?

Eskűttél-e Iſtenre, kételkedvén: és meg nem gondolván, ha igaz-e, vagy hamis, a'mit Iſtennel bizonyítaſz?

Eskűttél-e azon, hogy valami bűnt és gonoſzt cſelekeſzel: ugy-mint, hogy ártatlan felebarátodat meg-vered?

Vól-

Vóltál-e oka, hogy fele-barátod hamiſſan eskûtt, és hogy meg nem állotta hittel-kôtôtt fogadását?

Eskûttél-e azon, hogy valami jot nem cſelekeſzel?

Eskûttél-e hogy valamit cſelekeſzel, ſzándékod nem lévén hogy azt bé tellyeſicſed: jólleher, ha azon eskûdtél, hogy meg-bûnteted az alattad-valót, és annak utanna, jobnak itéled hogy meg-irgalmazz neki, nem maradſz kôteles fogadáſodra.

Fogadtál-e valamit Iſtennek, a'mit bé nem tellyeſitettél vólna? Hallaſztottad-eſokkáig fogadáſod tellyeſitéſét?

Egy-házat, vagy Egyházi edényt, ferteztettél-e meg?

Az Iſteni dolgokat, és a'Sz. Iráſt, forditottad-e csúfos tréfa dolgokra?

Káromlottad-e az Iſtent, és az ôSzentit

tit? Szollottál-e illetlenûl, és bôcsûlletlenûl ezekrûl, és a' Sacramentomokrûl?

Az III. Parancſolat-ellen.

Meg-emlekezzel rólla, hogy Innepeket ſzentely.

INnep napon, mikor oly helyen vóltál a' hol alkolmatoſságod volt, hallottál e Misét és Predikációt: Ezeket éppen, és figyelmeteſſen halgattad-e, vagy elméddel ide 's tova vándorlottál, és csak egy réſzét hallottad?

Há a' Szoloſmára vagy egyéb imádságokra kôtelles vóltál, el-mondóttad-e éppen?

Vóltál e oka, hogy feleséged-gyermeked, és cſeléded Innep napon Misét, és Iſten igéjet nem halgatott, nem kénſzeritvén ôket erre?

Innep napokon, kivált-képpen valô aitatoſságra ébreſztetted-e magadat?

Magad. vagy alattad-valók, munkálkodtatok-e: Szolgáltattál-e tôrvényt.: Tobzódtál-e Innep napon?

Az Iſten házában beſzélgettel-e, és egyéb világy dolgot tractáltál-e?

Az IV. Parancſolat-ellen.

Atyád, anyádat tiſztellyed, hogy hoſzú-életû lehеſs 'a fôldôn, kit 'a te Vrad Iſtened ád te-néked.

A Tyádat, anyádat tiſztelted-e: vagy ſzitad, átkoztad? Vóltál-e engedelmes parancſolattyoknak: Kivántad-e halálokat? Haragudtál-e reájok? Inditottad-e ôket boſzúságra, és ſzomoruságra?

Szûkségekben ſegétetted-e ôket?

Teſtamentomokat bé-tellyeſitetted-e?

Azonképpen, az Aſzony, tiſztelte-e Férjét:

Férjét: Vagy engedetlenségével, haborúságra, szitokra inditotta ôtet: Mód nélkûl vólt-e kétes Vrához.

A Férj pedig, viselte-e jó gondgyát házanépének: fiait, és hozzá-tartozókat, Isteni szolgálatra, és imádságra tanitván: tehetsége szerént igyekezvén, hogy felesége, gyermeke, cseléde, Isten-szerént éllyen, a' bûnt el-távóztassa, az Anyaszentegyház Szentségiben, szabot ûdôkben részes légyen?

Házad népét és cselédedet, betegségében el-hadtad-e, nem viselvén gondot mind testére, mind lelkére? Mert tartozik az Vrarra, hogy ne szenvedgye a' szolgáknak nyilván-való bûnôket: betegségekben pedig, testi orvosságokkal segéllye, és reá izgassa hogy Istennel meg-békéllyenek.

Fejedelmednek, és Vradnak, hûv, és engedelmes vóltál-e, szódban, gondola-

todban, adó fizetéſedben, igaz ſzolgálatodban, &c.

Lelki Páſztorodnak vóltál-e engedelmes?

A' dézmát, mellyel Lelki Páſztoridnak tartozol, igazán meg-attad-e?

Nálladnál ûdôsbeket meg bôcsültél-e?

Az V. Parancſolat-ellen.

Ne ôlly.

SZándékoddal, cſelekedeteddel, tanácſoddal, parancſolatoddal, dicſireteddel, ſegétſégeddel, vóltál-e réſzes más ember halálában, vagy méltatlan verésében?

Kivántál-e gonoſzt felebarátodnak. Meddig, és minémû gonoſzt kivántál? Kérted-e Iſtent, hogy valakit meg-ôllyôn? Tartottál-e haragot valakire, módot kereſvén

reſvén mint álhaſſad boſzúdat? Gyûlôlted-e felebarátodat?

Vagyon-e valamely gonoſz akaród, kit mélto haragra inditottál, és meg nem békéllettél vélle? Ha kit meg bántottál, igyekeztél-e engeſztelni, bocſánatot kérvén tôlle: Meg bocſátottál-e felebarátodnak, mikor bocsánatot kért?

Haragodból, maſſal-való beſzélgetéſt, kôſzôntéſt &c. távoztattad-e el, kiváltképpen ſokaknak botránkozáſokkal?

Atkoztál, ſzidtál, tréfáltál, és csufoltál-e valakit ſzemében, vagy hátamegé? Atkoztad-e marhádat, vagy az esôt, ſzelet, &c.

Réſzegſéggel, magad, vagy ſele-barátod életét, rôviditetted-e?

Kivántad-e magadnak halálát haragból, valami ſzerencsétlenségért? Eôrdôgnek adtál-e valakit ſzóddal?

Eöltél-e valakit lelkében, bûnre indítván, vagy gonoſz példáddal meg-botránkoztatván?

Biro lévén, adtál-e ſententziát hamiſſan valaki fejére, félelembôl, vagy gyûlölſégbôl?

Prókátor lévén, ártatlan-ellen hamis igyet forgattál-e? Reſtſéged-miat, ejtettél, e kárba valakit?

A' gonoſz-tévôket, mikor tiſzted kivánta, meg-bûntetted-e tôrvény-ſzerént? Ajándékért, barátságért, a' gonoſz-tévôknek latorságokat, kóborláſokat el-ſzenvedted-e?

Vóltal-e oka, vágy tanács-adója az Igazság ellen-való hadakozáſnak, bajvináſnak, harag-tartáſnak?

Hizelkedeſeddel, dicſirted-e felebarátod gonoſságát?

Mikor módod vólt, a' viſzſza-vonyók békél-

békéltetéſében, a' bűnösök feddéſében, múlattad-e el ezt a' Kereſztyéni ſzeretetnek tiſztit?

Segélletted e nyomorodot ſzűkölkődöket: kivált-képpen, ha láttad, hogy éhſég-, vagy hideg-miat veſzedelemben vannak? mert, a' kit nem tápláltál, azt megőlted.

Hintettél-e ſzóddal, vagy cſelekedeteddel, viſzſza vonyáſt az emberek-közőt?

Az VI. Parancſolat-ellen.

Ne paráználkodgyál.

FErtelmes gondolatokat, és Iſten-ellenvaló bujа kivánságokat, forgattál-e elmédben, ezekben akaratod-ſzerént gyönyörködvén? Menyiſzer?

Gonoſz tekintetekkel, fajtalan könyvek olvaſáſával ocſmány énekekkel, képekkél,

kel, fajtalan beſzéddel, buja illetéſekkel, játékokkal, tánczokkal, áll-orczázáſſal, ôleléſekkel, bántottad e Iſtenedet? Ezekkel máſt botránkoztattál-e?

Vólt e el tekéllett ſzándékod, fele-barátod házaſ-társával-való vétekre: Vagy egyéb ſzeméllyel-való teſti fertelmeſſégre: Menyiſzer?

Szorgalmaztattál-e leveleddel, ajándékiddal, czifra ôltözeteddel, beſzédeddel, valakit gonoſzra?

Vóltál-e közben-járo, és ingerlô eſzkôz, a' más ember vétkében?

Vétkeztél-e, házas, vagy házaſſág-kivûl-való ſzeméllyel: vagy tennen-magad meg-ferteztetéſével, vagy egyéb terméſzet ellen-való fajtalanſággal?

Házas-társoddal, terméſzet-és tôrvény-ſzerént, ſzemérmeteſſen éltél-e.

Dicſekedtél-e fertelmes életeddel, vagy egyéb vétkeddel? El-

El-távoztattad e a' fajtalanságra vivő vétkeket, ugy-mint, a' részegséget, tobzódást, hivalkodást, és aszony-emberekkel-való gyakor társalkodást? &c.

Vóltál-e idegen az Istentűl, és az ő parancsolatitúl, mivel a' testi gyönyörűségeket tiltyák, és meg-zabolázzák?

Annyira a' testhez és világhoz ragaszkodtál-e, hogy kész-vóltál el lenni az örök bóldogság-nélkűl, csak mindenkor itt élhettél-vólna?

Az VII. Parancsolat-ellen.

Ne orozz.

VEtted-e el, vagy, vólt e szándékod, hogy el-vegyed a' más ember marháját, titkon, vagy erővel: kivált-képpen, Egy házi marhát tulajdonitottál-e magadnak?

Felebarátodat, cserében, vásárlásban, marhád el-adásában, &c. csaltad-e meg?

Tettél-e kárt magad, vagy alattad-volók, tudtodra, más ember jószágában, szőlejeben, kerti gyümölcsében, mezei vetésében?

Kivántad-e a'te felebarátod marháját, ugy hogy, örömest hamissan-is tieddé tetted vólna ha lehetett-vólna? Es, ha valamit találtál, meg-adtad-e-Vrának?

Vagyon-e más ember marhája kezedben? Mert azt tudnod kel, a' mit Sz. Agoston ír: hogy, A'bün meg nem bocsáttatik, valamig a' hamissán el-vett marha, meg nem adatik.

Béresed, és szolgád fizetését, tartottad-e meg: vagy, mikor módod vólt a'megfizetésben, hallasztottad-e adosságot fizetését?

Tudván, hamisságában óltalmáztál-e vala-

e valakit tanácsoddal, prókátorságoddal? &c.

Tettél-e hamis tôrvényt?

Vettél-e ajándékot azoktúl, kiknek igye elôtted forgott?

Adósságidat meg-fizetted-e, mikor meg kellett fizetned?

Vsurát vettél-e pénzedre, gabonádra? &c.

Látván, hogy valaki mást meg-csal, tehetséged szerent igyekeztél-e az ártatlannak oltalmazására?

Adtad-e drágábban igaz árronál marhádat, csak azért, hogy várnod kellet az árát?

Rest, és hamis solgálatod-miat, tettél-e kárt Vradnak, vagy Fejedelmednek, vagy eygebeknek kiknek kôteles vóltál?

A' Dézmában csaltál-e meg valakit?

Adtál-e el valamely marhát, melynek

vétkét tudtad, ezt meg nem jelentvén? Eltél-e hamis mértékkel, &c. Roſz és kent pénzt, adtal-e máſnak vásárláſodban?

Egyelítetted-e borodat, vagy gabonádat, hogy többet nyerheſs rajta?

Adtál-e ſzegénynek Iſtentől vet'javaidban? Erőltetted-e adóſidat, mikor nem vólt értekek a fizetéſre?

A' mit igirtel, meg-adtad-e?

Vettél-é valami Egyházi méltoságot, vagy egyéb lelki dolgot, pénzen, és adományon?

Vóltal-e tékozlo, játékban, italban, hivalkodó dolgokban veſztegetvén pénzedet?

Tiſzteſségét, jo hirét nevét felebarátodnak, kiſſebbitetted-e, ſzóddal, vagy cſelekedeteddel? Rágalmaztál e valakit?

Morgottál, zúgolódtál-e Fejedelmed-, és előtted valók-ellen?

Eúldóz-

Eűldőzted-e a' jóra intőket, gyalázván, és ſzidalmazván életeket Lelki Páſztoridnak, és Egyházi rendeknek?

Botránkoztattál e meg valakit?

Kentél-e bűzt valakire? Vagy, titkos bűnét valakinek, ki-hirdeted-e? Felebarátodnak reád bizot titkát, ki-csácſogtad-e? Levelét ſzakaſztottad-e fel?

Tettél-e vakmerő itéletet felebarátodrúl, gonoſra magyarázván cſelekedetit, és mód nélkűl gyanakodván rólla?

Meg-dorgáltad-e, mikor módod vólt benne, az ember-ſollókat és rágalmázókat? vagy inkáb ingerletted rágalmazáſra?

Az VIII. Parancſolat-ellen.

Hamis tanú-bizonyságot ne mondgy felebarátod-ellen.

HAmis tanú bizonysággal, Te-mondádsággal, és egyéb nyelvedden-való bűnnel, ugy-mint, hivolkodó, vagy hizelkedő beszéddel, bántottad-e Istenedet?

Törvényben, eskűdtel-e hamissan: vagy, el-titkóltad-e, a' mit meg kellet vólna mondanod? Mert, ha azt cselekedted, nem csak halálos bűnbe estél, de ha ebből kára következet valakinek, tartozol meg-elégiteni.

Vóltál-e oka, és tanács-adója a' más ember kamis eskűésének?

Hazudtál-e, valóban, vagy tréfában: Es, vólt-e másnak kárára hazugágod?

Hamis, és patvaros perlésseddel, bolygattál-e valakit?

Prókátor léven, óltalmáztál-e valakit hamis igyében? Mesterséges Excepciókkal vontatttad-e a' hamis pert? A' szegény, és árva igyét, mivelhogy nem fizethetett, vetetted-e hátra? Az

Az IX. Parancſolat-ellen.

Felebarátodnak feleségét ne kivánnyad.

ERrůl a' Hatodik Parancſolatban ſzóllánk.

Az X. Parancſolat-ellen.

Se házát, ſe mezejét, ſe ſzolgáját, ſe ſzolgaló leányát, ſe ökrét, ſe ſzamárát, ſe egyéb-némů joſzágát.

KIvántad-e felebarátod marháját, hamiſſan tiéddé tenni, ha módod let vólna benne?

A M.N.MUZEUM KÖNYVTÁRA

Az

Az Anyaſzentegyház Parancſolatirol.

I. Az Anyaſzentegyháztúl rendelt Innepeker meg-illyed.

II. Innep-napon, bőcsülleteſſen Misét halgaſs.

NOha bizony, nem cſak Innep-nap: de egyéb ůdőben-is, valamikor módunk vagyon, mélto hogy az Iſteni ſzolgálaton jelen légyůnk: mint a' Sz. Agoſton annya, mely ſoha el nem múlatta: Aug 9 Confeſſ. cap. 13. Mert, ha a' puſztában fel-függeſztett Ercz kigyo tekinteti, és a' Sz. Péter árnyéká, meg gyógyította az embereket: mentůl inkáb, e' S. Aldozatban jelen lévő Chriſtus, meg gyógyíttya lelkůnket, és meg-

meg-zabolázza az Eördög erejet. holot még a' Házatis, melyben ſzolgáltatot ez az Aldozat, meg-ſzabaditotta ördögi háborgatáſtul: Auguſtin 22. Civit. cap. 8. Nyilván Chriſtus Vrunk, nem csak azért rendelé az ő Sz. Teſte vére Aldozattyát, hogy ez-által, halálá emlekezetinek eleven abrázattyát adná elönkbe; de azért is, hogy bűneinkért, és Iſtennek naponként-való ſok ajándékiért, bűneink elég-tételéert, lenne mit be mutatnunk ő Felſégének: és ezáltal, magunkhoz kapcſolnank Eüdvözitönknek értünk elég tételét, réſzesülvén az Egyházi ember imádságiban, ki mind azokért könyörög, kik jelen vannak az Iſteni ſzolgálaton.

III. Bizonyos napokon parancſolt böjtöket meg-tarcſad; ugymint, a' Negyven-napi böjtöt, Kán-

torokat, egyéb bőjtőket: és Pentéken, Szombaton, húſt ne egyél.

IV. Bűneidet minden eſztendőben, Lelki Páſztorod-előt meg-vallyad.

V. Ha tőbſzőr nem, egyſzer minden eſztendőben, Húſvét-táján, az Oltári ſzentsèget hozzád vegyed.

Bezzeg, ha a'régi Kereſztyének Iſteni ſzeretete vólna bennűnk, gyakrabban réſzesűlnénk ebben a'drága kincsben. Nyilvã há valamely gazdag ember, meg-nyitván tár-házát. ſzabadságot adna, hogy valamikor akarnãk, réſzesűlnénk az ő jóſzágában, nem reſtelkednének az emberek. De, holot ily ritkán járúlunk e' hez a' Mennyei gazdagſághoz, nyilván-való jele, hogy meghűlt a' Chriſtus ſzerelme bennűnk. A kiſzeret valakit, gyakran, és őrőmeſt nyájaskodik

kodik azzal: kivált-képpen, ha az ô nyájassága, oly hasznos mint a' Christus é, kit, valamikor ember méltán magához vészen, soha drága ajándékok-nélkûl nem vészi. Azért, Atyám fia, ha meg nem elégszel, hogy a' bûdôs, rothadandó testet, csak egyszer egyék esztendôben, szegéni lelked táplálására-is légyen gondod. Es bizonnyál tudgyad, hogy ez a' Mennyei eledel, nem csak tápláláfa lelkednek, de e' világ dôgleletessége-ellen is, oltalmazó Orvossága: és az ellenség-kôzôt forgó veszedelmes szarándokságodnak oltalmazó Vti társa: fekélyidnek gyógyito-Ira.

Továbbá, azt-is meg-tekincsd, Hazama' Három Isteni Jószág ellen, a' HIT-, REMENSEG-, SZERETET-ellen, vétkeztél-e: Tévelygéseddel, felebarátod gyûlôlségével, kétségbe-eséssel, vakmerô bizakodással: ugy-mint, ha az Isten irgal-

maſságából okot vettél, a'bûnben-való heveréſre?

Vétkeztél-e, a'jó Erkölcsökrûl-való Négy Jóſzág-ellen: tudni illik: az OKOSSAG-, IGAZSAG-, MERTEKLETESSEG-, és LELKI ERôSSEG-ellen? Kivált képpen, ama Hét fô Bûnökbe eſvén: tudni illik.

A'KEVELYSEGbe: Szegény felébarátodat meg-utálván, csúfolván. Magadnak nagyot tulajdonitván. Kérkedvén bûnöddel, vagy ollyakkal, mellyek benned nincſenek, és mellyeket nem cſelekedtél. Erdemed-és erôd-felett-való tiſztet, és méltóſágot kivánván. Jó cſelekedetidbôl, magad dûcsôſſégét kereſvén. Magadat dicſirvén, és hányván-vetvén. Felebarátodat meg-utálván, és gyalázván. Czifrán öltözvén. Akár-kit kûnnyen meg-ſzidván, verſengvén, garázdálkodván?

A'FE-

A' FEôSVENY ſobrákſágba. Hamiſſan más ember marháját kivánván, és el-vévén. A' ſzegényeknek, tehetſéged ſzerént nem adván. Világi ſzorgalmatoſságért, az Iſteni ſzolgalatot, és imádſágot el-múlatván. Feleſégedre, gyermekedre, ſzolgádra, fôſvényſégedből jó gondot nem viſelvén, ruházattyokban, ételekben, italokban? A' Hetedik Parancſolat-ellen-való bûnökben vóltál-e réſzes?

A' BUJASAGba: melyrûl ſzóllánk az VI. Parancſolatban.

A' TORKOSSAGba: Réſzegſéggel, Egyebek réſzegitéſével, Egéſſéged ártalmával-való tobzódáſoddal, jó lakáſra-való ſok Kôltſégeddel, ki-miat házad népe fogyatkozáſokat érzett, bántottád-e Iſtenedet?

A' HARAGba: melyrûl az V. Parancſolatban ſzóllánk.

AZ IRIGYSEGbe: Felebarátod gazdagságát, bőcsülletit, elő mentét, tudományát, ſzépſégét, hozzá-való gonoſz akaratból irígyletted e? Bántad-e, hogy felebaratod életét meg-jobbitotta: hogy gyakran járul az Vr vacſorájához: hogy az ő tekélleteſſégeért dicſerik őtet az emberek? E őrültél-e más kárán, gyalázattyán?

A'JORA-VALO RESTSEGbe: Az Iſteni ſzolgálatra, a'Templomba-menetełben, túnya vóltál-e?

Vóltál-e réſzes, a'KILENCZ IDEGEN BűNben: tudni illik: vóltál-e oka a'más ember vétkének, Parancſolatoddal, Tanácſoddal, Engedelmeddel, Dicsíreteddel, Gonoſzok óltalmazásával, Gonoſzúl kereſett marhában réſzesülvén, Gonoſztévők-ellen nem álván, Bé nem vádolván, és meg nem dorgálván őket, mindőn módod vólt benne.

Vétkez-

Vétkeztél-e a' SZ. LELEK-ELLEN VALO HAT BŰNben: tudni illik: Iſten irgalmáſságában-való vakmerő bizakodásban: A' gonoſságnak bűntetéſnélkűl ſzenvedéſének bizodalmában: Kétségbe-eſésben: Meg-iſmért Igazság-ellenvaló törekedésben. Atyáfiúi ſzeretet-ellenvaló irigységben: A' gonoſz életben penitencia nélkűl-valo vakmerő heverésben?

Vétkeztél-e a' NEGY EGBE-KIALTO BŰNökben: Szánt-ſzándékkal-való gyilkoſſággal: Terméſzet-ellen-való Sodomita bűnnel: Arvák özvegyek, ſzegények nyomorgatásával: Szolgák, és munkáſok bére meg-tartáſaval?

Amá HET TESTI IRGALMASságnak Cſelekedetit múlattad-e el? Ehezőknek enni nem adván, ſem italt ſzomjuhozóknak: Mezitelent nem ruházván: Foglyokat ki nem váltván: Betegeket nem látogat-

togatván: Vton-járóknak szálláſt nem adván: Halottakat nem temetvén?

A HET LELKI IRGALMASságnak Cselekedetit gyakorlottad-e: Bűnősöket meg-fedvén: Tudatlanokat tanitván: Szükölködőknek jó tanácsot adván: Felebarátidért Istent imádván: Szomorúkat vigaſztalván: Boſzſzuságot békével szenvedvén: Felebarátod vétkét meg-bocsátván?

Es ezenkivül, ha valami furdallya lelkiismeretedet, tiſztán és igazán meg-gyónyad.

Eőt közönséges Orvoſság minden rend-béli Vétek-ellen.

AZ *Gyonás á végre rendeltetett, hogy elébbi* bűnünkből ki-tiſztúlván, az után szorgalmatóſsan meg-őrizzük magunkat.

min-

minden gonoſságrúl. A' Sz. Lélek Iſtennek malaſztyával pedig, kűnnyen el-távoztathattyuk a' Halálos bűnőket, ha ezeket mindenkor eſzűnkben forgattyuk:

I. Hogy az Iſten, nem cſak jelen vagyon mindenűtt, de által-láttya az embernek gondolatit, és ſzándékit. Holot azért, ennyi ſok jó-tételeényiért, tartozunk ő Felségének mindenben kedvét kereſnűnk, és méltóságaért tiſztelnűnk őtet: nem illik, hogy az ő ſzeme-láttára oly dolgot cſelekedgyűnk, vagy gondollyunk mellyet egy bőcsűlletes ember-láttára ſzégyenlenénk gondolni, és cſelekedni.

II. Mikor valami gonoſzra indít a' Sátán, emelyűk-fel lelki ſzemeinket a' megfeſzűlt Chriſtuſra: gondollyuk-meg, menyit tűrt, ſzenvedett ő mi-érettűnk, hogy bűnűnkből ki-tiſztitana, es Iſteni félelemre tanitana. Es ne ſzenvedgyűk, hogy az Eőr-

dög csalárdságából, ennyi fáradságát haszontalanná tegyük magunknak, gonoszságunkal.

III. Gondollyuk-meg, mely igen gyülöli Isten a' Bűnt, holot a' mennyei Angyalokat, csak egy kevély gondolatért, Ördögökké változtatá: Az első Embert, maradékival eggyűt, csak egy gümölcs ételért, e' világi nyomoruságokra veté. és, ha az Istennek Sz. Fia meg nem szabaditot-vólna, ez egy bűnért, örökké el veszt ünk-vólna.

IV. Forditcsuk Végső dolgainkra szemünket, és soha sem vétkezünk. Meg kel halnunk rövid üdön, és bizonytatlan órában El kel hadnunk e' világot, és az ő gyönyörüségét. A' férgek emésztik-meg ezt a' testet, melynek most ennyire kedvezünk, és vége lészen minden világi örömnek. Azután, számot kel Isten elöt adnunk, nem csak az ártalmas cselekedetrül, de még a'

hívól-

hívalkodó beſzédrůl is. Ez-után, Két Vt vagyon: Eőrők bóldogság, és Eőrők kárhozat. Egy ſzem-pillantáſig-valo teſti győnyőrűſégednek jutalma, őrők Kárhozat: A' rővid ideig-való tűréſed, és Iſtenes életed nyugodalma, őrők Bóldogsag. Moſt azért válaſz e'kettő-közőtt: mert halálod-után, nem ál akaratodon a'válaſztás, hanem oda mégy, a hová viſznek.

V. Haſznos az is minden vétkek ellen, hogy el-tekéllet ſzándékunk légyen a'bűnnek el-távoztatására. Es kivált, képpen, a' mely vétkekre hajlandók vagyunk, el-kerűllyűk azoknak okait, és alkolmatoſságit. Mihent pedig annak valami ſzikráját, és indúlattyát érezzűk, mindgyárt el forditcſuk arrúl gondolatunkat, és egyéb Iſteni dologban foglallyuk magunkat. Végezetre, gyakran kőnyőrőgjűnk, és az Vr Iſtentűl ſegétſéget kérjűnk gyarlóságunk

győzedelmére. Es a' Gyónáſnak, 's Vr Vacſorájának ſzentſégét, gyakorlyuk nagy aitatoſsággal.

Végezetre, igen haſznos, hogy ember, minden eſtve, Iſtennek ajánlván magát, ſzámot veſſen magával: és napeſtig-való cſelekedetit meg-viſgálván, a'minémű fogyatkozáſokat lát életében, azokrúl meg-dorgállya magát: és el-tekéllye, hogy Iſten ſegétsége vélle lévén, ez-után ſzorgalmatoſſan el távoztat minden haſonló fogyatkozáſokat. kire Iſtentúl malaſztot kérjen: a' mint bővebben meg-magyarázók e' Könyunek máſodik Réſzében: fol. 113.

A' Gyonáshoz kéſzült ember. Imádsága.

ADgyad, én Vram 's én Iſtenem, hogy

Az

áz én vétkeimnek undokságát meg ismérjem, igazán meg-vallyam, és Szent Fiad által, ezeknek bocsánattyát nyerjem. Ihon, Vram, alázatossan meg-mutatom lelki sebeimet. Ne útáld-meg, én Istenem, szent haláloddal meg-váltot szolgádat: hanem, adgy tôredelmes szûvet, hogy éjjel és nappal siratsam bûneimet.

Bocsáld elôdbe az én kônyôrgésemet, irgalmas Isten, és el ne feletkezzél régi irgalmasságodról. Adgy az én szivembe mennyei Malasztot, mely ugy tanitcson engem, hogy gonosságimat akaratod szerent meg-valhassam: úgy igazgassson, hogy meggyónt vétkemre viszá ne térjek: hanem, a' te Tôrvényednek úttyán járjak, és végre boldogságodban részes légyek: A' te szerelmes Szent Fiad-, a' mi Vrunk

JESVS Christus-által.

Amen.

Más Imádság.

VRam JESUS Chriſtus, az Uj tôrvénnek Vj Papi fejedelme, ki nem a' bakok és tulkok vérével áldozál bûnneinkért, hanem a' tenneh ſaját drágalátos Véreddel, melybôl lelkûnknek ûdvôſſéges fôrdôt hagyál, Sacramentomidban és Szentségidben: hogy ezek által, ſokkal cſodálatosban, hogy-ſem ama' Próba halaſ-tóban, minden betegſégbôl lelkûnk ki-tiſztíttatnék, Nékem pedig azt parancſolád, hogy, ha ky akarok, tiſztúlni bûneimbôl, mellyek tetétúl-fogva talpig el-hatottak engem, a' Papnak meg-mutaſſam magamat. Mert, a' kinek ô meg-bocsáttya bûneit, meg léſznek bocsátva: a' kinek meg-tartya, meg-léſznek tartva.

Meg nem vetem Vram, ezt a' te parancſolatodat, mint a' poklos Syriai Naa-

mán

mán meg-veté az Elisæus tanácsát: sôt, ha bûneim tisztúlásaért, ennél nagyob dolgot parancsoltál-vólna-is, örömest meg-cselekedném.

De te, én Eûdvôzítô Christusom, kiezt parancsolád, adgy érôt gyarlóságomnak, hogy akaratod-szerent, igazán megvallyam minden gonosságimat, semmit szeméremből tudván el ne hadgyak. Adgy lelki bánatot szívemben kôny-hullatást szemeimben: és a' teszent Halálod-által, engedd bûneimnek bocsánáttatyát, életem jobbitását, és az ôrôk életet. Amen.

MIkor az Egyházi ember-eleibe mégy, meg gondolván hogy Isten-elôt kel számot adnod, és az ô Sz. Vérében kel mosogattatnod: úgy menny a Gyóntó-eleibe, mint ha a' Christus JESVS Keresztihez men-

mennél, hogy az ô ſzent óldalából folyô drága Veres tengerbe meritſed a' pokolbéli Faraónak ſeregét. Azért, alázatos és tôredelmes ſzûvel, térdre eſvén, és a' Szent Kereſztjegyével, Atyá ✠ nak, Fiú ✠ nak, és Szent ✠ Lélek Iſtennek nevében, magadat meg-jegyezvén, a' Kôz Gyonáſt mond-el e' képpen:

Gyónom a' mindenhatô Iſtennek, mindenkor ſzeplôtelen Szûz Mariának, Szent Mihály Archangyalnak, Kereſztelô Sz. lánoſnak, Sz. Péter és Sz. Pál Apoſtolnak, Iſtennek minden Szentinek: mert felette vétkeztem, gonoſz gondolatommal, ſzómmal, és cſelekedetemmel.

Kézd-el oſztán bûneid elô-ſzámlálását.

Es elôſzôr, abban vádóllyad magagadat, hogy nem oly lelki fájdalommal és bánattal járúlſz e'hez a' gyónáshoz mint kiván-

vántatnék a' Szentségnek nagy-vóltához: Es hogy nem oly ſzorgalmatoſſan viſgáltad lelki-iſméretedet, a' mint kellet-vólna. Az elébbi gyonásban adot penitenciát jó intéſeket, nem tóltótted ugy bé a' mint tartoztál: Es, hogy-ha valamely Fogadáſodnak bétellyeſitésére, vagy más ember marhájának meg-adására, vagy valamely gonoſz társaságnak el-távoztatására kótelezett az elót a' Gyóntó-atya, és eleget nem tettél kóteleſſégednek, arrúl is meg-vallyad bűnódet.

Az-után, rend-ſzerént, a' mennyire emlekezhetel, elő-ſzámlálván bűneidet, igy fejezzed-bé Valláſ-tételedet:

Ezekrúl, és az el-felejtett ſzámtalan bűneimrúl, hagyom bűnóſſé Vram Iſtenelót magamat, (*ezt pedig mellyed-verve mondgyad.*) Azért Kérem az én Iſtenemet, légyen irgalmas kegyelmes nékem; Ké-

rem a' mindenkor-szeplőtelen Szűz Máriát, Sz. Mihály Archangyalt, Keresztelő Sz. Jánost, Sz. Péter és Sz. Pál Apostolt, Istennek minden Szentit imádgyanak Istent érettem. Tégedet is kérlek lelki Atyám, óldozz-meg engem bűneimtűl, Istentűl adatot hatalommal.

Ennek-utánna reá figyelmezz mit mond a' Gyóntató Atya: Intést és tölle hagyot sanyargató Penitenciát, eszedben tarcsad, hogy bételyesítheſſed mentül hamaréb.

Gyonás-után.

I. Könyörgés.

Eörök mindenható irgalmas Isten, menynek és földnek Ura, ki magaságban lakol, és az alázatosokat kegyelmes tekinte-

kinteteddel vigaſztalod: Végheteten hálát adok Sz. Felségednek, hogy kônyôrûlvén rajtam, alá való teremtett-állatodon, bûneimnek rútságiból, a' kárhozatnak koporsójából, ki-hoztál engem.

Oh mely nagy-irgalmú Iſten vagy te Vram, ki ily háládatlan ſzolgádon kônyôrûltél! Ha érdemem ſzerént, és igazságod-ſzerént fizettél-vólna én-nékem, régen popokolban vólna lelkem. Mivel hálállyam-meg Vram, jó-tetéményedet? Te ſzaggattad-el Vram, az én bûneimnek kôtelét, és ſzolgád-által, az Egyházi ember-által, iſmét kegyelmedbe fogadtál engem Annak-okáért, mélto hogy minden erômmel, és tehetſéggemmel âldgyalak, és fel-magaſztallyalak tégedet, mert te, nagy-irgalmú Iſten vagy: és, miképpen az Atya kônyôrûl az ô fián, ugy kônyôrûltél én-rajtam.

Dicsird az Iſtent, én lelkem: és valami én bennem vagyon, áldgya, és felmagaſztallya az ô ſzent nevét. Dicsird az Iſtent, óh én lelkem: és el ne feletkezzél az ô nagy jó-vóltairúl. Mert ô, a' ki meg-bocsáttya minden álnakságidat, és meg-gyógyittya minden betegségidet. Eô ſzabadittya-meg veſzedelemtûl életedet, és megkôrnyékez téged nagy kegyelmeſſégével. Eô tellyesiti-bé kivánságidat: és meg-újittya, mint a' ſas-keſelyûnek, ifiuságodat. Dicsirjed ôtet, mert ô irgalmas, és kegyelmes Vr, nagy tûrhetô, és nagy-irgalmú Iſten: nem mind ôrôkké haragſzik, és nem mind végig fenyeget téged. Nem cſelekedett bûnünk-ſzerént mi-velünk, és nem fizetett álnakságink-ſzerént nékünk. Mely távul vagyon nap-kelet nap-nyúgottúl, oly meſzſze vetette tôllünk bûneinket.

De mivelhogy elégtelen vagyok, én Iſte-

Istenem, hogy a' te jó vóltodért, mélto halakat adhassak: a' te szerelmes Sz. Fiadnak, a' mi Vrunk JESVS Christusnak sok nyomoruságit és fáradságit, véres véritékit és szörnyű kinnyait, sok csapdosáſit, és gyalázatos pökdösésit viszem te-elődbe: és mind ezekért kérem te Szent Irgalmasságodat, hogy az én sok bűneimet, és sokképpen meg-érdemlett ostorozáſidat, veddel róllam. Es, a' mi fogyatkozás vólt az én gyónásomban, és szivemnek töredelmességében: azt, a' te véghetetlen jó-vóltodból, tellyesitsd-bé kégyelmessen.

Teremcs, Vr Isten, új és tiszta szivet én-bennem, mely álhatatos légyen a' jóban, hogy soha tőlled el ne szakadgyon: félelmes légyen, hogy méréſzsége-által semmi gonosságban meg ne rútittassék: okos, és egyűgyű légyen, hogy az Eördögi csalárdságtul meg ne győzettessék:

álhatatos légyen, hogy ſemmi haboruságmiatt te tőlled el ne ſzakaſztaſsék: hanem, á' te parancſolatidnak úttyán, vigan és örvendezve járjon, mind örökkön örökké. Amen.

II. Könyörgés.

O Hén mennyei ſzerelmes Sz. Atyám, imé én, minden bűnös fiaid közöt leg-nyomorúltab, ſzent ſzined elöt le-borúlván a' földre, meg vallom az én ſok bűneimet, mellyekkel téged, kegyelmes Iſtenemet, meg-bántottalak. Látom Vram, az én elébbi nagy vakságomat, és iſzonyodom az én ſok ſzámtalan bűneimnek emlekezetire: mert a' te ſok jó-tetéményidért, nem cſak illendő hálákat nem adtam néked, de sőt minden ajándékiddal, cſak tégedet boſzontottalak.

Menyiſzer zörgettél te, Vram az én

ſzivem-

ſzivemben, hogy meg-nyitnám néked: menyiſzér édeſgettél ſok ſzép ajándékiddal: menyiſzer izgattál háboruságokkal, és ſokféle cſapáſiddal: Mindazáltal, meg-vetettem akaratodat, nem engedtem intéſidnek, sôt hátat forditottam néked: te mindazáltal, irgalmaſſan vártál engem.

Meg-iſmértem, és alázatoſſan megvallom Uram, hogy engemet méltán pokolra vethettél-vólna ſzámtalanſzor. Megérdemlettem, hogy minden teremtett állatid én-ellenem fel-fegyverkeztek-vólna, és ellened-való ſok háládatlanságimért boſzſzút állottak-vólna.

Meg-iſmértem, és nagy lelki fájdalommal meg-vallom, hogy nem vagyok mélto, kit a' fôld hordozzon, és kinek a fôldgyûmôlcsôt teremcſen. De te mindazonáltal én kegyelmes Iſtenem, jó-vóltod-ſzerént, nyiſd-meg nékem, Atyai ſzerelmednek

nek eleven kúttyát: Bocsáſd-meg nékem, hogy ily késôn tértem te-hozzád.

Késôn, és felette késôn iſmértelek téged, én kegyelmes Iſtenem: Késôn, és jaj's igen késôn tértem hozzád, életnek kút-feje. Kicſoda adhatná azt nékem, hogy mingyárt, mihent emberi eſzt értem, ſzerettelek vólna téged, és ſoha el ne ſzakadtam vólna te-tôlled? De jaj's el-hadtalak téged, még minek-elôtte meg-iſmértelek-vólna: és az életnek Kút-fejéért, zavaros tôcsákat: az üdvôſségnek Kenyereézt, diſznóknakvaló moslékot kereſtem, és annak-okáért meg-érdemlettem, hogy a' te Irgalmaſságodat meg-vonnyad tôllem.

Moſt pedig, meg-iſmértetted én-velem jó-voltodat, és, a' te Szent Fiad drágalátos vérének érdeme által, le moſtad az én ſok bûneimet: kiért ſzent nevednek végheteten hálát adok: és tellyes ſzûvemmel,

tellyes

tellyes elmémmel, tellyes akaratommal kérlek, hogy meg ne emlekezzél az én régi álnokságimról: hanem mind ezeket, temeld el az én Meg-váltómnak mélységes sebeiben, és, az ô szent Vére hullásának drága folyamival, mosogasd-meg. Az én gyenge szivemet, hatalmas malasztoddal erôsitcsed, hogy soha te-tôlled el ne szakadgyon, és a' te parancsolatid-kivûl ne járjon: Vgyan azon te szerelmes Szent Fiad által, a' mi Vrunk JESVS Christusáltal. Amen.

III. Kônyörgés.

Ê üdvôzitô JESVS Christusom, én szegény és bóldogtalan bûnôs ember, ki téged ennyi keserves sebekkel meg-sebesitettelek, és az en bûneimmel újonnan megseszitettelek: A'te véghetetlen Irgalmassagodhoz folyamom, és szent Véred hullásá-

ért, hozzánk-való mértéktelen ſzerelmedért, kérlek téged, hogy az én ſok úndok bűneimét bocſáſd-meg nékem.

Tudom Vram, hogy felette ſok, és súllyos az én bűnömnek gonoſsága: de nagyob a' te kegyelmeſſéged. és bizom, hogy el nem veted ſzinyed-elől, a' kit ennyi ſok kínaiddal meg-váltottál.

Oh én ſzerelmes JESVSom, ne fordicſd-el a' te kegyes ſzemeidet róllam, hanem inkáb ama' kegyes tekintetedet fordicſd reám, mellyel Maria Magdolna, és Szent Péter Apoſtol ſzivét meg-tekintvén, keſerves kőny-húllatáſra, és életeknek álhatatos jobbitás ára gerjeſztéd. Adgyad Vram hogy az én bűneimet, mellyeket velem meg-iſmértettel, tellyes élétemben ſiraſsā, és ſoha az én gonoſságimra, melyekből kegyelmeſſen ki-hoztál, viſzſza ne térjek: hanem inkáb, tőröld-el titkos alnakságimat,

és vond hozzád az én tellyes akaratomat.

Oh igaz világoſság, világoſicſd-meg lelkem homályát. Oh emészto tűz, emészd meg bűneimet, és tiſzticſd-meg minden gonoſságnak roſdájától lelkemet. Oh kegyelmes Pellicán-madár, ki fiaidat véreddel éleſztéd: az én ſzomju és el-ſzakaſzkodot lelkemet táplállyad, és vaſtagitcſad Sz. Teſteddel véreddel. Oh meñyei gyönyörűſégnek mélységes tengere, réſzegics-meg engẽ jó-volrodnak bővséges vizével, hogy e' világnak meg-hallyak, és cſak néked éllyek. Oh én mẽnyei Királyom, Teremtő Iſtenem, Meg válto Vram, kinek a'meny és föld enged: adgyad, hogy hűv ſzolgálatodtúl ſoha el ne ſzakadgyak: hanem a' miképpen néked minden teremtett állatok ſzolgálnak, én-is ki ſok okokból köteles ſzolgád vagyok, mindenekben engedgyek, és ſzolgállyak Szent Felſégednek.

Tiéd vagyok, Vram, mert te teremtettél, és azzal a' miben vagyok, te látogattál engem: te tártottál-meg, és Atyai gondviseléseddel meg-áldottál engem.

Tiéd vagyok, Vram, mert az örök rabságból meg-váltottál: nem aranyon es ezüstön, hanem a' te Szent Véreden, és mind annyiszor újonnan vettél engem, valamenyiszer az én bűneimből ki-tisztitottál érdemed-által. Azért, Vram, ennyi sok nével tiéd lévén, hozzád térek, örök és köteles szolgául magamat Sz. Felségednek ajánlom hogy ez után, csak tiéd légyek, néked éllyek, néked szogállyák: és valamit cselekeszem, mindeneket nevednek dicsiretire cselekedgyem, mindenekben kedves akaratodhoz szabjam magamat, mindenekben dicsírjelek és fel-magasztallyalak tégedet: mind jót 's mind gonoszat, mind szegénységet, 's mind gazdagságot, mind egés-

egéſséget s mind betegséget, mind dicſiretet's mind gyalázatot, kedves akaratod ſzerent, jó kedvel vegyek Szent Felségedtûl.

Vedd kedves áldozatúl, én Iſtenem, alázatos ſzolgádtúl ezt a' kicsiny ajándékot: és adgyad, hogy ſoha ſzándékomat meg ne máſollyam, hanem a' te ſegétségeddel, néked kedveſſen ſzolgállyak: Ki élſz, és uralkodol, moſt, és örökkön örökké. Amen.

IV. Könyörgés.

EN Teremtő Iſtenem, én Meg-valtó Uram, kiben csak egyedûl vagyon minden reménségem, kitûl egyedûl várom, valami ſzûkſéges lelkem üdvösségére: Te vagy, Uram, ama kegyelmes Iſten, ki el nem hagyod a' benned-bizókat: te vagy ama' Világoſſágnak Attya, kitûl ſzármazik minden tekelletes ajándék: te vagy a' ki engem ſemmiből teremtettél, és veſzedel-

membôl meg-váltottál, Kereſztség-által fiaddá fogadtál: és, nem tekintvén az én háládatlaságimat, ſokſzor a' penitencia által, ingyen, és csak jó-vóltodból, újonnan magadhoz fogadtál. A'te nagy Irgalmaſságod elôzôt-meg Vram engem: ingyen: és nem az én érdememért bocsátottad, meg bûneimet. Te ſzerettél eléb engem, és magadhoz vontál mert ſenki te-hozzád nem járúlhat, a'kit magadhoz nem vonſzaſz. Azért, valami jó a'te ſzolgádban vagyon, te ajándékodból, és kegyelmeſségedbôl vagyon, mert te-nállad-nélkûl, nem csak a'jóra, de csak a'jónak meg-gondolására ſem vagyunk elegek.

Te-hozzád folyamom azért, én irgalmas Iſtenem: és, mivel az én ſok bûneimmiat el-veſzett lelkemet, újonnan Szent Fiad vérében meg tiſztitottad a' penitencia-által, és az Eôrdôg torkából ki-hozván,

iſmét

ismét kedvedbe fogadtad: a'te nagy jó-voltodért könyörgök néked, meg ne emlekezzél bűneimrűl, és boszszút ne álly sok álnakságimért.

Adgyad szent malasztodat, hogy tellyes életemben sirathassam bűneimet, és soha ennek-utánna tégedet meg ne bántsalak. Adgy erőt Vram, hogy az én testemet, és az ő indúlatit meg zabolázzam: nyelvemet és szivemnek vágyodásit szájan hordozzam: értelmemet, és gondolatimat, csak te hozzád, és a'te parancsolatidra forditsam, hogy kivűl és belől meg-újúlván, új teremtett-állatod, és eleven templomod légyek néked, kiben meg nyúgodgyál, és mind örökké fel-magasztaltassál.

Sokat kérek tőlled én Istenem, noha keveſebre sem ismérem méltónak magamat: de emlekezzél-meg Vram, régi Irgalmasságodrúl, mely a'bűnös ők veszedelmét

nem

nem kivánnya, hanem életét, és üdvösséget. Jussson eszedbe, hogy a' te Fiad, nem igazakért, hanem bünösökért jött e' világra. Tekincsd meg Uram, menyit fáradot, születésétül-fogva keserves haláláig, a' te Szent Fiad érettem. Mind ezeket viszem elődbe, irgalmas Isten, az én sok büneimért. Ha Dávid minden jót cselekedék Mifibosettel, a' Jonathas fiával, Attyának emlekezetiért: cselekedgyél te-is irgalmassan a' te szolgáddal, Szent Fiadra, a' mi Atyánkra tekintvén.

Hajcsd-meg Vram füleidet az én könyörgésimre, mert meg-nyomorúlt, és szegény vagyok én. Szabadicsd meg Vram a' te szolgádat, mert csak benned bizik. Könyörüly rajtam, Vram, könyörüly rajtam, mert hozzád kiáltok. és csak te hozzád emeltem az én szivemet, mivel kegyes, és nagy irgalmú vagy hozzád - kiáltokhoz.

Igaz-

Igazgaſs és vezérely engem a' te útaidban, hogy igazán járjak, és örvendezzen az én ſzivem a' te félelmedben.

V. Könyörgés.

EN üdvözitő Chriſtuſom, ki a' te mennyei Sz. Atyádtúl, mind földön mind mennyen hatalmat vévén Szolgáidat Iſteni ajándékok Sáfárivá rendelted, és bűnünk bocſánattyára-való hatalmadban réſzes ültetted, hogy a' mi gyarlóságunknak, és ſzámtalan álnokſáginknak, bizonyos orvoſságát mindenkor készen talalnók Szentegyházadban; Hálákat adok Felſégednek, hogy meg kegyelmeztél bűneimnek, meg-gyógyitottad betegségimet, meg moſogattad rútságimat. A' Halál házából, az Eördög torkából, a' Bűnnek rabságából, ki hoztál engemet Nem az én érdemem-ſzerént fizettél nékem, hanem, a' te irgalmaſſágod-

ſzerént bűnömet meg-bocsáttad: lelkemnek terhét, és e' kárhozatnak igáját, nyakamrúl le-vetetted.

De Vram, ennél is jobban moſogaſs meg engem, tiſztits-ki minden vétkeimből: úgy hogy bűneimnek tőredelmes, és ſiralmas emlekezetinél, egyéb ne maradgyon ſzivemben.

En mennyei Szent Atyám noha bűnnel terhelt fiad vagyok, és ſzámtalanſzor meg-bántottalak téged: mindazáltal, irgalmaſſágod ſzéki eleibe bátorsággal járúlok. mert nem magam érdemiben bizom, mivel meg-iſmértetted velem az én ſok álnokságimat, mellyeket te-előtted el nem rejthetek: hanem, bizom abban az ajándékban, mellyet bűneimnek bővséges elégtételéért Felséged-eleibe viſzek.

Azért, a' te Szent Fiadnak én-hozzám-való véghetetlen ſzerelmét viſzem elődbe,

elődbe, ki, az Isteni méltoságban lévén, emberi gyarlóságba öltözék: és én érettem, nem hét esztendeig, mint Jácob Ráchelért, hanem harmincz-három esztendeig, ehségben, nyughatatlanságban, üldözésben, szolgála Felségednek.

Tekincs Vram, á te Fiad fáradságit, ama' csudálatos verés veritékét, sok gyalázatit, szidalmit, arczúl csapdosáſit, pökdösésit, csúf ruhában öltözését, szivének megmondhatatlan fájdalmit és epeségit, végre a' Kereszt-fán-való szörnyű halálát. Ihon, én Istenem, valamit vétkeimmel érdemlettem, a' te Sz. Fiad szenvedi én-érettem. En valék, a' ki minden gyalázatot, minden csúfoláſt, és szörnyű halált érdemlek-vala: de mind ezeket, az én Meg-váltom szenvedé érettem.

Igireted tartya, és igazságod kivánnya, Uram, hogy egy vétket kétszer ne bün-

teſs. Ha azért az én bûneimet egyſzer Sz. Fiadban meg veréd, elégedgyél-meg ezzel, és bûnöm ſzerént ne oſtorozz engem. Eleget téttem Sz. Fiad-által igazſágodnak, le tôrlôttem ſzent Vérével adóſságimat.

Téged pedig, én Eûdvôzitô Chriſtuſom, alázatos ſzûvel kérlek, a te nagy irgalmaſſágod-ſzerént, mutaſd-meg ſzent Sebeid helyét Atyád-elôt. Ne fordicſd-el irgalmas ſzemeidet, ſok vétkekkel terhelt ſzolgádtúl: hanem, mint Sz. Pétert megtekintvén, ſiralomra inditád, úgy engemet ſzent ſzemeid tekintéſével, indics bûneim ſiralmára. Nám azt igiréd Vram, hogy, mikor e'fôldrûl fel-emeltetel, mindeneket hozzád vonſzaſz: azért vond hozzád az én ſzivemet: igaz Világoſság, világoſitcſad lelkemet: igaz Orvos, gyógyicſd-meg ſebeimet: elégtelenſégemért tegy eleget Sz. Atyádnak: Kiért téged, moſt, és ôrôkké felmagaſztalhaſſalak,

VR

VR VACZORA-ja-előt.

I. Imádság.

VRam, ki vagyok én, hogy Asztalodhoz űllyek, és az ártatlan Bárány nak lakodalmában részesűllyek? Micsoda Vram, az ember, hogy nem csak meg-emlekezel rólla, de Sz. Fiadat, az ő úndok hajlékába viszed? Hihetséges e, hogy az egeknek és földnek Vra, e' kis házba jőjön, és itt lakozzék: kit az egek, és az egeknek egei, meg nem foghatnak? Te előtted Vram, az égi csillagok fényességi sem tiszták: a' Serafin Angyalok szemei sem méltók, hogy téged nézzenek. Az egek fondamentomi, csak tekintetedre is, meg indúlván reszket-

nek: a' fôld meg rendûl, és a' hegyek fûstôlôgnek.

Tégedet, én Eûdvôzitôm, nem mert vala meg-illetni, amaz annyának méhében meg-ſzentelt Kereſztelô János: méltatlannak mondván magát, hogy ſarudnak kôtôfziját meg-ódná. Az Apoſtolok fejedelme Sz. Péter, és amaz Iſten-félô Király ember, meg-gondolván Felſégedet, méltatlannak ítélik-vala magokat, hogy bé-lépnél hajlékokba. Zachæus pedig, bóldognak ítélé magát, hogy téged távul láthata. En tehát medgyek, én ûdvôzitô Iſtenem? Miképpen merjen a' te alázatos ſzolgád hozzád járúlni, és Sz. Teſtedben réſzesûlni?

Azt kivánád Vram a' te népedtûl, mikor a' kô-táblára iratott Tôrvényedet kiadád, hogy nagy kéſzûlettel, minnyájan harmad napig, Moyſes pedig negyven egéſz napig várná a' te Tôrvényed vételét: és

és erőssen meg-parancsolád, hogy senki, közel se menne a' hegyhez mellyen megjelenél.

A'Frigy szekrényéhez, hogy senki közelb, két ezer ölnél ne menne, keményen meg-parancsolád. A'vakmerő Ozát, szörnyű halállal hirtelen meg-ölé, mivel a' dőlő-félben-való Szekrént kezével meg-támasztá. A'Betsamiták-közzül, ötven ezert meg-ölél: csak azért, hogy ezt a' Szekrényt, bőcsülletlenül nézék, és kezekkel illeték.

Ha a' te Testednek árnyékát, és jelét, így akartad tiszteltetni: minémű bőcsüllettel, és tiszteletteel méltó vennünk a' tennen Sz. Testedet? Mely nagy készülettel, mely tiszta lélekkel, kel te-magadhoz járúlnunk? Assvérus Királyhoz, minek-előtte bé-vinnék ágyas-társát, egész esztendeig, drága-illatú sok szép kennetekkel, és ékessé-

gekkel,

gekkel, nagy meſterſéggel ékeſgették: Men tûl méltób, én Vram 's én Iſtenem, hogy a' te Sz. Teſted vételére, nem eſztendeig, hanem tellyes életünkben kéſzûlnénk?

Azért, Vram, nem ok-nélkûl retteg az én lelkem, mikor méltoſágodat meggondollya: és fél, hogy ugy ne járjon, mint a' menyegzôben az ôltözetlen ember. De ſokkal méltábban retteg, mikor ſzivemnek ſok álnakságit meg-tekinti, mellyekkel Iſtenſégedet meg-bántottam: Mert én vagyok, Vram, a'ki, ſokkal nagyobra bôcsûlvén a' port és hamut, a te teremtett állatidat, hogy-ſem a' te ſzépſégedet és jó vóltodat: meg-vetettelek téged, hogy gonoſz kivánságimnak, ſzolgálnék. En vagyok, a'ki a' te nagy ſzerelmedet és irgalmaſſágodat nem ſzerettem, Igazságodtúl és rettenetes ítéletidtûl nem féltem: hanem, hanyat-homlok mentem a' gonoſságra: ugy hogy, tellyes-

lyes az én életem egyéb nem vólt, hanem a' te ſzent akaratod-ellen-való tuſakodás, kinaidnak és ſzent ſebeidnek újitáſa. és mind annyiſzor, valamenyiſzer méltatlanúl járúltam Sz. Teſtedhez, mint egy Judás meg-csokolván, el árúltalak téged: és az Iſtentelen vitézekkel, egy-felől térdet hajtván imádtalak, más-felől csúfolván náddal vertem ſzent fejedet.!

Mint merjen tehát hozzád járúlni, és Sz. Teſtedben réſzesűlni a' te bűnös ſzolgád? Miképpen méltoztatol te minden ſzépſégnek és tiſztaságnak kút-feje, az én undok hajlékomba jöni?

Mikor Szent Teſted le-vétették a' Kereſzt-fárul, tiſzta gyólcsba takarák, és új koporſóba helyhezteték, melyben ſenki nem vólt az-előt. Az én lelkemnek pedig nincſen oly réſze, mely új vólna, és ſok bűnökkel meg nem rakatot vólna: ſzájam ol-

lyan, mint a' meg-nyitott koporsó, melyből bűneimnek bűdös és dögleletes ſzaga ſzármazik: akaratom, és értelmem, ſok gonoſſágoktúl meg-ferteztetett. Azért, iſmérem és meg-vallom, én Vram és Iſtenem, méltatlanſágomat. De más-felől, biztat. és bátorit a' te nagy irgalmaſſágod, és jó vóltod. Mert, mentúl nagyob az én méltatlanſágom, annál nagyob a' te kegyeſſéged, ha engem meg nem útálſz.

Vram, nem ſzokáſod néked, hogy kirekeſzſzed, hanem hogy hozzád hijad, és bé fogadgyad a bűnôsôket. Te vagy, a' ki azt mondád: Jôjetek hozzám, a' kik megterheltettetek, és én meg-kűnyebbitlek titeket. Te-róllad nyilván hirdetik, hogy a' Publicánuſokat és Bűnôsôket bé-fogadod. Meg nem utálád Magdolnát, mely czégéres bűnôkben vala: hozzád fogadád az alázatos Publicánuſt: a' házaſság-rontó aſzonyt

aſzonyt meg-mentéd: a' Cananæa-béli aſzonynak kiáltáſát, és a' Szent Péter ſirását, fűleidhez bocſátád. Tudom Vram, hogy el nem változtattad régi kegyelmes terméſzetedet: azért moſt-is hozzád fogadod bűnős fiadat, hogy vélle nyájaskodgyál és lakozzál. mivel a' te gyönyörűſéged, emberek fiaival-való nyájaſságban áll.

Ha azért, Vram, annyira gyönyörkődől efféle vendégekben: ihon egy bűnős-ſzolgád, alázatos ſzűvel járúl hozzád: újicſd meg Vram, régi kegyelmeſſégedet, és fogadd hozzád bűnös fejemet. Emlekezzél-meg Vram, hogy, mikor te hozzád járúla amaz aſzſzony, kin a' vér vala, és megilleté ruhád prémjét: nem cſak nem utálád, de dicſiréd, biztatád, és meg-gyógyitád őtet. Az Evangeliomban olvaſtam, hogy minden betegek hozzád folyamtanak, és igyekeztek hogy meg-illeſſenek téged:

ged: mert hatalmas erô ſzármazott belôlled, mely mindeneket meg-gyógitot. Azért, Uram, ne útáld az én nyavalyáimat, hanem Sz. Teſtednek vétele-által, gyógyicſd meg lelkem ſebeit, vigaſztald keſerûségemet, bátoritcſad félelmemet, erôſsicſed gyarlóságomat, világoſitcſad vakſágomat, fôdôzd-bé mezitelenſégemet: mert, noha mezitelen vagyok, mint Adam, de azért el nem futok te elôtted sôt, te-hozzád futok, a' ki bé-fôdôzheted minden éktelenſégimet.

Ha azért az Illyés Profétának paláſtya, illetvén a' Jordán vizét meg-ſzáraztá: és az Eliſæus teteme, meg-érentvén a' lator gyilkos hólt teſtét, életre hozá: az ô veſzſzeje pedig, a' vizbe eſett vaſat fel-voná: Ha a' Moyſes veſzſzeje, a' kôvet vizzé változtatá, a' keſerû vizet meg édeſité: ha a' Frigy ſzekrénye, Obededom házát minden jókkal

kal bé tőlté: Mentűl inkáb bizhatom én a' te jó-vóltodhoz, és hatalmaſſágodhoz én Iſtenem, holot, mind a'Próféták Vra vagy te, s mind a' régi árnyékoknak Teſte?

Azért, Vram, te-hozzád járúlván, alázátoſſan kőnyőrgők Felſégednek, hogy a' te Szent Teſtednek vétele-által, elevenicſd-meg az én hólt lelkemet: ſok bűnnel meg-terhelt, és tellyeſſéggel le-nyomatott értelmemet, emeld-fel: ſzerelmed tűzével, lágyicſd-meg az én ſzivemnek keménységét.

Ne nézd, Vram, az én kéſzűletlenvóltomat: ne útáld-meg az én rút hajlékomat: ne irtózzál halálos ſebeimtűl. Ihon, Vram, irgalmaſſágodat iſmét meg-mutathadd én-bennem: ha akarod, meg-tiſztithatſz engemet. és méltóvá tehetſz, hogy, nem cſak mint a'kőlykőcskék aſztalod morſalékiban, hanem ugyan Aſztalodnak bőv-

ſégében, réſzes légyek: Kit, ſzent Halálodnak érdeméért kérlek, engedgy nékem irgalmaſſan. Amen.

II Imádság.

Eörök mindenható Vr Iſten, imé a' te Szent Fiadnak, a' mi Vrunk JESUS Chriſtuſnak, áldot Szentſégéhez járúlok, mint beteg Orvoshoz: mint tiſztátalan, tiſztaság kút-fejéhez: mint vak, örök fényeſſégnek világoságához: mint ſzegény kúldús, a' menynek földnek Vrához.

Kérem azért végetlen bővséges Irgalmaſſágodat, hogy az én betegſégimet meg-gyógyitcſad, undokſágimat meg-moſogaſſad, vakságomat meg-világoſitcſad, ſzegényſégemet meg-gazdagitcſad, bé-födözzed mezitelen-voltomat: hogy tégedet Angyaloknak kenyerét, Királyoknak Királlyát, Vraknak Vrát, olly bőcsűllettel

és alázatosſággal, oly tôredelmes és aitatos ſzûvel, oly hittel és tiſztaſággal vegyelek, a' mint leg-hoſznosb ûdvôſségemre.

Engedd én Iſtenem, hogy nem cſak Teſtednek és vérednek Szentſéget vegyem, de Szent Teſted erejének haſznát és gyûmôlcsét érezzem. Adgyad, hogy Sz. Fiad teſtét, mellyet a' Szûz méhébôl vett, ugy fogadgyam hozzám, hogy ô-vélle eggyesûlven, tagjai-kôzibe ſzámláltaſſam. Szerelmes Atyám, engedd, hogy a' te ſzerelmes Sz. Fiadat, kit moſt útamban fôdélalat akarok hozzám venni, ſzinrûl ſzinre láthaſſam és ôrôkké nézheſſem az ôrôk Bóldogságban: Ki te-veled él, és uralkodik, a' Sz. Lélek Iſtennel egyetemben, moſt, és ôrôkkôn ôrôkké.

Amen.

III.

III. Imádság.

KErlek tégedet, Vram JESVS Chriſtus, e' világnak Meg-váltója, á'te Sz. Teſtednek és Vérednek áldozattyáért, mellyet vigaſztaláſunkra, és táplaláſunkra, hiveid gyôlekezetibe rendelél: adgy nékem oly tiſzta ſzivet, mellyel méltán járúllyak a'te aſztalodhoz. Te mondottad Vram. hogy, valaki ezt a'lelki kenyeret, a'te Teſtedet éſzi, te benned lakozik, és te ô-benne, és az ſoha meg nem hal. Azért, oh igaz Kenyer, gyógyicld-megaz én ſzivem ſebeit, hogy érezze ſzerelmednek édeſſégét, és tekivûlled ne tudgyon ſemmi gyônyörûſéget, ne kedvellyen ſemmi ſzépſéget, ne érezzen ſemmi ſzerelmet.

Oh tiſztaſágos Szent Kenyér, melyben vagyon minden gyônyörûſégnek édeſſége: a'te gyônyörûſégeddel meg elégedgyék

gyék az én lelkem: te légy ſzarándoksá-gomnak úti kenyere, melly erőt adgyon gyarlóságomnak, hogy az Iſtennek hegyére fel-meheſſen. Oh ſzent, eleven, ſzép, tiſzta Kenyér, melly az égből ſzállottál alá, és életet adſz e' világnak: jőj-bé az én ſzivembe, tiſztics ki minden ocſmányságot lelkemből.

Vram, méltó nem vagyok, hogy az én undok hajlékomba jőj, és iſmét az oktalan állatok iſtállojába helyhezteſſél, mint ſzületéſed napján. De még-is bátorsággal járúlok Szent Teſtedhez, mivel te hijſz engem, méltatlan ſzolgádat: és ezzel mutatod véghetetlen irgalmadat, hogy nem cſak az igazakat, és egéſſégeſeket, de a' bűnősöket-is jó-vóltodban réſzelteted. Aldot, a'ki én-hozzám jő az Urnak nevében, hogy táplállya a' ſzegényeket, legelteſſe juhait, meg-vigaſztallya fogſágban-heverő rab-

jait, meg világoſitcſa azokat, kik a' ſetétben, és a' halál árnyékában hevernek.

Jöj-bé Vram, az én hajlékomba, mint régen a' Zachæus házába: és adgy az én ſzivemnek oly tekélletes jóſzágot, hogy te-kivûled ne kereſſen világi vigaságot: hanem, te-veled meg-elégedgyem, moſt, és mind örökké.

Amen.

Az Oltár-elől-való Imádság, mikor hozzánk akarjuk az Urat venni.

EN Vram és én Istenem, mennyei Kenyér, és igaz Elet, vétkeztem az ég-ellen, és te-ellened: és nem érdemlettem, hogy részes légyek a te tisztaságos Szentségedben. De te Irgalmas Isten, tégy méltóvá engem szent Malasztoddal, hogy bűnöm bocsánattyára, és örök üdvösségemre vegyem a' te Sz. Testedet.

Oh én háládatlan és kemény szivem, ébrezd-fel restségedet: és gondold-meg, hogy ez a' Test az, mellyet Simeon ölébe oly aitatos szeretettel fogada: hogy ő-vélle meg elégedvén, nem kivánná tovább éle-

tét e' nyomorúlt világon. Ez a' Test, mely az jászolban fekűék, és a' Szent Királyoktúl nagy bőcsűllettel imádtaték. Ez a' Test, mely te éretted meg-feszitteték, dárdával meg szaggattaték, és az ő szent sebeiből kifolyó drága Szent Vérrel, e' világ vétke lemosogattaték.

Oh Irgalmaságnak feneketlen tengere: vállyon's honnan érdemlette a' te méltatlan szolgád, hogy te Mennyeknek dűcsősségé, méltatlan szolgádnak hajlékába jőj? Oh én Pásztorom, én Atyám, én Vram, én Istenem, és minden jóm: ki azzal nem elégedél, hogy engem hasonlatosságodra teremtél, és Szent Véreddel megváltál, hanem, én hozzám akartál jőni, és hajlékomban meg-nyugodni. Kicsoda vagyok én, Uram, hogy én hozzám jőj? Nem vagyok méltó a' te nagy Irgalmaságodra. De bizom véghetetlen jó-vóltodban, és azért

ért járúlok hozzád Irgalmaſſágnak kút-fejéhez, minden nyavalyáknak igaz Orvoſához: hogy meg-világoſitcſad az én vakſágomat, meg-tiſztitcſad az én ſok gonoſságimat.

Miképpen kivánkozik a' ſzomjú ſzarvas a' folyó kút-fóhóz: ugy kivánkozik az én lelkem te-hozzád én Iſtenem. Szomjúhozza az én lelkem az élő kút-fejet, az én Iſtenemet: mikor jöſz-el Vram, és mikor látogatſz-meg engem?

Vram JESVS Chriſtus, a' te Szent Teſted, mellyet én méltatlan ſzolgád hozzám vészek, ne légyen nékem itéletemre, és kárhozatomra: hanem, a' te kegyeſségedből, őrzője légyen teſtemnek lelkemnek, orvoſsága légyen minden betegſégimnek: Ki élſz, és uralkodol, az Atya és Szent Lélek Iſtennel egyetemben, moſt, és örökkön örökké. Amen.

VRAM, NEM VAGYOK MELTO, hogy bé-jöj hajlékomba: de csak parancsolly a' te szent igéddel, és meggyógyúl az én lelkem. *Es ezt mellyed vervén, háromszor, vagy tóbszór, mondgyad: Es ez után imigyen könyörögj:* Kezedbe ajánlom, én Meg-váltó Istenem, az én lelkemet. Eőrizz engem én igaz Pásztorom: Gyógyits-meg engem, én igaz Orvosom: Vezérely engem, én igaz Vram: Táplály engem, én igaz Kenyerem. Az Vr JESVSNAK Szent Teste vére, óltalmazza-meg lelkemet, az örök életre. Amen.

Az

Az Vr vétele-után.

I. Imádság.

CHriſtuſnak Lelke, ſzentely meg-engem: Chriſtuſnak Teſte, ſzabadics-meg-engem: Chriſtuſnak Vére, réſzegics-meg engem. Chriſtus óldalából ki-folyó Viz, tiſztics-meg engem: Chriſtus Kinſzenvedéſe, erôſsics engem. Oh édes JESVS, halgaſs-meg engem: A'te ſebeidben rejcs, el engem. Ne ſzenvedd, hogy tôlled el ſzakadgyak. A gonoſz-ellenſégtûl óltalmazz engem: Halálom oráján fogadgy-bé engem bóldogságodba: hogy ôrôkké dicſirjelek téged a'te Szenteiddel.

Dicſird az Vrat, oh én lelkem: és minden tagyaim áldgyátok az ô nevét. Dicſird

Az

az Vrat, oh én lelkem: és el ne feletkezzél, veled tött sok jó-voltárul. Dicsird az Vrat, én lelkem: mert irgalmasson cselekedett te-veled.

Dicsirlek téged, és hálát adok, örök Atya mindenható Isten, hogy engemet, méltatlan szolgádat, nem az én érdememszerént, hanem csak a'te nagy kegyelmességedből, Sz. Fiadnak drága szent Testével vérével táplálál. Kérlek én mennyei Szent Atyám, hogy a'te Fiad szent Testének vétele, ne légyen nékem itéletemre és kárhozátomra: hanem, légyen bűneimnek bocsánattya, én hitemnek erős fegyvere, bennem-való jó kivánságoknak őrző paissa, bűneimnek es gonosz kivánságimnak ki gyomlálása, testi lelki ellenségim-ellen bátorságos óltalmam, gonosz indúlatimnak zabolája, lelkem sebeinek gyógyitója, száraz lelkemnek mennyei harmattya, szomjú szivének

nek éleſztő pohára, háboruságimnak cſendeſzitője, minden nyavalyámnak vigaſztalója. Légyen az én gyarlóságomnak gyámolya, e'világi veſzedelmeknek el-távoztatója, ſzarándokságomnak vezére, el fárátt erőmnek újitója, te ſzent halálodnak ſzűnetlen emlekezeti, világból ki-múlásom oráján erős bátorſágom, és boldogſágba vezérlő kalaúzom.

Kérlek, én Iſtenem, hogy a' te Sz. Fiad teſte, ugy újitcſa az én ſzivemnek kivánſágit, hogy te-kivűlled ſemmi gyönyörűſéget ne kivánnyon ſemmi ſzépſéget ne kedvellyen, ſemmi vigaſságot ne kereſſen, ſemmi dűcsőſſéggel ne gondollyon, ſemmi kegyetlenſégtűl ne félljen: és végre, bé mennyen ama'te meg gondolhatatlan örők lakodalmadba: holot, a'Fiu és Szent Lélek Iſtennel, a'te Szentidnek igaz világoſſága tellyes elégſége, örökké való öröme, tekélletes-

gyönyörűsége, véghetetlen Bóldogsága vagy. Amen.

II. Imádság.

VEghetetlen Irgalmasságnak Istene, vallyon's mint adhatok mélto hálákat Sz. Felségednek, hogy te, Vraknak Vra, Királyoknak, Királlya, nem utáltad az én undok hajlékomat, és meg-látogattad az én beteg lelkemet? Vallyon's minémű szolgálattal, és ajándékkal hálálhattya meg ezt a'te bőv-kezű kegyelmességedet, a'te küldús szolgád?

Nem elégedél-meg azzal, Vram, hogy a' teremtésben, mind e'világnak uraivá től minket, és e'földi állatokat az embernek lába-alá vetéd: hanem, tennen-magadat nékünk adád: szűletésed-által, mi atyánk fia lél: földön-való nyájaskodásod-által társunk, tanitásoddal mesterünk, szent

halá-

halálodal váltságunk lél: A' Vég-vacsorában pedig, lelki eledelünk és táplálásunk lél: hogy a' dücsösségben jutalmunk-is telennél. és ez-által a te Sz. Vacsorád-által, velünk eggyesedvén, nem csak Jegyesseddé fogadád lelkünket, és Templomoddá szenteléd testünket, de a te sok fáradságid és szenvedesid érdemének kincsét velünk közléd. Te fáradtál Vram, és én vészem bérét: te költöttél, és én szedem nyerességét: téged kötöztek meg; és az én kötelim mególdoztattak: te ittál keserü italt, és az én betegségim gyógyittatnak meg: te sirtál, és az én lelkem mosogattatik-meg: te sebesitettél-meg, és én meg-gyógyittattam. mert a' te Szent Testednek vérednek vétele-által, te-veled eggyesülvén, javaidban részesültem.

Oh mennyei Eledel, mely-által, az embernek fiai, Istennek fiai lésznek! Oh

gyönyörűséges Kenyér, mellyel nem hafunk, hanem lelkünk hizlaltatik, ſzivünk erősödik, értelmünk világoſittatik, akaratunk fel-gerjed, és minden gonoſz indúlatok meg zaboláztatnak!

Ha a' hálá-adáſnak, ajándékhoz illendőnek kell lenni: nyilván iſmérem, én Iſtenem, hogy elégſéges nem vagyok, nagy ajándékodért való hálá-adáſra, és ſok jótéteményidért, való dicſiretre.

Ha Moyſeſnek azt parancſolád, hogy egy Arany edénybe tenné a' Mannát, és ezt a' Szekrényben tartaná, az Iſteni jó-tétemények örök emlekezetire: mentűl inkább illenék, hogy az én lelkemnek ſzekrényében, ſzünetlen hordoznám ennek a' te jó-voltodnak emlekezetit! holot, nem rothadandó és teſti eledél, hanem a' tennen Sz. Fiad teſtét adád lelki tápláláſunkra.

Midőn Boldog Aſzony, látogatná

Kereſz-

Kereſztelő János annyát, el-álmélkodván ezen a'Szűznek alázatoſſágán, azt kiáltya-vala: Honnan vagyon az én-nékem, hogy az én Vramnak Annya hozzám jőjön? Medgyek tehát én alá-való férgecske, és a' bűnősök-közőt leg-bűnősſeb: holott én-hozzám, nem az Vrnak Annya, hanem önnön maga az Vr Iſten jött? Nem méltó-e, hogy én is hálá-adó alázatoſſággal azt kiál-cſam: Honnan vagyon ez nékem, hogy te, én Iſtenem, és én Teremtőm, én-hozzám jőj? En-hozzám, ki ennyi ideig, a'Satán-nak hajléka vóltam: a'ki téged ennyiſzer meg-bántottalak, meg-tapodtalak, meg-feſzitettelek? A'ki néked annyiſzor adtam epét innod, mennyiſzer vétkeztem: annyi-ſzor tettem-bé előtted-ajtómat, mennyi-ſzer jó intéſidnek helyt nem adtam: annyi-ſzor meg tagadtalak, menyiſzer cſelekede-timmel akaratod-ellen tuſakodtam. és

mind-ezekért meg érdemlettem, hogy ſoha Vacſorádban réſzem ne lenne, mivel, mikor engem hittál, nem akartam el-menni. De te Vram, a'ki én-érettem iſtállóban ſzületél, bűnösöktűl meg-fogatál, sőt pokolra-is alá ſzállál: csak a' te nagy Irgalmaſſágodból, és nem az én érdememből, az én gyarló és rút hajlékomba ſem általlál béſzállani. Ha Szent Dávid azon csudálkozik, hogy Iſten meg emlekezik az emberekrűl: hâ Salomon el-álmélkodék azon, hogy Iſten abba a' Templomba ſzállot, mellyet ő, ſok eſztendeig, nagy kőltſéggel éppitett-vala: ha mind az egéſz világ csudálkozik azon, hogy az Iſtennek Fia, a' ſzeplőtelen Szűznek tiſztaſágos méhében kilencz hólnápig nyugovék: Mentűl inkáb csudálkozhatom én azon, hogy nem csak meg-emlekezél Vram én-róllam, de eledelűl adád tennen-magadat! és, nem valami

ſok

ſok fáradſággal éppittetett Templomba, és a' Sz. Lélektûl bé-tellyeſittetet Szûzbe, hanem az én undok hajlékomba bé-ſzállal!

Oh én Iſtenem, oh én Irgalmaſſágom, oh én Eletem: mind ezekért dicſirlek, áldlak, fel-magaſztallak tégedet. Es, ha oly hálákat nem adhatok a' minémûkkel tartoznám, ollyat adok a' minémûre érkezik az én gyarlóságom. Es tellyes ſzûvel kívánom, hogy velem egyetemben, minden teremtett állatok, véghetetlen hálát adgyanak Szent Fellégednek, jó-téteményidért. Es alázatoſſan kérlek téged, hogy ez a' te-, Szent Teſtednek vétele, légyen az én bûneimnek bocſánattya, életemnek jobbitáſa. Ennek a' Szentſégnek-altala, öld meg énbennem, valami nem kedves ſzent ſzemeidelôt: gerjezd-fel bennem ſzerelmedet-, melyben mind végig meg-maradgyak éſſoha az én feſlet életemnek rútſágira ne tér-

jek.

jek. Távúl légyenek én-tőllem, a' Testi gyönyörűſégnek, és a' Világ csalárdſáginak undokſági mivel, a'ki réſzesűl az Angyalok Kenyerében, nem méltó hogy barmok moſlékjában zabállódgyék.

Nem akará Salomon, hogy az ő feleſége, a Farao Király leánya, abban a' Házban laknék, melyben az-előt az Iſtennek Szekrénye nyugodot-vala. Ha azért a bőlcs Király, az önnön-feleségét, a' Király leányát, ſem ſzenvedé abban a' házban, mivelhogy Pogány nemből vala: miképpen bocſáſſak tehát én, Poganyhoz illendő, gondolatokat, és kivánságokat az én házamba, melyben önnön-maga az Vr Iſten lakozott? Vgyan ezen Salomon azt akará, hogy a' Templomnak tornácza meg-ſzenteltetnék, mivel ott-is áldoztak-vala Iſtennek, és azután ne lenne ſzabad egyébre forditani az Iſteni ſzolgálatnál: mentűl inkáb illik, hogy

az

az én lelkem tellyességgel csak az Isteni tisz-teletre szenteltessék. mivel a'régi Aldozatokkal példáztatot Bárány, ebben mutattatot-bé kedves áldozatúl az Atya Istennek.

Ha bé-zároltaték ama' Kapu, mellyen Ezechiel látá hogy által-méne az Vr, és azért nem lén szabad egyébnek azon ki 's bé menni: mely vakmerőség vólna, ha valami ocsmányság jöne-ki azon a' szájon, mellyen az Vr bé-ment az én hajlékomba?

Azért, Vram, te légy az én lelkemnek oly meg szentelője, hogy soha senkitůl meg ne rútittassék: te légy az én értelmemnek, és akaratomnak őrzője, hogy idegen kivánságok a'te házadba ne-szállyanak. Maradgy velem Vram, mert el-estveledik, a' nap majd el enyészik, a'setét éj majd reánk szál: a'bűnnek és inségeknek, a'kisértetek-nek és halálnak éje közel vagyon, az ő se-

tétségekkel bé-fognak minket, és ugyan elnyomnak, ha te, igaz világoſſág, mi-velünk nem maradſz. Jaj nékünk, ugy-mond a' Proféta, mert el hajlot a' nap, és hoſzabbak az eſtveli árnyékok: meg-fogyatkozot az igaz Iſteni iſméret, meg öregbedtek a' tévelygéſek, és a' hamis vélekedéſeknek homályos árnyéki Azért, Vram, maradgyon velünk a' te világoſſágod, melyben mindenek ollyanoknak látſzanak a' minémük magokban, hogy ſoha a' gonoſzt jónak ne ítélyük, ſe a' jót gonoſz-gyanánt ne kárhoztaſſuk: hanem, tégedet ſzereſsünk, te benned éllyünk, bőv áldomáſiddal meg ſzenteltesſünk: minden igyekezetünk te-benned erőſsödgyék, minden nyomoruságunk tereád támaſzkodgyék, és ſak te-tőlled várjon vigaſztaló ſegétſéget: és végre te-veledaz örök bóldogſágnak örömében, bé-tellyeſiteſſék a' mi kivánságunk: Ki élſz, és ural-

uralkodol, mind örökkön örökké. Amen.

III. Imádság.

VRam JESVS Chriſtus, élő Iſtennek ſzent Fia, ki a'te Sz. Atyád akarattyából, halálod-által, életre hozád e' világot: ſzabadics-meg minket, a'te Sz. Teſtednek vérednek csudálatos Szentſége-által, minden bűntűl, és veſzedelemtűl. Engedd, hogy mindenkor a'te parancſolatidhoz ragaſzkodgyunk: és ne ſzenvedd, hogy ſoha te-tőlled el-ſzakadgyunk: Ki élſz, és uralkodol, &c. Amen.

Vr Iſten, ki nékűnk a'csudálatos Oltári ſzentſégben, kin-ſzenvedéſednek emlekezetit hadtad: adgyad, hogy a'te Teſtednek vérednek ſzentſéget titkát ugy tiſztellyük, hogy meg-váltáſodnak gyümölcſét, ſzüntelen érezzük magunkban.

Vram, ki a'téged ſzeretőknek látha-

tatlan jókat ſzerzettél, a'te ſzerelmed lángját öncſed ſzivünkbe: hogy, téged mindenekben, és mindenek felett ſzeretvén, igiretidben, mellyek minden kivánſágot fellyül haladnak, réſzetek lehesſünk.

Eörök mindenható Iſten, ki a'te Szentſéged-, és parancſolatid által, minket haſonlatoſſágodra meg-ujitaſz: ted álhatatoſsá öſvényiden való járáſunkat: és a'te ſzerelmednek ajándékát, mellyet reménlünk, adgyad hogy ſzent malaſztod által meg nyerhesſük: A' mi Vrunk JESVS Chriſtus által, &c. Amen.

IV. Imádság.

EN üdvözitö Chriſtuſom, ha a'te kedves Apoſtolod, kinek gond-viſeléſére bizád Nyájadat meg-gondolván végheteten méltoſágodat, alázatoſſan kér-vala téged, hogy az ö cſólnokjából ki-ſzállanál.

mert

mert ô bûnôs ember lévén, nem méltó hogy vélle eggyût lennél: Medgyek és mit mondgyak én Felségednek, ki nem egy házban, a' vagy hajóban vagy én-velem, hanem, a' te végheteten jó voltodból, az én gyarló hajlékomban, és én bennem vagy? Vallyon 's, méltatlan-voltomat tekintvén, kénszeritcselek-e téged, hogy bûnôs házamból kimenny?

Távoztasd én Istenem tôllem, hogy téged ki kergesselek, tekintvén méltatlan-voltomat: sôt Vram, ama'te Tanitványiddal, kénszeritlek téged végheteten jó-voltodra, hogy maradgy én-velem, mert elkôzelget az éj, és bé-setétedik: ha te elhagysz engem, setétségben maradok, és a' nap-fenytûl meg fosztatom.

Meg-foglak azért téged, én Istenem, és mint régen Jácob, soha addig el nem bocsátlak, valamig engem meg nem áldasz.

Valamig az én régi nevemet el nem változtatod, az én gonosz szokásimat el nem rontod, a'gonoszra gyorsalkodó lábaim eréjét meg nem száraztod.

Nám a te gyönyörűséged, Vram, emberekkel-való nyájaskodás: kivánságod az, hogy mindenekkel jól tégy, irgalmazz mindeneknek. Azért, én Istenem, irgalmasságodnak nagy-voltát most mutasd-meg: Az én bűnös lelkem erőtlenséget, Szent Testeddel gyógyicsd-meg. Ihon, kezeidbe ajánlom magamat: és, miképpen te én-nékem adtad Szent Testedet, én-is lelkemet Felségednek adom.

Azt akarád Vram, hogy a'te Testednek, én lennék eleven koporsója. Amaz égből alá-szállot drága Mannának, melybe minden gyönyörűség vagyon, szekrényévé től engem. Adgy azért nékem erősséget, mint az erős kő-sziklából ki-vágot koporsodnak,

ſódnak, hogy ſemmi háborúság tőlled el ne ſzakaſzſzon. Adgy tiſzta életnek fejér lepedőjét, melybe Szent Teſtedet takarjam. Adgy buzgó ſzeretetet, mint tűndőklő arany edényt, melyben a'mennyei Mannát tiſztán tarthaſſam. Szegezd-bé ſzivembe, mint a' Moyſes ſzekrényébe, Parancſolatid tábláit, és a'Moyſes veſzſzejét, Tőlcſd bé lelkemet áldomáſiddal, mint te Szekrényed-által, az Obédedom házát mindenjókkal bé-tellyeſitéd: és tégy réſzeſſé boldogſágodban a' más világon. Amen.

V. Imádſág.

SEbeſicſd-meg Uram az én lelkemet, a'te üdvőſſéges, és győnyőrűſéges ſzerelmed ſébeivel. Adgy az én ſzivemben, tiſzta, és fel gerjett Apoſtoli ſzeretetet, hogy el-ájúllyon, és ugyan el-olvadgyon az én lelkem, a te ſzerelmed-és kivánſágod miat: tége-

det

det ſzomjúhozzon: te-hozzád fohászkodgyék.

Adgyad én Iſtenem, hogy az én lelkem, csak tégedet ſzomjúhozzon, Angyaloknak kenyerét, lelkünknek táplálálát, minden-napi terméſzét-felett-való Kenyeret, melyben találtatik minden gyönyörűſégnek édeſſége. Tégedet Vram, kire kivánva néznek az Angyalok, ehen kiváñyon az én ſzivem: és te Szent Teſtednek gyógyörűſéges jóizivel, tellyeſicſd-be az én lelkemnek kivánſágit. Téged ſzomjuhozzalak, Eletnek kút-feje, Bölcſeſégnek, tudománynak, örökké-való fényeſſégnek forráſa, minden jónak bőven-folyó ár-vize, Iſten házának ékeſſége.

Téged kivánnyon az én lelkem, tehozzád ohajcſon: téged kereſſen, és megtalállyon: te utánnad fuſſon, és el-érjen téged. Te forogj ſzüntelen az én elmémben,

ben, és szájamban: csak te egyedûl légy az én remenségem, és minden bátorságom, az én gazdagságom és vigaságom, az én békeségem és táplálásom, az én óltalmam és segétségem, az én bölcseségem és örökségem, az én kincsem és birodalmom: kiben mind végig, álhatatos erôs gyökeret vervén, megmaradgyon az én szivem és lelkem. Amen.

VI. Imádság.

EOrök mindenható Ur-Isten, kérlek téged a' te végheteten irgalmasságodért: engedd, hogy minnyájan, kik é' Kereszty én nevet viselly ûk, te Szentségednek és Sacramentomodnak (mely Eggyességnek jele, szeretetnek kôtele, békeségnek erôssége,) igaz ismêretiben, és tiszteletiben eggyet-ércsûnk.

Emlekezzél-meg Vram, a' te végheteten jó-vóltodrúl, ki a' mi bûneinkért, ha-

lálra adád tennen-magadat, tápláláſunkra hagyád Szent Teſtedet: és adgyad, hogy igaz Vallásban, mélto kéſzûlettel veheſsük gyakran Sz. Teſtedet: mellyel, mint Illyés Proféta ama'kováſztalan kenyérrel, megvaſtagúlván, útaidon ſoha el ne fáradgyunk. Légyen mi nékünk óltalmúnk a'te Szent Teſted, ellenſégünknek pedig romláſa. Amen.

KÖNYV-TÁRA

TIZE-

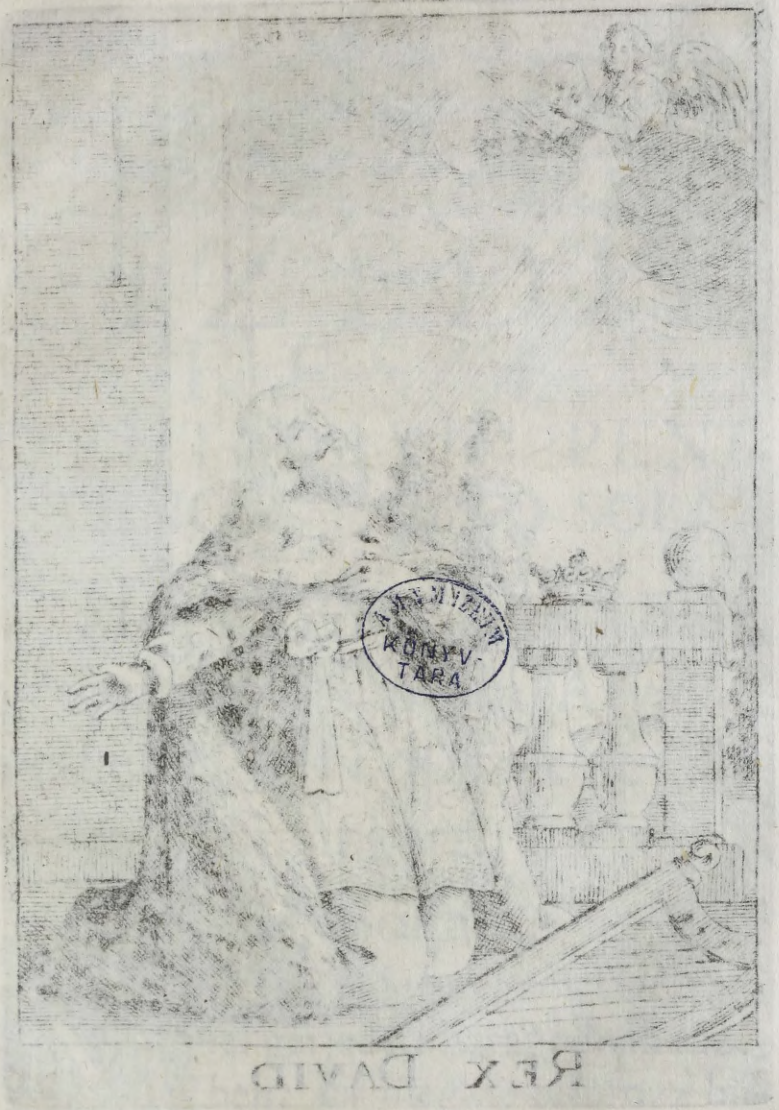

REX DAVID.

TIZEDIK RESZE.

SZENT DAVID PENITENCIA-TARTO SOLTARA.

Meg ne emlekezzél Uram vétkeinkrůl, ſem a' mi Atyáink vétkeirůl: és boſzſzút ne ally rajtunk bůneinkért.

VI. Sóltár.

MEg ne fedgy engemet Uram, fel gerjedett haragodnak tűzében: Es meg ne oſtorozz bű-

neimnek gonoſz érdemiért mérgedben. De kônyôrûly rajtam: mert meg-nyomorodtam meg-bûzhôt ſebeimben.

Meg-rekedett folyta, fel-dagadot habja, lelkem cſendeſz vizének. Meddig halgatſz Vram, 's nem kônyôrûlſz rajtam, helyt nem adſz kéréſemnek? Fordúly hozzám immár, mert lelkem téged vár: adgy erôt betegednek.

Mert a' fôld gyomrában, pokolnak torkában, nem emlitnek tégedet. Nincs ot a'ki vallya, nincs ki magaſztallya, dicſirvén ſzent nevedet. Mert vôltak, 's meg hóltak, világból ki-múltak: érzik itiletedet.

Meg-ſzáradot bennem ohájtáſtúl ſzivem, ſzemem kôny-húllatáſtúl. Mert éjenként ágyam, nyugodalmas házam, ázik ſok ſiralmimtúl. Tôlled el-vettettem, 's cſak bé nem nyelettem ellenſégim torkátul.

De

De már gonosz tévők, ártatlan vérszopók, fussatok távul tőllem: Mert a' magas menybe, Isten-eleibe, hatott siralmas versem. Meg-halgatot engem: pirúly ellenségem, és távozzál-el tőllem.

Dücsősség Atyának, 's az ő Szent Fiának, dücsősség Szent Léleknek: A'három személyben, és egy terméſzetben, egy igas Istenségnek Miképpen kezdetben, most, és jövendőben, Dücsősség az Istennek.

XXXI. Sóltár.

BOldogok, á' kiknek úndok vétkeinek sebét az Vr bé-fedte: Mind idegen, bűnnek, tulajdon vétkének, bűntetéſét nem vette. De sőt, jó-voltából bűneit lelkéből az Isten le-törlötte.

En pedig vétkemet, fődőzvén sebemet, bánatban el száradtam. Mert, éjjel

és nappal, ſzent kezed oſtorral, súllyos terhet hágy rajtam. Azért ſok kinomban, tóviſ-kóztúltómben, már csak meg nem fonnyadtam.

De te-hozzád térek, bocsánatot kérek, elótted valláſt téſzek: Sebeim rútſága, búnóm undokſága, vádlója magam léſzek. A' te jó-vóltodból, tudom, ſzerelmedból, bocsánatot hogy véſzek.

Valaki te-hozzád, búnból hogy kihozád, ſirván imádkozhatik: Még a' Vizózónnek, fel-indúlt tengernek, habja-kóztis bizhatik: Látván, ſok inſégból, ellenſég kezéből, Dávid hogy ki-hozatik.

Azért, óſzvérekhez, búnósók, 's lovakhoz, haſonlók ne légyetek: Mert, ha ſzép intéſnek, Iſten kéréſének, nem enged kenyéſégtek: Hám, fék, zabla, 's oſtor, Délczeg lovat meg-tór: Búnótókben elveſztek.

Oſtori

Oſtori azoknak ſoha el nem fogynak, kik hevernek a' bûnben: Kik pedig az Vrban biznak, bátorságban léſznek tellyes éltekben. Azért, örûllyetek, és dicſekedgyetek Igazak az Iſtenben.

Dûcsôſſég Atyának, &c.

XXXVII. Sóltár.

MEg ne fedgy engemet, Vram, fel-gerjedett haragodnak tûzében. Es meg ne verj engem, kér nyomorúlt igyem, boſzſzúság ûzéſedben. Mert, meg-ſebeſitnek Nyilai mérgednek ſzomorodot ſzivemben.

Nincs épſég teſtemben, oly nágy rettegésben haragod-miat eſtem. Cſontyaim velejét, ki-vóntak erejét bûneim, jól érzettem. Mert fejemen fellyûl hatott, ſok vétkektûl tiſztán meg-terheltettem.

Meg-nyilatkoztattak, iſmét meg-

újúl

újúltak, bé forrádot sebeim. Vgyan ki-rothadtak, és ki-fakadoztak, esz-nélkûl nyert fekélyim. Fejemet le-sûtvén, kiért gyázban ûlvén, kônyben úsznak szemeim.

Agyékom genyetség, testem sok betegség kinnyaival, úgy meg-tôlt: Hogy, vad oroszlány-ként ordit, és a nagy kint viselvén, csak meg nem hólt: Szemeid jól láttyák, szivemet mint rágják: nincs testemben egy ép fólt.

Meg-hervatt bús szivem, meg-változot szinem, homály fogta szememet: Mert, mind ellenségim, mind régi barátim, szidnak, pôknek engemet. Szembe szépen szólnak: hátam-megett rágnak: tôrbe csallyák fejemet.

De én néma vóltam, fûlemet bé-dugtam békeséggel szenvedtem. Csak te tôlled vártam, Vram: benned biztam: érted mindent fel-vettem. Ne szenvedd hogy

láísák,

ſaſsák, örömmel kik várják veſztemet, mert el-eſtem.

Oſtort, pálczát, meltán ſzenved bűnös hátán gonoſz ſzolgád, meg vallom. Jótétért, haragját, rágalmazó ſzavát, ellenségimnek hallom. De te jó vóltodból, lelkemet ſok kinból, vid ki bűnben ne hallyon.

Dücsőſſég Atyának, &c.

L. Sóltár.

VEgtelen irgalmú, oh te nagy-hatalmú Iſten, légy már kegyelmes. Eőncſd-ki mindeneſtűl jódat rám kebledből. mert lám mely veſzedelmes, Bűnöm-miat lelkem, ki titkon rágengem, mert nagy ſebbel ſérelmes.

Moſd el róllam immár, kit lelkem alig vár, moſd-el bűnöm rútſágát. Eggyűt a' rút hirrel, mint rút bűzt, enyhicſd-el fertelmem bűdős ſzagát. Iſmérem vétkemet,

kiért nap engemet rettent, mutatván magát.

Csak néked vétkeztem, bûnt elôtted tettem, oh kegyelmes Vr Isten. Kit semmi ravasság nem csalhat, 's álnokság rejtve elôtted nincsen. Mert, a'nagy kék égbôl, mint Királyi székbôl, látod mit mivel minden.

Ha érdemem-szerént reám ereszteſz kint: veszek, 's jaj hová légyek? Ha tellyes éltemben estem sok vétkekben, bizony pokolra mégyek. Mert még létem-elôtt, lelkem meg-fertezett: Oh Istenem már medgyek?

Még anyám méhében esém nagy vétekbén, érdemlém haragodat. De te, ki vétket bánsz, igazt szeretsz kivánsz, mutatván jó-vóltodat: Hogy életre adál, azonnál oktatál, mint érteném titkodat.

En rút háládatlan, azért, Foghatatlan Isten,

Iſten, hozzád kiáltok: Tiſztitcs Iſópoddal, irgalmaſſágoddal. mert la ki nagy kint vallok: Hogy undok vétkemből meg-tiſztúlván belől, légyek ſzeb hogy-ſem vagyok.

Légyek fejérb hónál: 's örôm mondáſoddal tôlcs-bé az én fûlemet Vigaſztald lelkemet, kûldvén örômedet: ne ſzárazdki velômet Cſontomból, bánattal. Ne nézz ram haraggal: moſd-el inkáb vétkemet.

Teremcs iſmég bennem, teremtô Iſtenem, tiſzta ſzivet kegyeſſen. Fújd belém iſmegént, hogy nagy ſzivem-ſzerént lelkem igazt ſzereſſen. Engem romlott ſzegént, roſz érdemem, ſzerént, haragod el ne veſſen.

Ne foſz-meg lelkedtûl: sôt ûdvôſſégemrûl mondgy örômet már nékem. Szentelô lelkeddel hadd éppûllyôn még fel, mint az-elôt, bús lelkem: Hogy ſok tévelyedtek te-hozzád térjenek, követvén bizváſt engem.

A'kövér áldozat, jókedvet nem hozhat, jól tudom Vram, néked: Mert, ha az kellene, örömeſt tiſztelne bús fejem azzal téged. Töredelmeſſéggel, buzgó könyörgéſſel, ſzóllok azért te néked.

Imé ki áldoztam, 's te elődbe hoztam fene ette ſebemet. Kit csak te gyógyithatſz, életre fordithatſz: ſzánd keſerves fejemet. Bűnem kinnyával, teſtem fájdalmával, ne göytörd életemet.

Ha elébb nem hadtad, sőt hozzád fogadtad: tehát, moſtan ſe hadd el, Jó-voltodból, ſzegént. Jó ſzokáſod ſzerént, Sion falát támazd-fel: Hogy, mint áldozatot, adgyak úgy hálákot: ki néked leg-inkább kell.

Dücsőſſég Atyának, &c.

A MAGYAR NEMZETI MÚZEUM KÖNYVTÁRA

CI. Sól-

CI. Sóltár.

VRam, hald-meg ſzómat: nézd nagy ſiralmimat: adgy helyt imádságimnak. Orczád el ne fordicſd, haragodat enyhicſd, hald-meg ſzavát ſzolgádnak. Eltem, mint füſt, el-múlt: ſerpenyőben meg-sült cſontim el-ſzáradtanak.

Mint le-kaſzált zőld fű, a' meg-epett bús ſzű, el-hervatt bánattyában Ereje teſtemnek, veleje cſontomnak, el ſzáratt kiáltásban. Mint Pellicán madár, mely cſak vad helyen jár, bújdoſom a' puſztában.

Mint éjeli varjú, farkaſok-közt a' juh, nap fényt bátran nem látom. Mert ſokan kergetnek, fejemre eskűſznek: kiért, kedvetlen vóltom Izit kenyeremnek érzi, mint hamunak: könnyel elegy italom.

De méltán oſtorozſz haragodban, mert roſz éltemmel érdemlettem. Engem

fel-emelél, viszontag le-vetél: mert ellened vétkeztem. Kiért éltem el-múlt, mint árnyék: és meg-fûlt, mint kaszált fû, bûsteſtem.

Te, ki örökké élsz, és senkitûl nem félsz, nézz kegyesſen Sionra. El-romlott kô falát, rakd-meg szép bástyaját, téricsd ismég útadra: Mert most pusztasága, indittya rutsága szolgaidat siráſra.

Akkor meg-rémûlnek, tôlled félni kezdnek, Vram, minden nemzetek. Pogányok áldoznak, tiszteſſéget adnak Sionban Felségednek: Látván könyörgéſét, meg-alázott szivét hogy kedvelted népednek.

Ezek meg-iratnak, kiért, jó-vóltodnak Hiveid hálát adnak: Mert meg nem útáltad, de égbôl meg-láttad, siralmit foglyaidnak. Kik meg-szabadúlván, szent nevedet áldván, sok népet hozzád vonsznak.

Nagy-

Nagy-irgalmú Iſten, kinek vége nincſen, kitûl moſt bûntettetem. Erôm jobkorában van fogyatkozásban, meg-rôvidûlt életem. Ha viſzſza-ſzóllitaſz engem, ki moſt tartaſz, félbe ſzakad életem.

A' fôldet kezdetben te teremtéd, 's menyben cſillagidat fondálád. Ezek mind el-kopnak: az ûdôk nem ártnak néked, mert nagy hatalmad. A' te ſzolgaidnak fiai, maradnak bátorságban alattad.

Dûcsôſſég Atyának, &c.

CXXIX. Sóltár.

SOk háboruságban, ſzivem nagy bánatban, el-merûlt ſiralmában. Kiált. ſzent nevedhez: kér, erezd fûledhez kônyôrgéſet, búában. Halgaſs kéréſemre, ne nézz bûneimre, Vram fogadgy kedvedben.

Ha gonoſſáginkat, ſok álnakſáginkat,

érdem.

érdem szerént bûnteted: Nincs oly, ki eltûrje haragodat, 's nyerje üdvösségét elôtted. De a' bûnôst hozzád hogy künnyebben vonnád, biztatty a igireted.

Azért benned bizom, mert te vagy óltalmom, Vram, nagy jô-vóltodból. En szabadúlásom, bövséges váltságom te vagy, ördög torkából. Israëlt vétkéből, undok álnakságból, te mentéd-ki fogságból.

Dücsösség Atyának, &c.

CXLII. Sóltár.

HAjcsd-meg fûleidet, kérem Felségedet, hald-meg könyörgésemet. Kemény itéletre, ne vid nagy veszélyre szegény bûnös fejemet: Mert nincs senki oly szent, kit bûnnel bé nem kent gyárlóság 's meg nem ejtett.

Látod, ellenségem földre nyomot engem, szomjuhozza véremet. Setét bar-

langok-

langokban, mint elevent ſirbán, ſzoritottak engemet. Csak régi jó-vóltod, Atyánkhoz irgalmod, bátorittya ſzivemet.

Ki-terjeſztet kezem, el-ſzáradott ſzivem, mennyei harmatot kér. Hald-meg kiáltását, ólcſd-meg ſzomjúságát: mert nincs már teſtemben vér. Mint egy ſzáraz kútban, kegyetlen barlangban, irgalmat csak tőlled kér.

Vram, irgalmadat, mutaſd jó-vóltodat benned-bizó ſzolgádhoz. Igazgaſd útamat, minden ſzándékimat, tériesd akaratodhoz. Biztaſd Sz. Lelkeddel, és vid hatalmaddal lelkemet Felſégedhez.

Bizom jó-vóltodhoz, nyavalyámból ki-hozſz, bűnömből ki tiſztúlok. Verd-meg-kemény ſzivét, ellenſégim vétkét, kikmiat én bút vallok. Noha bűnös vagyok, Vram, 's néked ſzolgálok. Dücsőſſég Atyának &c.

AZ ANYASZENTEGYház Litaniáirúl, Tanúság.

AZ LITANIA, Gőrög szó: Magyarúl, Alázatos és szűből-való könyörgést jegyez. Es mivel efféle Könyörgések, fő-képpen a' Processiókban szoktak lenni, Szent Gergely, lib. 11. Regestri, cap. 2. a' PROCESSIOT-is Litaniának nevezi. Mi-is közönséges szokásból, csak azt a' Könyörgést szoktuk LITANIAnak nevezni, melyben a' Hivek közönségessen, nagy búzgósággal Istent, és ő-utánna a' Szenteket, mint értünk esedező szolga-társokat, segétségül hiják. Vgyan-is, eleitül-fogva szokása vólt a Hivek gyölekezetinek, hogy derék szükségekben, Közönséges Imádságokat és Processiókat rendelnének, mellyeket

lyeket azIſten meg ſzokot halgatni. Ioſue 6. v. 4. 1. Paral. 13. v. 2. 2. Paral. 20. v. 21. Matt. 21. v. 8.

Theodoſius Cſaſzárrul irja Ruffinus, lib. 2. cap. 33. hogy, mikor Eugeniuſſal meg akarna vijni, bőjtőléſſel, imádsággal kéſzűle az harcshoz. A'Papokkal, Szent helyeket kerűlvén, a'Mártyrok koporſójaelőt ciliciomban hevervén, a' Szentek kőnyőrgéſe-által kér-vala Iſtentűl ſegétſéget.

A'Máſodik Theodóſius Cſaſzár, mikor iſzonyú nagy esők ſzakadnának, az Egyházi emberekkel Proceſsióban, Litaniát mondván, tiſzta űdőt, és bővſéges gabonát nyere Iſtentűl: ugymond Nicéforus, lib. 14. cap. 3.

Szent Baſilius, az Ariánuſok Szentegyházát el akarván foglalni, Litaniákat énekelvén, a'Templomhoz méne. és mindgyárt cſudálatos-képpen, emberi erő-nélkűl

kûl meg-nyilék az Egyház: ugy-mond Amfilóchius, in Vita D. Baſilij. Zonaras, tomo 3.

Proclus Conſtanczinápolyi Patriarcha, ugyan ezen ifiabbik Theódoſiuſſal, a' Litaniák-áltál, meg-ſzabaditá Conſtanczinápolyt iſzonyú haláltúl, és fôld-indúláſtúl: ugymond Nicéforus lib. 14. cap. 46. Szent Gergely Pápa, haſonló dôg-haláltul; Litaniákkal ſzabaditá-meg Rómát: a'mint irja Turonenſis, lib. 10. Hiſtor. initio. Sigonius, lib 1. de Regno Italiæ: &c.

Es mikor Galliában ſok kárt tet-vólna a'fôld-indúlás, Mamertus rendelé, hogy Vrunk Menybe-menetele-elôt, minnyájan a'Hivek, Proceſsiót járván, Litaniákat énekélnének.

Angliában (ugymond Béda, lib. 1. Hiſt. cap. 25.) Szent Agoſton, Litaniák-által, rontá-el a' Bálványokat: mert Záſzló-

gya-

gyánánt, elől egy ezüst Keresztet, és a'mi Üdvözitönk Képét vivén, Litaniákat énekle, azoknak üdvösségekért kikhez mégyen vala.

Justinianus Cſaszár pedig, törvényt szaba arrúl, hogy Litaniákat Processio járással, a'kösség Püspök-nélkül ne szabna: hanem, a'Püspökkel-eggyüt, elől-vivén a' Szent Keresztet, Processiót járna, és Litaniákat énekelne: mint meg-terczik, Novell. 123. cap. 31. 32. Szent Gergely Pápa pedig, szépen irja lib. 11. epist. 2. mint szoktak a'régi Keresztyének Processiót járni, és Litaniákat énekelni. Egy seregben, úgymond, a Papok: másikban, a'Barátok: harmadikban, az Apáczák: negyedikben, a' Házas emberek valának, &c.

Evágrius, régi fő túdós ember, lib. 4. cap. 26. azt irja: hogy, mikor Cosroës Antiochiát meg-vette, és el-rontotta-vólna,

és Apameához közelgetne: Szent Thamás Apamea-béli Püspök, engesztelni akarván Isten haragját, Processiót rendele: és a'Sz. Keresztet elő hozván, minek-utánna ezt meg-csókolták és imádták-volna a'Hivek, Processióban Szentegyház-körül hordozá. Mely Kereszt-körül (ugymond Evágrius, ki jelen vala,) nagy fényességet és tüzet láttunk, mind az egész Processio idején. mellyel jelenté Isten, hogy meg-szabaditaná a' Váraſt a'Cosroës hatalmától, mint meg is szabaditá csudálatossan.

Nem csak nyavalyájokban és szükségekben szoktak Processiót járni, és Litaniákat énekelni a'Keresztyének, de örömökben-is: ugy-mint, mikor valamely Sz. Temetet bé vittek valamely Várasba: mint olvassuk, hogy Antiochiába csudálatos szép Processióval vivék a'Sz. Melecius tetemét, a'Sz. Bábyla Mártyr csontyait-is.

mellye-

mellyeket, mivelhogy kôzel érzi vala az Eôrdôg, meg nem felelhete Julianus Cſaſzárnak, valamig az Eôrdôg Templomamellôl el nem vitetének: Sozómenus, lib. 3. c. 10. Sócrates, lib. 3. c. 18. Theodorétus, lib. 3. c. 11. aliàs 9. Hierónymus contra Vigilantium.

Bonfiniusban ſokſzor olvaſſuk, hogy a' mi Eleink, mind ôrômôkben, 's mind nyavalyájokban Proceſsiót járván, hálát adtak Iſtennek, és ô tôlle irgalmaſságot kértek. Mikor Hunyadi János, és Láſzlo Király, Szofiát meg-vévék Bolgár-orſzágban, a' Tôrôkôt meg-verék, és gyôzedelmeſſen viſzſza-jôvének Budába, azt irja Bonfinius, Decad 3. lib. 6. Iis occurrunt Sacerdotes, ſacris induti veſtibus, aurea Divûm Simulacra præferentes: hymnos Chriſto, ac Virgini Patronæ Pannoniæ concinentes.

A' LITANIAkról pedig, mint ſzokot dolo-

dologrúl, emlekezik Ado, anno 452. & 396 Turonenſis, lib. 2. Hiſt. cap. 34. Avitus, Sermone de Rogationibus. Sidonius, lib. 7 epiſt. 1. Lib. 5. ep. 14. Baſilius, epiſt. 63. Aſclepiades, in 5. Synodo, act. 1. Baronius, in Martyrolog. 25. April. Bellarminus, tom. 2. lib. 2. de Miſſa, cap. 16. Caniſius, lib. 5. Marial. cap. 30. Joannes Durand. lib. 2. de Ritibus, cap. 10. Es Aſclepiades azt irja, hogy, mikor Conſtanczinápolyban nagy fôld-indúlás vólna, és a' Váraſ népe, noha hideg tél vala, mezôn laknék: Szent Proclus Pûſpôknek meg jelenté Iſten, hogy a Litaniákhoz, mellyeket mond-vala, hozzá irná amaz Angyali éneket: Szent Vr, Szent Iſten, Szent halhatatlan Iſten, irgalmazz nékûnk. Ugyanezent irja azon helyen Quintianus Pûſpôk.

Ez igy léven: a' moſtani Ujitók ſem tagadgyák, hogy ſzent dolog ne légyen a'

Lita-

Litaniák énekléſe: Azért éneklik ők-is ezeket, és az ő Imádságos könyvekbe irják: de ugy el változtattyák, meg marczongják, és rutittyák a' régi Kereſztyének ſzokot Litaniáit, hogy inkáb ſem lehet.

Előſzőr: Sokat ki-hadtak a' Litaniákból: tudnillik, ama' könyörgéſt: (Szent Háromſág egy Iſten, irgalmazz nékünk.) mint meg-tetſzik a' Luther Imádságos könyveiből, In Enchiridio piarum Precat. edito Vittemb. 1560. per Laurentium Schvvenck. In Libello Precat. edito Argentinæ, Anno 1566. per Theobaldum Berger. Lib. Hymnorum correctorum, edito Lipſiæ, anno 1578. per Chriſtophorum Cornerum. Igen őrőmeſt érteném, mi okon hadták ki ezt az imádságot, nyomtatott könyvékből? Tudom, hogy Luther és Calvinus, gyűlőlik a' Háromſág

nevét: kivel a' Szent Háromság-tagadóknak, felette nagy bátorságot adtak, és útat irtottak.

A' Pápaért, és Istenben el-nyugot Hivekért-való könyörgést-is, ki hagyák Litaniájokból, az emlitett könyvekben. Maga Sz. Pál azt parancsolá, 1. Timoth. 2 v. 1. hogy könyörögjünk minden emberekért: sem Pétert, sem Pált, ki nem rekesztè. sőt parancsolatunk vagyon, hoyg üldözőinkért-is könyörögjünk, Matth. 5. v. 44. Az Halottakért-is imádkozott, Szent Agoston idejében, az Anyaszentegyház: Augusti lib. de Cura pro Mortuis, c. 4. De a'mostã éppitett mostoha sok Házak, nem Anzaszentegyházak, új útat keresnek Meny-országba, mellyen eddig senki nem jutot a' boldogságba.

El-hadták az Istennel uralkodó Szentek emlekezetit-is. Ha egy Luther Predikátor-

kátorhoz kûld valamely beteg ember, és azon kéri, hogy mind ô-maga, s' mind az kôzség imádkozzék érette: ebben semmi vétket nem látnak. De ha valaki azon kéri Bóldog Aſzont, és a Szenteket, hogy kônyôrôgjenek érette: ezt ottan Bálványimádóvá téſztk. Mert, miképpen a' Lóth feleſégét, Só-bálvánnyá változtatá az ô hitetlenſége: ugy az Iſten Szentit, bálvánnyá változtatta a'tévelygéſek hitetlenſége. maga eleitûl-fogva, ſzokot dolog vólt a'Hivek kôzôt, hogy a'meg-dûcsôûlt Szenteket, ſegétſégûl hitták.

Máſodſzor: hogy a'Kereſztyéni ſzelidſégnek bizonyos jelét mutatnák az Ujitók, imillyen ſzép imádſágot tóldának Litaniájokhoz: (ut nos à blaſphemijs, libidinibus, & homicidijs Turcarum, & Papæ, liberare digneris: Te rogamus audi nos.) Igy a'ſzôkôtt ſzolgák, egy pórázra akarják kôt-

nia'Pápát,és a'Tôrôkôt. De vagyon Iſten menyégben, ki meg-állya boſzſzúját.

Végezetre: Hogy ezek a'Deákombónék,meg-mutatnak Deákságokat,nem akarák velünk egyetemben mondani: (Agnus DEI, qui tollis peccata mundi: (hanem (Agne Dei.) kiben nyilván-való tudatlanságokat jelentik. Mert,ha a régi túdós emberek iráſit olvaſták, eſzekbe vehették,hogy ebben nincs ſemmi vétek: Szinte mint mikor ama'túdós Poëta,az Vjitókhoz haſonló népnek, imigyen ſzól: Degeneres ô populus, &c.)

Azon cſudálkozom, hogy a' Német, és Magyar nyelven-való Litaniákban, az Ujitók is,Gôrôg nyelven mondgyák a'KYRIE Eleiſont. noha minket igen gyaláznak, hogy mi Deákúl imádkozunk Iſtennek, a' kôſſég hallattárá. De mi, a'kôſſég oktatáſára, ſzokot és érthetô nyelven predikállunk:

lunk: Iſtennel pedig, mikor kőnyőrgűnk, azt itéllyük hogy Deákúl-is ſzólhatunk Es, a' mint Sz. Agoſton irja, régi ſzokás a' Hivek kőzőt, hogy az imádſágban, idegen nyelven-való ſzókat-is ejtenének: AMEN, & ALLELUJA, nec Latino, nec Barbaro licet in ſuam linguam transferre, Hebræo cunctæ gentes vocabulo decantant: Epiſtola 178. Es iſmét, lib. 2. de Doctr. Chriſtian. cap. 11. Propter ſanctiorem authoritatem, quamvis interpretari potuiſſent, ſervata eſt authoritas vocis Amen, & Alleluja. Hogy meg emlekezzűnk a' mi Hitűnknek kezdetirűl, mely az Apoſtolok-által, a' Sidóktul ſzármazék: és ez-által bé-óltatának a' vad olaj-fák, amaz igaz Olaj-fába Chriſtusba, Rom. 11. v. 17. Annyit téſzen pedig az AMEN, melyrűl emlekezik az Irás, Deut. 27. v. 16. 1. Cor. 14. v. 16. mint, (Fiat,)

Vgy légyen, a' vagy (Veré,) Bizony. Az ALLELVIA, annyit téſzen, mint, Dicſirjétek az Vrat. Az HOSANNA pedig, mint, Eûdvôziçs kérûnk.

Az

MNM MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

LITANIÆ SANCTORVM.

Az Anyaszentegyház Litaniái.

Szent Agoston, cap. 40. Meditat. & cap. 23. 24. 35. 36.

SZent, és szeplőtelen Szűz Maria, Istennek szent Annya, méltóztassál én-érettem könyörögni annak, az kinek Templomává választatál. Szent Mihály, Sz Gábriel, Szent Rafaël, Angyalok, Archangyalok, Patriarchák, Próféták, Apostolok, Evangelisták, Mártyrok, Confessorok, Papok, Egyházjak, Barátok, Szűzek, és minden Szentek Karjai: arra kénszeritlek titeket, a'ki választott titkeket, és a'kinek szine látásában örvendeztek, könyörögjetek én érettem szegény bűnösért, az Istennek.

Vram,

Vram, a' Patriarchák imádsági, a' Próféták érdemi, az Apoſtolok könyörgéſi, a' Mártyrok erőſſége, a' Vallás-tévők hiti, a' Szűzek tiſztasága, a' több Szentek könyörgéſe-által, adgy töredelmes ſzivet, űzd ki belőllem a' kevélyſéget, &c.

VRam, irgalmazz nékűnk.
Chriſtus, kegyelmezz nékűnk.
Vram, irgalmazz nékűnk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs-meg minket.
Meny-béli Atya Iſten, Irgalmazz minékűnk.
Meg-váltó Fiú Iſten, Irgalmazz minékűnk.
Szent Lélék Vr Iſten, Irgalmazz minékűnk.
Sz. Háromság egy Iſten, Könyörögj éréttünk.
Szentſéges ſzűz Maria, könyörögj éréttünk.
Iſtennek ſzent Annya, Szűzeknek ſzent Szűze, Sz. Mihály, Sz. Gá-

Sz. Gábriel, könyörögj érettünk.
Sz. Ráfaël, könyörögj érettünk.
Minnyájan szent Angyalok és Archangyalok, könyörögjetek értünk.
Minnyájan a' dücsőültek szent lelkei, könyörögjetek értünk.
Keresztelő szent János, könyörögj érettünk.
Minnyájan szent Patriarchák és Próféták, könyörögjetek értünk.
Sz. Péter, könyörögj érettünk.
Szent Pál,
Szent András,
Szent Jakab,
Szent János,
Szent Thamás, könyörögj érettünk.
Szent Jakab,
Szent Filep,
Szent Bertalan,
Szent Máté,

Szent Simon,
Szent Thadæus,
Szent Mátyás,
Szent Barnabás, könyörögj érettünk.
Szent Lukács,
Szent Márk,
Minnyájan Sz. Apoſtolok és Evangeliſták,
Minnyájan Chriſtuſnak ſzent Tanitványi, könyörögjetek értünk.
Minnyájan Apró Szentek,
Szent Iſtván, könyörögj érettünk.
Szent Lőrincz, könyörögj érettünk.
Sz. Vincze, könyörögj érettünk.
Sz. Fábián és Sebeſtyén,
Sz. János és Sz. Pál,
Sz. Kozma és Demián,
Sz Gervási és Protási, könyörögjetek értünk.
Minnyájan Sz. Mártyrok,

Sz. Sylveſter, könyörögj érettünk.
Sz. Gergely,
Sz. Ambrús,
Sz. Agoſton, könyörögj érettünk.
Sz. Jerónyme,
Sz. Márton,
Sz. Miklós,
Sz. István Király, könyörögj
Szűz Sz. Imre Herczeg, érettünk.
Sz. Láſzlo,
Minnyájan ſzent Pűſpökök, és Confeſſorok könyörögjetek értünk.
Minnyájan ſzent Doktorok, könyörögjetek értünk.
Sz. Benedek,
Sz. Antal,
Sz. Bernárd, könyörögj érettünk.
Sz. Damakos,
Sz. Ferencz,

Minnyájan Szent Papok és Levitak, könyörögjetek értünk.
Minnyájan Szent Barátok és Remeték, könyörögjetek értünk.
Sz. Maria Magdolna,
Sz. Erſébet,
Sz. Margit,
Sz. Agota,
Sz. Lucza, könyörögj érettünk.
S. Agnes,
S. Cicelle,
Sz Katalin,
Sz. Neſte,
Minnyájan ſzent Szüzek, és Eözvegyek, könyörögjetünk értünk.
Iſtennek minden Szenti, könyörögjetek értünk.
Iſten irgalmazz nékünk, Vram kegyelmezz nékünk.

Iſten,

Iſten irgalmazz nekûnk, Vram halgaſ-
meg minket.
Minden gonoſztûl, Ments-meg Vram
Minden bûntûl, minket.
A' te haragodtûl,
Hirtelen és véletlen ha-
láltûl,
Az Eôrdôg cſalàrdſági-
tûl,
Haragtûl, gyûlôlſégtûl, és
minden gonoſz aka-
rattûl,
Fajtalan lélektûl,
Meny-kôtûl, és égi há-
borútûl,
Az ôrôk haláltul,
A' te cſudálatos Teſtesû-
léſed által,
A' te El-jôveteled-által,
A' te Szûletéſed által,

Ments meg Vram minket.

A' te

A' te Kereſztſeged-és ſzent bőjtőléſed-áltál,
A' te Kereſzted-és kinſzenvedéſed-áltál,
A' te Halálod-és temetêſed-áltál,
Szentséges Fel támadáſod-által
Cſudálatos Menybemeneteled-által,
A' vigaſztaló Szent Lélek-nek El-jővetele-által,
Az Itélet napján,
Mi bűnősők, Kérűnk têged halgas-meg.
Hogy nékűnk irgalmazz, Kerűnk téged halgaſ-meg.
Hogy bűnűnket meg-bocsáſſad, Kerűnk têged halgaſ-meg.

Ments-meg Vram minket.

Hogy

Hogy minket az igaz penitencia-tartáſra vezérely,
Hogy a' te Anyaſzentegyházadat őrizzed és óltalmazzad,
Hogy a' Romai Pápát, és az Egyházi rendeket, tekélletes életben meg-tarcſad,
Hogy az Anyaſzentegyház-ellenségit meg-alázzad.
Hogy a' Kereſztyén királyoknak, és Fejedelmeknek, békeséget és eggyeſséget engedgy. Kérünk téged halgaſ-meg.
Hogy az egéſz Kereſtyénséget békeségben és eggyeſségben tarcſad,

Kérünk téged halgaſ-meg.

Hogy

Kérünk tégedhalgaſ-meg.

Hogy mi-magunkat ſzent ſzolgálatodban megerősſics és meg-tarcs,
Hogy elmenket mennyei kivánságokra fel-inditcſad,
Hogy minden velünk jótetteknek örökké-való javaidat adgyad,
Hogy magunk, felebarátunk, atyánkfiai, és velünk jó-tévők lelkét, örök kàrhozattúl megmentſed.
Hogy a' Földnek bőv gyümölcſét adgyad, és meg-tarcſad,
Hogy a'meg-hólt hiveknek örék nyugodalmat engedgy,

Hogy

Hogy minket meg-halgaſs, kerůnk téged halgas-meg.
Iſteńek Fia, kerůnk téged halgas meg.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bůneit, kegyelmezz mi-nékůnk.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bůneit, Halgaſ-meg minket.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bůneit, Irgalmazz mi-nékůnk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſ-meg minket.
Vram, irgalmazz nékůnk.
Chriſtus, kegyelmezz nékůnk.
Vram, irgalmazz nékůnk.
Mi Atyánk, &c.

Pſalmus 69.

VIgyázz Iſten az én ſzabaditáſomra: ſieſs Vram az én ſegétſégemre.

Szégyenûllyenek-meg, és rettennyenek-meg, a'kik az én lelkemet keresik.

Térjenek hátra, és meg-szégyenûllyenek, a' kik nékem gonoszt akarnak.

Mingyárt viszsza-térjenek piron kodván, a' kik engem csúfolnak.

Vigadgyanak, és örvendezzenek tebenned mindenek, valakik téged keresnek: és szûnetlen mondgyák, a kik a' te üdvösségedet keresik: Fel-magasztaltassék az Vr.

En pedig szûkölködö és szegény vagyok: Isten szegély engem.

Te vagy az én segétségem, és szabaditóm: Vram el ne késsél.

Dücsösség Atyának, és Fiúnak, és Szent Lélek Istennek.

Miképpen vala kezdetben, most, és mindenkor, és örökkön örökké. Vgy légyen.

℣. Szabadicsd-meg a'te szolgaidat.

℟. En Istenem a'benned bizókat.

℣. Légy

℣. Légy nékünk Vram erősségnek tornya:

℟. Ellenségünk szine-elől.

℣. Semmi erőt ne vegyen az ellenség rajtunk:

℟. Es a' hamisságnak fia ne árthasson nékünk.

℣. Vram, nem a' mi vétkeink-szerént cselekedgyél velünk:

℟. Alnakságunk szerént se fizess mi-nékünk.

℣. Könyörögjünk a' Romai Pápáért:

℟. Az Vr óltalmazza-meg őtet, éltesse, bóldoggá tégye őtet e'földön, és ne adgya őtet ellenséginek kezébe:

℣. Könyörögjünk a' velünk jót-tettekért:

℟. Fizess-meg Vram a' te szent nevedért, minden velünk jót-tetteknek, örök bóldogsággal.

℣. Könyörögjünk a' meg hólt Hivekért:

℟. Eörök nyugodalmat adgy nékik Vram, és az örök világoſſág fényeskedgyék nékik.

℣. Nyúgodgyanak békeſégben:

℟. Amen.

℣. Könyörögjünk a' távúl lévő Atyánkfiaiért:

℟. Szabadicſd meg a' te ſzolgaidat, én Iſtenem a benned bizókat.

℣. Vram, küldgy ſegéſéget nékik a' te ſzent helyedrűl:

℟. Es Sionból óltalmazzad őket.

℣. Uram, halgaſd meg könyörgéſemet:

℟. Es az én kiáltáſom juſſon elődbe.

Könyörögjünk.

VR Iſten, kinek tulajdona mindenkor az irgalmazás és engedelem, fogadd kegyelmeſſen könyörgésünket: hogy minket,

ket, és minden ſzolgaidat, kiket a' bűnnek lánczai meg kötöztek, a' te kegyeſſégednek irgalmaſsága kegyelmeſſen meg-óldozza.

HAlgaſd-meg, kérünk Vram, a' meg-halázottak könyörgéſét, és a' valláſ-tévők bűneit bocſáſd-meg: hogy a' bűnnek bocsánattyával egyetemben, kegyelmeſſen békeſséget-is engedgy nékünk.

MVtaſd-meg Vram nékünk irgalmaſſan a' te meg-mondhatatlan kegyelmeſſégedet: hogy minket, mind vétkünkből ki-tiſztits, mind a' büntetéſektül, mellyeket ezekkel érdemlettünk, ki-ſzabadits.

VR Iſten, ki a' bűnnel meg-bántodol, a' penitenciával meg-engeſzteltetel, hald-meg kegyeſſen a' te néped könyörgéſét: és a' te haragodnak oſtorit, mellyeket bűneinkel érdemlettünk, távoztaſd-el.

Eörök mindenható Iſten, könyörüly a' te ſzolgádon a' mi N. Pápánkon, és

igazgaſd ôtet kegyelmeſſéged-ſzerént az ôrôk bóldogságnak úttyára: hogy a'te ajándékodból, azt kivánnya a'mi kedves elôtted, és ezt tellyes ſzûvel bé-tellyeſitcſe.

VR Iſten, a'kitûl vannak a'ſzent kivánságok, igaz tanácſok, és tekélletes cſelekedetek: add a'te ſzolgaidnak azt a'békeſséget, mellyet e'világ nem adhat: hogy ſzivûnket parancſolatidban foglallyuk, és, ellenſégûnk félelmétûl meg-menekedvén, a'te óltalmad-alat cſendeſſégben éllyûnk.

EGeſd Vram Szent Lélek tûzével, veſénket és ſzivûnket: hogy néked tiſzta teſttel ſzolgállyunk, és tiſzta ſzûvel kedveskedgyûnk.

MInden hiveknek teremtô és meg-váltó Iſtene, a'te ſzolgaid, és ſzolgálóid lelkének, bocſáſd-meg minden vétkeket: hogy a'te engedelmedet, mellyet mindenkor kivántak, aitatos kônyörgés által megnyerjék. Ke-

KErünk téged Vr Iſten, hogy cſelekedetinket, izgatáſiddal meg-előzzed, ſegéről malaſztoddal kiſérjed: hogy minden imádſágunk és cſelekedetünk, te-tőlled kezdeſſék, és az el-kezdett dolgok te-általad viteſſenek végbe.

Eörök mindenható Iſten, ki az eleveneken és hóltakon uralkodol, és irgalmazſz mindeneknek, a'kiket hit-és cſelekedet-által tiéidnek iſmérſz: téged alázatoſſan kérünk, hogy, a' kikért előtted kőnyörögni akarunk, kiket, vagy még e' világ teſtben tartóztat, vagy teſtből ki múlván, a'más világra jutottak, minden Szentidnek eſedezéſe-által, kegyes irgalmaſſágodból, minden bűnöknek bocſánattyát nyerjék: A' te Sz. Fiad-, a' mi Vrunk JESVS Chriſtuſ által, ki te-veled, és a' Szent Lélek Iſtennel egyetemben, él, és uralkodik örökkön örökké, Amen.

℣. Vram,

℣. Uram, halgaſd meg könyörgéſemet:

℟. Es az én kiáltáſom juſſon elődbe.

℣. Halgaſſon-meg minket a' mindenhatÓ Irgalmas Iſten:

℟. Amen.

℣. Es a hivek lelkei, Iſten irgalmaſſágából békeſégben nyugodgyanak:

℟. Amen.

A' meg-dűcsőült Szentek ſegétségeért, kőnyőrgéſek.

Eőrők mindenható Iſten, halgaſd-meg kőnyőrgésűnket: és adgyad, hogy a' mi Eűdvőzitűnk Szent Annya, az Apoſtolok, Martyrok, Confeſſorok, Szűzek, és minden Válaſztottak kőnyőrgéſe, minket ſzűnetlen vigaſztallyon: hogy a'kik ezeknek innepit tiſztellyűk, ſegétſégekben is-

réſze-

réſzesûllyûnk: A' te Sz. Fiad-,a'mi Vrunk JESUS Chriſtus-által, ki te-veled és a' Szent Lélek Iſtennel egyetemben él, és uralkodik örökkön örökké. Amen.

KErünk téged Vr Iſten,órizz-meg-minket minden teſti lelki veſzedelemtûl: és a' bóldogságos ſzeplótelen Szûz Maria, Iſtennek ſzent Annya,Szent Péter, Sz. Pál, és a' tób Szentek könyörgéſe-által, adgy egéſſéget, és békeſéget nékünk: hogy elrontván a'tévelygéſeket, minden háborúſſággal egyetemben a'te Anyaſzentegyházad bátorságos ſzabadsággal ſzolgállyon te-néked.

TEkincſd meg, mindenható Vr Iſten,a' mi giarlóságunkat, kik a gonoſſág terhétûl le-nyomattunk: és a'te dûcsôſſéges Szentid könyörgéſe óltalmazzon-meg minket.

VR Iſten, ki minket á'te Szentid tiſzte-

letivel vigaſztalſz, engendd kegyelmeſſen: hogy a' kiket ſegétſégûl hivunk, azoknak óltalmárul órvendezzûnk: és az ô könyörgeſek àltal, a' te ſzeretetedben meg-erôſsitteſsûnk.

ENgedd, kérûnk téged mindenható Vr Iſten, hogy a' te Szentid könyörgéſe által, minden veſzedelemtûl meg-ſzabadúllyunk teſtûnkben, és a' gonoſz kivánságoktúl ki tiſztúllyunk lelkûnkben

KErjûk Vram Felſégedet, hogy a' te Szentidnek bôcsûlletes könyörgéſe, minket meg-órizzen, és te-elôtted kedveſekké tégyen. Engedd kegyeſſen, hogy, a' kiknek dûcsôſſégében órvendezûnk, érdemekkel ſegétteſsûnk, példájokkal tanittaſſunk, és az ôtôk bóldogságnak nyugodalmába bé-viteſsûnk

HAlgaſd meg Vram könyörgésûnket, mellyeket a' te Szentid emlekezetivel elôdbe

elődbe viszünk: hogy a'kik te, előtted kedvesek vóltak, azoknak imádságával segéttessünk.

ENgeszteltessél meg Vram, alázatos könyörgésünkel: és a'te Szentid imádsága által, óltalmazz minket minden veszedelemtül.

ENgedd mindenható Vr Isten, hogy a' te Szentidnek értünk-való esedezése, öregbitse aitatosságunkat, és egésségünket.

VR Isten, kerünk téged, halgasd-meg könyörgésinket, mellyeket a' te Szentid emlekezetivel bé mutatunk: és azoknak, kik néked kedvessen szolgáltak, érdeme által, minden bűneinktül szabadits meg minket: A'te Szent Fiadnak, a'mi Vrunk JESVS Christusnak érdeme által.

Amen.

Az Angyalok ſegétségeért.

IRgalmas, és mindenható Iſten, ki minket Angyali őrzéſſel meg-erőſsitéi: adgyad kegyelmeſſen, hogy ezeknek őrizetealat, félelem-nélkül élvén, minden gonoſz gondolatoktúl meg ſzabadittaſſunk lelkünkben, és minden háboruságokból ki menekedgyünk teſtünkben.

VR Iſten, ki az Angyalok és emberek tiſztit cſudálatos renddel igazgatod: engedd irgalmaſſan, hogy, a'kik te előtted mennyekben ſzünetlen ſzolgálnak, ugyanazok-által őrizteſſég életünk e'földön.

AZ te Bóldog ſzent Mihály Archangyalodrúl őrvendeteſſen emlekezvén, alázatoſſan kérünk téged Vr Iſten: hogy, a'mit

a' mit tulajdon érdemünk-ſzerént nem érdemlünk, az ô könyörgéſe-által meg-nyerheſsük.

Eörök mindenható Atya Iſten, ki a'te Sz. Fiadnak teſtesüléſét, Gabriel Angyalnak követſége-által meg-jelentéd Boldog Aſzſzonynak ugyan ezen te Angyalod által, vigaſztaly és bátorics minket életünkben: és halálunk oráján, adgy örvendetes halláſt a'mi fületinknek, hogy bé-vitetünk az örök boldogságba.

VR Iſten, ki minden nyavalyákból kimentéd az ifiú és vén Tobiáſt, Rafaël Angyal-által: adgyad, kérünk téged, hogy azon Angyalnak könyörgéſe-által, mi is minden teſti és lelki veſzedelemtûl megőrizteſsünk: A'te Sz Fiadnak, a'mi Megváltónknak, ſzent halála-által.

Amen.

Az Apoſtolok napján.

ALdot légy Vram, minden jónak fogyhatatlan kút feje, ki a'Szent Apoſtolokat, a'te Szent Fiadnak elsô ſzûlöttit, az Evangeliomnak elsô Tanitóit, az Anyaſzentegyháznak erôs oſzlopit és fondamentomit, minden Szenteknél bôcsûlletesb hivatalra válaſztád: hogy az ô üdvôſſéges tanitáſok-, és cſudálalos cſelekedetekáltal, ſzéles e'világnak minden ſzegeletire ki-terjeſztenéd ſzent neved iſméretit.

Kérem Felſégedet, hogy, a'kiket az Apoſtolok által, igaz tudománynak gyôzhetetlen kô ſzálán éppitettél, és az Anyaſzentegyháznak egy-értelmû házába gyôjtöttél, az Apoſtoli tudománynak igazságában végig meg maradgyanak, és az ô tekélletes életek nyomdokiból, cſelekedetekkel ki ne térjenek: A'te Szent Fiadnak, &c. Amen.

Kônyô-

Könyörögj érettünk, Szent N. Istennek dücsösséges Apostola, és Mártyra, hogy az igaz Apostli tudománytúl, idegen és hamis vallások szelétül, el ne ragadtassunk. Oh Istennek szerelmes szolgája, ki tanitásoddal plantálád, véreddel öntözéd az Anyaszentegyházat, ki világ végin itélője lészesz e' világnak: légy most, és halálom oráján, szó-szóllóm az ártatlan Bárány-elöt. Amen.

A' Mártyrok napján.

Dicsirlek téged, és fel-magasztallak én Istenem, ki a' gyarló testben viaskodó szolgaidat, ugy meg-erösitéd, hogy, sem e világ hizelkedése, sem a' kegyetlenek fenyegetése, sem a' hohérok kinzása, sem a' fájdalomnak nagy-vólta, sem egyéb teremtett állat, el nem szakaszthatta öket szerelmedtül. Te

Te Vram, ki gyarlóságunknak erőssége vagy kedves szolgádnak, Sz. N. Mártyrnak könyörgése-által, bátoritcsad a'mi szivünket, erősitcsed gyarlóságunkat: hogy a' te szolgálatodért- minden haboruságot, minden kint, és ha szükség, a' halált meggyőzzük: és Eüdvözitönk példáját követvén, a'nékünk készitet pohárt bátorságossan várjuk.

Vr Isten, ki a' Szent Mártyrokat kinnyokban bátoritottad, és álhatatossá tetted: adgyad, hogy mi-is az ő példájokból meg-erősödgyünk, és a' te szerelmedért, e'világnak javait meg-utállyuk, és üldözésit ne rettegjük: A' te Szent Fiadnak, &c. Amen.

OH áldot Szent N. Mártyr, kinek jó példákkal tündöklő élete, kedves és drága vólt Isten-előt, mivelhogy az erős kő-sziklán éppittetvén, mind halálig győzedelmes-

delmeſſen viválaz Igazságért: és, mint a'jó arany, a'ſzenvedéſnek tűze-által, meg-tiſztittatál. Nyerj a' mi gyarlóságunknak oly álhatatoſſágot Iſtentűl, hogy az Igazságért, mindeneket cſendeſz tűréſſel ſzenvedgyűnk: a'bűntűl inkáb rettegjűnk, hogyſem fegyvertűl: teſtűnknek ſemmiben ne kedvezzűnk, az Iſten tőrvénye-ellen: az Iſteni ſzolgálatért, fenki haragjátúl és fenyegetéſétűl ne rettegjűnk, hanem az Igazságért vérűnket-is őrömeſt ki-öncsük: A' mi Urunk JESVS Chriſtus-által. Amen.

A'Confeſſorok napján.

VRam JESVS Chriſtus, ki a'te Szentidnek dűcsőſſége vagy, hálá néked, hogy a'te Hiveidnek ennyi Szent példákat, és ennyi égő fáklyákat hagyál, hogy a'te Házadban lakozók tudnák, mint kellyen őſvényiden igazgatni járáſokat: hűv ſzol-

gaidnak tanitáſival és életivel meg világoſittatván. A' több Válaſztottak közöt pedig Szent N. t-is nagy ſzentſégre emeléd, hogy jó példajával ſokakat te hozzád hina. Könyörgök Felſégednek, hogy ezen Szent N. imádsága-által, adgy mint holtig igaz valláſt lelkemben. mellyet, nem csak ſzájammal, de életemmel-is meg-mutaſſak, a' te nevednek dicſiretire, az én lelkemnek üdvösſégére. A' te Szent Confeſſoridnak könyörgéſe-által, ſegéts-meg minket Vr. Iſten, hogy a' mire elégtelen a' mi fogyatkozáſunk, azoknak könyörgéſe-által mégnyerhesſük, kik te-néked kedveſſen ſzolgáltak.

OH Meny-orſzágnak fényes csillaga, Szent N. Szent Léleknek eleven temploma, tekélletes életnek fényes tükőre, Iſten házának gyümölcsös olajfája, kinek emlekezete áldásban vagyon mi-nállunk:

tekincs

tekincs mi-reánk e' háború tengerben evezőkre: és könyörgéſed-által, világoſicsmeg minket ſzent életeddel, erőſsics példáddal, vigaſztaly Iſtentűl nyert ajándékokkal, és óltalmazz Iſten-előt-való kedvesſzó-ſzólláſoddal: hogy a' te életednek folyását követvén, bóldogságodban réſzesűlheſsűnk: A' mi Vrunk JESVS Chriſtusáltal. Amen.

A' Szűzek napján.

IRgalmas Iſten, ki a' te hatalmaſſágodnak egyéb cſudálatos cſelekedeti-között, a' gyarlób és gyengéb aſzony-állatok nemében-is meg-mutattad erődet: és, nem cſak a' Pogányok fegyvere-ellen, gyakran vérek hűlláſa által, győzedelmeſſé tetted őket: de a' Teſtnek, és Világnak hizelkedő incſelkedéſi-ellen ugy fel-fegyverkeztetted, hogy az ő teſteknek ép virágát, gyönyörűſéges

illatú áldozat-gyanánt, te elődbe vinnék: Kérjük Szent Felségedet, a' Szűz Szent N. Aszony könyörgése-által, óltalmazz-meg minket, e' világi gyönyörűségnek, és tisztátalan életnek minden fertelmességétül: hogy, meg-utálván a' mi Felségednek nem kedves, csak a' te szent törvényed gyönyörűséges igájának hordozásában önvendezzünk: Ki élsz uralkodol, &c. Amen.

TE pedig, oh tiszta Szent Szűz, ki á' te testedet, élő templomúl Istennek szentelted, és a' testben, Angyali életet viseltél: a' Világ gyönyörűségét, szépségét, pompáját, gazdagságát meg utálván, Christusnak legyése lettél: magadat, és szűzességedet néki szentelted: az ő el-jövetelét, égő lámpással vártad: és, mint okos Szűz, az Isteni szeretetnek, és irgalmasságnak olajával bővelkedtél: Tekincs mi-reánk, a' te legyesednek

ſednek gyönyörűſéges menyegzőjéből, a' mennyei bóldogságbol: és, mivelhogy a' Bárányt kőveted valahová mégyen, nyeri oly Malaſztot nékünk tőlle, mely minden gonoſz kivánságtul, fertelmes indúlatoktúl, ocſmány beſzédektűl, meg-óltalmazzon minket: meg zabolázza teſtünket, és lélek birodalma-alá veſſe: meg tiſztitcſa ſzivünket: el-távoztaſſon minden gonoſzra vivő okokat: és a' mi teſtünk gyarlóságát ugy meg-erősitcſe, hogy minden teſti fertelmeſſéget meg-győzheſsünk: A' mi Urunk JESUS Chriſtus-által. Amen.

Az üdvösséges JESVS nevérül, Litania.

Szent Bernárd, Serm. 5. in Cantica:

Nagy orvosságod vagyon, oh én lelkem, a' IESVS nevében el rejtve, mely minden dögleletességtül mególtalmaz. Azért, mindenkor kebeledben, kezedben, szivedben légyen ez a' név.

VRam, irgalmazz nékünk.
Christus, kegyelmezz nékünk.
Vram, irgalmazz nékünk.
Christus, halgass minket.
Christus, halgass-meg minket.
Meny-béli Atya Isten, Irgalmazz mi-
Meg-váltó Fiú Isten, nékünk.

Szent

Szent Lélek Vr Isten, Irgalmazz mi-
Sz. Háromság egy Isten, nékünk.

JESVS

Elő Istennek Fia,
Istennek őrök Igéje,
Minden tekélletesſégnek ſzekrénye,
Dávidnak kúlcſa,
Eőrök világoſság fenyeſſége,
Minden nemzeteknek kivánsága,
Eletnek kút-feje,
Szeglet-béli kő ſzikla,
Eletnek zöld fája,
Békeſégnek fejedelme,
Betegeknek orvoſsága,
El-eſteknek gyámolya,
Tévelyedteknek úttya,
Isteni dücsőſſégnek fényeſſége,
Erőſſégnek tornya,
Világ cſudája,
Minden őrömnek kút feje,

Irgalmázz mi-nékünk.

Béke-

JESVS

Békeſégnek és tiſztaságnak ſzeretője,
Szerelmünknek czéllya,
Eörök életnek gyümölcſe
Minden jóſzágos cſelekedetnek tükőre,
Alázatos engedelmeſſégnek meſtere,
Nagy türés-ſzenvedéſnek példája,
Lelkünknek buzgó ſzeretője,
Nyavalyánk vigaſztalója,
Szegényeknek kegyelmes Attya,
Nyomorúltak kincſes ládája,
Keſeredetteknek örőme,
Juhaidnak jó Páſztora,
Tengeren-evezők fényes cſillaga,
Szarándokságúnk kalaúza,
Setétben-járók világoſsága,

Irgalmazz mi-nékünk.

Gyá-

Gyámolytalanok óltalma,
Tudatlanok bölcseſége,
Benned bizóknak igaz gyámolya,
Néked könyörgőknek meg-hallgatója,
Betegeknek orvoſa,
Arvák özvegyek táplálója,
Vraknak Vra, királyok Királlya,
Angyalok örőme,
Patriarchák Királlya,
Proféták tanitója,
Apoſtolok bölcseſége,
Evangeliſták Doctora,
Mártyrok erőſſége,
Confeſſorok világoſſága,
Szűzeknek vő-legénye,
Minden Szenteknek koronája,

IESVS Irgalmazz mi-nékünk.

Iſten irgalmazz nékünk, Vram kegyelmezz nékünk.

Iſten irgalmazz nékünk, Vram halgaſ-meg minket.

Minden gonoſztúl, Mencs-meg minket JESVS.

Minden bûntûl,
Minden veſzedelemtûl,
A'te haragodtúl,
Az Eördögnek incſelkedéſitûl,
Dög-haláltul, éhſégtûl, és hadaktúl,
A'te parancſolatidnak meg-ſzegéſétûl,
Minden-némû gonoſztúl,
Meg-teſtesûléſed-által,
Világra jöveteled-által,
Szûletéſed-által,
Környûl-metéléſed-által,
Sok fáradságid-, 's éhezéſid-által,
A'te fájdalmid-által,
Oſtorozáſid-által,
Szent Halálod-által,

Mencs-meg minket JESVS.

Fel-

Fel-támadáſod-által,
Menybe meneteled-által,
Szerelmes Anyádnak, és minden Szenteknek eſedezéſe-által,
} Mencs-meg minket JESVS.

Iſten Báránnya, ki el-véſzed e'világ bűneit, kegyelmezz mi nékűnk.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e'világ bűneit, Halgaſ-meg minket.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e'világ bűneit, Irgalmazz mi-nékűnk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgas-meg minket.
Vram, irgalmazz nékűnk.
Chriſtus kegyelmezz nékűnk.
Vram, irgalmazz nékűnk.
Mi-Atyánk, &c.

℣. Dicſird az Vrat én lelkem:

℟. Es minden tagaim álgyátok az ô ſzent nevét.

℣. Légyen áldot az Vrnak neve:

℟. Most, és mind örökké.

℣. A'mi segétségünk légyen az Vr nevében:

℟. Ki mennyet és földet teremtette.

℣. Vram, halgasd-meg könyörgésemet:

℟. Es az én kiáltásom jussón elödbe.

Könyörögjünk.

EEörök mindenható Vr Isten, vezérelyed a' mi igyekezetünket, kedved-és jó akaratod-szerént: hogy a'te szerelmes Szent Fiad neve-által, méltók leheſsünk szolgálatodra, és jó cselekedetekkel-való bövelkedésre.

A'te szent nevednek félelmét, és szerelmét, öncsd szivünkbe Vr Isten: mert soha gond viseléſedtül ki nem rekeſzted, a'kit szent szerelmednek álhatatoſſágában megerösiteſz.

Hatal-

Hatalmaſságnak, és minden jónak Iſtene, kinek hatalmában vagyon minden jó: ólcſd bé ſzivünkbe a'te ſzent nevednek ſzerelmét, és őregbicſd bennünk a'te ſzolgálatodat: hogy az mi jó bennünk vagyon, teáltalad gyarapodgyék, és az aitatoſſágnak gyakorláſával meg-őrizteſſék.

A'te Anyaſzentegyházadat Vram, ſzünetlen tiſztogaſſa, és gyámolitcſa a'te irgalmaſſágod: és, mivel nállad-nélkül álhatatoſſan meg nem maradhat, Atyai gondviſeléſeddel ſzünetlen igazgattaſſék.

Vr Iſten, ki a'te Szent Fiadnak, a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak, dücsőſſéges ſzent nevét, hiveid ſzivében ily ſzerelmeſſé és gyönyörüſégeſſé, a'gonoſz lelkeknek pedig ily iſzonyúvá és retteneteſſé tetted: engedd kegyelmeſſen, hogy, valakik ezt a' JESVS nevét aitatoſſan tiſztelik e'földön, vigaſztaláſidnak édeſſégét meg-kóſtolván

életekben, ki-múlások-után véghetetlen boldogságnak vigaságára jussanak: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Christusnak érdeméért, ki az Atyával és Szent Lélekkel egyetemben, él, és uralkodik örökkön örökké. Amen.

℣. Uram halgasd-meg könyörgésemet:
℟. És az én kiáltásom jusson elődbe.
℣. Aldgyuk minnyájan az Urat:
℟. Hálát adgyunk ő Sz. Felségének.
℣. És a Hivek lelkei, Isten irgalmasságából békeségben nyugodgyanak:
℟. Amen.

Szent Bernárd könyörgése.

O Háldot JESVS, oh kegyes JESVS, oh gyönyörűséges IESVS, oh IESVS, boldog Aszonynak szent Fia, ki tellyes vagy irgalmassággal, és kegyességgel.

Oh

Oh én édes IESVSom, a' te nagy Irgalmaſságod-ſzerént, irgalmazz nékem.

Oh kegyelmes JESVS, kérlek téged, ama'te drága ſzent véredért, mellyet a' bûnôsôkért ki-ontál: moſd-el minden bûneimet: légy irgalmas nékem, ſzegény méltatlan bûnôſnek, ki a' te ſzent nevedet ſegétſégûl hivom.

Oh IESVS, gyônyôrûſéges név: oh JESVS, édes név; oh IESVS, érôſsitô név. Vgyan-is micſoda a' Iesus, hanem ûdvôzitô? Azért Jesus, a' te ſzent nevedért, légy nékem Jesusom, és ûdvôzits engem: ne ſzenvedd hogy el-kárhozzam, kit ſemmibôl teremtél.

Oh Jesus, el ne veſzeſſen engem az én gonoſságom, kit a' te mindenhatô jóvóltod teremtett. Oh édes Jesus, Iſmérd-

meg

meg bennem a mi tied, és tôrôld el az idegen ábrázatot belôllem.

Oh kegyelmes Jesus, kônyôrûly rajtam, mig az irgalmaſságnak helye vagyon: és el ne kárhoztaſs engem az itéletnek idején. Mi haſzon Vram az én életemben, ha az ôrôk kárhozatra vettetem? Nem a'hóltak dicſirnek téged, ſem azok kik pokolra vettettek.

Oh ſzerelmes Jesus, oh én kivánságom Jesus, oh ſzelid Jesus: Oh Jesus, Jesus, Jesus, engedd hogy én a' te Válaſztottid-kôzibe ſzámláltaſſam.

Oh Jesus, te benned hivôknek ûdvôſſége: Oh Jesus, hozzád folyamóknak vigaſztaláſa: oh Jesus, minden bûneinknek bocsánattya: Oh Jesus, Szûz Mariának ſzent Fia, ôncſd belém a' te malaſztodat, bôlcſe-

bölcseségedet, szeretetedet, tisztaságodat, alázatosságodat: hogy téged tekélletessen szeresselek, téged dicsirjelek, te-benned örvendezzek, néked szolgállyak, benned dicsekedgyem, és velem egyetemben azokis, kik ezt a' te nevedet, a' IESVST, segétségül hiják.

Amen.

A M.N. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

Az Oltári Szentségről Litania.

VRam, irgalmazz nékünk,
Chriſtus, kegyelmezz nekünk.
Vram, irgalmazz nékünk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs-meg minket.
Meny-béli Atya Iſten, Irgalmazz minékünk.
Meg váltó Fiú Iſten, Irgalmazz minékünk.
Sz. Lélek Vr Iſten, Irgalmazz minékünk.
Szent Háromſág egy Iſten, Légy irgalmas nékünk.
Eleven Kenyér ki égből ſzállottál, Légy irgalmas nékünk.
El-rejtett Iſten és üdvözitő, Légy irgalmas nékünk.

Válaſz.

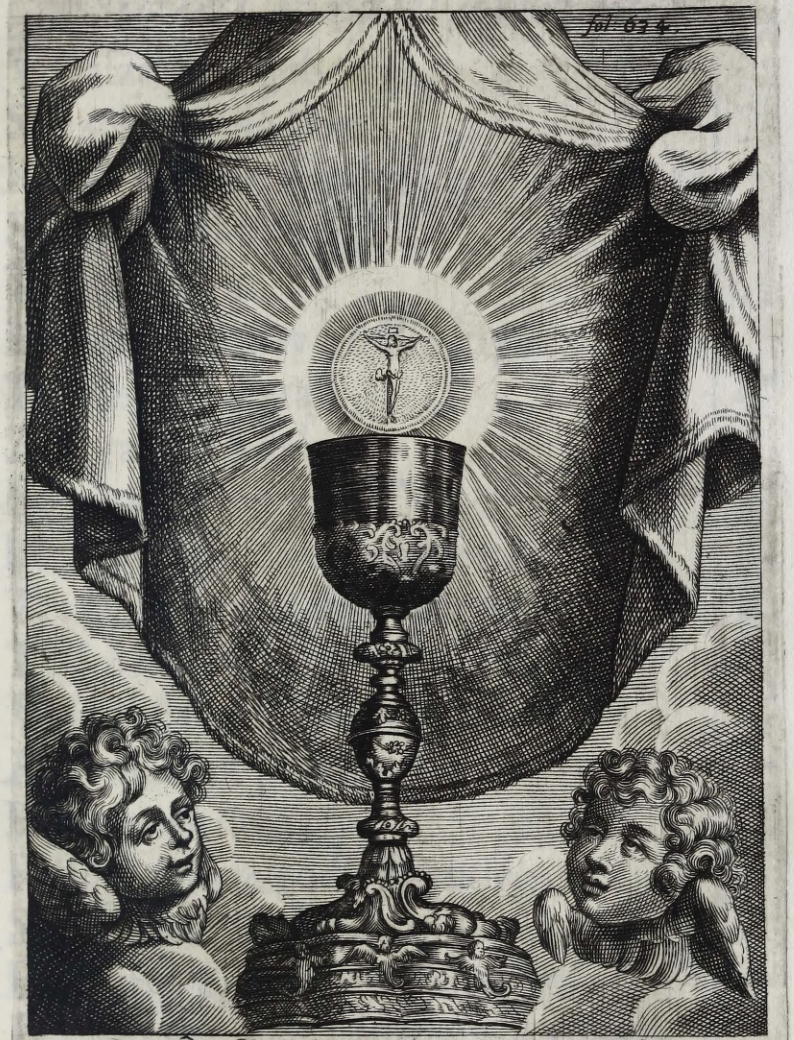

Ô. SALVTARIS HOSTIA..

Válaſztottak gabonája,
Szűzek-nevelő Bor,
Kővér kenyér, Királyok gyönyörűſége
Szűnetlen áldozat,
Tiſzta áldozat,
Macula-nélkül-való Bárány,
Tiſztaságos aſztal,
Angyalok eledele,
El-rejtett Manna,
Iſteni cſudáknak emlekezeti,
Terméſzet-felet-való kenyér,
Teſtté lett Ige,
Velünk lakozó Szent Oſtia,
Aldomáſnak pohára,
Hitünknek titka,
Felséges tiſztelendő Szentség,
Szentséges áldozat,
Elevenek és hóltak békéltetője,
Bűntül óltalmazó mennyei orvoſſág,
Minden cſudáknak cſudája,

Légy irgalmas nékünk.

Az Ur halálának ſzentſéges emlekezeti
Minden bővſéget meg-haladó ajandék,
Iſteni ſzeretetnek ki-vált emlekezeti,
Iſteni ajándékoknak bővsége,
Szent és felséges titok,
Halhatatlanſágnak orvoſsága,
Eltető rettenetes Szentſég,
Az Igének mindenható erejével teſtté vált Kenyér,
Vér-nélkül-való áldozat,
Etel, és vendég,
Gyönyörűſéges lakodalom, melyben Angyalok ſzolgálnak,
Kegyeſſégnek Szentſége,
Szeretetnek kötele,
Bé-mutatot ajándék, és bé-mutató,
Tulajdon kút-feje minden lelki édeſſégnek,
Aitatos lelkeknek táplaláſa,

Légy irgalmas nékünk.

Az

Az Vrban meg-hóltaknak úti eledele, Légy irgalmas nékűnk.
Jövendő dűcsőſſégűnknek záloga, Légy irgalmas nékűnk.
Iſten irgalmazz nékűnk, Vrám kegyelmezz nékűnk.
Iſten irgalmazz nékűnk, Vram halgaſs meg minket.
Szent teſted-vérednek méltatlan vételétűl, Ments-meg Vram minket.
Teſti kivánságoktul, Ments meg Vram
Szem kivánságátul, minket.
Eletnek kevélyſégétűl, Ments-meg.
Minden bűnre vivő oktúl, Ments,.
Azért a' kivánſágért, mellyel kivántad a' Húſvétet tanitványiddal enni, Ments-meg Vram minket.
Nagy alázatoſſágodért, mellyel Tanitványid lábait meg-moſtad, Ments-meg.
Buzgó ſzeretetedért, mellyel ezt a' Szentſé-

get rendelted, Ments-meg Vram.
Drága ſzent Véredért mellyet az Oltáron hadtál, Ments-meg Vram.
Ennek a' te Szent Teſtednek ôt ſebeiért, mellyet érettünk fel-vettél, Ments,
Mi bûnôsôk, Kérünk téged halgaſs meg.
Hogy ennek a'cſudálatos Szentſégnek, hitit, bôcsülletit, és aitatoſságát bennünk meg-tarcſad, és ôregbitcſed, Kérünk téged halgaſs meg.
Hogy bûneinknek igaz gyonáſa-által, minket az Oltári ſzentſégnek gyakor vételére vezérely, kérünk téged.
Hogy minket tévelygeſtûl, hitetlenſégtûl, és ſzûnek vakſágátul meg-óltamazz, kérünk téged halgaſs meg.
Hogy ennek a' dûcsôſſégés Szentſégnek, drága mennyei gyûmôlcſében réſzesûlteſs, kérünk téged halgaſs meg.
Hogy halálunk oráján ezzel a'mennyei úti eledel-

eledellel minket bátorits és vaſtagits,
kérünk téged halgaſs meg.
Iſtennek Fia, kérünk téged halgaſs meg.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bűneit,
kegyelmezz mi-nekünk.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bűneit,
Halgaſs meg minket.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bűneit,
Irgalmazz mi-nékünk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs meg minket,
Vram, irgalmazz nékünk.
Chriſtus, kegyelmezz nékünk.
Vram, irgalmazz nekünk.
Mi-Atyánk, &c. Eűdvőz légy, &c.
℣. Vram, halgaſd-meg könyörgéſemet:
℟. Es az én kiáltáſom juſſon elődbe.

Könyörögjünk.

VR Iſten, ki nékünk a' cſudálatos Oltári ſzentſégben, kin-ſzenvedéſednek

nek emlekezetit hadtad: adgyad, hogy a' te Teſtednek vérednek ſzentſéges titkát ugy tiſztellyük, hogy meg-váltáſodnak gyümölcſét, ſzüntelen érezzük magunkban: Ki élſz, és uralkodol, az Atyával és Sz. Lélekkel, mind örökkön örökké.

℣. Uram halgaſd-meg könyörgéſemet:
℟. És az én kiáltáſom juſſon elödbe.
℣. Aldgyuk minnyájan az Vrat:
℟. Hálát adgyunk ö ſzent Felſégének.
℣. És a Hivek lelkei, Iſten irgalmaſſágából békeſégben nyugodgyanak:
℟. Amen.

Az Aldot JESVshoz, Imádság.

CHriſtuſnak Lelke, ſzentely meg engem: Chriſtuſnak Teſte, ſzabadics meg engem: Chriſtus óldalából ki-folyó

Viz,

Viz, tiſztics meg engem: Chriſtus kinſzenvedéſe, erősics engem.

Oh édes JESVS, halgaſsmeg engem: A'te ſebeidbe rejts-el engem: Ne ſzenvedd hogy tőlled el-ſzakadgyak: A'gonoſz ellenſégtől óltalmázz engem: Halálom orâján fogadgy-bé engem bóldogſágodba: hogy örökké dicſirjelek téged a'te Szenteiddel. Amen.

Bóldog Aſzonyrúl Litaniák.

Sz. Bernárd, Serm. 32. ſuper Miſſus eſt.

MInden veſzedelmedben, minden nyávalyádban, minden kétſégedben, Mariát gondollyad, Mariát hijad ſegétſégûl: El-ne távozzék ſzájadtúl, el ne távozzék ſzivedtûl. Es, hogy kônyôrgéſeben réſes leheſs, életét kôveſſed magad-viſéléſében.

Serm. 2. de Advent.

OH áldott Szûz Maria, te-általad juſſunk Sz. Fiadhoz, Kegyelemnek meg-nyerôje, Eletnek ſzûléje, Eûdvôſſégnek annya: Te általad fogadgyon-bé minket, a' ki te-általad, adadatott mi-nékûnk.

Mentſe-

NOMEN IESV.

Mentse-meg ő-előtte vétkeink fogyatkozáſit, tiſzta életed: és fel-fualkodot hivságinkat, alázatoſságod. A'te bővséges ſzeretteted, fedezze-bé bűneink ſokaságát, &c.

VRam, irgalmazz nékűnk,
Chriſtus, kegyelmezz nekűnk.
Vram, irgalmazz nékűnk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs-meg minket.
Meny-béli Atya Iſten, Irgalmazz mi-
Meg-váltó Fiú Iſten, nékűnk.
Sz. Lélek Vr Iſten, Irgalmazz mi-
Szent Háromſág egy Iſten, nékűnk.
Szentſéges Szűz Maria, Kőnyőrőgj
Iſtennek ſzent Annya, érettűnk.
Szűzeknek ſzent Szűze, Kőnyőrőgj
Chriſtus Annya, érettűnk.
Iſteni malaſztnak Annya, Kőnyőrőgj
Tiſztaságos Anya, érettűnk.

Szûz Anya,
Sérelem-nélkûl-való anya,
Macula-nélkûl-való anya,
Szerelmes anya,
Csudálatos anya,
Teremtônek Annya,
Meg-váltônak annya,
Nagy okosságu Szûz,
Tisztelendô Szûz,
Dicsirendô Szûz,
Nagy hatalmas Szûz,
Irgalmas Szûz,
Hivséges Szûz,
Igazságnak tûkôre,
Bôlcseségnek széke,
Eôrômûnknek oka,
Lelki edény,
Bôcsûlletes edény,
Aitatosságnak jeles edénye,
Titkos értelmû rósa,

Könyörögj értettünk.

Dávid-

Dávidnak tornya,
Elefánt cſontbúl-való torony,
Arany ház,
Frigynek ſzekrénye,
Meny-orſzágnak aitaja,
Hajnali cſillág,
Betegek gyógyitáſa,
Bűnősök óltalma,
Szomorúk vigaſztalója,
Kereſztyének ſegétſége,
Angyalok Királynéja,
Patriarchák Királynéja,
Proféták Királynéja,
Apoſtolok Királynéja,
Mártyrok Királynéja,
Confeſſorok Királynéja,
Szűzeknek Királynéja,
Minden Szenteknek Királynéja,

Könyörögj érettünk.

Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bűneit,
Kegyelmezz mi-nékünk.

Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bûneit,
Halgaſs meg minket.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bûneit,
Irgalmazz mi-nékünk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſsmeg minket,
Vram, irgalmazz nékünk.
Chriſtus, kegyelmezz nékünk.
Vram, irgalmazz nékünk.
Mi-Atyánk, &c. Eûdvôz légy, &c.

℣. Tégy méltóvá engem ſzent Szûz a' te dicſiretedre.

℟. Adgy erôt ellenſégid-ellen.

℣. Imádkozzál értünk Iſtennek ſzent Annya.

℟. Hogy méltók légyünk a' Chriſtus igiretire.

℣. Uram halgaſd-meg könyörgéſemet:

℟. És az én kiáltáſom juſſon elôdbe.

Könyö-

Kőnyőrőgjünk.

VR Iſten, kérünk téged, adgy erőt és óltalmat a'mi gyarlóſágunknak: hogy, a'kik Szent Felſéged Annyának emlekezetit tiſztellyük, az ő kőnyőrgéſének ſegétſége-által, vetkeinkből fel-ébredgyünk.

Kérünk Vram, őncſd lelkünkbe malaſztodat: hogy, a'kik Angyali izenet-által, Sz. Fiadnak Chriſtuſnak teſtesülését megiſmértük, kin-ſzenvedéſe-és kereſzti által a' fel-támadáſnak dücsőſſégébe viteſsünk.

Vr Iſten, ki a'Boldog Aſzony gyümölcsös ſzüzeſſége-által, őrők bóldogſágnak jutalmát adtad az emberi nemzetnek: adgyad kérünk, hogy érezzük annak érettünkvaló eſedezéſét, ki által üdvőſségünk megadóját vettük, a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſt.

Adgy irgalmas Iſten, gyarlóſágunknak

óltal-

óltalmat: hogy, a'kik az Isten Annyának emlekezetit tiſztellyük, az ô kônyörgéſének ſegétſégével, vétkeinkbôl fel-kellyünk.

Eôrôk mindenható Vr Isten, ki a' dûcsôſſeges Szûz Mariának teſtét és lelkét, Sz. Lélek-által fel-ékeſitéd, hogy a'te Sz. Fiadnak, méltó kajléka és lakó-helye lenne: engedd, hogy, a' mely Isten Annyának emlekezetiben ôrvendezünk, kegyes kônyörgéſe-által, minden kövétkezendô nyavalyáinktúl, és az ôrôk haláltúl meg ôrizteſſünk.

Vram, kérünk téged, bocsáſd-meg a' te ſzolgaid bûniét: hogy, a'kik magunk tehetlégével néked nem kedveskedhetünk, a' te Sz. Fiadnak, a'mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak ſzent Annya imádsága-által ûdvôzzüllyünk.

Vr Isten, ki a Bóldog ſzûz Mariának méhébôl akarád hogy az Angyali kôſzentéſ-

téſ-által emberi teſtben öltöznék a'te Igéd: engedd a'te alázatos ſzolgaidnak, hogy annak könyörgéſe, ſegétſégünk légyen te előtted, a'kit bizonyoſſan hiſzünk Iſten Annyának lenni: Vgyan azon mi Vrunk IESUS Chriſtus-által. Amen.

℣. Vram, halgaſd-meg könyörgéſemet:

℟. Es az én kiáltáſom juſſon elődbe.

℣. Aldgyuk minnyájan az Vrat:

℟. Hálát adgyunk ő Sz. Felſégének.

℣. Es a' hivek lelkei Iſten irgalmaſſágából békeſégben nyúgodgyanak:

℟. Amen.

OLtalmad-alá futúnk, Iſtennek Sz. Annya: a'mi könyörgésünket meg ne utállyad ſzükſéginк idején: hanem, óltalmazz minket minden veſzedelemtúl, áldot és bóldogságos Szűz.

Maria, Kegyelemnek annya, Irgalmaſſágnak ſzüléje, óltalmazz-meg minket

ellenſéginktûl: és halálúnk oráján, fogadgy hozzád minket. Amen.

Más Litania Bóldog Aſzonyrúl.

Sz. Agoſton, Serm. 18. de Sanctis, qui eſt 2. de Annuntiat.

Bóldog Iſtennek ſzent Annya Maria, ki mindenkor ſzûzen maradtál, Iſtennek temploma, Sz. Léleknek meg ſzentelt hajléka, ki cſak egyedûl kivált-képpen tetczettél a' mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak: kônyôrôgj a' kôſſégért, imádkozzál az Egyházi rendért, eſedezzél az aſzonyi-állatok aitatos neméért, &c.

VRam, irgalmazz nékûnk,
Chriſtus, kegyelmezz nekûnk.

Vram,

Vram, irgalmazz nékûnk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs-meg minket.
Meny-béli Atya Iſten, Irgalmazz mi-
Meg-váltó Fiú Iſten, nékûnk.
Sz. Lélek Vr Iſten, Irgalmazz mi-
Szent Háromſág egy Iſten, nékûnk.
Szentſéges Szûz Maria, Kônyôrôgj érettûnk.

Iſtennek ſzent Annya,
Elôknek Annya,
Szépſéges ſzerelemnek Annya,
Sz. Reménſégnek Annya,
Gyônyôrûſégnek Paradicſoma,
Eletnek fája,
Bôlcſeſégnek háza,
Meny-orſzágnak kapuja,
Eôrôk hegyeknek kivánſága,
Oltalomnak váraſa,
Eletnek ſatornája,

Kônyôrôgj érettûnk.

Minden benned bizók paiſſa,
Ieruſalemnek dûcsôſſége,
Iſtennek meg-ſzentelt hajléka,
Békeſégnek ſátora,
Iſtennek emberek-kôzôt lakozó ſátora,
Iſten engeſztelésének helye,
Temién-tartó óltar,
Jákób laytorája,
Teſtamentom ſzekrénnye,
Macula-nélkûl-való tûkôr,
Moyſes veſzſzeje,
Aaronnak veſzſzeje,
Jeſſének veſzſzeje,
Tôvis-kôzôt Liliom,
Egô és meg nem eméſztett cſipkebokor.
Gedeonnak gyapja,
Salomonnak ſzéki,
Elefánt cſontból-való torony,

Könyörögjérettünk.

Be-ke-

Bé-kerittettett kert,
Bé-pecsételt kut-fő,
Elő vizek kút-feje,
Meszűnnen jött kereskedőnek kenyérhozó hajója.
Nap-fénnyel kőrnyékeztetet Aszony,
Reggeli csillag,
Piros hajnal,
Szép mint a'Hóld,
Ki válaszтot mint a' Nap,
Roppant seregeknek rendelt tábora,
Isten dűcsősségének széki,
Minden veszedelemtűl, Mencs-meg minket Szó szóllónk.
A'te szeplőtelen Fogantatásod-által,
Mencs meg minket Szó-szóllónk.
A'te Szűletésed-által, Mencs-meg,
A'te tiszteletes Bé-mutatásod-által,
Mencs-meg minket Szó-szóllónk.
A te csudálatos Angyali kőszőntésed-által,

Könyörögj értünk.

Mencs-meg minket Szó-szóllónk.
A' te tisztaságos Tisztúlásod-által, Mencs-meg minket Szó-szóllónk.
A' te dücsőssséges Menybe-viteled-által, Mencs-meg minket Szó-szóllónk.
Mi bűnös szolgaid, Kérünk téged, halgass meg.
Hogy az Anyaszentegyházat, könyörgésed-által, mennyei ajándékokkal bé-tőltsed, kérünk téged halgass meg.
Hogy igaz penitencia-tartást nyerj nékünk, kérünk téged halgass meg.
Hogy minden Keresztyén nemzeteknek nyerj békeséget, és igaz eggyességet, kérünk téged halgass meg.
Hogy a'mi Királyunk ellenségin nyerj győzedelmet, kérünk téged halgass meg.
Hogy a'Keresztyének seregét, minden veszedelemtül meg-óltalmazd, kérünk.
Hogy a' te óltalmadra bizott Magyar-országot meg-szabaditsad, és igaz hitre vezé-

vezérellyed, kérûnk téged.
Hogy a'te ſzárnyad-alá futottakat óltalmazd és meg-tarcſad, kérûnk.
Hogy hitnek, reménſégnek, és ſzeretetnek ôregbûléſét nékûnk nyerjed, kérûnk.
Hogy teſti és lelki tiſztaságot nyerj nékûnk, kérûnk téged halgaſs meg.
Hogy igaz alázatoſſágra, és minden jóſzágos cſelekedetre nyerj ſegétſéget nékûnk kérûnk téged halgaſs meg.
Hogy a'meg-hólt hiveknek nyerj ôrôk nyugodalmat, kérûnk téged.
Iſtennek ſzent Annya, kérûnk téged.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bûneit, Irgalmazz mi-nékûnk.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bûneit, Halgaſs meg minket.
Iſten Báránnya, ki el-véſzed e' világ bûneit, Kegyelmezz mi-nékûnk.
Chriſtus, halgaſs minket.

Chriſtus,

Chriſtus, halgaſsmeg minket,
Vram, irgalmazz nékünk.
Chriſtus, kegyelmezz nékünk.
Vram, irgalmazz nékünk.
Mi-Atyánk, &c.
℣. Szabadicſd-meg a'te ſzolgaidat:
℟. En Iſtenem a'benned-bizókat.
℣. Emlekezzél-meg gyölekezetedrül:
℟. Mellyet kezdettül-fogva birtál.
℣. Légyen békeſég a'te erőd-által:
℟. Es bővelkedés a'te váraſidban.
℣. Vram, el ne fordicſd tőllünk a'te orczádat:
℟. Es el ne fordúly haragodban ſzolgaidtúl.
℣. Imádkozzál értünk Iſtennek ſzent Annya:
℟. Hogy méltók légyünk a'Chriſtus igiretire.
℣. Uram halgaſd-meg könyörgéſemet:
℟. Es-

℟. Es az én kiáltásom jusson elődbe.

Könyörögjünk.

ENgedd Vr Isten, nékünk szolgaidnak hogy lelki és testi egésséggel vigadhassunk: és a' dücsősséges Szűz Mariának esedezése-által, e' mostani szomoruságbol kimenekedvén, örök vigassággal örvendezhessünk.

Eőrizd Vram Isten, a' bóldogságos Szűz Mariának esedezése-által, a te népedet, minden szerencsétlenségtől: és tellyes szűből te-előtted le borúltakon könyörülvén, az ő ellenséginek incselkedésitűl óltalmázd-meg.

Eőrők mindenható Isten, ki csak temagad cselekeszel nagy és csudálatos dolgokat: öncsd-ki a'te szolgaidra, és reájokbizott népekre és gyölekezetekre, a'te üdvősséges kegyelmednek lelkét: és hogy

Felségednek igazságban kedveskedhessenek, szűnetlen öntözd őket áldomásid harmattyával.

Vr Isten békeségnek meg-adója és szeretője, öncs a'te szolgaidba akaratod-szerént-való eggyességet, és minden háború kisértetektűl szabadics meg minket.

A'te kegyességedert Vram, óldozd-meg vétkeink kötelét: és a'te Sz. Anyádnak, 's minden Szenteknek esedezéseikért, minket te szolgaidat, velünk jót-terteket, Váraſunkat, és-lakó-helyünket, minden szentségben őrizd-meg: minden vér szerént-való atyánk fiait, barátinkat, tiszticsd-meg minden gonosságtul, ékesitcsed jószágos cselekedetekkel: engedgy békességet, és eggyességet nékünk: látható és lathatatlan ellenségínket távoztasd-el: ólcsd-meg bennünk a' testi kivánságokat: engedgy egéſséges éltető eget, és bővséget: barátink-

tinknak, és ellenſéginknek, adgy igaz ſzeretetet: és ezt a' Tartományt, benne-valókkal egyetemben, minden dög haláltúl, és ellenſég dühöſſégétûl örizd meg: hóltaknak, és eleveneknek, adgy örök nyugodalmat: a' Romai Pápát, Püſpököket. Fejedelmeket, és minden Kereſztyén rendeket, minden ſzerencſétlenſégtûl örizzed: és a' te áldáſod légyen rajtunk mind végig: A' mi Vrunk JESVS Chriſtuſnak ſzent halálaért.

Vr Iſten, ki meg-világoſitaſz minden világra-jövö embert: világoſicſd meg kérünk ſzivünket jó vóltodnak fényeſſégével, hogy Felſégednek kedveſſen ſzolgállyunk, és te-hozzád örökké-való ſzeretettel ragaſzkodgyunk.

Vram, ki a' te ſzeretöidnek mindeneket javára forditaſz, gerjezd fel-ſzivünkben ſzerelmednek ólthatatlan tüzét: hogy a' te

belsô ſerkẽgetéſed-által kezdett jó igyekezetek, ſemmi kiſértetekkel meg ne változzanak.

Vr Iſten, ki a'te Szerelmednek ajándékit, Sz. Lélek malaſztya-által hiveid ſzivébe ôntötted: adgy a'te ſzolgaidnak és ſzolgálóidnak, kikért Felſégednek könyörgünk, lelki és teſti egéſſéget: hogy téged tellyes ſzûbôl ſzereſſenek, és a'mi néked kedves, tekélletes ſzeretettel bé-tellyesitcſék: A'te ſzerelmes Sz. Fiad-, a'mi Vrunk JESVS-által. Amen.

℣. Vram halgaſd-meg könyörgéſemet:

℟. Es az én kiáltáſom juſſon elôdbe.

℣. Aldgyuk minnyájan az Vrat:

℟. Hálát adgyunk ô Sz. Felſégének.

℣. Es a'hivek lelkei, Iſten irgalmaſſágâból békeſégben nyugodgyanak:

℟. Amen.

Ave.

Ave maris Stella.

TEngernek fényes Csillagja, Eûdvözlégy Christus szent Annya, Szûzeknek szép szûz Virágjá, Mennyeknek bóldog kapuja:

Ki menyből küldött követtûl, Eûdvözletél Gabrieltûl, Oltalmazz ellenséginktûl, Evátul vett siralomtúl.

Bûnûnknek óld meg kötelit. Vakoknak nyisd-meg szemeit, Ved el nyavalyánk terheit, Nyerjed Istennek javait.

Mutasd Anyánknak magadat, Engesztellyed Sz. Fiadat: Hallya-meg imádságodat, Ki nem útálta méhedet.

Kegyes, és választot szép Szûz, Kinek lelkében nincsen bûz: A'bûnt, mely éget mint a'tûz, Olts, és töllünk tavúl el-ûzz.

Nyerj nékûnk tiszta életet, Menyégbe bátran menetet: Hogy JESUSnak lássuk szinét,

ſzinét, Kôſtolhaſſuk nagy ôrômét.

Hálát adgyunk az Iſtennek, Atyá, Fiú, Szent Léleknek, Egyenlô három ſzemélynek, Egy-állatú Iſtenſégnek.

Bóldog Aſzony hét Innepére való Imádság.

Gyertya-ſzentelô B. Aſzſzony napján, 2. Februarij.

ORôk mindenhatô Iſten, Felſégedet alázatoſſan kérjûk, hogy, miként â te eggyetlen egy Fiad, ê mái napon, â mi teſtûnk terméſzetiben, a Templomban bémutattatot: úgy mi-is, meg-tiſztúlt lélekkel, te-elôtted bé-mutattaſſunk: Vgyan azon mi Vrunk IESVS Chriſtuſ-áltál, ki te-veled, és â Sz. Lélek Iſtennel egyetemben, &c. Amen.

Gyû-

Gyömölcs-óltó B. Aſz. napján 25. Mart.

VR Iſten, ki á ſzeplőtelen Szűz MARIA méhében, Angyali izenet-által, á te Igédet emberi teſtbe óltőztetéd: engedd alázatos ſzolgaidnak, hogy, á kik Bólgod Aſzonyt, igazán Iſten annyának vallyuk, könyörgéſe-által te-előtted ſegétteſsűnk: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által, &c. Amen.

Sarlós, Kis Aſzony, és B. Aſz. Fogantatáſa napján. 2. Iulij. 8. Sept. 8. December.

VRam, kérűnk téged, adgyad á te ſzolgaidnak mennyei malaſztod ajándékit: hogy, á kiknek à Bóldog Aſzony magva üdvőſségek kezdeti lőn, az ő Látogatáſa (*vagy Születéſe, Fogantatáſa,*) innepe, békeſségnek öregbüléſét adgya: A'mi Vrunk JESVS Chriſtuſ által, &c. Amen.

B. A. Menybe-vitele, és Havi B. A. napján, 15. Auguſt. 5. Auguſt.

BOcsáſd-meg Vram, kérünk, bünós ſzolgaid vétkét: hogy, á kik néked magunk cſelekedetiből nem kedveskedhetünk, á te Fiadnak, á mi Vrunk ſzent Annyának könyörgéſe-által üdvözüllyünk: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által, &c. Amen.

B. Aſz. Templomba-vitele napján. 21. Novembris.

VR Iſten, ki á ſzeplötelen Szüz Mariát, á Sz. Lélek lakó helyét, ez mái napon, á Templomban akarád bé-mutattatni: adgyad kérünk, hogy az ö könyörgéſe-által, á te örök dücsöſſégednek Templomában bé mutattaſſunk: A' te ſzerelmes Szent Fiad, á mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által, &c. Amen. Salve

ASSVMPTIO VIRGINIS MARIA.

Salve Regina.

Pünkösdtül-fogva Adventig.

MEny országnak Királynéja, Irgalmasságnak szent Annya, Elet, édesség, reménség, Eüdvöz-légy, szép Szüz Mária.

Evának árva fiai, Szám-ki-vetet maradéki, Siralminak örökösi, Sok nyavalyáknak hajléki.

E' siralomnak völgyében, Kik nyavalygunk nagy inségben, Hozzád ohajtunk menyégben, Hol vagy örök dücsösségben.

Azért szó-szóllónk, szemedet, Fordicsd hozzánk kegyelmedet: Es à te bünös népedet, Oltalmazzad hiveidet.

Oh édes Szüz, irgalmadat, Mutasd-meg kegyes-voltodat, Höltünk-után Szent Fiadat, Mutasd-meg bóldogságodat.

℣. Imádkozzál értünk Istennek szent Annya.

℟. Hogy méltók légyünk á Christus igiretire.

Könyörögjünk.

ORök mindenható Vr Isten, kiá dücsösséges Szüz Mariának testét és lelkét, Szent Lélek-által fel-ékesitéd, hogy á te Szent Fiadnak mélto hajleka és lakóhelye lenne: engedd, hogy á mely Isten Annyának emlekezetiben örvendezünk, kegyes könyörgése-által, minden következendö nyavalyáinktúl, és az örök haláltul meg-őrizteſsünk: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Christus-által. Amen.

Alma Redemptoris, &c.

Adventül-fogva, Gyertya-szent. B. A.

VDvözitönknek szent Annya, Mennyeknek

eknek meg-nyilt Kapuja, Tenger evezők csillagja, Bóldogságos Szűz Mária:

Legy segétsége népednek, Az el-esett bűnősöknek, Ki szűléje Istenednek, Annya lél te Teremtődnek.

A terméſzetnek folyását, Es á szülés snek szokását, Fellyül haladád nagy átkát; Minden szüléknek igáját.

Mert Angyali kőszöntéstül, Terhes lél á Szent Lélektül: Szűzen, terh-, fáradság-nélkül Szülél, és fájdalom-nélkül.

Te azért Istennek Annya, Légy bűnősöknek gyámolya, Nyavalyánk vigasztalója, Eűdvősségünknek kapuja.

℣. Az Vrnak Angyala kőszönté Máriát:

℟. Es Szent Lélektül méhében fogada.

Könyörögjünk.

VR Isten, ki a' Bóldog Aszony gyümöl-

csôs ſzûzeſsége által, ôrôk bóldogságnak jutalmát adtad az emberi nemzetnek. adgyad kérûnk, hogy érezzûk annak érettûnk-való eſedezéſét, ki-által ûdvôſségûnk meg-adóját vettûk, á mi Vrunk JESVS Chriſtuſt: Ki te-veled él, és uralkodik mind ôrôkkôn ôrôkké. Amen.

Ave Regina cælorum.

Gyertya ſzent: B. A. napjától, Huſvétig.

MEny-orſzágnak Királynéja, Angyaloknak ſzent Aſzonya, Aldot gyôkér, Szûz Mária, Eûdvôz-légy Chriſtus ſzent Annya.

Te-általad é világra, Vj világoſság virrada: Eôrûly, dûcsôſség virága, Kinél ſzeb nem jôtt világra.

Aldot légy drágalátos Szûz, Iſten veled ſzép virág Szûz, Menyben Szent Fiad mellet.

mellet úlſz, Tudgyuk, rajtunkis könyörülſz.

℣. Tégy méltóvá engem Sz. Szűz a' te dicſiretedre:

℟. Adgy erőt ellenſégid-ellen.

Könyörögjünk.

ADgy irgalmas Iſten, gyarlóságunknak óltalmat: hogy a'kik az Iſten Annyának emlekezetit tiſztellyük, az ő könyörgésének ſegétségével, vétkeink-ből föl-kellyünk: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

Regina cœli, &c.

Húſvetben.

MEnynek Királyné Aſzonya, Eörűly ſzép Szűz: Alleluja. Mert, kit mé hedben hordozni Méltó vóltál: Alleluja.

A' mint meg mondotta-vala, Fel-támadot: Alleluja. Imádgy Iſtent, hogy le-moſſa Bűneinket: Alleluja.

℣. Eőrűly, és őrvendezz Szűz Maria, Alleluja.

℟. Mert bizonnyal fel-támadot áz Vr, Alleluja.

Kőnyőrőgjűnk.

VR Iſten, ki à te Sz. Fiadnak, á mi Urunk IESVS Chriſtuſnak fel-támadásával, házad népét meg-vígaſztaláď: adgyad, kérűnk téged, hogy ő ſzent Annya-, ſzűz Maria-által, az őrők életnek őrőmébe juſſunk: Vgyan azon mi Vrunk JESVS Chriſtuſ-által. Amen.

LITA-

LITANIA,

A' Betegekért, és Keſeredtekért.

VRam irgalmazz nékünk.
Chriſtus, kegyelmezz nékünk.
Vram, irgalmazz nékünk.
Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs-meg minket.
Meny-béli Atya Iſten, Irgalmazz mi-nékünk.
Meg-váltó Fiu Iſten,
Szent Lélek Ur Iſten, Irgalmazz mi-nékünk.
Sz. Háromság egy Iſten,
Ki a' tőredelmes ſzivűeket meg-gyógyitod,
Légy irgalmas nékünk.
Ki meg-ſebeſiteſz, és iſmét meg gyógyitaſz,
Légy irgalmas nékünk.

Ki

VR ISTEN,

Ki hólt-ſzámba jutatſz, és iſmét meg-eleveniteſz,
Ki betegségekben kőnyőrgőket, meg-gyógyitaſz,
Ki benned reménlőket meg-vigaſztalſz,
Ki ártalmas fekélyiből lóbot meg-gyógyitád,
Ki bétegségében hozzád-kiáltó Ezechiáſt meg-gyógyitád,
ki Sarátul az Eőrdőgőt elűzéd,
ki Mariát á puſztában poklosſágból ki tiſztitád,
ki a' tűzes kigyo mérgétűl, népedet meg-ſzabaditád,
ki Tobiáſt vakságából ki gyogyitád,
ki leroboámnak meg ſzáradott kezeit meg-gyógyitád,
ki Illyés kőnyőrgéſeért, az őzvegy halot-

Légy irgalmas nékünk.

halottát fel támaſztád,
ki á Cananæa-béli aſzonyt, léányaért meg-halgatád,
ki á Sz. Péter napát hideg-léléſtûl meg-ſzabaditád,
ki á meg-ſugorodot aſzonyt lábára állatád,
ki á királyi-embernek halandó fiát, hideg-lélesétûl meg-mentéd,
ki á Százados inaſsát ſzent ſzavaddal meg-gyógyitád,
ki vizi-kórságoſokat és pokloſokat meg-tiſztitál,
ki á meg-ſzállottakat gonoſz lélektûl meg-ſzabaditád,
ki ruhád illetéſe-áltál, á vér-kórságot el-ûzéd,
ki á ſiketeknek halláſt adál,
ki á sántákat lábokra állatád,
ki á nemák ſzáját meg-nyitád,

VR ISTEN,

Legy irgalmas nékünk.

ki á vakokat meg-világositád,
ki minden erôtlen betegeket illetéſeddel meg erôſsitél,
ki á meg-terhelteket, és munkálkodókat meg-kûnnyebbitéd,
ki minden nyavalyáinkat magadra vetted,
ki az ôzvegy-aſzony fiát fel-támaſztád,
ki á Synagôga Fejedelme leányát halottaiból fel-kôltéd,
ki á meg-bûzhött Lázárt életre hozád,
ki á betegeket meg-látogatád, és látogatójoknak ôrôk jutalmat igírtél,
Ki iá Sz. Péter árnyéka-által, ſok betegeket gyógyitál,
Ki az Eliſeus cſontya által, halottat támaſztál,

VR ISTEN, Légy irgalmas nékünk

Mi ſe-

Mi ſegétőnk és őrzőnk, Légy irgalmas-
nékűnk.
Mi óltalmunk és meg-ſzabaditónk, Légy
irgalmas nékűnk.
Mi erőſségűnk és bátorságunk, Légy
irgalmas nékűnk.
Mi Meg-váltónk és Eűdvőzitőnk, Légy
irgalmas nékűnk.
Iſten irgalmazz nékűnk, Vram kegyel-
mezz nékűnk.
Iſten irgalmazz nékűnk, Vram halgaſs-
meg minket.
Iſten irgalmazz nékűnk, Mencs-meg
Vram minket.
Minden gonoſztúl, Mencs-meg.
Minden bűntűl, Mencs-meg.
Minden betegſégtűl és erőtlenségtűl,
Mencs meg Vram.
Minden kétſégbe-eséſtűl, és lelki haború-
túl, Mencs-meg Vram minket.

Az ördögnek incselkedésétül, Mencs.
Az halálra vivő veszedelmektül, Mencs.
Az örök kárhozattúl, Mencs meg.
Az hirtelen és véletlen haláltúl, Mencs.
A' te kisértetednek szent érdeméért,
A' te kőny-hűllatásid és nyavalyáid érdeméért,
A' te munkáid és fáradságid érdeméért,
A' te szomoruságid és lelki fáydalmid érdeméért,
A te félelmed és bánkodásid érdeméért.
A' te éhséged és szomjuságod érdeméért,
A' te vonakodásod és véres veritéked érdeméért,
A' te szentséges sebeid érdeméért,
A' te drágalátos véred érdeméért,
A' te Kereszted és kin-szenvedésed érdeméért,
A' te halálod és el-temetésed érdeméért,

Mencs meg Vram minket.

A te

A' te dûcsôsséges fel-támadáſod érdeméért,
A te cſudálatos menybe-meneteled érdeméért,
Az Ítélet napján, Mencs meg Vram minket.
Mi bûnôsôk, Kérûnk téged halgas-meg.
Hogy nékûnk kegyelmezz, kerûnk
Hogy bûneinket meg-bocsáſſad,
Hogy igaz penitencia-tartáſra ûdôt engedgy,
Hogy igaz tôredelmes ſzivet, és bûneinkért-való kôny-húllatáſt adgy minékûnk,
Hogy meg látogaſs, és meg-vigaſztaly minket,
Hogy lelki teſtijó egeſséget adgy minékûnk,
Hogy bûnûnket, és bûneinkért érdem-

Mencs meg Vram minket.

let

let kínainkat meg-bocsáld mi nékünk,
Hogy minden nyavalyáinkban csendesz szenvedésre-való erőt adgy mi-nékünk,
Hogy halálunk óráján, minden ördögi csalárdságtúl meg-óltalmazz minket,
Hogy félelmedben és szerelmedben végig meg-tars minket,
Hogy hóltunk-után örök bóldogságba vígy minket,
Kérünk téged halgass-meg.
Hogy minket meg-halgass, Kérünk téged halgass-meg.
Isten Báránnya, ki el-vészed e' világ bűneit,
Kegyelmezz mi-nékünk.
Isten Báránnya, ki el-vészed é világ bűneit,
Halgass meg-minket.
Isten Báránnya, ki el-vészed é világ bűneit,
Irgalmazz mi-nékünk.
Chri-

Chriſtus, halgaſs minket.
Chriſtus, halgaſs-meg minket.
Vram, irgalmazz nékûnk.
Chriſtus, kegyelmezz nékûnk.
Vram, irgálmazz nékûnk.
Mi Atyánk, &c.
℣. Szabadicſd-meg á te ſzolgaidat:
℟. En Iſtenem, á benned bizókat.
℣. Vram fordicſd reánk ſzent ſzemeidet:
℟. Es kônyôrûly ſzolgaidon.
℣. Légy nékûnk Vram erôſségnek tornya:
℟. Ellenségûnk ſzine-elôt.
℣. Semmi erôt ne végyen az ellenſég rajtunk:
℟. Es á hamiſságnak fia ne árthaſſon nékûnk.
℟. Légy ſegétségûnk Vr Iſten, és ne hadgy-el minket:
℟. Es

℟. Es meg ne utály minket kegyelmes Istenünk.

℣. Segély minket üdvösségnek Istene:

℟. Es á te neved dücsösségeért szabadics-meg minket.

℣. Vram, halgasd-meg könyörgésemet:

℟. Es az én kiáltásom jussón elődbe.

Könyörögjünk.

VR Isten, emberi gyarlóságnak nagy segétsége, mutasd-meg a'te segétségednek erejét beteg szolgaidon: hogy irgalmasságodnak hatalmával meg-segéttetvén, á te szent gyölekezetedben, az Anyaszentegyházban, egésségessen szolgállyanak neked.

Vr Isten, ki á te eggyetlen egy Fiadnak csendesz szenvedésével, a'régi Ellenségnek kevélységét meg-rontád: kérjük Szent Felségedet, engedd nékünk, hogy az

az értünk fel-vet szenvedésit méltán emlitvén, és példaját követvén, minden nyavalyánkat csendeszen és békeséggel szenvedgyük.

Vr Isten, az emberi állatnak kegyelmes Teremtője, és irgalmas meg-Vjitója, ki az ördög irigysége-által, á bóldogságból ki-rekesztett embert, eggyetlen egy Fiadnak drágalátos Vérével meg-váltottad: vidámics-meg minket te szolgaidat szent malasztod erejével: nyújcsd-ki kegyelmes kezeidet, és vigásztald-meg á te betegidet, lelki és testi örömmel. Eűzd el tőllök az ellenséget, és á békeségnek Angyala-által gyógyicsd-meg őket.

Eörök mindenháto Vr Isten, irgalmasságodat alázatossan kérjük, hogy nékünk nyavalyáinkban, békeséges szenvedést, és háladással való türést engedgy.

Vr Isten, kinek akarattyától függ éle-

tünk folyása és határa, halgasd-meg a' hozzád kiáltóknak alázatos könyörgését: hogy minden háboruságokból, és nyavalyákból ki-menekedvén, örökké-való háladással dicsírjék Sz. Felségedet.

Eörök mindenható Vr Isten, híveidnek örök bóldogsága, halgasd-meg á te beteg szolgaidért-való könyörgésünket, kikért irgalmasságodnak segétségét kérjük: hogy betegségekből ki gyógyúlván, meltò hálát adgyanak Szent Felségednek az Anyaszentegyházban.

Vr Isten, ki az emberi állatot csudálatossan teremtéd, és csudálatosban megváltád: engedd, hogy á bünre vivő gyönyörüségek ellen, szent malasztoddal, és értelmünk okosságával tusakodgyunk és Szent Felségednek tekélletes szüvel szolgállyunk.

A'te néped könyörgését, Vram, halgasd-meg kegyelmessen: hogy, á kik bünein-

kért

inkért méltán oſtoroztatunk, ſzent neved dûcsôſségeért kegyelmeſſen meg-ſzabadittaſſunk.

A te ſzolgaidat Vram, ſzûntelen ôrizzed kegyelmes kezeiddel, hogy minden nyavalyajokból te-általad meg-ſzabadittaſſanak, és minden jó cſelekedetekben ſzent nevednek aitatoſok légyenek.

Vr Iſten, ki à bûnôsôknek nem kivánod halálát, hanem meg-térését: tekincſd kegyelmeſſen az emberi gyarlóságot, és à mi igyekezetünket ſzent malaſztoddal erôſsitcſed: hogy à te nagy irgalmaſságodért, bûnünk bocsánatty át, ſzolgálatodban álhatatoſſágot, és végre à te hivségedben végigmaradóknak igirt jutalmat, az ôrôk boldogságot vehcſsük: A' mi Vrunk JESVS Chriſtus által. Amen.

℣. Vram, halgaſd meg kônyôrgéſemet:
℟. Es az én kiáltáſom juſſon elôdbe.

℣. Halgaſſon meg minket á mindenhatô irgalmas Iſten:

℟. Amen.

℣. Es á hivek lelkei, Iſten irgalmaſságából békeségben nyúgodgyanak:

℟. Amen.

Szent Irás intéſi.

Az Egyházi Páſztorokhoz.

VIgyázzatok magatokra, és az egéſz nyájra, melyben á Szent Lélek titeket vigyázo Pûſpôkôkké tet, az Iſten Anyaſzentegyházának igazgatására, mellyet tulajdon vérével keresett: Actorum 20. v. 28.

Legelteſſétek az Iſtennek nyáját, mely ti-köztetek vagyon, gondgyokat viſelvén, nem kételenſégből, hanem jó kedvből, Iſtẽſze-

ſzerént: nem az ocſmány nyereségért, hanem jó akaratból; és ne ugy, mint-ha uralkodnátok az Vr örökségen, hanem példái légyetek ſzûbôl à nyájnak. Es mikor à Paſztorok Fejedelme meg-jelenik, a' hervadhatatlan dûcsôſségnek koronáját veſzitek. Ne ti magatokat, hanem à juhokat legelteſſétek: 1. Pet. 5. v. 2. 1. Tim. 3. v. 2. c. 4. v. 16. 2. Tim. 2. v. 3. & 15. cap 4. v. 2. Ad Tit. 1. v. 7. Ezech. 34. v. 8.

A' Kereſztyén Juhokhoz.

ENgedgyetek a' ti Elôttetek-járóknak, és azoknak birtoka-alat légyetek: mert ôk vigyáznak, ugy-mint kik ſzámot adnak a' ti lelketekért. Az Vr ugy rendelte azoknak, kik az Evangeliomot hirdetik, az Evangeliomból élni. Azért, a' ki tanittatik az Iſteni tudományra, réſzelteſſe az ô Tani-

tóját minden javaiban: Hebr. 13. v. 17. 1. Cor. 9. v. 14. Galat. 6. v. 6.

A' Fejedelmekhez, és Urakhoz.

HAlgaſsátok Királyok, és meg-értsétek: tanúllyatok világ-határinak Birái. Hajtsátok ide fûleteket, kik birtok â fokasággal, és dicſekedtek à kôſségek nemzetségiben. Az Vrtól adatot néktek hatalom, ki ſzámot véſzen cſelekedetetekrûl, és meg viſgállya gondolatotokat. Mert, az ô Orſzágának ſzolgai lévén, nem igazán itéltetek: meg nem ôriztétek az Igazságnak tôrvényét, és az Iſten akarattya-ſzerént nem jártatok.

Hamar, és iſzonyú módon meg-jelenik néktek: mert kemény itélet léſzen azokon, a' kik Elôl-járok. A' kiſded kûnnyen irgalmat nyér: de à Hatalmaſok, hatalmas kino-

kinokat ſzenvednek. Mert az Iſten, ſenki ſzemélyének nem kedvez; meg ſem ijed ſenki nagy-vóltátul. Mert mind kicſint nagyót ô teremtett, és egyenlô képpen gondgya vagyon néki mindenekre. A Hatalmaſokrá pedig, keményeb kin kövétkezik: Sap. 6. v. 3. Deut. 17. v. 19.

A' Birákhoz, és Præfectuſokhoz.

MEg-láſsátok mit cſelekeſztek: mert nem emberek itéletiben forogtok, hanem az Vrében. Es valamit itéltek, reátok tér. Az Vr félelme légyen veletek, és mindeneket ſzorgalmatoſſan cſelekedgyetek: mert a' mi Vrunk Iſtenünknél nincs hamiſság, ſem ſzemély-valogatás, ſem ajándék kivánás: 2. Paral. 19. v. 6. Deut. 10. v. 17. Deut. 16. v. 18. 19.

A' Bi-

A' Birodalom-alat-valokhoz.

MInden lélek a' felsôb Hatalmaſságok birtoka-alat légyen: mert nincs hatalmaſság, hanem Iſtentûl. A'mik pedig Iſtentûl vannak, jól vannak rendelve. Azért, à ki ellene-ál az Hatalmaſságnak, Iſten rendelésének ál-ellene. A' kik pedig ellene támadnak, kárhozatot ſzereznek magoknak: mert az Fejedelmek, nincſenek félelmére á jót-cſelekedônek, hanem à gonoſznak. Akarſs-e nem félni à Hatalmaſságtol? Iót cſelekedgyél, és dicsireted léſzen attól. Ha pedig gonoſzt cſelekeſzel, fély, mert nem ok-nélkûl viſeli à kardot: mert Iſten ſzolgája, haraggal boſzſzúálló à gonóſztevôn.

Annak-okáért, ſzûkség-képpen engedgyetek, nem cſak haragtól félvén, de lelki iſméretért-is: mert adót is azért adtok,

tok, mivel Istennek szolgai. Mindeneknek meg-adgyátok tehát a mivel tartoztok: Adót, a' kinek adóval tartoztok: félelmet, a' kinek félelemmel tiszteséget, à kinek tiszteséggel. Imádkozzatok à Királyokért, és Fejedelmekért, hogy békeséges és csendesz állapatban, minden aitatosságban, és tisztaságban éllyünk: Rom. 13. v. 1. 1. Petr. 2. v. 13. 17. Ad Titum 3. v. 1. Matt. 21. v. 21. cap. 17. v. 26. 1. Timot 2. v. 2.

A' Házas Férfiakhoz.

FErfiak, szeressétek házas társotokat, mint Christus szerette az Anyaszentegyházat, és ezért önnön magát ádta. Vgy à Férfiak is, tartoznak szeretni Feleségeket, mint önnön testeket. A' ki Feleségét szereti, magát szereti: senki pedig az önnön testét nem gyülöli, hanem örzi és táplállya, mint Christus az Anya-szentegyhá-

zat: Ephes 5. vers. 25. 1. Corinth. 11. vers. 3.

Férfiak, szeressétek házas-társotokat, és ne légyetek kemények ő-hozzájok. Férfiak, okossan lakjatok Feleségtekkel, és, mint aszonyi gyarlób edénynek, tiszteséget tegyetek: Colos. 3. vers. 16. 1. Petr. 3. vers. 7.

A' Házas Aszonyokhoz.

AZ Aszszonyok, Férjek birodalma alat légyenek: kiknek ne légyen kűlső czifra hajok, arany-viselések, vagy öltöző ruhák ékessége; hanem, à szűben el-rejtett ember, à csendesz és mértékletes léleknek rothadatlansága, mely gazdag Istenelőt.

Az Aszoszonyok, Férjeknek engedgyenek, mint Vroknak: mert à Férfiu, feje az Aszonynak, mint Christus az Anya szent-

egy-

egyháznak: 1. Petr. 3. verſ. 1. &c. Coloſſ. 3. vérſ. 18. Epheſ. 5. v. 22. 1. Cor. 11. v. 3.

A' Szülékhez.

ATyák, fiaitokat harágra ne inditcsátok, hogy kétségbe ne eſſenek.

Nevellyétek fiaitokat Iſteni félelemben, jógond-viſeléſ-alát: Coloſſ. 3. v. 21. Epheſ. 6. verſ. 4.

A' Fiakhoz.

FIak, engedgyetek Szüléteknek az Vrban; mert ez az igazság. Bőcsüllyed Atyádat, Anyádat (mely leg-elsö parancſolat az igiretben,) hogy hoſzſzú eletü légy é földön: Epheſ. 6. v. 1.

Az Urakhoz.

VRak, à mi igaz és képes, adgyátok-

meg á ſzolgáknak: tudván, hogy nektek is Vrátok vagyon menyégben: Coloſſ. 4. v. 1. Epeſ. 6. v. 9.

A' Szolgákhoz.

SOlgák, engedgyetek teſti Vratoknak, félelemmel, és rettegéſſel, ſzivetek eggyûgyûségében, mint Chriſtuſnak. Né ſzemre ſzolgállyatok, mint embereknek kedveskedvén: hanem mint Chriſtus ſzolgai, tellyes ſzûbôl, jó akarattal ſzolgállyatok mint az Vrnak, és nem mint embernek.

Szolgák mindenben engedgyetek, és kedveskedgyetek Vratoknak: ellenek nezúgolodgyatok: meg ne csallyátok, hanem mindenben mutaſsátok hivségteket: Eph. 6. v. 5. Coloſſ. 3. v. 22. 1. Petr. 2. v. 18. Ad Titum 2. v. 9.

A' Szû-

A' Szűzekhez.

AZ ůdő rővid: Azért, à kinek Felesége vagyon, ugy éllyen mint ha felesége nem vólna: a' ki sir, mint-ha nem sirna: à kj őrűl, mint-ha nem őrűlne: à ki véſzen, mint-ha ſemmit nem birna: a' ki è világgal él mint ha nem élne. mert el-múlik è világ ſzine. Azt kivánóm pedig, hogy ti ſzorgalmatoſság-nélkűl légyetek.

A' kinek Feleſége nincſen, ſzorgalmatos az Iſteni dolgokban, mint légyen kellemetes Iſtennek: A' Féri nélkűl-valo és à Szűz, Iſteni dólgokrúl gondolkodik, miképpen leheſſen teſtben's lélekben ſzent, &c. 1. Corinth. 7. v. 29.

Az Eőzvegyekhez.

A' Ki valóban el hagyatot Eőzvegy, bizzék Iſtenben, ſzűnetlen éjjel nap-

pal imádkozzék. Mert, à mely Eôzvegy jó lakásban él, élvén meg hôlt, 1. Tim. 5. v. 5.

A' Vitézlô rendhez.

SEnkit meg ne verjetek: ſenkire hamiſſan ne fogjatok ſemmit: és hó-pénzetekkel meg-elégedgyetek: Luc. 3. v. 14.

A' Gazdagokhoz.

A'Kik gazdagok akarnak lenni, kisértetbe eſnek, és Eôrdôg tôribe, és ſok haſzontalan és ártalmas kivánságokba, mellyek el meritik az embert à halálba és veſzedelembe: Mert minden gonoſságnak gyôkere à gonoſz kivánság. Mely-után járván némellyek, él-tévelyedtek à Hitben, és ſok bánatba eſtenek.

A' Gazdagoknak meg-parancſold, hogy igen fen ne eſzeskedgyenek, és az ô remén-

reménségeket ne veſsék à bizonytalan gazdagságban: hanem az élô Iſtenben (ki bétôlt minket minden jóval.) Iót cſelekedgyenek: gazdagok légyenek à jóſzágos-cſelekedetekben: kûnnyen adgyanak: veſſenek jó fondamentomot à más világra, hogy az ôrôk életet el-kaphaſsák: 1. Timot. 6. v. 9. 17. Iacob. 1. v. 10.

A' Szegényekhez.

NAgy, és elégséges kereskedés az Iſtennes élet: Semmit è világra nem hoztunk, kétség-nélkûl el ſem vihetûnk ſemmit. Ha azért teſti táplaláſunk, és ruházatunk vagyon, ezzel meg-elégedgyûnk: 1. Timot. 6. verſ. 7.

Fôſvényſég-nélkûl-való erkôlcsûnk légyen, meg-elégedvén à jelen valókkal: Mert az Vr mondotta, hogy el nem hágy minket. Annák-okáért, bátorságoſſan mond-

mondgyuk: Az Vr az én ſegétségem, nem félek mit mivel nékem az ember: Hebr. 13. v. 5.

Semmit ne fély fiam, noha ſzegényûl élûnk: de ſok jóval meg-áldatunk, ha az Iſtent féllyûnk, à bûnt el-távoztattyuk, és jót cſelekeſzûnk: Tob. 4. v. 23.

Eccleſiaſtes, cap. 12. v. 13.

HAllyuk minnyájan egyenlô-képpen, beſzédûnk végét. Iſtent féllyed, és meg-tarcſad az ô parancſolatit: mert ez minden ember. Es minden cſelekedetink, Iſten itéletire vitetnek.

✣ ✣ ✣

A M.N.MUZEUM KÖNYV-TÁRA

Gyonas

Gyonas előt Tőredelmeſségre inditó Imádságok.

TE ellened egyedűl vétkeztem Vram, és te előtted gonoſzt cſelekedtem; Te éllened ki engemet a' te haſonlatoságodra teremtettél; Te ellened ki engemet fogantatáſomtul fogva ſzámlálhatatlan jokkal látogattál; Te ellened Vram ki engemet ez óráig penitencziára vártál, és nem engedted hogy érdemem ſzerint a Pokolnak méllyſége el-nyellen miként vétkeztem; Te ellened cſelekedtem bűnt, ki a' menyire az én gonoſzságomon állott, méllységes ſebeidet többb keſerves ſzenvedéſiddel meg-ujtottam, ſzentséges véredet meg tapodtam,

sőt viszont ujjonnan fel-feszitettelek: melly cselekedetimért nem irgalmat hanem örők büntetést érdemlők. De ô én kedves Atyám és Istenem, tudom hogy a' végre rendelted a' penitencsiának szentségét, hogy abban mind üdvességes fördőben minket meg mosogatnál.

Légy irgalmas azért Vram énnékem ki most bűneimet siratom, azokrol bocsánatot reménlek és kérek, s. magamat azokbol jóbbitani igyekezem. Emlekezzél-meg Vram, hogy számlálhatatlan hasonló bűnősöket meg-bóldogitottál véghetetlen kegyességedből, melly által enged hogy én-is azok köziben számlaltassam, Amen.

MAS
Imádság ugyan azonrol.

ISmérem Vram magamat hogy rakva vagyok sok bűnökkel, üres minden jó cse-

cſelekedettûl, magamban ſemmi és ugyan-cſak ſemmi vagyok ha kegyelmedben nem vészeſz ô bár ſoha meg ne bántottalak volna, ſoha haragra ne ingerlettelek volna. De kérlek ô bûnôsôk ſzeretô Iſtene ne ſzálly itéletben a' te ſzolgáddal, mert úgy nem igazúl-meg te elôtted az ember, hanem à te irgalmaſſágodnak ſokaságából tôrôld el az én hamiſságimat, mert ugyan-is nem az én igaſságomnak bizodalmában terjeſztem elôdben imádſágimat, hanem a te végheteten irgalmaſságodban. Bánom és felette bánom hogy Szent Felségedet bûneimmel meg-bántottam. Im én-is a'te Sz. malaſztodnak ſegitsége által álhatatoſſan eltôkéllem magamban, hogy ſoha tôbbé ellened Vram nem vétek, sôt a bûnre vezetô alkalmatoſságokat is el akarom távoztatni.

Engedd azért Vram, hogy magamat gyûlôllyem e moſtani gyonáſomhoz illen-

dő képpen járulhaſſak, téſtemet ſanyarú penitencia alá vetheſſem, valaminémű kereſztekkel akarſz látogatni, azokat bűneimnek lakolásáért békével ſzenvedheſſem; vétkes indulatimat meg zabolázhaſſam, ugy hogy inkáb akarjak halált ſzenvedni hogy ſem tégedet leg kiſſebb vétekkel iſzánt ſzándékkal meg bántani. Adgyad Vram JESVS a' gonoſzt távoztaſſam és a' jóban végig meg-maradgyak a'te érdemednek általa, Amen.

M. N. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

MAS

Buzgo Imádság.

NIntsolly elme, a' mely ki-gondolhaſſa, nintsen olly nyelv a' ki meg beſzélheſſe rettenetes gonoſzságát mit tégyen csak egy halálos bűnnel-is Iſtennek meg bántódása. En pedig nyavalyás emberem

ber meg vallom s-el sem tágadom, hog' nints olly izetske, nincsen ólly érzékenség bennem a' kivel Sz. Felségedet Vram Isten meg nem bántottalak vólna. Engem gyakorta a' Kevélség háborgat, a' Harag sérteget, a' testi indulatok gyújtogatnak, a' Torkosság izgat, az Irigység ósztónósz, szemeim, fűleim s-több érzékenségim gonoszra vágyódnak, a' jóra való restség tellyességgel le-nyomott. De mind ezek vallyon s-mit használtak egyebet, hanem hogy azoknak gyónyórúségi már el-multak, s-lelkemen csak a' félelmet, és szorongátást hadták: Meg-motskolták, meg-sebesitették, sót meg-ólték lelkemet, ók pedig csak egy szempillántásban el-multak. Ihon én nyavalyás ember, ihon mire jutottam. Megrémúlnek Testemben minden tetemim midón ezeket szerivel meg gondolom; Megvallom Vram Istenem, nem vagyok méltó

hogy engemet a' fôld hordozzon, hogy énnékem a' Nap, Hold, Csillagók, az *Elementomok* és tôbb teremtett állatok ſzólgállyanak, mert meg-ſenyvedtem az én ſok gonoſzságimban.

De te ô én édes JESVSOM, lelkemnek kegyeſſen legeltetô Páſztora, kérlek, engem el-tévelyedett Juhodat vezérelly abban a' kegyelemnek aklában, a' mellyben ſzámlálhatatlan bûnôſôket ingyen való kegyelmeſſégedbôl bé-fogadtál. Vgyan is vallyon meg-vedheted é kiáltáſomat ki tehozzád nagy bizodalommal folyamodom? Nem te vagy-e Vram az a' Páſztor a' ki azt mondottad; Hozzám kiált, és meg-halgatom ôtet, véle vagyok az ô háboruſágiban, meg mentem bûneitôl, és meg dicsôitem ôtet. Bizony Vram noha Por és Hamú vagyok, de ha tetſzik még-is ſzóllok elôtted, és azt mondom: hogy engem tôled el nem

el nem vethetz, mert à te teſted az én teſtembôl való, és a'te Csontyaid az én Csontoimbol valók, egy ſzóval vérem és Atyámfia vagy, (: hogy igy ſzollyak Sz. BERNARDAL:) Haſſon fûleidbe azért az én alázatos kônyôrgéſem, és tennen magadért én Iſtenem tégy irgalmaſſágot velem a' ki moſt hozzád folyamodom, noha ez elôtt el-távoztam vala tôled. Ne veſs-el ſzined elôl, és a' te Sz. Lelkedet ne vedd-el tôlem, hanem mindenkor velem, légyen, Amen.

Imadſag, midôn ember Mar a Gyonáshoz akar járulni.

Eôrôk mindenható Iſten, kinél ſemmi el-rejtve nintsen, imé én ſok bûnôkkel tellyes ember jarulok a' te képedbéli Egyházi ember eleibe, kinek olly hatalmat adtál, hogy a' kinek meg-botsattya vétkeit, meg-

meg leſznek bocsáttatva, és à kit meg-kôt bûneiben ſzined elôtt-is meg-léſznek kôtve: adgyad Sz. Lelkedet nékem hogy bûneimnek ſókaſágat és rutſagát el ne fedezzem, hanem minden paláſtolás nélkûl igazán meg vallyam; mert tudom Vram hogy a' mit moſt egy ember elôtt ſzemérmeteſſégem el titkol, ki-nyilatkózik itéletkor e' világ elôtt. Kéſz vagyok ázért bûneimet meg-vallanom; Kéſz vagyok mindeneknek kik akarmiként ellenem vétettek tellyes ſzivbôl meg bocsatanom; mert a' te mondáſod ſzerint nékem is ugy adatik tûled bocsanat: Kéſz vagyok mindennek kárát meg-téritenem, kiktôl vagy erôvel, vagy titkon jóſzagokat el-vôttem; Kéſz vagyok viſzſza adnom valamit felebarátomtul V-ſorával, hamis eskûvéſſel, csalárdsággal, ſzegények nyomorgatásával avagy mas tilalmazás ellen enymmé tôttem; Kéſz vagyok

gyok az alkalmatoſságokat, mellyek által magamat, vagy felebarátomat bűnbe ejthetném tellyes tehetségemből el távoztatnom: Kéſz vagyok à Gyontato Atyámtul valo dorgáláſt, jo intéſt és pœnitencziát örömeſt fel vállalnom, és mennél hamarébb bétellyeſitenem: Kéſz vagyok gonoſz ſzokáſimat, és egy ſzoval minden bűnömet eltávoztatnom, s-à te Parancsolatodon járnom: Mert te mondáſod Vram, hogy csak azoknak vagy kegyelmes, à kik bűnökbűl ki térnek. Kérlek azért Vram, adgyad énnékem à töredelmeſségnek és ſiralomnak folyamattyát, adgyad ſzent malaſztodnak ſegitségét, melyáltal mind ezeket bétellyeſitsem, Amen.

Boldog Szűz Máriához, és tőb Szentekhez valo Imádság Gyonás előtt.

Sz. Ambrus Doctor Iráſiból.

O Bóldogságos Szűz Mária, kit â tellyes Sz. Háromság Iſten malaſztal tellyesnek izent Gabriel Angyal által; Szent Ersébet az Aſzſzony állatok kőzt áldotnak mondott, kit minden nemzetségek boldognak hirdetnek: Kérlek tégedet azért â te nagy alázatoſságodért, mely által érdemletted hogy Iſten Annya lennél, eſedezzél én érettem bűnős ſzolgádért, és nyergj bocsánatot Szent Fiadtul az én meg gyonando bűneimrűl: Mert ha Salamon nem itilte mél-

ROSARIVM B.V.M.

te méltonak hogy Annya kéréſét meg ſzegje, kétség nélkûl à te Szent Fiadis à ki à Szûléknek tiſzteletit parancsollya, meg-halgattya, mint Annyának kônyôrgéſedet à bûnôsôkért: Iſmég azért fiadnak ô áldott Szûz, kit à te Sz. Fiad attyafiának fogadni nem idegenedett, s-bûneimért engeſztellyed, kinek én haragjába eſtem.

Ti is ô Angyalok, Archangyalok, Pátriárkák, Proféták, Apoſtolok, Martyrok és minden Szentek, kiket à nagy Iſten mint barátit igen tiſztel; Engeſztellyétek azt à reám méltán meg haragut Felséges Vrat, s-nerjétek à tôredelmeſségnek és ſiralomnak malaſztyát, melly által bûneimet igazán meg gyonhaſſam, azokrul penitenciát tarthaſſak, és à joban végig meg-maradván holtom után veletek dicſirheſſem azt à ki mind ôrôkkôn ôrôkké él,

Amen.

E' Négy dolgok tartoztattyák néha embert à Gyonáſtul: és ezek ellen Orvoſság.

1. A' ſzemérmeteſség, hogy némely vétkeit ember ſzégyenli meg vallani. *Orvoſság.* Gondold-meg hogy ha moſt eggy ember elôtt ſzégyenled azokat meg vallani, nagyob ſzégyenedre eſik midôn Itilet napkor è Világ elôtt ki-nyilatkozik.

2. A'penitencziátul valo félelem, hogy bûneinek ſokaſága (kivaltképpen ha régen nem gyont) és nagy voltához képeſt bôjtôket, imádságot, Alamiſnát, vagy teſtének más ſanyargatását hadgyák à Gyonásban. *Orvoſság.* Gondold-meg I. Menyit ſzenvedet à te meg Váltod à te bûneidért; à Szent Martyrokis menyit ſzenvedtek Menyorſzágért? Miért nem kell tehat tenékedis-

dís à magad vétkeiért egy keveſſet ſzenvedned. II. Gondold. meg, hogy à más világon ki mondhatatlan és véghetetlen kinokat kellazokért ſzenvedniek.

3. Attul valo felelem, hogy ha máſt hireben nevében meg gyalázot, avagy más ember joſzágát hamiſſan el-vette azokat tartozik viſzſza adni: avagy ha gonoſz társaságban vagyon, azt el hagyatty ák vele à Gyonásban. *Orvoſság.* Gondold meg az örökké valo boldogságot el veſzted, ha à világon más ember jo hirét nevét, vagy joſzágát meg nem adod; Az Angyalok társaságából is ki eſel, ha itt à feslet tarſaidat el nem hagyod.

4. Attul valo félelem hogy à ſzokott bûnt majd ugyan lehetetlen el-hadni, és az ellene valo joban magát foglalni. *Orvoſság.* Gondold meg hogy te náladnál nagyobb bûnösök is voltanak kik Iſtennek ſegitségé-

vel életeket meg-jobbitották és szentûl éltek. Arra valo à Gyonás, az Imádság, â Predikaczioknak vagy lelki emberek intésének hallása és bé tôltése: az Oltári szentségnek gyakor rendelése: Boldog Szûz Máriának, ôrzô Angyaloknak, és à tôbb szenteknek esedezése.

Hat bizonyos okok, mellyek miatt à Gyonas nem hasznos, sôt vétkes.

1. Midôn ember â Gyonásban szégyenletiben szánt-szándekkal el-titkol valamelly halálos bûnt.

2. Midôn ha meg-vallya-is vétkét, de azt el-tagadgya minémû rendbéli személyekel vétkezett; mástul menyit vôtt el hamissan: és tôbbet effélét.

3. Midôn csak immel ámmal restûl készûl

ſzûl à gyonáshoz, s-tunyasága miatt el-felejt valamelly halálos vétket.

4. Midôn cſak ſzokásbol, vagy emberi félelemtûl mégyen à gyonáſra, és olly ſzándékkal hogy à bûnôket s-azokra vivô bizonjos okokat el nem akarja hadni, és minden erejével távoztâtni.

5. Midôn átokban vagy *Excomunicatio*ban vagyon, s-olly Gyontató atyához mégyen â melly ôtet abbol meg nem óldozhattya.

6. Midôn valaki egy-ûgyû ki tudatlan *Confeſſariuſt* keres, à kitôl meg ne dorgáltaſsék vétkérûl, és à mit kivántatik tiltani, azt meg engedgye, vagy cſak el halgaſſa, &c. Ha azért valaki ezekkel à fogyatkozáſokkal gyonik-meg, bizontalan sôt vétkes gyonáſa, és tartozik maſzodſzor igazán meg gyonni.

LEL-

LELKI SZAMVETEL A' GYONASHOZ.

VAlamiben vétkezhetik ember, avagy egyeneſſen az Vr Iſtent; avagy Félebarátyát; avagy maga lelkét ſérti meg; azokáért gyonását-is á' ſzerint rendelheti és a' miben lelki iſméreti vádollya, e' következendő mód ſzerint gyonnya-meg.

GYONAS.

✠

GYonom az én mindenhato Iſtenemnek, Boldog Aſzſzonnak, Sz. Mihály Archángyalnak, kereſztelő Sz. Jánosnak, Szent Péter és Szent Pál Apoſtolnak, Szent Ferencz Attyamnak, az Iſtennek minden ſzenteinek, Mert főlőtte vétkeztem, gonoſz ſzommal ſzándékommal, chelekedetemel.

Eze-

✝ ✝ ✝

Ezekrûl, és az el feleytett ſzántalan bûneimrûl hagyom bûnöſsé Vram Iſten elôt magamat.

✝ Es kérem az én Iſtenemet, légyen irgalmas kegyelmes nékem; Kérem Boldog Aſzſzont, Sz. Mihály Archangyalt, kereſztelô Szent Jánoſt, Sz. Péter, és Szent Pál Apoſtolt, Szent Ferencz Attyamat, Iſtennek minden ſzentit, imádgyanak, Iſtent érettém. Tégedetis kérlek én lelki Atyám, oldoz meg engem bûneimtûl Iſtentûl adatot hatalommal.

ISTENNEK TIZ PARANCHOLATI.

En vagyok a te Vrad Iſtened:

I. Idegen Iſtenid ne legyenek én-elôttem. Faragott képet ne chinálly magadnak, hogy azt imádgyad.

II. Istennek nevet heában ne vegyed. Mert nem hagya azt az Vr bûntetésnélkûl, a' ki az ô nevét heában veszi.

III. Meg-emlekezzél róla, hogy Innepeket szentelly.

IV. Atyádat, Anyádat tiszteljed, hogy hoszszu, életû lehess a' földôn, mellyett a' te Vrad Istened ád te-néked.

V. Ne ôlly.

VI. Ne paráználkodgyal.

VII. Ne orozz.

VIII. Hamis tanu bizonyságot ne mondgy felebaratod-ellen.

IX. Felebaratodnak feleségét ne kivánnyad.

X. Se házát, se mezejét, se szolgáját, se szolgáló leányát, se ôkrét, se szamárát, se egyéb némû jószágát.

Hiszek Istenben, mind: &c.
Mi Atyánk, ki vagy, &c.

Isten

Isten ellen való vétkek.

1. Ehez a' Gyonáshoz nem olly tóredelmes szivel, és készülettel járultam a' mint kivántatott vólna.

2. Ez el mult *Communio* útán nem viseltem ugy magamat à mint à szentségnek nagy vólta kivánta: A' hagyot penitenczíát nem olly áitatossan és serényen végesztem-el a' mint kivántattot.

3. Az elébbi gyonásomkor a' mint eltökelletem vólt magamban nem olly serényen jobbitottam-meg életemet: Nem-is igyekeztem a' jóban elö menni, s a' bünöket, és azokra vezetö okokat nem távoztattam-el, a' mint igaz tökélletes kereszтyén tartozik véle.

4. Isten tiszteségére nem igazitottam minden cselekedetimet.

5. Midön vagy Imádságra, vagy a'

bűnök ki gyomlálására és öldökléſére, avagy egyebb jóra Iſtenes gondolatok ötlöttek ſzivemben, azoknak nem mindenkor adtam helyet.

6. Az Vr Iſtent nem ſzerettem és nem féltem illendő-képpen.

7. Minden napi Imádſágimat nem olly áitatoſsággal és figyelmeteſséggel végeztem-el a' mint tartoztam vólna véle. (Ha fogadáſodból való Imadſágidban akarat: ſzerint nem vóltál figyelmetes; avagy hanéha azokat el múlattad, ſzámát mondmeg.)

8. Az Iſtennek jó tételeményéről ritkán ſzállottam magamban, s-annál ritkábban adtam azokért hálákat.

9. A' ſzent Miſe alatt nem viſeltem illendő áitatoſsággal magamat.

10. Szokásbol akarmi dolgot-is Iſtennel bizonyitottam: ugy-mint; Iſten láttya; Iſten

Iſten tudgya; Az Iſten bár meg-bûnteſſen; Bizonyoſágom az Iſten; ugy ſegéllyen Iſten, &c. (Ha pedig nem igàz dologban éltél illyen ſzokkal, kiváltképpen máſoknak kárával, ſzámát mond meg.)

11. Iſtentûl reám bocsàtott nyavalyákért; kár-valláſokért, más embereknek rajtam tett boſzſzúságokért, békételen voltam (Ha ezekben magadat átkoztad, Mond-meg.)

12. Innep napon a' Misét reſtségem miatt el-mullattam, (Mond-meg ſzâmát) Máſokat is attul el-vontam: Az alattam valokat reá nem intettem, midôn módgyok volt is benne.

13. Az Egyházi emberek intéſinek, nem vóltam mindenkor engedelmes; sôt jó intéſekért zugolodtam ellenek.

14. Bûbájos Varàslókhoz folyamodtam. (Mond meg ſzámát hány ſzor.)

Felebaratod ellen való vétkek.

1. Nem szerettem felebarátomat mindenben ugy a' mint tőlem Isten kivánta.

2. Akarmi kicsiny dologért-is veszekedtem másokkal: Gyűlöltem, és haragomban nem szóllatam nékik. Ha derekas dologdan vólt, mond-meg számát.

3. Gyanakodtam másokra akar mi kicsiny jelből, (Ha pedig nagy dologban vólt az, ugy-mint: tiszta élet ellen, lopasban avagy más nagy bűnben, számát mond-meg.)

4. Másoknak jó szerentséjét, elő-menetelét, jó hirét nevét irigylettem: Károkon pedig és gyalázattyokon örültem.

5. Mások között viszszavonást, irigységet, haragót szerzettem, ki-beszélvén a' mit hallottam másoktul felőlök. (Ha nagy

dolog-

dologban vólt az, ſzámát mond meg.)

6. Máſokat meg-ſzollottam gonoſz végre, a'mellyből néki joſzágában és bőcsületiben kára kővetkezett. (Mond-meg hány ſzemély előtt vólt az.)

7. Máſoknak a' bűnre okot adtam; gonoſz társáságban adtam magamat, máſokat-is arra kiſztettem: Vgy-mint lopáſra, Réſzegſégre, Paráznaságra, Verekedéſre, Rágalmazáſra, Gyilkoſságra, &c.

8. Előmeſt halgattam rágalmazó ſzókat; és ha máſnak ki-beſzéllettem, többet adtam hozzá. (Ha nagy dologban vólt az, ſzámát mond-meg.)

9. Máſoknak titkos vétkét olly embereknek jelentettem a' kik továb-is repitették; imitt amott nyelvemen hordoztam, (Ha pedig hamis hirt költöttél máſrol, ſzámát mond meg.)

10. Haragoſomnak halálát, kárát, gyalázat-

lázattyát kivántam, (Ha meg nem békéllettél véle, a' gyonáſra nem mehetz.)

11. Cselédimet, Innep ſzenteléſre, Bőjtöléſre. Miſe és Prédicátio halgatáſra, Gyonáſra és *Communicalásra* nem intettem mikor tartoztak azokra.

12. Az alatam valokat, Jobbágyimat felettébb nyomorgattam és ſanyargattam kegyetlenül. Ha Biro vagy Tanátsbéli vóltál s-nem vetetted az adót máſokra igazán, mond-meg: azt-is ha a' kőſség pénzét magadnak tartottad.

13. Szólgaimnak, vagy mun káſimnak béreket méltatlanul meg tartottam.

14. *Teſtamentarius* lévén, annak végbe vitélét gonoſzságbol halogattam, sőt némellyeknek a' mit hadtak meg nem adtam. kivátlképpen lélek után valo dolgokat.

15. Felebarátomat Réſzegségre éröltettem, Lopáſra, Paráznaságra, Gyilkoſſágra,

ságra, Rágalmazásra, &c. ingerlettem. Ha szándékodat véghez vitted, mond meg számát menyiszer.

16. Ha mi kárt tőttél felebarátodnak, mond-meg.

Magad ellen való bűnök.

1. Az időt hivalkodással, haszontalan beszédekkel, töltöttem; Másoknak okot adván e' félére.

2. Magam cselekedetimben kérkedtem: Ha a' halalos vétek felől volt, számát mond-meg.

3. Etelemben italomban mértékletlen voltam, ugy annyira hogy egészségemnek megártot.

4. A' böjtöket mellyekre köteles voltam, meg szegtem.

5. Kevély és haragos gondolatokat sokaig tartottam szivemben.

6. Tiszta élet ellen valo gondolatokat, és testemnek rút indulatit érezvén, nem harczoltam illendőképpen ellenek. Hapedig ezekben magad tetszésével ákarat szerint gyönyörködtél, mond meg minémű rendbéli személyekről, és hánszor.

7. Almomban fertőztetés esett rajtam: Ha fel ébredvén gyönyörködtél abban, és ha kitűl Isten óltalmazzon akaratod szerint cselekedted, számát mond-meg és ollyankor micsoda rendbéli személyekről gondolkodtal.

8. Vétkezhetik ember ezen kivűl a' tiszta élet ellen, hate-kintetivel valamelly szemelyt gonoszra kiván: Beszédben, haazzal mást bujaságra indit: Ha maga vagy más testét gonosz végre illeti: Ha gondolkodik gyönyörködéssel ez előtt cselekedet bujaságárol, avagy kivánva gerjedez más személyre, ugy hog' ha lehetne vétkeznék

véle:

véle: Vétkezhetik ismét ha ajándékokat, izeneteket, vagy leveleket gonoszvégre küldött másoknak; avagy ha közbe járó volt e' féle dolgokban. Végezetre ha a' végre öltözködött avagy olly hellyre ment hogy ártalmas szeretőjének kedveskedgyék, tartozik meg-mondani számát.

9. Estve le-feküdtem imádság nélkül, és lelkem ismérétiről számot nem vévén.

Ezeken kivül ha valamely vétekben érzed magadat, mond-meg gyonásodban.

El-végezvén gyonásod, és térdre esvén a' Templomban vagy más alkalmatos helyen, alázd meg magadat, és a' Publicanussal mellyedet vervén kérjed bűneidnek bocsánattyat.

Illyen forman:

MEg vallom én Vram és Istenem, hogy az én bűnös lelkem kárhoza-

tot érdemel, az én penitenczia tartásom pedig elégtelen bűneim eltörléſére; De te én kegyelmes Vram, kinek tulajdona az irgalmaſság, kérlek ne ſzálly itiletben a' te bűnös ſzolgáddal, hanem a' te Szent Fiadnak érdemeért, töröld-el vétkeimet. Ugyanis oh irgalmaſságnak Attya mit tudnál meg-engedni, ha nem vétkezett vólna bűnös ſzolgád: Ne utáld-meg Vram a' te alkotmányodat, hanem ſegitſd a' te jóbb kezednek ki terjeztésével, mellyel nem az igazakat, hanem a' bűnösöket ſzoktad magadhoz kapcsolni: Ki élſz és Vralkodol a' te Sz. Fiaddal, és à Szent Lélek Vr Iſtennel mind örökkön örökké,

Amen.

AZ

M.N.MÚZEUM
KÖNYV-
TÁRA

COENA DOMINI.

AZ OLTARI SZENTSEGNEK VETELE ELŐTT IMADSAGOK.

I.

KI vagyok én, és ki vagy te én Vram Istenem? Te Teremtő vagy: én teremtett állat; Te végheteten; én por és árnyék: Te éppen Szentség, Joság, és Boldogság; én utálatos bűnös, gonoszsággal rakva, és boldogtalan. Mi közöd azért tenéked ô ki monhatatlan fénieſſég. én hozzám temérdek ſetétséghez? Miért ſietez hozzám otsmány bűdös koporsóhoz ô ember fiai között leg ékeſſebb, édes JESVS? Bizony méltán mondhatom Sz. PETERREL,

REL, Ne járuly kérlek én hozzám, mert én bűnös ember vagyok: Hát mit cselekedgyem Vram? nem tudom; mert egy felől rettent engem tőled bűneimnek sokssága; de más felől inkáb rémit a' te kemény mondásod sőt parancsolatod hogy ha nem észem à te Testedet, és nem iszom Véredet, örök életem veled nem lészen: Ha azért tudod Vram otsmanjságomat, s-még is hozzám akarsz jöni, én bennem akarsz gyönyörűséggel lakni, im én is nagy örömmel várlak és bé fogadlak. Jere hozzám azért Vram JESVS és ne késsél, tisztits-meg lelkemet a'bűnnek szemetétül, világosits-meg szivem setétségét, és szerezz magadnak abban méltó lako helyt, mert te mondásod hog' az emberek fiaival vagyon mindengyönyörűséged.

Imé oh én lelkem vigadgy és örvendezz, mert nagy örömet hirdetek néked:

Rep-

Repdeſs, és tapſolly, mert hozzád akar jöni a' te Teremtőd, a' te Atyád, Páſztorod, édes jegyeſed, és á te meg-váltó Iſtened, a' GHRISTVS JESVS. Serény-kedgyél azért oh én lelkem, s-noſza ékeſics fel Palotádat, mert ott akar vacsoralni a' te édes Meſtered: Terics eleibe alázatoſságodnak ruháit: tördeld lábai alá érzékenyſegidnek bűnre hajladozott ágait; s-vigan Hosánna énekléſſel fo gadd lelkednek Jeruſálemében azt a' ki az Vrnak nevében jő tehozzád.

Oh Vram Iſtenem, lelkemnek édes Vendége, hát minémű ajándékkal mennyek elődbe? Tudom Vram hogy nem egyebet kívánſz tűlem, hanem az én ſzivemet, de azt ſem tudom hogy juttaſſam elődbe, mert tiſztátalan, mert az ércsnél keményebb, mert a' jégnél hidegebb a' te ſzerelmedhez képeſt: De akár minémű, ugyan csak

csak azont mutatom bé Sz. Felségednek; és kérlek a'te Sz. nevedért, mosogasd megh rutlágát à te drágalátos vérednek fôrdôjében szerelmednek tûzével gyulazd-fel hidegségét; és a' te kegyességednek olajával lágyicsd meg keménységét, Amen.

II.

Eôrôk mindenhato Isten ki à bûnôsôket meg szoktad szentelni, a' tisztátalant a' hónál fejerebbé tenni: tisztitsd-meg kérlek a' te Sz. nevedért az én bûnôs lelkemet. estégy méltóvá à te Sz. testednek és vérednek vételéhez. Bánom és felette bánom minden vétkeimet mellyeket tudva à vagy tudatlanul: szánt-szándékkal vagy gyarlóságombol Szent Felséged ellen felebarátom és magam ellen cselekedtem; siratom azokat és kikrôl még penitenciát nem tartottam. Mind ezeket azért és tellyes életemnek számlálhatatlan sulyos bûneit a'te-

véghe-

végheteten irgalmaſságodnak mélyſéges Tengerébe ſillyeſztem, s nagy bátran járulok ennek a' nagy Szentſégnek vételéhez, kiben hogyré-ſzeltetni méltóztatz, légyen áldott a' te Szent Neved mind örökké, Amen.

Bóldogságos Szűz Máriához az Ur vétele előtt Imádság.

Ó Kegyeſſégnek és irgalmaſſágnak Annya Bóldogságos Szűz MARIA, imé én méltatlan és bűnös ember te hozzád folyamodom és kérlek; hogy a' mikint a' te Szent Fiadnak halálakor a' kereſzt-fánál állottál, ugy méltóztaſsál, énmellettem-is ſegitſéggel lenni, hogy ugyan azon Szent Fiadnak Teſtében és Vérében réſzesűlheſſek, Amen.

Az Ur vétele után Imádságok.

ALdás, Magaſztalás, Dicsőſég és Tiſztеſség adaſſék a' mennyei Szent Angyaloktul moſt és mind őrőkké a' mindenek Vrának, ki e' máinapon méltóztatott ſzegény el vetett férgének házában bé-ſzállani; és véle lakozni. Magaſztallyad én lelkem az Vrat, és örvendezz a' te üdvezitő Iſtenedhez, mert meg-tekintette az ő ſzólgája-alázatoſságát, és nagy dolgokat cſelekedett veled, a' ki hatalmas, és Szent az ő neve. Oh kegyes JESVS, lelkemnek édes vendége, immár én tégedet tőlem el nem bocsátlak, vala-meddig meg-nem áldaſz: Szenteld és áld-meg kérlek ſzegény ſzólgádnak hajlékát, és ugy birjad tellyeſſéggel lelkemet és teſtemet, hogy tégedet mindenkor mindenek felett, és felebarátomat

mat ugy a' mint parancsoltad szeretheſſem: Engedgy a' reám bocsátott háboruságokban s-kedvem ellen történt dolgokban békeſséges türéſt: a' kéſértetek ellen állandó diadalmat: Adgyad hogy ſzólláſomat, érzékenyſégimet és minden cſelekedetimet akaratod ſzerint rendelheſſem; a' jóban ſzüntelen gyarapodgyam, és abban végig meg-maradván, Szent Orſzágodban juthaſſak, Amen.

MAS.

HAlákat adok néked én meg váltó JESVSOM, hogy engemet ez mái napon a' te Szent Teſtedben és Véredben réſzéltetni méltoztattál: Kérlek Vram a te kegyeſſégedért, ne légyen ez kárhozatomra, és az útolsó napkor itéletemre, hanem inkább ez által adgy olly malaſztot, mellyet az üdvezülendöknek ingyen való kegyel-

meſségedből ſzoktál nyujtani, mellynek ſegitsége által juthaſſak arra az örömre, kit igirtél ebben a' ſzentségben réſzesülőknek, Amen.

A' bűnből ki-térő bűnősnek Iſtenhez valo buzgo áhétozáſi.

MEnynek és földnek teremtője, Királlyoknak Királlya, és Vralkodoknak Vra, ki engemet ſemmiből teremtettél a' te haſonlatoſságodra; nem vagyok mélto hogy nevezzem, sőt csak ki-is gondollyam, nem hogy még ſegitſégül hijam a te Szent. Nevedet, az én ſzámlálhatatlan ſok bűneimet tekintvén, kik a' hajam ſzálánál, és a' Tenger fövenyénél inkább meg ſokaſodtak, és mint a' ſulyos terh el nyomták s-el nehezitették lelkemet. Meg vallom oh irgal-

irgalmaſságnak Attya, hogy látáſommal, halláſommal, illetéſemmel, kóſtoláſommal, és tôbb kûlsô s-belsô érzékenységemmel vétkeztem ellened: Hivságos dicsekedéſſel, kevélységgel, ſzóllaſommal, gondolatommal és cselekedetemmel, bántottam meg jó voltodat; melly rútságimat ha akarnám ſem fedezhetem-el ſzined elôtt, mert te által látcz minden titkokat. De oh én kegyes Atyám! ha a' kereſzten való latornak egy ſzavára a' Paradicsomot igéréd: ha Szent PETERNEK ſirását kedveſſen vévéd; Ha Maria MAGDALENANAK kéréſére bûneit el-tôrlé; Es ha DAVIDNAK cſak egy ſzavára olly cségéres vétkeit meg-bocsátad; engedy-meg énnékem-is a' ki meg vallom gyermekségemtûl fogva bûneimet, mellyet felette igen bánok mind moſt, s-mind egéſz életemben hogy cſelekedtem ellened. Tekints-

reám a' te haſonlatoſságodra; fordits kegyelemmel orcsádat hozzám, a' te ſzólgálo leányod Fiára. Vallyon s-ugyan is mint fér irgalmaſságódhoz, hogy a' téged megtagado Apoſtolnak, a' nyilván valo parázznáknak és gyilkoſoknak meg halgatád kéréſeket; s-engemet el-veſs ſzemed elől? Vallyon s nem én érettem hólt-e' meg à CHRISTVS JESVS? Vallyon már elfogyot é a' te véghetetlen irgalmad? Távol legyenek, Vram mind ezek tűled, mert te mindenkor ugyan azon egy és változhatatlan Iſten vagy. Előzzőn-meg tehát Vram a' te régi irgalmaſságod, haſſon-fel elődbe a' JESUS CHRISTUSNAK a' te Szent Fiadnak vére, és kőzben járáſa, melly által adgyad bűnőm bocsánattyát és az őrők életet, Amen.

II.

O Hén bóldogtalan, enny ſok féle bű-

neim

neim kôzzûl, mellyket ſiraſſam elébb? mellyikért ohajtsak leg inkább a' kegyelemnek Vrához? nem tudom. Hol vadtok ô én kônyhullataſim? Hol vadtok tétemenyimen ſiralommal folyó patakim? Hol vadtok keſerves zokogáſim? ô kénſzeritlek ne lappangjatok, hanem zúdúllyatok-ki ſzemeimen, follyatok bôségeſſen orcsámon, és tellyeſſéggel tegyetek engemet keſerûség tengerévé! mert én kegyetlenſéget cſelekedtem lelkemen, mert nyomorultul eſtem. el, és nyavalyáſul fetrengek bûneimben. Sokſzor el tôkéllettem hogy magamat me jobbitom, de a' mit igirtem meg nem tartottam: a' bûnôktûl néha egy keveſſé irtóztam; de alkamatoſság adatván, és késértet érkezvén, iſinét ugyan azonokra tértem. Meg-vallom hogy ſokaknak a' gonoſzra okot adtam: Sokan a' jora eltôkéllett ſzándékjokat én miattam veſzedelmeſ-

delmeſſen bűnre forditották. Mit cſelekedgyem az utoſo ſzám adáſnak idején? Mint ádgyak még maſokrol is ſzámot, ha csak magam cselekedetirôl is nem tudok felelni? ô Egek, ô Csillágok, ô Fôld, és minden teremtett állatok: Oh Iſtennek e' világon élô hivei! kénſzeritelek ſiraſſatok engemet; kôny-hullatáſtok follyon és haſſon fel a' nagy Vrhoz, talám el tôrli bűneimet, talám kedvet találtok, hogy irgalmában fogadgyon.

De te ô emberek óltalma, meg-váltója, és reménſége Chriſtus JESVS! ne talántán engemet meg-vetettél: né talám ſzinedet el-rejtetted tôlem ô lelkemnek édeſsége? Ne cſelekedd Uram kérlek, ne cſelekedd azt velem, mert én vala-micſodás vagyok, de ugyan tiéd vagyok; Ne veſſen-el engem ſok vétkem ſzined elôl, kit teteremtett és-meg-tartott veghetetlen joságod.

god. Emlekezzél-meg édes Istenem, menyi Gyilkosok, Paráznák, felett indulatuak, és sok gonosz tévők hozzád tértek, s-kegyelmet nyertek; azért meg-ne vond tőlem egyedül azt a' kegyességet, mellyet sokaknak nyuitottál. Immár tellyességgel útálom mindē vétkeimet, mert látom hogy a' ganéjnál-utálatosbá tőttenek Vram engemet előtted: el hagyom tellyességgel minden vétkes szokásimat: meg zabolázom gonosz vágyodásimat, mert tudom hogy addig nem lehetek kedvében Istenemnek. Oh irgalmasságnak Attya haldmeg már ennyi kéréſemet és vezérelly à kegyelem folyamattyához! Amen.

Az Eörzŏ Angyalhoz Keönyörgés.

KErlek tegedet Angyali lélek kinek őrzéſe alá, én nyavalyás bűnös ember Istentől adattam, hogy engemet szűntelen oltalmazz, tisztogass, és erősich à Sátánnak

minden óstromlási, kiütési ellen, és az mit én tulaidon érdemem Szerént nem érdemlek, az te keönyörgésed által nyeried megh énnékem az magassághban lakozó Birótúl, hogy semmi helye ne légyen eö néki én bennem. Es mikor az bünöknek járatlan után tévelyedni latasz engemet, az Igazsághnak ösvényén az én Eüdvözétömhöz térich éngemet, és midön az én lelkem testemtül el kezd válni, azt chelekedgyed, hogy az gonosz lélektül ne rettegiek, se az kétséghbe esésnek mélységhes vermébe ne vettessem. Ne hadgy el engemet óh Angyali lélek, miglen az én teremptömnek boldoghsághos látására nem viszesz engemet, hólot eggyüt az megh dichöült szentekkel az Vr Istennek ségétséghe által mind örökkön örökké örüllyünk. Amen.

Gonosz fólyhök ellen valo Imádságh.

TEremtetlen Atya ✠ Teremtetlen Fiú ✠ Teremtetlen Szent lélek Isten. ✠

Mérhetetlen Atya ✠ Mérhetetlen Fiu ✠ Mérhetetlen Szent lélek Iſten. ✠

Eorôk Atya ✠ Eorôk Fiú, ✠ Eorôk Szent lélek Iſten. ✠

Imadságh.

VRam IESVS Chriſtus ki mennyet fôldet teremptetted, az Jordán vizét megh áldottad, ô benne megh Kereſztelkedtél, az kereſzt fán fûgvén minket megh váltottál, és az te Szent lelkedet az Atya Iſtennek ajánlád: Kérlek hogy áld megh, és à Szent kereſztnek ✠ jegyével jedgyzed megh az fôlyhôket, à kiket én moſt ſzemeimmel látok, hogy az Eôrdôghnek minden gonoſsághi eô benne megh fogyatkozzanak, ki élſz és Vralkodol mind ôrôkkôn ôrôkké, Amen.

OSzlaſſon el téged Atya ✠ Oſzlaſſon el téged Fiu ✠ Oſzlaſſon el téged ſzent lélek Iſten. ✠

Kôrnyékezzen megh téged Atya ✠ Kôrnyékezzen megh téged Fiu ✠ Kôrnyékezzen megh téged ſzent lélek Iſten. ✠

Ronchon megh téged Atya ✠ Ronchon megh teged Fiu ✠ Ronchon megh téged ſzent lélek Iſten. ✠ Atyának ✠ és Fiunak ✠ és Szent Lélek Iſtennek ✠ nevében Amen.

Mi Atyánk, &c. Wdvôz légy Maria, &c. Hiſzek egy Iſtenben, &c.

Raphäel Angyalnak szép tanitáſa.

Tob. 12.

Iô az Imadságh az Bôytel, és Alamíſnával. Jobb, hogy nem mint az Aranynak Kénchét el reyteni. Mert az Alamíſna az haláltól ſzabadét, és ô az, à ki az bûneket tiſztittya, és megh adgya találni az ôrôk életet.

SOLI DEO HONOR ET GLORIA.

M. N. MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

Rendi

Rendi e' Kônyvben foglalt dolgoknak.

EL Sô RESZE: A Mi-attyánkról, Eûdvôzletrûl, Hiſzek-Iſtenrûl, Tôredelmeſségnek cſelekedetirûl, és á Sz. Kereſztjelérûl. Pag. 1.
Mint kellyen á Mi-atyánkat értelmeſſen mondani. ibid.
A' Boldog Aſzony Eûdvôzletit, mint kellyen értelmeſſen mondani. 42.
Credo, vagy Apoſtoli Vallás. 48.
A Nicæa-béli gyôlekezet valláſa. 49.
Sz. Atanáſius Valláſſa. 51.
A' Tôredelmeſségnek mindennapi gyakorlásárol. 57.
A Sz. Kereſztjelérûl. 65.

A' Szentelt Vizrûl. 86.
MASODIK RESZE: Reggeli Eſtveli kônyörgéſek. 102.
Reggeli Imádságok. 105.
Az Eôrzô Angyal ſegétségeért, kônyörgéſek. 118.
Sz. Agoſton hálá-âdáſa, az ôrzô Angyalnak gond-viſeléſeért. 121.
Eſtveli Hálá-adáſok. 125.
A' Kereſztyén embernek magával-való Szám-vetéſe. 135.
HARMADIK RESZE: Iſteni Jô-téteményért, Hálá-adáſok. 145.
Az Iſtennek felségérûl. ibid.
A' Teremtésért, és Táplálásért, hála-adás. 150.
A' Meg váltásért, hálá-adás. 155.
A' Meg-ſzentelésért, hálá-adás. 162.
Sz Abrús és Agoſton hálá-adáſa. 166.
NEGYEDIK RESZE: Az Predikacióhoz,

cióhoz, és Sz. Aldozathoz tartozó Imádságok: Az Miſének Ceremoniáról, és Pápi öltözetekrûl. 171.
Mikor Innep-nap Templomba megyünk. ibid.
Imádságban-valo aitatoſságért. 173.
Imádságunk és egyéb dolgunk kezdetin. 174.
Predikácio elôt, könyörgéſek. 176.
Predikácio után. 180.
A' Miſe-elôtt könyörgéſek. 182.
A' miſe kezdetin. 184.
Az Angyali Enek, és à tôb Imádságok idején. 186.
Az Epiſtola olvasáskor. 187.
Az Evangeliomkor. 189.
Az Offertorium idején. 191.
Mikor à Pap ki-fordúl. 195.
A' Sanctuſt mikor mondyák. ibid.
Hogy az Aldozat gyümölcsös légyẽ. 196.

Mikor

Mikor az Vrat fel mutattya à Pap. 198.
Az Kelyh fel-mutatáſakor. 199.
Az Vr fel-mutatáſa-után. 200.
Mikor à Pap a' mellyét veri. 204.
Mikor à Pap, az Vrat magához véſzi. 205.
Aitatos kônyôrgés az Aldozat-után. 208.
A' Miſének Ceremoniáiról. 211.
EôTôDIK RESZE: Az Olvasôrul: és à Háromſzori Cſenditéſrûl. 240.
A' Reggeli, déli, eſtveli Cſenditéskor. 253.
HATODIK RESZE: Lelki javainkért, kônyôrgéſek. 255.
Az igaz Hitért. ibid.
A' Reménségért. 258.
A' Kétſégbe-eſéſ-ellen. 261.
Iſteni félelemért. 265.
A' Szeretetért. 268.
Háboruſáginknak, és Nyavalyáinknak cſendeſséggel ſzenvedéſeért. 272.

Az

Az Engedelmeſségért. 276.
Az Alázatoſságért. 277.
A' Lelki Szelidségért. 280.
A' Jóban végig meg-maradásért. 281.
Eördög-ellen való győzedelemért. 282.
Teſti kisértetek-ellen. 284.
A' tiſzta életért. 286.
A' Világ kisérteti-ellen. 288.
A' Hét fő vétkek győzedelméért. 290.
A' Kevélyſég ellen. ibid.
A' Főſvénſég-ellen. 291.
A' Torkoſság ellen. 292.
A' Fajtalanság-ellen. 293.
Az Irigység ellen. 294.
A' Harag-tartáſ-ellen. ibid.
A' Jóra-valo Reſtségnek győzedelméért. 296.
Betegségben-valo Könyörgéſek. Rövid Intés. 297.
Bűnünk bocsánattyáért. 303.

A' Halál félelme ellen. 305.
Az örök Boldogságnak kivánsága. 308.
A' Betegségnek békeséggel-való türéséért. 311.
Istenes halálért. 314.
Halálra itélt ember könyörgése. 317.
Szent Brigyinának, igaz Penitencia-tartásért, és boldog ki-múlásért, XV. aitatos Imádsági. 320.
Ezeknek bé-fejezése. 334
Könyörgés. 335.
Christus kin-szenvedésének emlekezetiről, Imádságok. 336.
HETEDIK RESZE: Közönséges jókért Könyörgések. 348.
Mikor Hadakkal ostoroztatunk, könyörgések. ibid.
Az Oo Törvény-beli Hivek könyörgési. 358.
Más Könyörgés. 366.

Victor

Victor Vticenſis könyörgéſe. 369.
A' Tévelygéſek ki-gyomláláſaért, könyörgéſek. 373.
Az Anyaſzentegyházért. 379.
Lelki Páſztorinkért. 380.
Fejedelmekért, és Tiſzt-viſelőkért. 383.
Dög-halál távoztatáſaért. 386.
Föld gyümölcséért. 387.
Esőért. 389.
Az Egi háborúk-ellen. ibid.
A' Bűnősök téréſeért. 390.
NYOLCZADIK RESZE: Bizonios ſzemélyek Imádsági. 393
Szüleinkért. ibid.
Iámbor Házaſok egy-másért. 396.
Szülék, magzattyokért. 398.
Magtalanok Imádsága. 399.
Eőzvegyek és Arvák könyörgéſe. 402.
Nehézkeſek könyörgéſe. 404.
Rabokért. 406.

Betegekért. 407.
Keseredettekért. 409.
Ellenséginkért. 411.
Vton-járók könyörgése. 412.
Chriſtusban el-nyúgott Atyánkfiaiért. 415.
KILENCZEDIK RESZE: Gyónáshoz, és Vr Vacsorájához készitő könyörgések. 420.
Mikor Gyónáshoz készülünk könyörgések. ibid.
Az Oo Törvény-béli peniténcia-tartók könyörgési. 451.
A' Gyónáshoz mint kellyen készülnünk. 455.
Intés a' gyakran Gyonásra. 459.
A' Tiz parancsolat-szerént: az Anyaszentegyház parancsolati-szerént, &c. Lelki iſméretünk viſgálása. 467.
Eöt közönséges Orvosság, minden rendbéli

béli vétek-ellen. 496.
A' Gyónáshoz készült ember imádsági. 500.
A' Gyonásnak módgyárul. 503.
Gyonás-után, könyörgések. 506.
Vr Vacsorája-előt, Imádságok. 525.
Az Oltár-előt-való Imádság, mikor hozzánk akarjuk az Vrat venni. 539.
Az Vr vétele-után, Imádságok. 543.
TIZEDIK RESZE: Szent David Penitencia-tartó Sóltára. 563.
Az Anyaszentegyház Litaniairúl, Tanuság. 578.
Az Anyaszentegyház Litaniai. 591.
A' Meg dücsöült Szentek segétségeért könyörgések. 608.
Az Angyalok segetségeért. 612.
Az Apostolok napján. 614.
A' Mártyrok napján. 615.
A' Confessorok napján. 617.

A' Szűzek napján. 619.
Az üdvösséges JESVS nevérül, Litania. 622.
Szent Bernárd konyörgése. 630.
Az Oltári Szentségrül Litania. 634.
Az áldott JESVS hoz, imádság. 640.
Bóldog Aszonyrúl, Elsö Litania. 642.
Más Litania Bóldog Aszonyrúl. 650.
Ave maris stella: Magyarúl. 661.
Bóldog Aszony hét Innepére valo Imádság. 662.
Salve Reginá: Magyarúl. 665.
Alma Redemptoris: Magyarúl. 666.
Ave Regina cœlorum: Magyarúl. 668.
Regina cœli: Magyarúl. 669.
Litania a' Betegekért és keseredtekért. 671.
Szent Irás Intési: 685.
Az Egyházi pásztorokhoz. ibid.
A' Keresztyén luhokhoz. 686.

A' Feje-

A' Fejedelmekhez, és Vrakhoz. ibid.
A Birákhoz, és Præfectuſokhoz. 688.
A Birodalom-alat-valókhoz. ibid.
A' Házas Férfiakhoz. 689.
A' Házas Aſzonyokhoz. 690.
A' Szülékhez. 691.
A' Fiakhoz. ibid.
Az Vrakhoz. ibid.
A' Szolgákhoz. 692.
A' Szűzekhez. 693.
Az Eőzvegyekhes. ibid.
A' Vitézlő rendhez. 694.
A' Gazdagokhoz. ibid.
A' Szegényekhez. 695.
Gyonás előt Töredelmeſségre indito imádságok. 697.
Imádság midőn ember már à Gyonáshoz akar járulni. 703.
Boldog ſzűz Mariához és több Szentekhez való imádság Gyonás előt. 706.
Négy tartoztato dolgok à Gyonáſtul, s

ezek ellen orvoſság. 708.
Hat bizonyos okok, mellyek miatt a' Gyonás nem haſznos sôt vétkes. 710.
Lelki ſzámuétel a' Gyonáshoz. 712.
Gyonás. ibid.
Iſtennek tiz paranczolati. 713.
Iſten ellen valo vétkek. 715.
Felebarátod ellen valo vétkek. 718.
Magad ellen valo bûnök. 721.
Bûnöd boczánattiaért imádság. 723.
Az oltári ſzentſégnek vétele elôtt imadságok. 725.
Bóldogságos Szûz Mariához az Vr vétele elôtt imádság. 729.
Az Vr vétele után imádságok. 730.
A' bûnbôl ki térô bûnôsnek Iſtenhez valo buzgo áhétozáſi. 732.
Az ôrzô Angyalhoz kônyôrgés. 737.
Gonoſz fôlyhôk ellen valo imádság. 738.
Raphaël Angyalnak ſzép tanitáſa. 740.

V E G E.

A.M.N. MÚZEUM KÖNYVTÁRA